

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

نسخه های
نشر

مقدمه
نظم
نظمی استانه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست نسخه های خطی آستانه مقدسه قم

نویسنده:

حسن نقیبی

ناشر چاپی:

زائر - آستان مقدس حضرت معصومه علیها السلام

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۲۳	فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه (علیها السلام)
۲۳	مشخصات کتاب
۲۳	اشاره
۲۶	مقدمه
۲۷	پیش درآمد
۲۷	پیش درآمد
۲۷	اشاره
۳۱	الف) علامه و حاکم بغداد
۳۲	ب) کتابی در کاظمین
۳۳	ذخایر گرانبها
۳۳	اشاره
۳۴	(بخش اول)
۳۵	(بخش دوم)
۳۷	الروضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیه
۳۸	الضافی
۳۸	جلاء العیون
۳۹	سرور الشیعه
۳۹	من لا یحضره الفقیه
۴۰	نهج البلاغه
۴۱	مجموعه
۴۱	۱. حاشیه المطول
۴۱	۲. عقود الدرر فی حل ابیات المطول و المختصر
۴۲	القوانین المحکمة

٤٣ منية اللبيب في شرح التهذيب
٤٤ حياة القلوب
٤٤ قواعد الاحكام في معرفة الحلال و الحرام
٤٥ انوار القلوب
٤٦ تفصيل وسائل الشيعه الى تحصيل مسائل الشريعة
٤٦ رياض المسائل في تحقيق الأحكام بالدلائل (الشرح الكبير)
٤٧ الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية
٤٨ الحدائق الناضرة في أحكام العترة الطاهرة
٤٩ البهجة المرضية في شرح الألفية
٤٩ الكافي (اصول)
٥٠ ابواب الجنان
٥٠ روضة الصفا في سيرة الانبياء و الملوك و الخلفاء
٥١ زاد المعاد
٥١ سلاح المؤمنين
٥٤ ارشاد الأذهان الى احكام الايمان
٥٤ ارشاد الأذهان الى احكام الايمان
٥٥ حاشية الشرح الجديد للتجريد و حواشي الدواني
٥٦ الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية
٥٦ الدروس الشرعية في فقه الاماميه
٥٧ المطول في شرح تلخيص المفتاح
٥٨ حاشية شرح الشرايع
٥٩ مغنى اللبيب عن كتب الأعراب
٥٩ من لا يحضره الفقيه
٦٠ الاستبصار فيما اختلف من الاخبار
٦١ الكافي
٦١ اكمال الدين و تمام النعمه

- ٦٢ الكافي
- ٦٣ ارشاد الأذهان الى احكام الايمان
- ٦٣ جنگ؟
- ٦٤ جنگ؟
- ٦٤ جنگ
- ٦٥ مجموعه
- ٦٥ ١- مسكن الشجون فى حكم الفرار من الوباء و الطاعون
- ٦٦ ٢- تظلم الزهراء من اهراق دماء آل العباء
- ٦٧ كلمات مكنونه
- ٦٩ شرح المختصر النافع (الشرح الصغير)
- ٦٩ رياض المسائل فى تحقيق الأحكام بالدلائل (الشرح الكبير)
- ٧٠ مجموعه
- ٧٠ ١- زبدة منتخب مصباح المنير (١ پ ٢٢ ر)
- ٧٠ ٢- حاشيه حاشية اليزدى على تهذيب المنطق (٢٣ پ ٩٨ پ)
- ٧٠ ٣- حاشية معالم الأصول (٩٩ پ ١٦٢ پ)
- ٧١ ٤- حاشية البهجة المرضيه (١٦٣ پ ١٦٩ پ)
- ٧١ ٥- حاشية حاشية مختصر المعانى (١٧٠ پ ٢١٦ پ)
- ٧٢ ٦- زبدة الأصول (٢١٧ پ ٢٣٤ پ)
- ٧٢ شرح الاسباب و العلامات
- ٧٤ قواعد الأصول؟
- ٧٤ المختصر التافع
- ٧٥ لوايح الأسرار فى شرح مطالع الانوار
- ٧٦ جنگ
- ٧٧ المناهل فى الفقه
- ٧٧ تحرير القواعد المنطقية فى شرح الشمسيه
- ٧٨ شرح تجريد الاصول

- ٩٣ شرح الفوائد الصمدية (الصغير)
- ٩٤ القانون
- ٩٥ الفصول الغرويه فى الأصول الفقهيّه
- ٩٦ البيهجة المرضيه فى شرح الألفيه
- ٩٧ مجموعه
- ٩٧ ١- عوائد الايام من مهمات ادلة الأحكام (١، ١٨٨ پ)
- ٩٧ ٢- شرح الوافيه (١٨٩ ر ٢٤٠ پ)
- ٩٨ شرح مراح الارواح
- ٩٩ الانسان الكامل فى معرفة الأواخر و الأوائل
- ١٠٠ الفوائد الحائريه القديمه
- ١٠٠ تحرير القواعد المنطقيه فى شرح الشمسيه
- ١٠١ الارشاد فى معرفة حجج الله على العباد
- ١٠٢ اللهوف على قتلى الطفوف
- ١٠٣ شرح اصول كشف الغطاء
- ١٠٣ الفتيه بن مالك (الخلاصه فى النحو)
- ١٠٤ مجموعه
- ١٠٤ ١- حاشيه حاشيه تهذيب يزدى (١ پ ٤٤ ر)
- ١٠٤ ٢- حاشيه تحرير القواعد المنطقيه (٤٥ پ ١٥٨ ر)
- ١٠٤ ٣- مثلثات منطوم (لغات مثلثه) (١٥٩ پ ١٦٣)
- ١٠٥ ٤- نظم شكيات (١٦٤ ر ١٦٤ پ)
- ١٠٦ العوامل
- ١٠٦ مجموعه
- ١٠٦ ١- الفيه بن مالك (الخلاصه فى النحو) (١ پ ٣٩ ر) (نحو عربى)
- ١٠٦ ٢- الكبرى فى المنطق (٤٠ پ ٥٦ پ)
- ١٠٦ ٣- حاشيه شرح العوامل (٥٦ پ ٨٠ پ)
- ١٠٧ ٤- الأجروميّه (المقدمه) (٨١ و ٨٦ پ)

١٠٨	مجموعه
١٠٨	١- الكافيه (١ پ ٦١ ر)
١٠٨	٢- نكاتى زبده (٦٢ پ ٦٦ ر)
١٠٩	الوافيه فى شرح الكافيه
١١٠	مجموعه
١١٠	١- شرح تجريد الكلام الجديد (١ پ ٥٤ ر)
١١٠	٢- حاشيه شرح تجريد الكلام الجديد (٥٥ پ ٧٧ پ)
١١١	الفوائد الضيائيه فى شرح الكافيه
١١١	الفوائد الضيائيه فى شرح الكافيه
١١٢	شرح هداية الحكمة
١١٢	جامع الادعيه
١١٢	جامع الادعيه
١١٣	١- احضار اجته (١ پ ٤٩ پ)
١١٣	٢- رساله اى در شرح سوره يس (٥١، ٧٥ پ)
١١٣	٣- كتاب جن نامه حضرت سليمان (٧٦ پ ١٠٨ ر)
١١٤	٤- تيغ بند (١٠٨، ١٤٤ ر)
١١٤	رساله فى الطهاره
١١٥	صحيفه سجديه
١١٦	الفوائد الضيائيه فى شرح الكافيه
١١٧	المختصر فى شرح التلخيص
١١٧	البهجة المرضية فى شرح الألفيه
١١٨	تحرير القواعد المنطقيه فى شرح الشمسيه
١١٩	البهجة المرضية فى شرح الألفيه
١١٩	تهذيب الوصول الى علم الأصول
١٢٠	ارشاد الأذهان الى احكام الايمان
١٢١	المجموعه

- ١٢١ ١- البهجة المرضية في شرح الألفية (١ پ ٩٢ ر).....
- ١٢١ ٢. الكبرى في المنطق (٩٣ ر ١٠٤ پ).....
- ١٢١ ٣. حاشية تهذيب المنطق.....
- ١٢٢ مجموعه.....
- ١٢٢ ١- حاشية المطول (١ پ ١١٨ پ).....
- ١٢٢ ٢- حاشية شرح العضد على مختصر ابن الحاجب (١١٩ ب ١٩٠ پ).....
- ١٢٣ مجموعه.....
- ١٢٣ ١- نظمه نحو (١ پ ١٠ ر).....
- ١٢٤ ٢- نصاب الصبيان (١١ پ ٦٧ ر).....
- ١٢٤ ٣- شرح امثله (٦٨ پ ٨٧ پ).....
- ١٢٥ ٤- مثلثات منظوم (لغت مثلثه) (٦٨ پ ٧٣ ر).....
- ١٢٥ ٥- رساله مختصرى در اصول و فروغ (٨٧ پ ٩٦ پ).....
- ١٢٥ ٦- رساله تنبيهيه؟ (٩٧ پ ١٢٠ پ).....
- ١٢٦ ٧- ترجمه رساله اى در علم قرائت (١٢١ پ ١٢٥ ر).....
- ١٢٧ ٨- رساله الفرائض و السنن؟ (١٢٦ پ ١٣١ ر).....
- ١٢٨ مراح الارواح.....
- ١٢٩ جنگ منبرى.....
- ١٣٠ ضوء المصباح (شرح المصباح).....
- ١٣١ جامع عباسى.....
- ١٣٢ مجموعه.....
- ١٣٢ ١. حاشية تهذيب المنطق (١ پ ٦٠ پ).....
- ١٣٢ ٢. شرح إيساغوجى (٦١ ر ٨٨ ر).....
- ١٣٣ المزار.....
- ١٣٥ مجموعه.....
- ١٣٥ ١- جامع الاخبار (١ ر ١٢١ ر).....
- ١٣٥ ٢- اربعون سورة من التوراة (١٣١ پ ١٤٦ پ).....

- النخبة ١٣٦
- حاشية شرح حكمة العين ١٣٧
- المفراج في شرح مراح الارواح ١٣٩
- صحيفه سجديه ١٣٩
- حاشية لوامع الأسرار في شرح مطالع الانوار ١٤٠
- معالم الدين و ملاذ المجتهدين ١٤١
- مفاتيح الشرايع ١٤١
- مناجات ١٤٢
- جنگ منبرى ١٤٣
- مختصر المبادئ ١٤٤
- مجموعة في الأحاديث المتفرقة ١٤٥
- المختصر النافع ١٤٦
- شرح هداية الحكمة ١٤٧
- الوافى ١٤٧
- مجموعه ١٤٨
- ١- مسائل از منطق؟ (١ پ ٥ ر) ١٤٨
- ٢- شرح عوامل ملا محسن (٧ و ٥٥ ر) ١٤٩
- ٣- الهداية (٥٦ پ ٧٩ پ) ١٤٩
- مجموعه ١٥٠
١. الكبرى في المنطق (١, ١٥ پ) ١٥٠
٢. الفوائد الصمدية (١٦ ر ٦٨ ر) ١٥٠
- مجموعه ١٥١
١. الجداول؟ (١٧ ر) ١٥١
- ٢- منتخب السور والادعية (١٨ و ١٥١ پ) ١٥٢
- مجمع البحار ١٥٣
- قواعد الحساب ١٥٤

- ١٥٦----- حاشية تحرير القواعد المنطقيه
- ١٥٦----- شرح الكافيه
- ١٥٧----- مجموعه
- ١٥٧----- ١- زندگانی پیامبر اکرم ؟ (١ پ ٦١ پ)
- ١٥٨----- ٢- پوليٲيک به دولتيان؟(٥٨٠٦٢٢ پ)
- ١٥٩----- شرح نصاب الصبيان
- ١٦٠----- الأبحاث على الحاشيه
- ١٦١----- كتاب النور فى الامام المستور
- ١٦٢----- ادعيه و حرزها؟
- ١٦٣----- شرايع الاسلام
- ١٦٤----- حاشية معالم الأصول
- ١٦٥----- شرح تجريد الكلام (الجديد)
- ١٦٥----- مجموعه
- ١٦٥----- ١- اثنا عشره صلاتيه (١ پ ٨ ر)
- ١٦٥----- ٢- رساله درج المضامين (مپ ١٦ ر)
- ١٦٦----- ٣- مختار حروف (٩, ١٣ ر)
- ١٦٦----- ٤- رساله تجويد (١٨ , ٢٢ پ)
- ١٦٧----- ٥- نظم اللئالى فى تجويد كلام المتعالى يا لؤلؤيه
- ١٦٧----- ٦- مخارج حروف (٢٨, ٣٤ پ)
- ١٦٧----- ٧- رساله تجويد كلام الله ربانى (٤٩,٣٣ ر)
- ١٦٨----- زيارتنامه حضرت امام رضا عليه السلام
- ١٦٩----- شرح قطر النداءيل الصدا
- ١٦٩----- الفوائد الصمديه
- ١٧٠----- حاشية مختصر المعانى
- ١٧١----- صحيفه سجاديه
- ١٧٢----- المطالع؟

- ١٧٢ الفية بن مالك، الخلاصة في النحو
- ١٧٣ صحيفه سجادية
- ١٧٤ شرح الأجرومييه
- ١٧٥ جامع عباسي
- ١٧٥ الاعتقادات
- ١٧٦ مجلة الدعوات؟
- ١٧٧ مجموعه
- ١٧٧ ١- مشکواة الانوار (١، ١٣٥ پ)
- ١٧٧ ٢- اصول دين (١٣٦ و ١٨٠ ر)
- ١٧٨ ٣- معراجنامه (١٨٠ پ ٢٢٦ ر)
- ١٧٩ مجموعه
- ١٧٩ ١- الكبرى المنطق (١٢٠،١ پ)
- ١٧٩ ٢- آداب المتعلمين (١٤، ٢٣ ر)
- ١٧٩ ٣- صيغ مشكله (٢٣، ٣٠ پ)
- ١٨٠ ٤- الالفية (٣٢ ر ٤٦ ر)
- ١٨٠ ٥- الشافيه (٤٦ پ ٧٤ پ)
- ١٨١ مجموعه
- ١٨١ ١- امثله (١ ر ٦ ر)
- ١٨١ ٢- شرح العوامل في النحو (٧، ٢٤ پ)
- ١٨٢ ٣- نصاب الصبيان (٢٧ ر ٤٥ ر)
- ١٨٢ جنگ
- ١٨٣ جنگ دعا
- ١٨٤ ادعيه و زيارت
- ١٨٥ رساله في دلالة النهي على الفساد و في العام و الخاص و المطلق و المقيد
- ١٨٦ مجموعه
- ١٨٦ ١- زاد المسافرين (١ ر ١٢٥ پ)

- ۱۸۷ ----- ۲- فصول مستفاده من مجالس النظر للشيخ الرئيس (۱۲۷ پ ۱۶۰ ر) -----
- ۱۸۸ ----- ۳- المفيد الخاص في علم الخواص (۱۶۱ پ ۲۰۳ پ) -----
- ۱۸۹ ----- ۴- الأدوية القلبية (۲۰۴, ۲۴۹ پ) -----
- ۱۸۹ ----- ۵- اسرار الرجال (۲۰۴, ۲۶۲ پ) -----
- ۱۹۰ ----- مجموعه -----
- ۱۹۰ ----- ۱- مختصر في الاصول (۱ پ ۶۸ ر) -----
- ۱۹۱ ----- ۲. زبدة الأصول (۶۹ پ ۱۴۶ ر) -----
- ۱۹۲ ----- حاشية تحرير القواعد المنطقيه -----
- ۱۹۲ ----- شرح التصريف -----
- ۱۹۳ ----- جنگ آداب و سنن؟ -----
- ۱۹۴ ----- جنگ ادعيه -----
- ۱۹۵ ----- جنگ ادعيه -----
- ۱۹۶ ----- بياض ادعيه و زيارت؟ -----
- ۱۹۷ ----- زبده تجويد -----
- ۱۹۸ ----- ديوان -----
- ۱۹۹ ----- اسرار الحكمة في بيان الخلقه؟ -----
- ۲۰۰ ----- مستدرک الالفين -----
- ۲۰۲ ----- قصيده ميلاديه -----
- ۲۰۳ ----- غزليات شرر -----
- ۲۰۴ ----- جنگ اشعار -----
- ۲۰۵ ----- دفتر بوستان دانش -----
- ۲۰۵ ----- جزوه ای از اشعار ميرزا ابوالحسن: يغمای جندقی (۱۲۷۰) -----
- ۲۰۶ ----- اشعار متفرقه -----
- ۲۰۷ ----- بياض نوحه؟ -----
- ۲۰۸ ----- بياض گزیده؟ -----
- ۲۰۹ ----- بياض سوگواری و شادی؟ -----

- بیاض نوحه و سینه زنی ۲۰۹
- بیاض نوحه و سینه زنی؟ ۲۱۰
- دفتر نوحه و سینه زنی ۲۱۱
- دفتر نوحه و سینه زنی ۲۱۱
- بیاض نوحه و سینه زنی ۲۱۲
- نظریات علما؟ ۲۱۳
- مجموعه: در بر دارنده: ۲۱۵
- ۱- القول الأسد در ترجمه یا علی مدد ۲۱۵
- ۲- تقویم ۲۱۵
- ۳- تاریخ روم ۲۱۵
- ۴- مجله معالم ۲۱۵
- ۵- جواهر الانصاف ۲۱۵
- فصول الحق ۲۱۶
- جواهر الانصاف فی شرح اسماء الرحمن لفظا و مرآتا ۲۱۷
- جواهر اللسان در شرح اسماء حسناى حضرت رحمان ۲۱۸
- گزیده ای از دیوان شمس مغربی ۲۱۹
- مجموعه ۲۲۰
- ۱- شرح بخشی از اشعار گلشن راز شبستری (۱، ۶۰ پ) ۲۲۰
- ۲- دوازده بند (۸۱، ۶۲ پ) ۲۲۱
- مجموعه ۲۲۲
- ۱- مختصر السنن (۱ پ ۶۱ پ) ۲۲۲
- ۲- آداب العارفین (۶۲ پ ۱۲۷ پ) ۲۲۳
- ۳- هدیة الطالبین فی اصول الأخلاق والدين (۱۲۷ پ ۱۵۷ پ) ۲۲۳
- صحیفه سجادیه ۲۲۴
- شبستان نکات و گلستان لغات ۲۲۵
- مجموعه ۲۲۶

- ٢٢٦-.....١- تير شهاب در راندن باب خسران مآب (١ پ ٤٣ ر)
- ٢٢٦-.....٢- رساله ای در نصایح و دروس کریم خان (٤٤ پ ٩٥ پ)
- ٢٢٧-.....اختیارات ایام
- ٢٢٨-.....مجموعه
- ٢٢٨-.....١- آب حیات (١ پ ٥ پ)
- ٢٢٩-.....٢- اصل الاصول (یا شاخه نبات) (٦٠٦٢٦ ر)
- ٢٢٩-.....٣- صیغ العقود و الايقاعات (٢٦ پ ٣٠ ر)
- ٢٣٠-.....٤- ترجمه العقائد (٣١ پ ٥٨ ر)
- ٢٣٠-.....٥-العتقادات(٥٨پ٧٣پ)
- ٢٣١-.....٦-الاحاديث المنتبهه من الغفلة؟(٧٤پ١٨٧پ)
- ٢٣٢-.....المختصر فى شرح التلخيص
- ٢٣٢-.....بياض دعاء؟
- ٢٣٣-.....بياض دعاء؟
- ٢٣٤-.....رساله جنّه
- ٢٣٤-.....جنگ
- ٢٣٥-.....مجموعه
- ٢٣٥-.....١- نور الايمان الذى ساعد فى اتمامها نظر سيد الأنس و الجان
- ٢٣٦-.....٢- مضحكات
- ٢٣٦-.....جنگ؟
- ٢٣٧-.....فالنامه
- ٢٣٨-.....يازده باب؟
- ٢٣٩-.....جامع الدعوات
- ٢٤٠-.....مجموعه
- ٢٤٠-.....١- منهاج النجاة (١ پ ٧٠ پ)
- ٢٤٠-.....٢-اوصاف الاشراف(٧١پ٩١ر)
- ٢٤١-.....٣- خاتمة منية المرید فى آداب المفید و المستفید (٩٢, ٩٦ ر)

- ۴- معنی قول النبی صلی الله علیه وآله وسلم الدنيا مزرعة الاخره (۹۶ پ ۹۷ ر) ۲۴۲
- ۵- سرمایه ایمان (۱۰۰ ر ۱۷۰ پ) ۲۴۲
- مجموعه ۲۴۳
- ۱- الکافیہ (۱، ۳۸ ر) ۲۴۳
- ۲- الفوائد الصمدیة (۳۹ پ ۶۸ ر) ۲۴۴
- ۳- الكبرى فی المنطق (۶۹ پ ۹۲ ر) ۲۴۴
- ۴- حاشیة تهذیب المنطق (۹۳ پ ۱۶۱ پ) ۲۴۴
- مجموعه ۲۴۵
- ۱- مختصر و منتخب جامع الفوائد (۱ و ۵۴ ر) ۲۴۵
- ۲- خواب نما؟ (۵۷، ۵۵ پ) ۲۴۶
- ۳- گزیده ای از فوائد (۵۷ پ ۸۸ ر) ۲۴۶
- ۴- رساله جواهر نامه (۸۸ ر ۹۳ ر) ۲۴۷
- جنگ منبری یا انیس الواعظین ۲۴۸
- رساله رمل ۲۴۹
- طالع بینی ۲۴۹
- الخلاصة فی النحو و الفیة بن مالک ۲۵۰
- دیوان ملا پریشان یا پریشان نامه ۲۵۰
- شرح الفوائد الصمدیه ۲۵۱
- مجموعه ۲۵۲
- ۱- معالم الاصول (۱ پ ۷۲ ر) ۲۵۲
- ۲- جامع الاخبار (۷۴ پ ۱۰۵ ر) ۲۵۲
- ۳- گزیده ای از گلشن ایمان (۱۲۴ و ۱۵۰ ر) ۲۵۳
- ۴- فوائد (۱۵۰ پ ۱۵۸ ر) ۲۵۳
- مجموعه ۲۵۴
- ۱- شرح الانموذج (۱ پ ۷۲ پ) ۲۵۴
- ۲- رساله الدرر المنضود فی معرفة الصیغ و العقود (۷۳ و ۱۰۰ پ) ۲۵۵

- ٢٥٦ ٣- صيفه های نکاح؟ (١٠٠ پ ١٠٤ پ)
- ٢٥٧ شرايع الاسلام
- ٢٥٧ رساله ای در رمل و جفر
- ٢٥٨ ابواب الجنان
- ٢٥٨ الفوائد الضيائية في شرح الكافية
- ٢٥٩ حياة القلوب
- ٢٦٠ شرايع الاسلام في معرفه الحلال و الحرام
- ٢٦٠ خلاصة منهج الصادقين
- ٢٦١ الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية
- ٢٦١ الحدائق الناضرة في أحكام العترة الطاهرة
- ٢٦٢ عين الحيات
- ٢٦٣ المطول (في شرح تلخيص المفتاح)
- ٢٦٤ حيات القلوب
- ٢٦٤ الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية
- ٢٦٥ مصابيح القلوب
- ٢٦٥ اصلاح المؤمنين
- ٢٦٧ گلستان
- ٢٦٧ الفوائد الضيائية في شرح الكافية
- ٢٦٧ حاشية شرح العضدى على مختصر ابن الحاجب
- ٢٦٩ حديقة المتقين في معرفة أحكام الدين
- ٢٧٠ مقتل؟
- ٢٧١ شرح مفاتيح الشرايع
- ٢٧٢ الكافي
- ٢٧٣ جنگ منبرى؟
- ٢٧٤ مجموعه
- ٢٧٤ ١- حاشية الكلام؟ (١ ر ٧٣ پ)

- ۲۷۴ ۲- حل لغاز؟ (۷۴ پ ۱۰۳ پ)
- ۲۷۵ دفتر یادداشت؟
- ۲۷۶ مختصر الشرایع
- ۲۷۷ تقریرات الدرس
- ۲۷۷ دوازده باب
- ۲۷۸ مجموعه
- ۲۷۸ ۱- تعبیر خواب یا دوازده فصل (۱ پ ۲۹ ر)
- ۲۷۹ ۲- مقاله ای در علم فراست (۲۹ پ ۳۵ پ)
- ۲۸۰ ۳- حرف الطبیعة (۳۵ پ ۴۵ ر)
- ۲۸۰ ۴- مقاله ای در علم دم و علم وهم (۴۵ پ ۴۸ پ)
- ۲۸۱ ۵- رساله ای در بیان علم اختلاجات (۴۹ پ ۵۱ پ)
- ۲۸۱ ۶- آداب سفر کردن (۵۱ پ ۵۴ پ)
- ۲۸۱ ۷- در بیان سگزینو لدوز (۵۶ پ ۷۲ پ)
- ۲۸۲ ۸- اخلاق عارف سبحانی جلال الدین محمد دوانی (۷۳ پ ۹۱ پ)
- ۲۸۳ ۹- فصلی از کیمیای سعادت (۱۱۱-۱۱۱)
- ۲۸۴ ۱۰- فضیلت شرح چهل حدیث (۱۱۱ ر ۱۲۱ ر)
- ۲۸۴ ۱۱- فضیلت شرح سوره یوسف (۱۲۲ پ ۱۳۷ پ)
- ۲۸۵ ۱۲- حفظ صحت (۱۳۸ , ۱۴۳ پ)
- ۲۸۶ به لسان الناکرین
- ۲۸۶ تفسیر جلاء الادهان و جلاء الاحزان (گازر)
- ۲۸۷ کتاب الدعاء؟
- ۲۸۹ تقریرات الأصول؟
- ۲۸۹ مجمع البیان فی علوم القرآن
- ۲۹۱ رسائل الشجرة الالهيه فی العلوم و الحقائق الربانيه
- ۲۹۲ المباحث المشرقيه
- ۲۹۴ منتخب اللغات شاه جهانی یا (فرهنگ رشیدی)

۲۹۵	جلاء العيون
۲۹۶	زاد المعاد
۲۹۶	مجمع البيان لعلوم القرآن
۲۹۷	مجمع البيان لعلوم القرآن
۲۹۸	جامع الصحاح
۲۹۹	تفسير جلاء الالذهان و جلاء الاحزان (يا تفسير گازر)
۳۰۱	نمايه ها
۳۰۳	فهرست نسخه های گزارش شده به ترتيب صفحات
۳۲۶	فهرست پديد آورندگان (مؤلفان، مصنفان) و ساير اعلام
۳۲۶	حرف الف
۳۳۰	ب، پ، ت، ج، چ
۳۳۰	ح، خ، د، ذ، ر، ز
۳۳۲	س، ش
۳۳۸	ص، ط، ظ، ع، غ، ف، ق
۳۴۰	ک، ک، ل، م
۳۴۷	ن، و، ه، ی
۳۵۱	س، ش
۳۵۱	ع، غ، ک
۳۵۲	م
۳۵۵	ن، ی
۳۵۶	فهرست واقفان و اهداء کنندگان
۳۵۶	حرف الف
۳۵۶	ج، ح، خ، ز
۳۵۸	س، ش، ص
۳۵۸	ع، ف، ک
۳۵۹	م، ن

۳۶۲ فهرست جای ها

۳۶۲ حروف الف، ب، پ، ت

۳۶۲ ح، خ، د، ر

۳۶۲ س، ص، ض، ط، ف، ق

۳۶۴ ک

۳۶۴ م، ن، ی

۳۶۶ درباره مرکز

فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه (علیها السلام)

مشخصات کتاب

سرشناسه: آستانه مقدسه قم کتابخانه عنوان و نام پدیدآور: فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه سلام الله علیها / نگارش و تحقیق حسن نقیبه مشخصات نشر: قم زائر، - 1375.

مشخصات ظاهری: ج نمونه (بخشی رنگی)

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی یادداشت: پدید آور جلد دوم علی صدرائی خوبی است.

یادداشت: کتابنامه موضوع: نسخه های خطی -- ایران -- قم -- فهرستها

موضوع: نسخه های خطی فارسی -- فهرستها

موضوع: نسخه های خطی عربی -- فهرستها

شناسه افزوده: نقیبه حسن 1315 - ، گردآورنده رده بندی کنگره: Z6621/آ55 ف 93

رده بندی دیویی: 011/31

شماره کتابشناسی ملی: 11133-75

ص: 1

اشاره

فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه علیها السلام

جلد سوم

1026-765

نگارش و تحقیق: سید حسن نقیبی

ص: 3

ابن عباس قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: لَوْ أَنَّ الرِّيَاضَ أَقْلَامٌ؛ وَالبَحْرَ مِرْدَادٌ؛ وَالجَنِّ حُسَابٌ؛ وَالإنْسَ كَتَّابٌ؛ مَا أَحْصَوْا فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ (1)

رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم فرمود: اگر همه درختان (عالم) قلم گردد؛ و دریاها مرکب شود؛ و پریان حسابگر باشند؛ و انسان (ها) نویسنده، فضائل علی بن ابیطالب علیه السلام را شمارش نتوانند نمود.

ص: 4

1- بحارالانوار: ج 38 ص 197 ح 14 از «المناقب» اخطب خوارزمی.

بنام آنکه جان را فکرت آموخت

چراغ دل به نور جان برافروخت

الحمد لله، و لا اله الا الله، و لا حول و لا قوة الا بالله، و الصلاة و السلام على محمد خير خلق الله، و آله المنتجبين.

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: اِحْتَفِظُوا بِكُتُبِكُمْ، فَإِنَّكُمْ سَوْفَ تَحْتَاجُونَ إِلَيْهَا. (1) نوشته های خودتان را نگهدارید، زیرا که به زودی به آنها نیازمند خواهید شد.

یکی از ابزارهای بسیار مهم پیشرفت و تعالی جوامع بشری در عرصه های مختلف علوم فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و... و... کتاب و رسائل و نوشته ها و دفاتر و دواوین آن جامعه است، آری کتاب وسیله انتقال نتیجه اندیشه های تابناک دانشمندان و بزرگان ادوار مختلف به نسلهای جدید می باشد، فرهیختگان اندیشمند سالها تلاش و کوشش نموده و محصول فکری خود را به رایگان به وسیله نوشتار به عصرها و نسلهای بعدی به ارمان می گذارند.

امامان معصوم علیهم السلام به یاران و هواداران خود اکیداً سفارش می نمودند که علوم و معارف را بنویسید زیرا که بدون نوشتار قادر به حفظ آن نخواهید شد. (2)

ص: 5

1- اصول کافی، ج 1، ص 52، ح 10.

2- همان، ح 9.

و نیز حضرت صادق علیه السلام به مفضل بن عمر فرمود: بنویس و دانش خود را میان برادرانت منتشر کن، که اگر مردی کتابهایت را برای فرزندان به ارث گذار. (1)

بسیار جای خرسندی است که علمای هر عصر و زمان به حفظ و حراست کتاب همت گماشته و در این راه رنج های فراوان بردند - با همه فراز و فرود - کتابهای بسیاری را استنساخ نموده و به عنوان میراث گرانبسنگ به یادگار باقی گذاشتند.

همانگونه که بزرگان علم و دانش در راه تولید علم و نشان دادن صراط مستقیم الهی زحمتهای طاقت فرسایی را پذیرفتند.

به عنوان نمونه به گوشه ای از فداکاری و پذیرا شدن تلخی های دو نفر از دانشمندان شیفته ولایت در راستای حفظ آثار اشاره می کنیم:

1- امیر سید حامد حسین هندی (1246-1306) مؤلف کتاب گرانبسنگ «عَبَقَاتُ الْأَنْوَارِ فِي مَنَاقِبِ الْأَئِمَّةِ الْأَطْهَارِ». این بزرگوار برای نگارش این کتاب رنج فراوان کشید تا گنجی ماندگار به ارمغان گذاشت.

خدمتکاری میر حامد حسین

داستان ذیل را از مرحوم شیخ ذبیح الله محلاتی که بدون واسطه از آیت الله آقا نجفی مرعشی (قدس الله سره) نقل می کند بشنویم که می فرماید: به بنده فرمودند: میرحامد حسین به کتابی نیازمند شد که دسترسی به آن نداشت. به وی گفتند: این کتاب نزد فلان عالم قریه رابوق (رابغ) که بین مکه و مدینه است موجود می باشد، میر

ص: 6

1- . همان، ح 11.

حامد حسین - به وسیله پیکری - از او خواست کتاب را یا بفروشد و یا امانت دهد. آن عالم سنی هیچ یک از دو پیشنهاد را نپذیرفت. میر حامد حسین ناگزیر راه چاره ای اندیشید به مگه مشرف شد. مناسک حج را به جای آورد، سپس رهسپار روستای رایغ شده به گونه ناشناس بر آن عالم وارد شد. وانمود کرد که مسافر است و چند روزی می خواهد در رایغ بماند. عالم سنی از جریان توقف سید آگاه شده خرسند گردیده و نسبت به وی اظهار مهر و محبت کرده نزد خود نگهداشت. شب فرارسید، میر حامد حسین گفت: من خیلی علاقه مندم پیش از خوابیدن مطالعه کنم تا به خواب روم، و قرآنی نیز بالای سر گذارم تا خوابهای آشفته و پریشان نبینم. آن عالم گفت: مانعی ندارد، این کتابخانه هر کتابی می خواهی بردار و مطالعه کن و قرآن هم بالای سر خود بگذار.

میرحامد حسین پس از آنکه چشمان اهل خانه را خواب ربود با خاطری آسوده وارد کتابخانه شد، و کتاب مورد نظر را یافت، پس از مطالعه بخشی از آن؛ لازم دید که همه کتاب را نسخه برداری کند، و همین کار را تا پایان کتاب انجام داد.

میر بزرگوار در خانه عالم روزها به خدمتکاری مشغول می شد، حتی کودک شیرخواره عالم را در بغل می گرفت، و گاهی کودک لباسهای سید بزرگوار را نجس می نمود، بدینگونه استنساخ کتاب را - شبها - به فرجام رسانید.

آن عالم شیفته کمالات علمی و ادبی و اخلاقی و عبادت سید شده بود. چون هدف فراهم شد میر حامد اجازه مرخصی خواست، عالم افسرده خاطر شد، از طرفی هم نمی خواست و نمی توانست اجازه ندهد، ناگزیر مقدمات سفر را فراهم نموده و رخصتش داد.

میر حامد حسین به هندوستان بازگشت و نامه تشکری به آن عالم سنی نگاشت و نسخه برداری کتاب را گزارش نمود، عالم سنی از فداکاری و تحمل رنج و شکیبایی و همت والای میر حامد شگفت زده شد. (1)

2- علامه بزرگوار شیخ عبدالحسین امینی مؤلف کتاب ارزشمند الغدیر، همان شخصیت ولایی و شیفته مقام والای مولایش امیر المؤمنین علیه السلام که هم اکنون که این سطور را می نگارم گویی قامت رسا و بلندش را با چشمانی نافذ و درشت و پر اشک می بینم که روبروی ضریح مقدس سرور و آقایش - امیر مؤمنان علی علیه السلام - ایستاده با دلی سرشار از ارادت و اخلاص به مولی، آرام آرام اشک می بارد، که چرا جهان بشریت از این اقیانوس ژرف بی ساحل دانش و معرفت آن چنانکه باید بهره نبردند؟ چرا باید بیست و پنج سال باب مدینه علم رسول خدا و خانه نشین شود؟ بارها علامه را در حرم این چنین دیدم، نمی دانم در دلش چه می گذشت؟ ولی میدیدم دستها در بغل کرده، با قامتی بلند چون سرو ایستاده چشمان درشت و روشنش چون ابر بهاری می بارد. به قول حافظ: شمع این مسئله را بر همه گان روشن کرد که توان تا به سحر گریه بی شیون کرد رحمت حضرت حق و فرشتگان و همه بندگان هدیه روانش باد. آری در تاریخ 1382/6/29 روز شنبه پیش از ظهر علامه بزرگوار نویسنده توانا و ارادتمند خاندان رسول خدا جناب آقای حاج شیخ باقر شریف قرشی مؤلف کتاب حیاة الحسن و دهها کتاب دیگر - به کتابخانه آستان مقدس

ص: 8

1- اختران تابناک، ج 1، ص 143 (با اندکی تغییر در عبارت).

حضرت فاطمه معصومه علیها السلام بخش فرهنگی تشریف آوردند. جلسه انسی برگزار شد، در ضمن؛ سخن از علامه امینی به میان آمد، فرمودند علامه امینی اگر پاک و تزکیه شده نبود به چنین توفیق بزرگی (نگارش الغدیر) دست نمی یافت، وی از طرف خدا و امامان از تأیید می شد، برای نمونه من مطالبی را که از خود علامه امینی شنیده ام، برای شما بازگو می کنم:

الف) علامه و حاکم بغداد

کتابی در بغداد نزد حاکم بود که بخشی از رسوائی های برخی از دشمنان اهل بیت در آن بود و من می خواستم در نگارش الغدیر از آن بهره ببرم.

به عنوان تمهید مقدمات و ایجاد رابطه بین خود و حاکم؛ بعضی از تألیفات خود چون کتاب «شهداء الفضیله» و جز آن را برای او فرستادم، پس از مدتی به در خانه اش رفتم، او پس از آگاهی از آمدنم، به در خانه آمد، و گفت: «من میدانم تو این کتابها را برای من هدیه می فرستادی به خاطر همین کتاب بود، نه به جهت محبت به من، و من این کتاب را به شما نمی دهم و این سخن را گفت و آهنگ رفتن کرد، به قدری ناراحت شد که مرا به خانه خود هم راه نداد. با اینکه عربها در پذیرایی مهمان شهره آفاقند) در این هنگام مادر پیر حاکم بیرون آمده رو به حاکم نموده گفت: «تو خجالت نمی کشی که عالمی از نجف حرکت کرده به در خانه ات آمده، او را به خانه ات راه نمی دهی و حاجت وی را برآورده نمی کنی؟! سپس در را باز کرد و مرا به کتابخانه برده کتاب را نشان داد و گفت: بردار ببر. این کتاب از آن خودت باشد.

ص:9

و نیز از علامه امینی نقل فرمودند: که اطلاع پیدا کردم کتابی (مربوط به موضوع الغدیر) در کاظمین نزد شخصی بخیل است، برای بهره وری از آن به کاظمین مسافرت نموده از آن شخص کتاب را مطالبه نمودم. او نگاهی به من کرده گفت: آقای امینی! مرا می شناسی؟ من بخیل ترین فرد هستم، به احدی چیزی نمی دهم! ولی در تو نوری دیدم که ترا احاطه کرده بود و من این کتاب را به تو می دهم، و این هم کرایه برگشتن به نجف. و پول کرایه بازگشت به نجف را نیز پرداخت.

ج) داستان کتاب «الصرط المستقیم»

و همو فرمودند که علامه امینی فرمود: کتابی به نام «الصرط المستقیم» (1) نزد شخصی در کاظمین بود و من می خواستم از آن بهره گیرم، در کاظمین نزد صاحب کتاب رفتم، او حاضر نشد کتاب را به امانت بدهد، یا اجازه دهد در منزل وی از آن نسخه برداری کنم، به هیچ وجه راضی نشد، من با دلی شکسته و حالی پریشان به مولای متقیان توسل جستیم که آقا جان باید اینجا شما یاریم فرمائید.

جهت زیارت به سوی حرم حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روانه شدم. به مجرد ورود به صحن مقدس به شخصی برخوردیم به نام آقای شیخ حسن ابوالحب، او تا مرا دید، گفت: فلانی من کتابی دارم آغاز و انجامش افتاده و خطی است، شما به منزل تشریف بیاورید و ببینید چه کتابی است؟ همراه او به منزلش رفتم اولین کتابی را که برداشتم

ص: 10

1- . گویا کتاب الصراط المستقیم إلى مستحقی التقدیم» نگارش شیخ زین الدین علی بن محمد نباطی عاملی (م 877 ق) بوده که در اثبات واجب و امامت می باشد و در کتاب «الذریعه، ج 15، ص 39 گزارش آن آمده است.

دیدم همان کتاب الصراط المستقیم است که از آن آقا خواستم و او نداد. با خوشحالی کتاب را زیر بغل گذاشتم، از من پرسید: چه کتابی است؟ من جریان را به وی گفتم. او با خرسندی گفت: کتاب را بر و استفاده کن، کتاب هم از آن خودت باشد. کتاب را به نجف آوردم.

ذخایر گرانبها

اشاره

از این رویکی از ارزشمندترین مواریت فرهنگی هر ملت، کتاب و فرآورده های علمی و ذخایر گرانبهای دانش آن ملت است.

بدین جهت از دیرباز دانشمندان بویژه علمای اسلام به این امر مهم همت گماشته و در تألیف و تصنیف و جمع آوری و استنساخ و استکتاب کتب و رسائل تلاش فراوان نموده و گنجینه های سودمندی فراهم آورده اند که از آن همه، اندکی به زیور طبع آراسته شده و بسیاری به صورت خطی باقی مانده است.

بهره برداری از این بخش، نیازمند فهرست نویسی دقیق و مفیدی است تا محققان را در پژوهش بکار آید.

کتابخانه آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه علی (با همه تحولات و صدمه هایی که در طول تاریخ دیده) از این قاعده مستثنی نیست.

اواخر نیمه قرن حاضر فهرستی از نسخ خطی موجود به کوشش استاد محمد تقی دانش پژوه نگارش یافته و چاپ شده است.

پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به رهبری قائد اعظم امام راحل قدس سره الشریف

کتاب جدید خطی و چاپی دیگری خریداری شد که قهراً نیاز به شناسایی و فهرست نویسی داشت.

آستان مقدس قم افتخار تدوین فهرست نسخه های خطی خریداری شده اخیر را به نگارنده ارزانی داشت و اینجانب نیز در انجام این خدمت نخست چندین فهرست کتاب خطی را به دقت مورد مطالعه قرار داده و با یکدیگر سنجیدم تا بهترین و مفیدترین روش را از میان آنها برگزینم.

سرانجام شیوه «فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی مرحوم آیه الله نجفی مرعشی» به نظر سودمندتر آمد و همان اسلوب را بکار گرفتم که در ذیل توضیح داده می شود:

مشخصات هر کتاب در دو بخش خواهد آمد: بخش اول کتابشناسی با حروف درشت، بخش دوم نسخه شناسی با حروف ریز و سطرهای کوتاه تر، بدین تفصیل:

(بخش اول)

بخش اول

1- شماره کتاب وسط سطر که با همین شماره می توان کتاب را از کتابخانه دریافت نمود.

2- نام کامل کتاب و لغت و موضوع آن. 3- نام کامل مؤلف و لقب مشهور وی با تاریخ درگذشت یا عصر وی با رمز حرف

4- خصوصیات کتاب و اینکه در چند فصل یا باب می باشد و به کدام شخصیت اهداء شده و جز اینها که در شناخت کتاب اهمیت دارد.

ص: 12

5- مختصری از آغاز و انجام کتاب.

6- چنانچه کتابی در فهرست معرفی شده، از تکرار توصیف خودداری و به شماره پیشین ارجاع شده است.

7- روی برگ با رمز «ر».

8- پشت برگ با رمز «پ».

(بخش دوم)

1- نوع خط نسخ (نستعلیق، شکسته نستعلیق و غیره).

2- نام کاتب.

3- تاریخ کتابت.

4- آرایش کتاب، حواشی، بلاغ، تملک و جز آنها که در نسخه دیده می شود.

5- نوع جلد و رنگ آن.

6- شماره برگها به رمز «گ» و شماره سطرها به رمز «س» و درازا و پهنای صفحه کتاب به رمز «سم».

در پایان، فهرست مفصل کتابهای توصیف شده، مؤلفان، کاتبان، جای ها با شماره صفحه ها آمده است.

طبیعت کار بگونه ای است که از لغزش و خطا گزیری نیست، از بزرگان علم و ادب و پژوهشگران و محققان پیشاپیش پوزش خواسته و انتظار داریم با بزرگواری اشتباهاتمان را یاد آور شوند.

این نکته را یاد آور می شوم که این فهرست جلد سوم می باشد و 262 نسخه را

ص: 13

شامل و 364 کتاب و رساله را در بر دارد. جلد اول دربرگیرنده 400 نسخه به وسیله اینجانب نگارش یافته و چاپ و منتشر شد.

جلد دوم: توسط برادران گرامی آقایان صدرائی خوئی و ابوالفضل حافظیان در برگیرنده 364 نسخه نگارش یافته منتشر شد.

در خاتمه بحکم آنکه: نشان ناشناسی ناسپاسی است شناسائی حق در حق شناسی است

لازم می دانم از بزرگوارانی که بگونه ای در پدید آمدن این اثر سهمی داشتند تشکر نموده و امتنان قلبی خود را تقدیم دارم.

بویژه استاد دکتر احمد عابدی مدیریت پژوهشی آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه علیها السلام و جناب آقای محسن زند که در تنظیم فهرست این اثر تلاش فراوان نمودند».

و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت

و هو حسبی و نعم الوکیل

سید حسن نقیبی همدانی

اسفند 1388

ص: 14

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

(فقه - عربي)

از: شهيد دوم زين الدين بن علي عاملي (996) به شماره (4) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نستعلیق، محمد بن محمد رحیم بن محمد بن محمد علی طالقانی، روز

پنجشنبه، بیستم ربیع الثانی، 1262، در شهر طالقان روستای مرجان،

عنوان و نشان سنگرف، وقف خاص حاج علی افضل تاجر رشتی در تاریخ ربیع الاول 1266، به تولیت آخوند ملا معین و اولاد، مهر مربع
یا معین و دو

مهر ناخوانای دیگر بر پشت برگ آغازین دیده می شود، حاشیه نویسی دارد،

اهدائی آقای عباس مدرسی تهرانی به کتابخانه آستانه در 1357، جلد تیماج حنائی سیر.

132، 29 س، 22*35 سم.

ص:15

(تفسیر - عربی) از: ملا محسن، محمد بن مرتضی، فیض کاشانی (1091)

به شماره (454) مراجعه کنید. نسخه حاضر جلد اول و تا پایان سوره نحل می باشد.

نستعلیق و نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان مشگی و شنگرف، مهر بیضی «قال ائی عبدالله» در حاشیه برگ 343 دیده می شود، وقف ماه جمادی الاول 1273 با کتاب های دیگری که پشت برگ اول نامشان آمده است، جلد تیماج ضریبی سوخته‌های.

347 گ، سطرها مختلف، 20*30 سم.

جلاء العیون

(تاریخ - فارسی) از: ملا محمد باقر ابن محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (133) مراجعه کنید.

نسخه حاضر از فصل دوم باب پنجم در بیان فضائل و مناقب حضرت امام حسین علیه السلام تا فصل دوم از باب 13 در تاریخ شهادت امام حسن علیه السلام می باشد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، آغاز و انجام افتاده، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشگی یک لنگه فرسوده.

346 گ، 21 س، 19*30 سم.

(تاریخ - فارسی) از: ملا عبدالله بن علی بن مهدی بروجردی.

زندگانی و فضائل و معجزات و شهادت چهارده معصوم علیه السلام و ستمگران زمان آنان را در یک مقدمه و چهارده باب که هر باب چند فصل را در بر دارد گزارش نموده و در پایان خاتمه ای در معاد و عالم برزخ و دمیدن صور آورده است. ذریعه نام مؤلف را ملا عبدالله بن ملکه جهان آورده است.

آغاز: «بسمله، حمد و ثنای بیحد و بیعدد معبودی را سزد که به افاضه انوار وجود مکنونات ظلمات عدم را به عرصه ظهور آورده». . . انجام:
«نگه دار از من بیر روزگار زهر بد که باشد مرا دور دار.

نستعلیق، عربی نسخ خوش، محمد علی بن محمد جعفر لواناتی، 1271، عنوان و نشان سنگرف، جلد تیماج قهوه ای روشن، مالکیت میرزا حسن کاشانی فی شهر جمادی الثانی 1310 پشت برگ اول دیده می شود.

282گ، 29 س، 31621 سم. آقا نجفی ج 18 ص 216، ذریعه ج 12، ص 174.

من لا یحضره الفقیه

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق، محمد بن علی بن بابویه قمی (381)

ص: 17

به شماره (70) مراجعه شود.

نسخه حاضر از آغاز طهارت تا پایان کتاب (باب نوادر) می باشد، مشیخه را نیز

دارد.

نسخ، محمد علی اسفراینی بن حسن علی، روز دوشنبه، صفر، 1066، در اسفراین

بخش مشیخه: به خط محمد نبی بن حسن علی استرآبادی، آخر ذیقعه سال 1094، عنوان و نشان سنگرف، حاشیه نویسی دارد، اهدایی حمید رضا یاسری به کتابخانه آستانه در 1359، مالکیت محمد مهدی واعظ کرمانی بن حسین کاتب کرمانی با مهر مربع «هذا من المهدی 44» روی برگ اول و تاریخ تولد چند نفر پشت برگ پایانی (پیش از مشیخه) آمده است، بلاغ مقابله و تصحیح همان جا از محمد رضا بن علی بافتی سال 1090 در مشهد رضوی دیده می شود، جلد: تیماج مشگی، ضربی.

390گ، 24 س، 19/5

316 سم.

نهج البلاغه

(حدیث - عربی)

از: سید شریف رضی، محمد بن حسین موسوی (406) به شماره (543) مراجعه شود.

ص: 18

نسخ معرّب، علاء بن حسین بن علی، حافظ سبزواری، روز سه شنبه، 14 جمادی الثانی، سال 871، در مدت هیجده روز کتابت کرده، عنوان و نشان زرین یا درشت صفحات مجدول به مشگی و زرین، دارای سر صفحه آراسته به لاجورد، زر و قهوه ای و شنگرف، حاشیه صفحه دوم آبی تیره طلا پاش، وقف عباس میرزا نواب به توسط جمشید خان متولی و قوللر آغاسی (رئیس غلامان) در ماه جمادی 1077 با کتاب های دیگر بر طلبه های قم - جلد تیماج مشگی، ضربی، مهرهای بیضی «محمد امین الله» و «حسین الطباطبایی» و دائره ای «الله، محمد علی» و چند مهر ناخوانای دیگر پیرامون وقفنامه دیده میشود.

198، 15 س، 30621 سم

مجموعه

1. حاشیه المطول

(بلاغت - عربی) از: محی الدین، حسن بن محمد، چلبی، فناری (886) به شماره (285) مراجعه کنید.

2. عقود الدرر في حل ابیات المطول و المختصر

(معانی و بیان - عربی)

از: شیخ حسین بن شهاب الدین حسین بن محمد بن حیدر عاملی کرکی (1076)

ص: 19

همان گونه که خود در دیباچه گفته در بیشتر ابیات نخست شاهد را می آورد، سپس گوینده شعر و پس و پیش آن را، و بعد از آن لغت و اعراب و معنی و محل شاهد و در پایان برخی از ویژگی های بلاغت بیت را بیان میکند.

آغاز: «یا من اطلع في سماء بيان بديع البراعة اهله المعاني، و قرن دلانل الاعجاز باسرار البلاغة من آيات المعاني».

انجام نا تمام مانده: «والشاهد فيه الاحتراس (کذا) بقوله غير مفسدها، قال ألهل أتاها و الحوادث جمّة».

نسخ، نام کاتب با حروف ابجد نا منظم آمده، تاریخ ماه شعبان، 1229، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشگی، اهدائی آیه الله نجفی به کتابخانه آستانه سال 1377.

1790، 25 س، 30921 سم.

ذریعه ج 15، ص 302. آقا نجفی، ج 23، ص 178. دانش پژوه، ص 192.

القوانين المحكمة

(اصول - عربی)

از: میرزا ابو القاسم بن حسن گیلانی (1231)

به شماره (385) مراجعه شود.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، عنوان و نشان شنگرف، جلد

ص: 20

تیماج سوخته‌های یک لنگه، اهدائی آیه الله نجفی به کتابخانه آستانه،

حاشیه نویسی دارد.

239، 23 س، 30 20 سم.

منیة اللیب فی شرح التهذیب

(اصول - عربی)

از: سید مرتضی ضیاء الدین عبدالله بن مجد الدین ابی الفوارس محمد بن علی بن الأعرج حسینی حلی (ق 8)

به شماره (539) مراجعه کنید.

نسخه حاضر هر دو جلد اول و دوم را در بر دارد.

آغاز: «اللهم انی احمدک حمداً لا یقدر حصره و لا تحصی (کذا) قدره و لا ینسی ذکره».

انجام: «انجام همان شماره».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج - قهوه ای روشن، ضربی، عطف و گوشه ها مرمت شده.

172 گ، 23 س، 30920/5 سم.

آقا نجفی: ج 1، ص 231؛ ذریعه: ج 23، ص 207.

ص: 21

حياة القلوب

(تاریخ - فارسی)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (189) مراجعه شود: نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، جلد: تیماج قهوه ای ضربی،

تک لنگه.

230 گ، 19 س، 20*29/5 سم.

قواعد الاحکام فی معرفة الحلال و الحرام

(فقه - عربی)

از: علامه حلی، حسن بن یوسف بن المطهر (726)

به شماره (192) مراجعه شود.

نسخه حاضر از اوائل کتاب نکاح است تا پایان دیات.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. جلد: ندارد، نشان شنگرف،

عنوان درشت تر، برخی برگها وصالی.

174 گ، سطور مختلف، 20*29 سم.

ص: 22

(تاریخ - فارسی)

از: سید میرزا محمد باقر بن سید محمد موسوی ملا باشی شیرازی (1240)

زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام را با عباراتی شیوا و شیرین و ادیبانه و مسجع در سه جلد، و چهارده مقصد و هر مقصدی در سه منهج و هر منهج دارای انواری نگاشته است.

جلد اول: در زندگانی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت علی علیه السلام و فاطمه زهرا علیها السلام و امام حسن علیه السلام.

جلد دوم: در زندگانی امام حسین علیه السلام و حادثه جانسوز کربلا و زندگانی امام سجاد علیه السلام و امام محمد باقر علیه السلام.

جلد سوم (که مقصد هشتم تا چهاردهم را در بر دارد): در زندگانی امام جعفر صادق علیه السلام و بقیه امامان علیه السلام. نسخه حاضر جلد دوم است.

آغاز افتاده: «و مذمت نمایم علی را بر حق خواهم بود، نه و الله؛ چه می توانم گفت در حق او، و از مثل من کسی قباحت ندارد که سخن بی پایی بگویم، و خود را رسوا کنم».

انجام: «در معجزات آن حضرت هر چند بسیار و از حد شمار بیرون بود به جهت اختصار بهمین قدر اکتفا نمود».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، اهدائی

آية الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه، مهر مربع: «عبدہ سید محمد الموسوی» روی، برگ آخر دیده می شود، جلد تیماج مشگی.

180 گ، 26 س، 20*30 سم.

ذریعه: ج 2، ص 438، کتاب های چاپی مشار، ج 1، ص 585.

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه

(حدیث عربی) از: شیخ محمد بن الحسن حرعاملی (1104)

به شماره (74) مراجعه شود.

نسخه حاضر فهرست جزء اول و دوم می باشد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد ندارد، اهدائی مرحوم سید مصطفی خوانساری به کتابخانه آستانه مقدسه. عناوین نانوشته.

63 گ، 35 س، 21/5*30 سم.

ریاض المسائل فی تحقیق الأحکام بالدلائل (الشرح الكبير)

(فقه عربی)

از: میر سید علی بن محمد علی طباطبائی (1231)

به شماره (42) مراجعه شود.

نسخه حاضر کتاب زکوة و خمس و صوم و اعتکاف می باشد. که آن را شب دوشنبه، 26 ربیع الاول سال 1196 هجری قمری، به پایان برده است.

ص: 24

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، مهر مستطیل نما (کثیر الاضلاع 6 ضلعی) «قد وقف الكتاب عزیز الله الحسینی» در چند جای کتاب دیده می شود. کتابت به جهت ... آقا سید عزیز الله، جلد: ندارد، عنوان و نشان شنگرف، اهدائی آقا سید مصطفی صفائی خوانساری به کتابخانه آستانه مقدسه.

86 گ، 27 س،

20*29/5

سم.

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقيه

(فقه عربی) از: شهید دوم زین الدین بن علی عاملی (966) به شماره (4) مراجعه کنید. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نسخ، یونس بن محمد بن یحیی بن عسکر عسکری حسینی، روز پنجشنبه، آخر ربیع الاول، 1261، جلد ندارد، مالکیت صفائی خوانساری در ماه رمضان 1285 و مهر بیضوی (مصطفی الحسینی) روی برگ اول دیده

می شود.

148 گ، 26 س، 21/5*30 سم.

ص: 25

الحدائق الناضرة في أحكام العترة الطاهرة

(فقه عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی (1186)

فقه استدلالی گسترده ای است در چندین جلد، با این که بیش از کتاب وصیت را نوشته در 6 جلد بزرگ آمده است 1. طهارت 2. صلاة 3. زکاة 4. حج 5. متاجر 6. نکاح.

نسخه حاضر جلد پنجم می باشد و کتاب های تجارت، دین، رهن، شفعه، حجر و... تا وقف و صدقات را در بر دارد.

آغاز این جلد: «بسمله حمد له..... و فيه مقاصد، اعلم انه قد استفاضت الاخبار بالحث على طلب الرزق و الكسب الحلال، ولا سيما بطريق التجارة».

انجام: «فالاقتصار على ما ذكره ليس بجيد؛ و عموم الأدلة متناول للجميع، و خصوصها خال من جميع ما ذكره: أنتهى».

نسخ، نستعلیق؛ 26 محرم سال 1200، بدون نام کاتب عنوان مشگی یا نانوشته، جلد تیماج مشگی، اهدائی علی کاشانی در 1350، به کتابخانه آستانه مقدسه.

264 گ، 35 س، 19/5*30سم.

ذریعه، ج 6 ص 289؛ دانش پژوه، آستانه، ص 110.

ص: 26

البهجة المرضية في شرح الألفية

(نحو عربی)

از: جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی (911)

به شماره (528) مراجعه شود.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، مالکیت محمد تقی فرزند علینقی اولیاء تاجر قزوینی روز شنبه 26 محرم 1249 پشت برگ پیش از کتاب، مهر مربع (محمد تقی) و مالکیت وی در 1247 و مهر مربع دیگری (العبد صفر علی...) در پایان دیده میشود، جلد تیماج مشگی، حاشیه نویسی دارد.

141، 12 س،

20*29/5 سم.

الکافی (اصول)

(حدیث عربی)

از: ثقة الاسلام، محمد بن یعقوب کلینی (328)

به شماره (141) مراجعه کنید. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. جلد ندارد. هدایی سید مظفی خوانساری به کتابخانه آستانه مقدسه، 1345، عنوان نانوشته. 105 گ، 29

س، 20*30 سم.

ص: 27

ابواب الجنان

(اخلاق فارسی)

از: میزارفیع الدین، محمد بن فتح الله واعظ قزوینی (1089)

به شماره (181) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نستعلیق خوش، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد ندارد، اهدایی زائری، ناشناس به کتابخانه آستانه، صفحات مجداول به مشگی و زر و شنگرف، عربی نسخ معرب.

225 گ، 21 س، 19*29 سم

روضه الصفا في سيرة الانبياء و الملوك و الخلفاء

(تاریخ فارسی)

از: میر خواند، محمد بن خاوند شاه بن محمود خوارزمشاه (903)

به شماره (5) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

نستعلیق تحریری، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، عنوان و نشان شنگرف، جلد ندارد، اهدایی آقا نجفی به کتابخانه آستانه، برخی برگها وصالی عربی نسخ معرب.

209 گ، 33، 34 س، 19*28 سم.

ص: 28

زاد المعاد

(دعا فارسی)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (107) مراجعه شود.

نسخ خوش، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، صفحه‌ها مجدول به شنگرف، عربی معرب، جلد: تک لنگه، تیماج مشگی، وقف فرج الله تبریزی، معروف به امیر خیابانی در 14 صفر 1349 کتاب را بر آستانه و مهر مربع

یوسف بن فتاح الحسینی» و اهدایی آیه الله نجفی به کتابخانه آستانه روی برگ اول دیده می‌شود، در حاشیه برگ‌های پایانی نام: تألیفات مجلسی دوم آمده است.

331 گ، 16 س، 18*28 سم.

سلاح المؤمنین

(دعا فارسی)

از: میر محمد ابراهیم بن میر محمد معصوم بن میر فصیح بن میر اولیاء حسینی تبریزی (1149)

کتاب دعائی بوده در ادعیه و آیات و حرزها و تعویذهای مجرب ولی نا مرتب که فرزند وی احمد حسینی آن را فهرست نویسی و مرتب نموده بر یک مقدمه و دو قسم به قرار ذیل:

ص: 29

مقدمه در: شرایط استجاب دعا و آداب آن.

قسم اول: دوازده باب را در بر دارد:

باب 1 در ادعیه استجاب دعا

باب 2 در قضای حوائج

باب 3 و آن چهار فصل دارد.

فصل اول در: حفظ از شر اشرار و ایمنی از مخاوف و بلیات عموماً.

فصل دوم در: حفظ از بأس سلطان خصوصاً.

فصل سوم در: حفظ از دزدان خصوصاً.

فصل چهارم در: تعویذ از شر اعدای و حفظ از بلیات

باب 4 عدم تأثیر شمشیر و نجات یافتن از قتل.

باب 5 و آن مشتمل است بر سه فصل:

فصل اول در: دفع مکاره و آفات و انواع شدائد و بلیات

فصل دوم در: دفع هم و غم و امراض و تب و تسکین اوجاع.

فصل سوم در: دفع ظلم ظلمه و کید اعداء و خلاصی از زندان.

باب 6 در: دفع مظالم و تکفیر سیئات و حصول سعادات.

باب 7 در: دعاهایی که در وقت نزول بلا و شداید باید خوانند.

باب 8 در: فتح مهمات و کفایت آن و حصول فرج.

باب 9 در: وسعت رزق و ادای دین.

باب 10 در: شکستن و پراکنده نمودن دشمنان و ظفر یافتن بر آنها.

باب 11 در: احتجاب از چشم دشمنان و هلاک کردن و مستأصل ساختن و انتقام کشیدن از ایشان.

باب 12 در: ظهور عجایب و خضوع متمدین.

قسم دوم: مشتمل است بر آیات و ادعیه مشهورة الفوائد که مستمی می باشد هر یک به اسمی.

آغاز پس از تنظیم: «الحمد لله وحده و الصلاة و السلام علی من لا نبی بعده... و بعد چون کتاب سلاح المؤمنین از جمله مجموعات و مولفات.... والد این فقیر».

آغاز اصل: «بسمله، الحمد لله رب العالمین... اما مقدمه بعرض برادران دینی می رساند محمد ابراهیم بن محمد معصوم الحسینی که شرایط استجابت دعا بسیار و آداب آن بیشمار است».

انجام: «و اذا مرضت شفیتي، و اذا دعوت اجبتني، یا سیدی ارض عني فقد

ارضیتني».

نسخ زیبا، عربی معرب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، صفحات مجدول به زر و مشگی و لاجورد، عنوان و نشان شنگرف، دارای سر صفحه آراسته به زر و لاجورد و نارنجی، و زرد و سرخ. وقف سید احمد پروین چی به کتابخانه آستانه. جلد: شمیم دور و روغنی رو قهوه ای روشن دارای گل و بوته، پشت حنائی دارای گل و بوته، عطف تیماج. مقابله و تصحیح شده پس از پایان: چند دعا و ختم آمده است.

145 گ، 14 س، 18*27/5 سم

الذریعة، ج 12، ص 209

ص: 31

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان

(فقه عربى)

از: علامه حلى، حسن بن يوسف بن مطهر (726)

به شماره (356) مراجعه شود.

نسخه حاضر از المطلب الثاني في زكاة الغلات است تا «البحث الثاني فيما يثبت به الدعوى» از كتاب حدود مى باشد.

نسخ، آغاز و انجام افتاده، عنوان و نشان شنگرف، ملكيت صفائى خوانسارى در سال 1385 بر فراز برگ اول با مهر بيضوى «مصطفى الحسينى» و مهر در آخرين صفحه ديده مى شود، حاشيه نويسى دارد، اهداى سيد مصطفى صفائى خوانسارى. جلد گالينگور قهوه اى.

175 گ، 15 س، 19*27 سم

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان

(فقه عربى)

از: علامه حلى، حسن بن يوسف بن مطهر (726)

به شماره (356) مراجعه شود.

نسخه حاضر جز قطعه كوچكى از برگ پايانى كامل است.

نسخ، نام كاتب افتاده، شوال 1068، ملكيت حسن الرضوى و ملكيت و مهر بيضوى صفائى خوانسارى و اهداء وى ديده مى شود، عنوان و نشان

ص:32

شنگرف، جلد ندارد، حاشیه نویسی دارد.

135 گ، سطور مختلف، 17*17/5 سم

حاشیه الشرح الجديد للتجريد و حواشی الدوانی

(کلام عربی)

از:؟

حاشیه ای است گسترده بر شرح تجرید علاء الدین علی بن محمد قوشچی (789)

و حاشیه های ملا جلال الدین دوانی با عنوان های «قوله و قال المحقق و قال الشارح و قوله في الحاشیه و قال المصنف» گاهی بر متن تجرید الاعتقاد نیز نظر دارد.

آغاز افتاده: «حدیث الجزم و الشک لا یساعده، فانهم کما یجزمون بثبوت الشیء

علی صفة یجزمون بعدم ثبوت الموصوف فی نفسه، کما هو الظاهر من حالهم».

انجام افتاده: «و کیف یقول به عاقل ولو فرض ان المراد کان إدراکها مع ادراک

الوجود الخارجی».

نستعلیق تحریری، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان

شنگرف یا نانوشته، جلد ندارد.

270 گ، 27 س، 16*26/5 سم.

ص:33

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

(فقه عربی)

از: شهید دوم، زین الدین بن علی عاملی (1966)

به شماره (4) مراجعه شود. نسخه حاضر هر دو جلد را دارد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. عنوان و نشان شنگرف، مهر مربع العبد المذنب محمد جعفر» و «واقف هذا الكتاب محمد جعفر» در چند جای کتاب دیده میشود، جلد یک لنگه، تیماج سوخته‌های فرسوده.

498 گ، 22 س، 18*27 سم.

الدروس الشرعية في فقه الامامية

(فقه عربی)

از: شهید اول، محمد بن مکی عاملی (786)

فقه مختصر فتوائی است که گاهی اشاره به معنی ادله و اقوال نیز می کند، و عناوینش «درس، درس» و از کتاب طهارت شروع نموده و به رهن ختم می شود. بقیه کتابهای فقهی را تألیف نکرده است، در ذریعه 145/8

گوید: بنا به گفته صاحب ریاض در سال 780 شروع به تألیف این کتاب شده و جلد اول آن آخر روز چهارشنبه، 12 ربیع الاول 784 به پایان رسیده است.

ولی به گفته خود در مقدمه مؤلف این کتاب را پس از دو کتابش «ذکر» و «بیان» بنا به خواهش فرزندانش ابو طالب محمد و ابوالقاسم علی نگاشته است. و ذریعه

ص: 34

آغاز: «الحمد لله الذي انطق الستنا بحمده و الهم قلوبنا بشكر رفته، و اطلق جوارحنا للقيام بورده».

انجام: «و لو اختلفا في تقديم العيب حلف الراهن الا مع قرينة الحال بتقدمه فلا يمين عليه، او مع قرينة الحال بتأخيره، فيحكم به من غير يمين الراهن، و هذان الفرعان مع اشتراط الرهن في البيع».

نسخ، رجبعلى بن عزيز، روز سه شنبه، 29 رجب، سال 1326 در مدرسه چهار باغ به نام شاه سلطان حسين، در اصفهان، عنوان و نشان شنگرف صفحه آغازين و دو برگ پایانی نو نویسی شده. حاشیه دارد، جلد تیماج مشگی، فرسوده، اهدایی علی کاشانی در 1350 به کتابخانه آستانه قم.

318 گ، 19 سطر، 19 * 25/5 سم.

آقا نجفی، ج 2، ص 104.

المطول في شرح تلخيص المفتاح

(بلاغت عربی) از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793) به شماره (3) مراجعه شود.

نستعلیق تحریری، 14 جمادی الثانی، 1260 برای ملا مسیح طالقانی. نام کاتب نیامده، عنوان و نشان شنگرف، فراز متنها خط مشگی یا

ص: 35

شنگرف، حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج قهوه ای، ضربی، روغنی

258 گ، 20 س، 14* 26 سم.

حاشیه شرح الشرایع

(فقه عربی)

از: شیخ علی بن ابی جعفر، محمد بن الحسن بن زین الدین شهید دوم (1104)

حاشیه مختصر و مفیدی است بر مسالک الافهام جدش، شهید دوم زین الدین بن علی (966) که آن هم شرحی است بر شرایع الاحکام محقق حلی، ابوالقاسم جعفر بن سعید (676).

شیخ علی این حواشی را بنا به تقاضای برخی از برادران، جهت شرح مطالب مشکل و مبهم مسالک نگاشته است. و به گفته ذریعه 107/6 یک جلد بزرگ تا پایان صلاة المسافرین بیرون آمده است. نسخه حاضر جزء اول تا مقداری از صلاة العیدین را دارد.

آغاز: «الحمد لله المحمود لألائه، المشكور لنعمائه، المعبود لکماله.... و بعد فان احق الفضائل بالتعظیم، و احراها باستحقاق التقدیم.. هو العلم بالاحکام الشرعیه و الوظائف الدینیة».

انجام: «لکن الراوی و هو ابوبصیر مشترک بین الثقة و الضعیف... اما الخروج قبل

الفجر فقال فی التذکره أنه جایز اجماعا».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت را ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تک النگه، تیماج سوخته ای، هدایی علی کاشانی به کتابخانه آستانه قم در سال

ص: 36

1350، حاشیه نویسی دارد.

203 گ، 25 س، 18*25 سم.

مغنی اللیب عن کتب الأعراب

(نحو عربی)

از: جمال الدین عبدالله بن یوسف معروف به ابن هشام انصاری نحوی (762)

به شماره (6) مراجعه فرمایید. نسخه حاضر اول و آخرش افتاده است.

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. موریانه به کتاب آسیب رسانده، جلد: تک لنگه تیماج مشکگی، فرسوده.

362 گ، 20 س، 11*24 سم.

من لا یحضره الفقیه

(حدیث عربی)

از: شیخ صدوق، محمد بن علی بن بابویه قمی (381)

به شماره (70) مراجعه شود.

نسخه حاضر یک دوره کامل است. جز این که بخشی از مشایخ پایانی افتاده است.

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، وقف آقا شیخ محمد اولیایی، کناره برگها آسیب دیده و خطها سالم است.

653 گ، 17 س، 19*24 سم

ص: 37

(حدیث عربی)

از: شیخ الطائفه محمد بن الحسن بن علی طوسی (460)

روایت هایی را که ظاهراً با یکدیگر اختلاف دارند و بین آنها منافات دیده می شود گرد آورده و چگونگی جمع بین آنها را نشان می دهد.

استبصار یکی از کتاب های چهار گانه ای است که شیعه به آنها اهمیت می دهد، و در اصل دارای سه بخش است: اول و دوم در عبادات و بخش سوم در بقیه ابواب فقه، و روی هم رفته 925 باب و مجموع حدیث های آن بنا به گفته مؤلف 5511 و بنا به گفته بعضی دیگر 6531 حدیث می باشد.

آغاز: «الحمد لله ولی الحمد و مستحقه، و الصلاة علی خیرته من خلقه محمد و آله الطاهرين من عترته و سلم تسليما» .

انجام: «یشتمل علی خمسة آلاف و خمس مائة و أحد عشر حدیثاً، حصرتها لئلا يقع فیها زیاده أو نقصان، و الله اعلم بالصواب» .

نسخه حاضر کتابهای: طهارت، صلاة، صوم، زکوة، خمس، نکاح و طلاق را در بر دارد و همه آنها افتاده دارند.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا نا نوشته، جلد ندارد، اهدایی سید مصطفی صفائی خوانساری به کتابخانه آستانه قم، به سال 1345 خورشیدی.

161گ، سطور مختلف، 19*25 سم.

آقا نجفی، ج 2، ص 158؛ ذریعه، ج 2، ص 14.

ص: 38

الكافي

(حدیث عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (328)

به شماره (141) مراجعه شود.

نسخه حاضر بخش اصول و از آغاز تا پایان کاب العشرة می باشد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، بلاغ قرائت چندین جای کتاب دیده می شود، حاشیه نویسی دارد، جلد: گالینگور جدید قهوه ای، اهدایی آقای عباس مدرسی تهرانی، در سال 1357 خورشیدی. پیش از کتاب پنج صفحه آیات و روایات و مطالبی در موضوع حق والدین از افادات مولا محمد باقر سبزواری آمده است.

419، 19 س، 19 * 25/5 سم.

اکمال الدین و تمام النعمه

(حدیث عربی)

از: شیخ صدوق، محمد بن علی بن بابویه قمی (381)

به شماره (566) مراجعه شود. نسخه حاضر کامل است.

نسخ، نام کاتب را پاک کرده اند، تاریخ کتابت ظهر چهارشنبه، هفتم جمادی الاول، سال 1082. عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای با لب گردان، وقفنامه میرزا محمد علی فرزند حاج ملا محمد رضا محرّر در

ص: 39

سال 1335 با مهر بیضوی «محمد علی معین الاسلام» بر صفحه آغازین و مهر مربع «محمد الطباطبایی» و یادگاری وی در روز سه شنبه بیستم رجب 1227 روی برگ پایانی دیده می شود. مهر اهدایی به کتابخانه آستانه به

سال 1349 خورشیدی) و بلاغ تصحیح و عرض در چند جای کتاب رؤیت

میشود. 191، 21 س، 19*24/5 سم.

الكافي

(حدیث عربی)

از: ثقة الاسلام، محمد بن یعقوب کلینی (328)

به شماره (141) مراجعه شود.

نسخه حاضر بخش فروع کافی است و کتابهای طهارت، صلوة، زکوة را در بر دارد.

نسخ محمد کاظم بن عباس قلی، روز یکشنبه، 8 محرم سال 771، وقف: گل افشان خانم زوجه حاج عباس خیام، بدون تاریخ، اهدایی آقا فخری برقی کتاب فروش حکمت قم به کتابخانه آستانه در سال 1350 خورشیدی، جلد: تیماج قهوه ای روشن فرسوده.

312 گ، 17 س، 19*25 سم.

ص:40

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان

(فقه عربي)

از: علامه حلی، حسن بن یوسف بن مطهر (726)

به شماره (356) مراجعه شود.

نسخه حاضر از اول کتاب صوم است تا پایان دیات.

نسخ، شمس الدین بن سید محمد بن هاشم حسینی جبل عاملی، ظهر شنبه، هفدهم ذیقعدہ، 980، وقف آقا نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه، جلد: یک لنگه، تیماج، مشگی.

199، 14 س، 18/5*25 سم.

جنگ؟

(حدیث عربي)

از: محمد صادق بن ابی الحسن بن محمد (ق 14)

آیات و احادیث و حکایات اخلاقی است که از قرآن و کتاب های کافی، مجالس مفید و ارشاد دیلمی و مصباح الشریعه، و مجمع البحرین و جز آنها گرد آورده با توضیحات مطالبی در هر باب با عنوان های «واعلم ایها الطالب لسبیل الهدایة و الرشاد» و جز آن، در چند جلد نگاشته و گاهی مطالب را به فارسی آورده است.

آغاز: «بسمله، الحمد لله غیر مقنوط من رحمته، ولا مخلو من نعمته، ولا مأیوس من مغفرته، ولا مستکف عن عبادته».

ص: 41

انجام: «و ان شاهد الرور يدلح لسانه كما يدلح الكلب لسانه في الاناء».

نستعلیق تحریری، به خط مؤلف، ذیحجه 1304، جلد: تیماج، نارنجی روشن، پیش و پس از کتاب برگ های سفید، اهدایی عباس مدرسسی تهرانی به کتابخانه آستانه مقدسه قم به سال 1350 خورشیدی.

265 گ، 18 س، 17/5*22 سم.

جنگ؟

(حدیث عربی)

از: محمد صادق بن ابی الحسن بن محمد (ق 14)

به شماره (801) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد دیگری است.

نستعلیق تحریری، به خط و اسلوب شماره پیشین، جلد: تیماج حنایی

294 گ، 18 س، 18*23 سم.

جنگ

(حدیث عربی)

از: محمد صادق بن ابی الحسن بن محمد (ق 14)

به شماره (801) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد سوم می باشد.

نستعلیق تحریری، به خط و روش همان شماره، در میان برگها سفید

ص: 42

مجموعه

1- مسکن الشجون في حكم الفرار من الوباء و الطاعون

(1 پ 49 پ)

(حدیث عربی)

از: سید نعمت الله بن عبد الله بن محمد جزائری موسوی حسینی (1112)

در سال 1902 در عراق و پیرامون آن وبائی آمد که عده زیادی از علما و نیکان را از دست گرفت، گروهی فرار از وبا را تجویز نموده و عده زیادی آن را ممنوع دانستند، و دسته دیگری توقف نموده فتوایی بر جایز بودن و نبودن ندادند.

سید جزائری در همان سال این اثر را در تحقیق این مسئله نگاشته و در شوشتر روز جمعه 17 رجب 1103 آن را به پایان برده است، که پنج باب و یک خاتمه دارد: الباب الأول: في الكشف عن الموت و بیان جمله من عجایبه.

الباب الثاني: في مبادي الطاعون و اسبابه.

الباب الثالث: في حكم الفرار منه. الباب الرابع: في تحقيق الاجل.

الباب الخامس: في واجب الحكام و العلماء و امثالهم عند نزول هذه البلیا.

الخاتمة: في نوادر متفرقة و احادیث و حکم فائقه.

آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي جعل الموت سعادة للمؤمنين يتوصل بها الى اعالي الجنان، و عذابا معجج" للكافر بوروده النيران».

انجام: «فقال: يا على! دعني و اعدائك، فانه ما ابغضك احد الا و قد شركته في ماله و اهله و ولده، و اما محبوبك و شيعتك فليس لي عليهم سبيل، قال (ع) فضحكت و قمت من فوق صدره».

2- تظلم الزهراء من اهراق دماء آل العباء

(50 پ 229 ر)

(تاریخ عربی)

از: ملا رضی الدین بن نبی قزوینی (1127)(1)

در زندگانی و حالات و سوگواری حضرت امام حسین ع و شرح مانندی است بر کتاب «اللّهوف» سید بن طاووس، به همان ترتیب در سه مقدمه و سه مسلک و یک خاتمه بدین قرار:

المقدمة الأولى: في نبذة من معجزاته و كراماته و جميل اخلاقه و احتجاجاته.

المقدمة الثانية: في نبذة مما ورد في فضل البكاء و التباكي عليه و عليهم، صلوات الله عليهم.

المقدمة الثالثة: في نبذة من احاديث فيها آداب الماتم سيما في الاسوعا و العاشوراء، و فيها فضل النفقه في محبته عليه السلام، و أن مصيبتة أعظم المصائب.

المسلک الأول: في الأمور المتقدمة على القتال و فيه ستة مجالس.

المسلک الثاني: في وصف القتال و ما يقرب من تلك الحال، و فيه اربعة مجالس.

المسلک الثالث: في ما ورد على البقية المستخلفه الى ان وردوا الكوفة و شامات و فيه اربعة مجالس.

ص: 44

خاتمة فيها: خمسة مجالس و اثنتا عشر فائدة.

و بنا به گفته مؤلف در پایان به سال یک هزار و یک صد و اندی شرح را نگاشته بود تا نسخه ای از بحار و منتخب المراثی به دستش آمد و در تکمیل شرح از آنها بهره جست و سال 1918 به پایانش برد.

آغاز: «یا من لا یخفی علیه أنباء المتظلمین و یا من لا یحتاج فی قصصهم الی شهادات الشاهدین» . .

انجام: «و علی آله الغرّ الکرام التّحیّة و الاکرام، صلاتا متتابعة علی مرّ الکروور و الأعوام، ما ناح القمری و صاح الحمام».

نسخ، محمد مهدی اصفهانی بن ملا محمد کاظم خوانساری، کتاب اول در سوم محرم 1301، و دوم در اول شوال سال 1299 در زنجان هنگام تبعید، عنوان و نشان شنگرف یا نانوشته، جلد تک لنگه مرمت شده، اهدایی سید احمد پروین چی به کتابخانه آستانه در 1358 خورشیدی.

299 گ، 21 س، 11 229 سم.

آقا نجفی 228/9 و ذریعه 19/21 (کتاب اول) آقا نجفی 20/13 و دائرة المعارف تشیع 424/4 و ذریعه 204/4 (کتاب دوم)

کلمات مکنونه

از: ملا محسن، محمد بن مرتضی فیض کاشانی (1091)

(عرفان عربی)

ص: 45

یکصد کلمه از کلمه های عرفانی است در اصول اعتقادی و اخلاق و آداب اسلامی که با دید عرفان توضیح داده و با حدیث و روایاتی از معصومان و اشعاری از خود و دیگران مطالب را آمیخته.

و بیشتر این روایات در کتاب های روایی صحیح نیامده است و بیشترین آنها در کتابهای ابن ابی جمهور احسائی و مشارق انوار الیقین حافظ رجب برسی آمده است.

این کتاب را مولف به سال 1057 برابر نام آن «کلمات مکنونه» به پایان برده است.

آغاز: «الحمد لله الأول في آخريته، الآخر في أو ليته، الباطن في ظاهريته، الظاهر في باطنيته، عرف بجمعه بين الاضداد، منه المبدأ و اليه المعاد»..

انجام: «يقولون: ربنا أتمم لنا نورنا و اغفر لنا انك على كل شيء قدير».

انجام نسخه افتاده: اگر چه کر و بیان ملاً اعلی در مقام لودنوت متوقفند، و مقربان حضرت علیا به قصور ما عرفناک معترف، و کریمه لا تدركه الأبصار هر بیننده را شامل است».

نستعلیق، محمد رضایی، 16 محرم سال 123؟ (1123)

عنوان و نشان شنگرف، جلد ندارد، هدایی آیه الله نجفی به کتابخانه آستانه قم در سال 1343 خورشیدی.

82گ، 21 س، 15* 21 سم.

آقا نجفی ج 15، ص 209.

ص: 46

شرح المختصر النافع (الشرح الصغير)

(فقه عربی) از: میر سید علی بن محمد علی الطباطبایی حائری (1231)

به شماره (123) مراجعه شود.

نسخه حاضر جلد اول می باشد و تا پایان کتاب شهادت را در بر دارد.

نسخ، غلامعلی بن علی رضا ابرقوئی، روز دوشنبه 9 جمادی الاول، سال 1215، عنوان و نشان شنگرف یا نا نوشته، در برگ پایانی مهر بیضوی، کاتب المتوکل علی الله عبده غلامعلی» و مهر مربع مالک کتاب «یا امام حسین» دیده می شود، جلد ندارد.

326 گ، 24 س، 15*21 سم.

ریاض المسائل فی تحقیق الأحکام بالدلائل (الشرح الكبير)

(فقه عربی)

از: میر سید علی بن محمد علی طباطبایی (1231)

به شماره (42) مراجعه شود.

جلد حاضر جلد اول و از کتاب صلوة تا صلاة المسافر می باشد و در اواخر دهه سوم صفر 1994 آن را به پایان برده است.

نستعلیق تحریری، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. نشان: خط مشگی بر فراز متن، اهدایی حمید رضا یاسری به سال

ص:47

مجموعه

1- زبدة منتخب مصباح المنير (1 پ 22 ر)

(لغت عربی)

از:؟

بخشی است از گزیده «مصباح المنير في غريب الشرح الكبير» احمد بن محمد بن علی مقرئ فیومی (770) به همان اسلوب، و تا کتاب الثاء مع الميم وما يثلاثهما می باشد.

آغاز: «بسمله، الحمد لله رب العالمين، و الصلاة و السلام على محمد و آله الطاهرين، هذا زبدة منتخب من كتاب مصباح المنير (كذا) في غريب الشرح الكبير للشيخ المحقق»..

انجام نا تمام: «و الاستثناء استفعال من تثبت الشيء أثنيه ثنيا من باب رمي اذا عطفته ورددته، و تثيته مراده اذا صرفته».

2- حاشیه حاشیه اليزدي علی تهذيب المنطق (23 پ 98 پ)

(منطق عربی)

از: ملا محسن بن طاهر قزوینی (زنده در 1128)

به شماره (270) مراجعه شود.

3- حاشیه معالم الأصول (99 پ 162 پ)

(اصول عربی)

ص: 48

از: ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی (1098)

به شماره (272) مراجعه شود، نسخه کامل است.

4- حاشیه البهجة المرضیه (163 پ 169 پ)

(نحو عربی)

از: محمد هاشم بن محمد حسین بن محمد رضا حسینی شطائنی (?)

حاشیه ای است متوسط بر البهجة المرضیه جلال الدین سیوطی (910) که به گفته خود در دیباچه. برای حل مشکلات آن این تعلیقات را نگاشته است، و به مناسبت احکام را نیز آورده است. نسخه حاضر دیباچه ابن مالک را هم به پایان نبرده است.

آغاز: «تحمد اللهم یا من تنه عن النحو و البدل و المثال، و نشکرک یا من یتمسک باسمائه المتنافیه (کذا) فی مبادئ الاقوال» . .

انجام افتاده: «و متعلق اصلی محذوف لدلالة المذكور علیه و لا یرد الاشکال فی تعدیته».

5- حاشیه مختصر المعانی (170 پ 216 پ)

(معانی بیان عربی)

از: ملا عبدالله بن شهاب الدین حسین یزدی (981)

حاشیه ای است بر حاشیه نظام الدین عثمان بن عبدالله خطائی (901) بر مختصر المعانی که خطائی تا مسند الیه به ضمیر را نگاشته است.

این حاشیه با عنوان های «قوله، قوله» می باشد، و در مدرسه منصوریه شیراز در هفدهم ذیحجه، سال (926) آن را به پایان رسانده است. (1)

ص: 49

آغاز: «حمداً لمن خلق الانسان و علمه البيان و شكراً لمن علمه بدائع المعاني في روائع البنیان».

انجام: «و الحمد لله على الاتمام، و السلام على سيد الأنام، و آله و عترته الغرّ الكرام».

6- زبدة الأصول (217 پ 234 پ)

(اصول عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031)

به شماره (55) مراجعه شود.

کتاب اول نسخ و نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، چهارم نستعلیق، بدون تاریخ و نام کاتب، دوم و پنجم: نستعلیق، ششم: نسخ، هر سه به خط حیدر بن علی در روستای طرزک رامند قزوین، رمضان 1250، پنجم:

عناوین نانوشته، ششم: عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج حنائی بدون مقوا تملک و مهر مستطیل و مهر دیگری بیضوی «یا علی 1252» چند جای کتاب دیده میشود.

234 گ، سطرها مختلف، 15*21/5 سم.

شرح الاسباب و العلامات

(طب عربی) از: شیخ برهان الدین، نفیس بن عوض بن حکیم کرمانی (842) شرحی است مزجی و مهم بر کتاب «الاسباب و العلامات» نجیب الدین محمد بن

ص: 50

این شرح را در سمرقند او آخر صفر به سال 827 و به نام سلطان الغ بیگ بن شاهرخ

گورکان نگاشته است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... قال المصنف رحمه الله... الصداع الم وهو خروج من حالة طبيعية».

انجام: «فانها تشد العضو وتنشف الرطوبات، والله اعلم، و الحمد لله بجميع محامده، ما علمنا منه و ما لا نعلم...».

آغاز نسخه افتاده: «و هي انه بارد منضج للأخلاط، مستفرغ للمتحرقة منها، منق للمعدة، سهل النفوذ الى جميع البدن».

انجام نسخه افتاده: «و لانه عند انعصاره وانقباضه يرجع جزء يسير من الدم و الروح منه الى القلب».

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا نانوشته، فراز متن خط مشکى مهر بیضوى «الراجى اسد الله بن الحسين» بر صفحه آغازین و پایانی دیده می شود، اهدائی حمید رضا یاسرى به کتابخانه آستانه در سال 1400 ق 1359 ش جلد تیماج مشکى ضربى، بعضاً حاشیه نویسى دارد.

262 گ، سطرها مختلف، 21*15/5 سم.

ذریعه: 82 / 13، آقا نجفی: 237 / 3، کشف الظنون: 77/1.

قواعد الأصول؟

(اصول عربی)

از:؟

قاعده های اصولی را با عناوین «قاعدة، تنبيه، الباب» و جز آنها آورده است، در هر موضوع احتمالات و گفته های دیگران را می آورد و با نقض و ایراد و بیان گزیده خود با استدلال، نسبتاً بحث را به گونه گسترده ادامه می دهد.

نسخه حاضر از بحث اخبار تا تعارض مرجحات را دارد.

آغاز افتاده: «الباب الثاني في الأخبار، وفيه مقدمه وقواعد، أما المقدمة فيذكر فيها معاني بعض الالفاظ وهو السنة والحديث والحديث القدسي والقرآن»..

انجام افتاده: «وان كان احدهما معلوم التاريخ و الآخر مجهول التاريخ، فنعمل بمجهول التاريخ، لمامر من الحكم بكونه ناسخا لاصالة تأخر الحادث».

نستعليق، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، اهدائی آیه الله صفائی خوانساری، عنوان و نشان مشگی، گاهی شنگرف، جلد تیماج قهوه ای روشن بدون مقوا.

190گ، 26 سطر، 16*22 سم.

المختصر النافع

(فقه عربی)

از: محقق حلی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (676) به شماره (172) مراجعه شود. آغاز نسخه حاضر افتاده است.

ص:52

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نام مالک را پاک نموده اند، تاریخ تملک 1232، جلد تیماج مشگی خشک، اهدائی حمید رضا یاسری به سال 1400 ق، 1359 ش، سه برگ پایانی نو نویسی شده است، گاهی حاشیه نویسی دارد.

214 گ، 11 س، 15*21 سم

لوامع الأسرار في شرح مطالع الانوار

منطق عربی) از: ملا قطب الدین محمد بن محمد بویه رازی (766)

شرح مشهور و مهمی است بر بخش منطق کتاب «مطالع الانوار» قاضی سراج الدین محمود بن ابوبکر ارموی (682) با عنوان های «قوله اقول» که به نام غیاث الدین امیر محمد وزیر نگاشته است.

این شرح اهمیت بسیار دارد و دانشمندان منطق بر آن حاشیه های فراوانی نوشته اند، نسخه حاضر از آغاز کتاب تا پایان القسم الاول في التصورات را دارد.

آغاز: «الحمد لله فياض ذوارف العوارف، و ملهم حقایق المعارف، و اهب حياة العالمين، و رافع درجات العالمين، و الصلوة على خير بريته».

انجام: «و كل میسر لما خلق له و لنقنع بهذا القدر من الكلام حامدين لله على الاتمام موجهين الى الحضرة النبويه افضل الصلاة و السلام».

انجام نسخه: «و الاعرف واجب التقديم في نظر التعليم، و فيه ما عرفت، و لنقتصر

ص:53

علی هذا القدر من الكلام في قسم التصورات، حامدين لمفيض الكمالات».

نستعلیق خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت نیامده است، عناوین نانوشته، حاشیه نویسی دارد، مهر بیضوی «نیر طالع ارشد صالح طلوع کرد» در آغاز و انجام کتاب دیده می شود، پیش از کتاب مناجاتی فارسی مانند مناجات خواجه عبدالله انصاری آمده است، اهدایی آقای علی کاشانی در سال 1350 ش به کتابخانه آستانه، جلد تیماج مشگی خشک، فرسوده.

130 گ، سطرها مختلف، 13*24 سم

آقا نجفی: ج 5، ص 206، ذریعه 359/18

جنگ

(تاریخ فارسی)

از:؟

موضوعاتی اخلاقی و تاریخی و مطالبی در فضائل و مناقب و سوگواری معصومین علیهم السلام به ویژه حضرت ابی عبد الله و شهداء کربلا را به گونه مجالسی کوتاه گرد آورده، با اشعاری مناسب در سوگ شهیدان آمیخته، با عباراتی نسبتاً ادیبانه نگاشته است ولی مطالب سست نیز دارد.

آغاز: «اول (مجلس ظاهر) مصیبتی که بر پا شد آن است که وحی شد به قلم: اکتب علی اللوح ان الحسین، یقتل، قال القلم: و من یقتله؟ قال الله: یزید لعنه الله، فجرى القلم علی اللوح بلعنه».

ص:54

انجام: «سهل می گوید: نفرین کردم آن قصر خراب شد، و آن پنج زن به جهنم واصل شدند، به روایتی ام کلثوم لا نفرین کرد چنان شد».

نستعلیق، نام مؤلف و تاریخ ندارد، اهدایی آیه الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه، جلد مقواروکش پارچه، عطف تیماج.

125 گ، سطور مختلف، 17*22 سم.

المناهل في الفقه

(فقه عربی)

از: سید محمد بن سید علی طباطبایی معروف به مجاهد (1242)

به شماره (188) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد طهارت از منهل جواز غسل الأعضاء في الغسل الترتیبی تا منهل تنجس الاناء بموت الجرذ فيه می باشد.

نستعلیق خوش، سید محمد باقر بن محمد حسین حسینی نشابه لاری، روز شنبه، نیمه ربیع الاخر سال 1265، عنوان و نشان شنگرف، جلد ندارد.

252 گ، 21 س، 15/5*21/5 سم.

تحرير القواعد المنطقية في شرح الشمسية

منطق عربی) از: قطب الدین محمد بن محمد رازی (766)

به شماره (236) مراجعه شود. نسخه حاضر کامل می باشد.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی،

ص: 55

حاشیه نویسی دارد، جلد تیماج مشگی فرسوده، کوتاهتر از برگها، تاریخ امر خیری در شب جمعه پنجم رمضان 1232 پشت برگ پایانی آمده است.

123 گ، 15 س، 12* 22 سم.

شرح تجرید الاصول

(اصول عربی)

از: ملا احمد بن ملا مهدی بن ابی ذر نراقی (1245)

شرح گسترده ای است در هفت جلد که همه مباحث اصول را در بر دارد. بر تجرید الاصول پدر و استادش ملا مهدی نراقی (1209).

نسخه حاضر جلد اول و در مبادی لغویة اصول از آغاز تا پایان مباحث مشتق می باشد، و آن را ظهر روز نهم محرم 1216 به انجام رسانده است.

آغاز: «بسمله، خیر الکلام حمد الملک العلام، الذی خلق الانام، و شرع لهم الشرایع و الأحکام، و بین لهم مسائل الحلال و الحرام، ثم الصلاة علی رسولہ...».

انجام: «و هذا قرینة و اضحة علی انهم یفهمون منها الحصر، و ذلك یوضح ثبوت التبادر عندهم ایضاً».

نستعلیق، محمد تقی بن علی محمد محلاتی، شب یکشنبه، ششم ربیع الأول، 1234، در روستای نیمور، عنوان نانوشته، نشان مشگی، مهر بیضوی اسد الله بن الحسین» در آغاز و انجام رؤیت می شود. اهدایی آقای حمید

ص: 56

رضا یاسری در سال 1359 ش به کتابخانه آستانه. جلد دورو تیماج روغنی،

رو مشگی و زرین، ضربی، پشت نارنجی زر ریز.

226 گ، 21 س، 14/5*21 سم.

مجموعه

1- رساله جعفریه صغیره (اب - 6 ر)

(فقه عربی)

از:؟

رساله کوتاهی است با عنوان های «اصل، فصل» و جز آن دو، که در آغاز اصول پنجگانه ایمان «توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد» را به گونه فشرده آورده است و سپس عبادات و از جمله نماز و مقدمات هفتگانه آن: وضوء، غسل، تیمم، تطهیر، نجاسات، ستر عورت، وقت، مکان، ما یصح السجود علیه، قبله، و افعال هشتگانه نماز، و اقسام نماز را توضیح داده است. (1)

آغاز: «بسمله، حمدله، یجب علی کل مکلف حر و عبد، ذکر و انشی ان یعرف الاصول الخمسة التي هي اركان الإيمان، و هي التوحيد و العدل و النبوة و الامامة و المعاد بالدلیل لبا التقلید».

انجام: «و من أخل بشيء منه استحق العقاب في الدارين، و الحمد لله رب العالمين

ص: 57

1- . این رساله «رساله جعفریه» محقق کرکی: علی بن عبدالعال عاملی (940) نیست که در ذریعه 110/5 و آقا نجفی 53/1 نشان داده شده است.

اولا و آخرا و ظاهر و باطنه».

2- الرعايه في شرح بداية الدرايه (7 پ 54 پ)

(رجال عربى)

از: شهيد دوم، زين الدين بن على عاملى (966)

شرح مزجى مختصرى است بر متنى كه خود شهيد دوم در درايه حديث به نام بداية الدرايه» نگاهشته است. در برخى از نسخه ها شرح را شب سه شنبه 5 ذيحجه

959 به پايان برده است.

آغاز: «نحمدك اللهم على حسن توفيق البدايه في علم الدرايه و الروايه، و نستلك حسن الرعايه في جميع الأحوال الى النهايه».

انجام: «فانه قد بلغ ذلك الغايه، وفق الله تعالى لا كماله، بمحمد و آله، و الله تعالى الموفق للشداد، و الهادي الى سبيل الرشاد، و هو حسنا و نعم الوليل».

3- شرح سورة زبور (55 ر 57 پ)

(عرفان عربى)

از:؟

سى و يك بيت شعر است كه به گفته مؤلف ابن عباس آن را از زبان سريانى به عربى برگردانده است، و شاعرى (يا همان مؤلف) مضامين آن را به شعر فارسى برگردانده است.

آغاز: «انا المطلوب فاطلبنى تجدني*** فان تطلب سوائى لم تجدني*** منم مطلوب اى طالب كجائى؟*** چرا در حضرت ما مى نيائى

ص:58

انجام: أحببت كل وقت يا حبيبي*** من الألفاظ فاطلبنني تجدني

کتاب اول: نسخ خوب، ناصرالدین احد بن محمد بن حسن بن محمود امامی، صفر 918، دوم نسخ و نستعلیق محمد علی، به سال 1246، سوم عربی نسخ به شنگرف فارسی نستعلیق تحریری شکسته، عنوان و نشان شنگرف جلد تیماج مشگی، بی مقوا، وقفنامه حاج ملا اسماعیل ترک کتاب را به آقا شیخ محمد صادق و اولاد او، در ماه ربیع الاول 1298 روی برگ 7 دیده می شود، بعضی از برگها وصالی، اهدائی عباس مدرسی تهرانی به کتابخانه آستانه در سال 1357 ش. 57 گ، سطرها مختلف، 21*15/5 سم

آقا نجفی: 143/1 و ذریعه: 124/13 کتاب دوم.

رسالة مفردة في البرائة و الاحتياط

(اصول عربی)

از: شیخ مرتضی ابن محمد امین انصاری شوشتری (1281)

در صورتی که مکلف تکلیف واقعی خود را نداند، و به ندانستن نیز توجه داشته باشد وظیفه او از نظر ادله شرعی و قواعد اصولی چیست؟

شیخ در این رساله به طور گسترده این بحث را پی گرفته است. آغاز: «بسمله، حمد له، و بعد فيقول العبد الرَّاجي رحمة ربه الباری مرتضی بن

ص: 59

محمد امين انصارى: هذه رسالة مفردة في البرائة و الاحتياط».

انجام نا تمام: «فعليك بمراجعتها و مراجعة الفروع المذكورة سابقا فيها، ثم اجرائها في هذا المقام، مستمداً للتوفيق من الملك العلام. المقام السادس فيما اذا دار الامر بين المتباينين».

نسخ نستعليق مانند، نام کاتب و تاريخ کتابت ندارد، جلد مقوا، آبی، کوچکتر از کتاب، عطف پارچه، اهدای محمد موسوی جزائري.

55، 16 س، 21*16 سم.

يوسف و زليخا

(عرفان فارسی)

از: نورالدين عبدالرحمن بن احمد جامی (898)

به شماره (350) مراجعه کنید.

نستعليق خوب، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاريخ کتابت ندارد.

وقف حاج ميرزا باقر حکمت کتاب را بر کتابخانه آستانه مقدسه، به سال

1358 ش برابر با 1400 ق، جلد: مقواروکش پارچه.

145 گ، 14 س، 13/5*20/5 سم.

ص:60

از: محقق خوانساری، آقا جمال الدین محمد بن حسین بن جمال الدین (1125)

ابن حاجب، عثمان بن عمر (646) کتابی در اصول فقه به نام «منتهی السؤال و الأمل فی علمی الأصول و الجدل» نگاشت، و سپس خود آن را خلاصه نمود و به مختصر الاصول» مشهور شد و چون کتاب مختصر و مفیدی بود گروهی از بزرگان دانش آن را شرح کردند، به کشف الظنون 2/ 1853 مراجعه شود.

از جمله شارحان قاضی عضد الدین عبد الرحمن بن احمد ایچی (756) می باشد، و آقا جمال بر شرح عضدی حاشیه های سودمندی به عنوان: «قال الشارح» در چند جلد نگاشت. نسخه حاضر مبحث اجماع و خبر را در بر دارد.

آغاز: «الشارح استدلل الشافعي على حجية الاجماع بقوله تعالى و من يشاقق الرسول من بعد ما تبين له الهدى، الشقاق: الخلاف مع العداوة، و شق العصا ای فارق الجماعة».

انجام افتاده: «وثانية بان المراد بامته (كذا) في التعريف على ما يشمله على سبيل التغليب وح فلا يصدق الا على الاتفاق المذكور».

نستعليق تحریری خوب، عبدالرسول ساروی مازندرانی، سال 1224 در اصفهان، هنگام درس و بحث کتاب (52 ر) عناوین نا نوشته، بعضاً حاشیه منه دارد. اهدایی آیه الله نجفی مرعشی به کتابخانه در 17 محرم 1372، جلد تیماج قهوه ای بی مقوا، عطف فرسوده.

61گ، سطرها مختلف، 20/5*14/5 سم

آقا نجفی، ج 3، ص 24، ذریعه، ج 6، ص 130.

المختصر النافع

(فقه عربی)

از: محقق حلی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (676) به شماره (172) مراجعه شود. آغاز و انجام نسخه حاضر افتاده است.

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، فرسوده.

219 گ، 15 س، 20*14/5 سم.

مجموعه

1- خزینه الحقایق (1 پ 12 ر)

(اعتقادات فارسی)

از: شیخ مهدی بن میرزا علی رضا بن کاظم اشعری، قمی، طباطبایی (ق 14)

مطالبی متفرقه از اصول دین و مدح و اخلاقیات و معما به نظم و نثر از خود و دیگران گرد آورده و آن را روز دوشنبه، دوم ذیقعده سال 1319 به پایان برده است.

شیخ مهدی تاریخ تولد خود را در چند جای کتاب به نظم و نثر روز جمعه بیستم جمادی الثانی 1295 قمری برابر بیستم ماه سرطان (تیر) 1257 شمسی آورده است.

ص: 62

آغاز: بسم الله تعالى شأنه العزيز... چون در این اوان ماه شعبان 1315 وقت مراجعت از دارالخلافة طهران صانها الله عن الحدثان اول ريعان شباب و خلطه با شيخ و شاب).

انجام: «سال نظم این کتاب مستطاب***گفت مهدی بید ماغ و دل کباب

بعد هجرت سال ظلم بیحد است***نوزده بعد از هزار و سیصد است

2- خزينة الفنون (13 پ 80 ر)

(متفرقه فارسی)

از: شیخ مهدی بن میرزا علیرضا بن کاظم اشعری قمی طباطبایی (ق 14) حکایات، دعا، معما، مطالب ادبی، فکاهیات، اندرز، جفر و جز اینها، کشکول مانند فراهم نموده و بدون نظم و ترتیب نگاشته است.

آغاز: «بسمله، الحمد لله الكبير المتعال، و الشکر للمتصف بصفات الجمال و الكمال الذي لا يدرك ذاته اهل الزمان، و لا يعرب حقيقة صفاته الاذهان بقیل و قال».

انجام: «بلی اشتغال به شغل و هنری که موجب سرور نفس و موافق طاقت بدن باشد کاملاً مفید و باعث انصراف از غم خواهد بود».

نسخ خوب در شب پنجشنبه، 7 ذیحجه به آن آغاز، و تا 1356 ادامه یافته است، تاریخ تولدهایی که گویا از فرزندان و نوادگان مؤلف باشد روی برگ اول آمده است، جلد شمیم سفید، عطف پارچه.

80گ، سطرها مختلف، 18*22/5 سم.

ص: 63

1- صرف مير (1 پ 41 ر)

(صرف فارسی) از: مير سيد شريف علي بن محمد گرگانی (816)

مهمترین مسائل علم صرف را آورده و توضیح داده است، سومین کتاب جامع المقدمات می باشد که در گذشته جزو برنامه درسی طالبان علوم حوزوی بود.

آغاز: «بدان ایدک الله تعالی فی الدارین که کلمات لغت عرب بر سه قسم است، اسم است و فعل است و حرف» .

انجام: «بدانکه الف فاعل و سین استفعل گاه باشد که فعل لازم را متعدی کنند چون ساززید و سایر ته، و خرج زید و استخراجته.

2- العزی فی التصریف (42 پ 61 پ)

(صرف عربی)

از: عزالدین ابراهیم بن عبد الوهاب بن ابراهیم زنجانی (655)

مختصری است مشهور: به نام «التصریف» معروف، چهارمین کتاب جامع المقدمات که در سابق جزو برنامه درسی دانشجویان علوم دینی قرار داشت».

آغاز: «اعلم ان التصریف فی اللغة التغبیر، و فی الصناعة تحویل الأصل الواحد الی امثلة مختلفه»..

انجام: «و الفعلة بالكسر لنوع من الفعل، تقول هو حسن الطعمة و الجلسة».

3- شرح التصریف (62 پ 142 پ)

(صرف عربی)

از: سعد الدین، مسعود بن عمر تفتازانی (793)

شرح مزجی مشهوری است بر رساله العزّي في التصريف» زنجانی که معروف است به کتاب «التصريف» .

آغاز: آن اروی زهر تخرج في رياض الأکمام، و ابهى خیرتحاك بينان البيان و اسنان الاقسلام، حمد لله سبحانه).

انجام: «و انطلاقة واحدة للمره، و حسنة او قبيحة أو غيرهما للنوع، و كذلك البواقي»..

نسخ، اول در روز دوشنبه شانزدهم جمای الاول اول و دوم در سال 1234، عنوان و نشان شنگرف، سوم: نسخ و نستعلیق، علی محمد بن کربلایی کریم، روز دوشنبه، نهم ذیحجه 1164، گاهی حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج مشگی تک لنگه، اهدایی علی کاشانی.

142 گ، سطرها مختلف، 16 * 21 سم.

آقا نجفی 29/1 و 136 (دوم و سوم) ذریعه 40/15 (اول)

المختصر «في شرح التلخيص»

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793)

به شماره (476) مراجعه فرماید. انجام نسخه حاضر افتاده است.

نسخ خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشگی بی مقوا، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه به

ص: 65

تاریخ چهارم جمادی الاول سال 1373 قمری.

91گ، سطرها مختلف، 20*14/5 سم.

معالم الأصول

(اصول عربی)

از: شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی (1011)

به شماره (56) مراجعه شود. نسخه حاضر ناقص است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی، جلد تیماج مشگی بدون مقوا، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه در تاریخ چهارم جمادی الاول سال 1373 قمری. 91گ، سطور مختلف، 20*14/5 سم.

معالم الأصول

(اصول عربی) از: شیخ حسن بن زین الدین شهید دوم (1011)

به شماره (56) مراجعه کنید. آغاز نسخه افتاده است.

نسخ، نام کاتب ندارد، روز جمعه، ربیع الثانی، سال 1242، جلد تیماج مشگی بی مقوا، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه، در سال 1378، گاهی حاشیه نویسی دارد.

88گ، 13 س، 16 - 21* سم.

ص: 66

از: شیخ حسن بن زین الدین شهید دوم (1011) به شماره (56) مراجعه شود. آغاز و انجام نسخه افتاده است.

نسخ خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، هدایی آیه الله صفایی خوانساری به کتابخانه آستانه به سال 1342 ش، جلد تیماج قهوه ای بدون مقوا.

76 گ، 20 س، 15*21 سم.

مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه

(فقه عربی) از: سید محمد جواد بن محمد بن محمد حسنی حسینی عاملی (1226)

شرحی است بسیار مهم و علمی با عنوان های «قوله قوله» بر قواعد الأحكام. علامه حلی (726)

این شرح نا تمام مانده و در مدت نزدیک سی سال به پایان آمده، و در نگارش آن ترتیب کتابهای فقهی رعایت نشده است.

نسخه حاضر کتاب شفعه را در بر دارد، و شب جمعه 28 ربیع الثانی سال 1223 آن را به انجام رسانده است، سالی که ماه جمادی الاخر آن سعود بن عبدالعزیز وهابی از نجد با بیست هزار یا بیشتر جنگجو به نجف و حله آمده، چون ساکنان این دو شهر

هشیار و آماده بوده اند، بدون پیکار برگشته، و روز روشن کربلا را محاصره نموده و کشتاری بی امان به راه انداخته است.

آغاز: الحمد لله، كما هو اهله رب العالمين... المقصد الثاني في الشفعه، و هي استحقاق الشريك انتزاع حصه شريكه»..

انجام: «اما الأول فلانه اذا نفى الملك عنه فقد نفى البيع فلا شفعة، و اما الثاني فلحصول المقتضي لثبوتها، و الحمد لله كما هو اهله، و الشكر لله و الشكر طوله».

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، از مولف به ابوالقاسم بن حسن (میرزای قمی) منتقل شده، و پس از مرگ وی به ابوطالب حسینی قمی طاهری، و او هم آن را وقف نموده است، جلد: مقواروکش کاغذ کادویی مشگی، عطف تیماج حنایی

101گ، 21 س، 16*21/5 سم

حاشیه المطول

(معانی بیان عربی)

از: سید میر شریف علی بن محمد (816)

به شماره (361) مراجعه شود. انجام نسخه افتاده است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی، جلد مقوارنازک، سفید، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی در 1342 ش به کتابخانه آستانه مقدسه. 84

گ، 15 س، 17/5*22 سم.

ص: 68

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه

منطق عربی) از: میر سید شریف علی بن محمد کرگانی (816)

به شماره (231) مراجعه شود. نسخه حاضر کامل است.

نستعلیق، کاظم بن حسن گیلانی از محال فومن کلید کوری، اول ماه مبارک سال 1233، عنوان و نشان مشگی، جلد تیماج مشگی، ضربی بدون مقوا حاشیه نویسی دارد.

97 گ، 17 س، 21/5*15/5 سم.

حاشیه تهذیب المنطق

منطق عربی)

از: نجم الدین عبد الله بن حسین یزدی (981) | به شماره (945) مراجعه شود. آغاز نسخه افتاده است.

نسخ خوانا، محمد علی بن کربلای قربان علی خوبشانی (فوجائی)، عصر روز یکشنبه، هشتم رجب، سال 1260، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، ضربی، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه در سال

1342 ش.

44، 15 س، 21/5*12 سم.

ص: 69

1- اثبات الواجب (1 و 15 پ)؟

(كلام عربى)

از:؟

حدود هشت برگ از كتابى است در مسائل فلسفى كه گويا اثبات الواجب محمد بن سعد الدين اسعد دوانى (908) باشد.

عنوانها چنين است: بحث تفصيلى، تحقيق عرشى، حكمة مشرقيه، الاشراق الثانى فى الواحد والكثير، الاشراق الثالث فى التقابل، حكمة مشرقيه، الوحدة ليست عرضا من الاعراض اللاحقه.

آغاز افتاده: «وقد استشكل هذا بان اجزاء الزمان لا تصاله متشابهة الحقيقه، فكيف يكون بعضها لذاته متقدما، وبعضها لذاته متأخرة؟».

انجام افتاده: «واجود من هذين، ما ذكره استادنا الشريف، سيد اكابر المحققين اديمت ظلالة: من أنه لما كان نفس قوام المهيه».

2- حاشية تهذيب الكلام اليزديه (9 و 116 پ)

(منطق عربى)

از:؟

حاشيه اى است با عنوان هاى «قوله اقول» بر حاشية ملا عبدالله يزدى (981) بر تهذيب المنطق تفتازانى.

آغاز افتاده: «نسبة الافتتاح على التسميه فى نظر الطلاب اجلى و اظهر من نسبته على التحميد، أفاد المحشى اولا ما خفى، اعراضا عما...».

انجام: «هذا بالمقاصد اشبه، و الا فهى مقاصد للمنطقى، هذا آخر ما اوردناه، و لله

ص:70

الحمد اولاً و آخراً، و الصلاة على رسول الله و الميامين من آله...».

کتاب اول نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، دوم نستعلیق، نشان متن مشگی، 29 شعبان، سید مهدی بن آقا میر قاسم موسوی گیلانی، وقف شیخ محمد وحید خورگامی رشتی در سال 1318، جلد: مقوا.

116 گ، سطرها مختلف، 17*22 سم.

شرح الفوائد الصمدیه (الصغیر)

(نحو عربی)

از: سید صدرالدین علی بن نظام الدین احمد دشتکی شیرازی معروف به سید علی خان مدنی (1120)

شرح مزجی است بر «القوائد الصمدیه» شیخ بهاء الدین عاملی (1031)

مدنی شرح گسترده دیگری را به نام «الحدائق الندیة في شرح القوائد الصمدیه» و شرح سومی متوسط بر همان دارد.

آغاز: «بسمله، احسن کلمة یتبدء بها الکلام... و تشمل علی خمس (کذا) حدایق اولها فی تعریف الفن و بیان موضوعه و فائده و غیرها مما یقرب من المقدمه».

انجام: «و نقول کما قال المصنف ره: اللهم اشرح صدورنا بانوار المعارف، و نور قلوبنا بحقایق اللطائف، و اجعل ما اوردناه فی هذه الوریقات خالصا لوجهک الکریم».

انجام نسخه افتاده: «و من هنا جاز لم یکن زید فی العام الماضي بمسافر ثم سافر، ولا یجوز فی لما، لعدم اتصال التفي بالحال».

ص: 71

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نشان متن شنگرف یابی نشان، گاهی حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج قهوه ای، ضربی، روغنی

157 گ، 12 س، 13*22 سم

القانون

(طب عربی)

از: شیخ الرئيس، ابو علی حسین بن عبدالله بن سینا (428)

مهمترین کتابی است در طب قدیم که به طور گسترده نگاشته شده و انواع بیماری ها و داروها و تشخیصها و چگونگی توانبخشی را تشریح نموده است.

این کتاب بر پنج بخش تقسیم شده است:

1. در کلیات طب 2

. در ادویه مفرده 3

. در بیماری های ظاهری و باطنی هر یک از اعضاء بدن از سر تا پا

4. در بیماریهای جزئی بدن که به عضوی اختصاص ندارند

5. چگونگی ترکیب داروها.

کتاب قانون مورد توجه دانشمندان پزشکی قرار گرفته، و بر آن شروح و حواشی و تلخیص و ترجمه های فراوانی نگاشته اند، و بارها به چاپ رسیده است.

قانون تا اواخر قرن سیزدهم و اوائل قرن چهاردهم هجری قمری، در دانشگاههای مهم کشورهای غربی مهمترین کتاب درسی طبی سنتی بود.

ص:72

نسخه حاضر مقاله اول از فن اول از کتاب چهارم در حمیات «تبها» تافی عصّ الكلب می باشد.

آغاز: «الحمد لله حمد ایستحق بعلو شأنه و سبوغ احسانه، و الصلوة علی نبیّه المصطفی محمد و آله الطیبین الطاهرین».

آغاز نسخه: «بسمله، حمد له، المقالة الأولى من الفن الأول من الكتاب الرابع من كتاب القانون في الحمیات، کلام کلی فی الحمیات».

انجام: «القوا بوسین ثلاث اواق، ثمانیه او بولو اربعة و عشرين قیراطاً، تمّ کتاب الاقربادین من کتاب القانون».

انجام نسخه: «و یتناول البصل و القودنج فی عضه القردیدجف سمیته أولاً، ثمّ یضمّد برمد و خلّ و بصل و غسل، و یسکن ورمه بمردار سنج»..

نسخ خوش، نام کاتب نیامده است، نشان فیروزه ای یا نا نوشته، ظهر روز چهارشنبه، ششم ربیع الثانی سال 1284، جلد تیماج مشگی، بخشی از برگها وصالی.

326 گ، 21 س، 13*21 سم.

کشف الظنون 1311/2، ذریعه 17 / 24، آقا نجفی 131 / 4

الفصول الغرویه فی الأصول الفقہیہ

(اصول عربی)

از: شیخ محمد حسین بن محمد رحیم اصفهانی (1255)

ص: 73

به شماره (254) مراجعه شود.

نسخه حاضر تا اواخر فصل: «اذا قال العدل حدثني فلان او قال فلان أو فلان عن

فلان می باشد».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان مشگی یا نانوشته، اهدائی آقای حمید رضا یاسری، سال 1359 خورشیدی برابر 1400 قمری به کتابخانه آستانه مقدسه قم، جلد: تیماج مشگی، ضربی، مهر بیضوی «الراجی اسد الله بن الحسین» در چند جای کتاب دیده میشود.

270 گ، 23 س، 15*21/5 سم.

البهجة المرضیه فی شرح الألفیه

(نحو عربی)

از: جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی (911)

به شماره (528) مراجعه شود. آغاز نسخه حاضر افتاده است.

نسخ، نام کاتب نیامده است، سال 1127، عنوان و نشان شنگرف، حاشیه

نویسی دارد، جلد ندارد.

178 گ، 14 س، 17*21 سم

ص:74

1- عوائد الايام من مهمات ادلة الأحكام (1, 188 پ)

(اصول عربى)

از: ملا احمد بن محمد مهدي ابن ابى ذر نراقى كاشانى (1245)

در بيان قواعد استنباط احكام شرعى است و 88 عائده را در بر دارد كه عائده پايانى آن در تراجم و ضبط راويان حديث است بر حسب حروف الفباء.

آغاز كتاب: «الحمد لله على ما أنعم، والشكر على ما ألهم، والصلاة على باعث ايجاد العالم، محمد سيد العرب والعجم، وعلى المعصومين من اهل بيته سادات الأمم».

آغاز نسخه افتاده: «عائده قد اشتهر بين الأصحاب أن الأحكام تابعة للاسماء قيل: معناه انه ينتفى الحكم من جهة الاسم بانتفاء الاسم» . .
انجام: «الשלماغانى بالشين و الغين المعجمتين، يعرف بابن العزاقر بالعين المهله و الزاء المعجمة و الراء».

2- شرح الوافيه (189 ر 240 پ)

(اصول عربى)

از: سيد صدرالدين محمد بن مير باقر رضوى قمى همدانى (1160)

شرحى است با عنوان «قوله قوله» بر «الوافيه فى أصول الفقه» ملا عبد الله بن محمد بشروى تونى (1071)

آغاز: «بسمله، و الاستيفاق منك يا عزيز (كذا) يا عليهم، الحمد لله الذي اوضح لنا منهاج الدين، بمصباح الحق، بمشكات اليقين» .

ص: 75

آغاز نسخه افتاده: «المعلوم أنه لا يكون الحق في جهتين اذا كان صادرا من خبرين مختلفين».

انجام نسخه افتاده: «قال السيد ره: اقول يدل كلامه على أن القبيح من حيث هو ليس محظورة، بل بشرط...».

نسخه حاضر بحث دوم (حجتیه خبر واحد) از فصل سوم در سنت تا قسم چهارم از باب چهارم از بحث چهارم است.

نستعلیق محمد مهدی الازمنی، استرآبادی، در مدرسه میرزا جعفر جنب صحن شریف رضوی، جمادی الاخر سال 1126، عنوان نانوشته، اهدای آقا نجفی به کتابخانه آستانه در سال 1342 خورشیدی، جلد: مقوا.

204گ، 18 22 س، 16* 22 سم

ذریعه 354/15 و آقا نجفی 291/18 (عوائد)

ذریعه 166/14 (شرح الوافیه)

شرح مراجع الارواح

(صرف عربی)

از: حسن بن علاء الدین اسود (1025)

به شماره (381) مراجعه شود. آغاز و انجام نسخه افتاده است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده است، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی، جلد: تیماج مشگی، دو عدد مهر بیضوی «یأتی من بعدی اسمہ

ص: 76

احمد» بر فراز صفحه آغازین رؤیت می شود، اهدائی آقا نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه در 1343 خورشیدی.

102 گ، 19 س، 14*20 سم

الانسان الكامل في معرفة الأوائل والأواخر

(عرفان عربی)

از: شیخ عبدالکریم بن ابراهیم جیلی صوفی (832)

در مبدأ و معاد شناسی به روش کشف و شهود و با اصطلاحات عرفا و صوفیان و مطالبی راجع به قرآن و کتاب های آسمانی، عرش، کرسی، قلم اعلا، لوح محفوظ، سدره المنتهی، روح القدس، روح، قلب، فکر، نفس، موت، برزخ، میزان، صراط، جنت، نار، اعراف، زمین، آسمان، عناصر، کواکب، فرشتگان، معنی عبادت و اسرار آن، ادیان و مذاهب بزرگ و جز اینها در یک مقدمه و شصت و سه باب آمده است.

آغاز: «الحمد لمن قام بحمده اسم الله، فتجلی فی کل کمال استحققه و اقتضاه، و حصر بنقطة خال جلاله حروف الجمال و استوفاه».

انجام: «ولانه له كان البدء في الوجود، فلا بد أن يكون له الختام عليه الف الصلاة و

السلام».

نسخ خوش، نام کاتب ندارد. 23 ذیحجه سال 134؟، عنوان و نشان شنگرف، بیشترین برگها نونویسی شده است. برخی دیگر وصالی، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها تیماج، اهدای آقای حمید رضا یاسری به کتابخانه

ص: 77

آستانه مقدسه در 1400 قمری برابر 1359 خورشیدی، در حاشیه تصحیح شده است.

160 گ، 21 س، 15*21 سم.

آقا نجفی 18 / 127

الفوائد الحائريه القديمه

(اصول عربی)

از: ملا محمد باقر بن محمد اکمل مشهور به وحید بهبهانی (1206)

به شماره (116) مراجعه شود.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی یا نا نوشته، حاشیه نویسی و بلاغ تصحیح و مقابله دارد. مهر بیضوی علی مع الحق و الحق مع علی» روی برگ اول دیده میشود، جلد تیماج قهوه ای.

34 گ، 21 س، 17*21 سم

تحریر القواعد المنطقيه في شرح الشمسيه

(منطق عربی)

از: قطب الدین محمد بن محمد رازی (766)

به شماره (236) مراجعه شود.

ص: 78

خطبه کتاب از نسخه حاضر نانوخته است.

آغاز نسخه: «قال ورتبه علی مقدمة و ثلاث مقالات و خاتمه، اما المقدمة فيها بحثان».

نسخ، شعبان بن خلیل، شب هفتم صفر، سال 1093، عنوان و نشان شنگرف، جلد: مقوا عطف تیماج، حاشیه نویسی دارد، مالکیت مصطفی ابن محمد صادق از میری در 1226 روی برگ اول و مالکیت و مهر بیضوی عبده عبدالجبار» در برگ آغازین و پایانی دیده می شود، صفحات مجدول

به شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است.

215گ، 13 س، 12/5*12 سم.

الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد

(تاریخ عربی)

از: شیخ مفید، محمد بن محمد بن نعمان بغدادی (413)

به شماره (299) مراجعه شود. آغاز نسخه افتاده است.

آغاز: الحمد علی ما الهم من معرفته، و هدی الیه من سبیل طاعته، و صلواته علی خیرته من بریته، محمد سید انبیاء و صفوته).

انجام: «و فیما رسمناه من موجز الاحتجاج علی امامة الأئمة علیهم السلام و مختصر من أخبارهم کفایة فیما قصدناه، و الله ولی التوفیق، و هو حسبنا و نعم الوکیل».

ص: 79

نسخ، نام کاتب محو شده، ظهر روز یکشنبه 17 رمضان، سال 958، مالکیت محمد طاهر بن محمد اسماعیل و مهر بیضوی «محمد طاهر» روی برگ آخر دیده میشود، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشکی، خشک و فرسوده، و کوچکتر از کتاب، پس از کتاب چهار صفحه از مولوی آمده است.

200گ، 23 س، 11/5*20/5 سم

اللهوف علی قتلي الطفوف

(تاریخ عربی)

از: رضی الدین علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن طاووسی حسینی (664)

به شماره (299) مراجعه شود. نسخه حاضر کامل می باشد و در آن نام کتاب «الملهوف» به جای اللهوف آمده است.

نسخ علی یحیی علی حدید حسینی؟، صفر 1096، ملکیت محمد رضا بن حاج حمزه کاظمی در 1226 و مهر بیضوی «محمد رضا» پس از پایان کتاب، و مهر بیضوی «الراجی اسد الله بن الحسین» در آغاز و پایان دیده می شود، برخی برگها نونویسی شده و برخی دیگر وصالی، جلد تیماج مشکی روغنی، و با تیماج حنائی مرمت شده است، اهدائی آقای حمید رضا یاسری در سال 1359 خورشیدی.

79گ، سطرها مختلف، 13*20/5 سم.

ص:80

شرح اصول كشف الغطاء

(اصول عربی) از: شیخ حسن بن جعفر نجفی کاشف الغطاء (1262)

به شماره (552) مراجعه فرمائید. آغاز و انجام نسخه حاضر افتاده است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده است، عنوان و نشان متن شنگرف، جلد ندارد، و در حاشیه تصحیح شده است.

86گ، 25س، 15*21سم.

القیة بن مالک (الخلاصة في النحو)

(نحو عربی)

از: ابن مالک، محمد بن عبد الله جیانی طائی (672)

به شماره (408) مراجعه فرمائید.

انجام نسخه افتاده است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، عنوان و نشان شنگرف، مهر بیضوی «الواثق بالله الغني عبده محمد علی» بر فراز برگ دوم و مهر بیضوی دیگری «جواد الموسوی» و مهر مربع «شرف بر انبیاء دارد محمد» در میان برگها دیده میشود، اهدائی آیه الله نجفی مرعشی بر کتابخانه آستانه مقدسه در سال 1343، گاهی حاشیه نویسی دارد، جلد تیماج مشگی.

43گ، سطرها مختلف، 16*20سم.

ص: 81

1- حاشیه حاشیه تهذیب یزدی (1 پ 44 ر)

(منطق فارسی)

از: ملا علی رضا بن کمال الدین حسین اردکانی شیرازی (تجلی) (1085)

حاشیه ای است سودمند بر حاشیه ملا عبدالله یزدی بر تهذیب المنطق تفتازانی با عناوین «قوله، قوله» که هنگام تدریس شاگردش میرزا ابراهیم خان آن را نگاشته است.

آغاز: «بسمله، حمد له، این قیودی است سودمند از باب تعلیم و تعلم را که حین مذاکره... بر زبان خامه حقیر جاری گشت». . . انجام: «اما حق این است که حینیه مطلقه است».

انجام نسخه نا تمام: «و حکم به فعلیه نسبت محمول از برای موضوع شده است، و هرگاه حکم به فعلیت صادق باشد، البته صادق».

2- حاشیه تحریر القواعد المنطقية (45 پ 158 ر)

(منطق عربی) از: میر سید شریف

علی بن محمد گرگانی (816)

به شماره (231) مراجعه شود.

3- مثلثات منظوم (لغات مثلثه) (159 پ 163 ر)

(لغت فارسی)

از: بدیعی (ق 10)

منظومه ای است در بحر رمل و حدود 95 بیت که پایان هر بیت به حرف نون نونیه ختم می شود، و لغات های عربی را که با فتح و کسر و ضم نخستین حرف آن معنی ویژه ای دارد گرد آورده و با معنی فارسی آن به نظم در آورده است.

ص: 82

آغاز: «پس از حمد خداوند زمین و آسمان*** در لغت نظمی کنم همچون لثالی عمان

انجام: «عشر شین ساکنه ده عشر اشتر کو خورد*** بعد ده روز آب، عشر است ده یکی آید ز کان

4- نظم شکیات (164 ر 164 پ)

(فقه فارسی)

بیست و سه بیت است در احکام شکیات صحیح نماز که در آغاز حکم شکهای باطل را نیز - چون شک مسافر و شک در نماز صبح و مغرب و نماز چهار رکعتی که پای یک در میان باشد. آورده است.

آغاز: «گر شکی واقع شود بهر مسافر در سفر*** هر نمازش باطل آمد نیست هرگز معتبر

انجام: غیر این شقین شقوق دیگر باطل بدان*** حکم او ظاهر شده از قول خلاق جهان

نستعلیق، عناوین نسخ یا نانوشته، کتاب اول در مدرسه حاج ملا صالح، روز دوشنبه هفتم جمادی الثانی، بعد از ظهر، بی نام کاتب و سال، دوم رضا بن علی محمد اسکوری (چنین از روستاهای دسکولایت. سوم: حسن علی مدی؟ حاشیه نویسی دارد، وقف ابوالقاسم بن هادی مشهور به آقا جان، سال 1332 ق، مهر دایره ای «الواثق ابوالقاسم بن هادی» روی برگ اول دیده می شود.

جلد: تیماج مشگی، روغنی

164 گ، سطرها مختلف، 16*21 سم

ص: 83

العوامل

(نحو عربی)

از: ملا محسن بن محمد طاهر قزوینی (ق 12)

به شماره (229) مراجعه شود.

نسخ زیبا، سعادت قلی رضا آبادی، ششم رمضان سال 1288، حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج مشگی، بی مقوا، مهر بیضوی «احمد» پشت برگ پایانی دیده میشود.

35گ، 7س، 16*21/5سم.

مجموعه

1- الفیه بن مالک (الخلاصة في النحو) (1 پ 39 ر) (نحو عربی)

از: ابن مالک، محمد بن عبدالله جیانی، طائی (672)

به شماره (480) مراجعه شود.

2- الکبری فی المنطق (40 پ 56 پ)

(منطق فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (825)

به شماره (226) مراجعه شود.

3- حاشیه شرح العوامل (56 پ 80 پ)

(نحو عربی)

از: محمد علی کاشانی (ق 13)

ص: 84

حاشیه ای است به گونه شرح مزجی بر شرح العوامل فی النحو که شرح العوامل المأه شیخ عبدالقاهر جرجانی (471) می باشد.

کاشانی این حاشیه را برای محصلین مبتدی که رساله معروف العوامل را می خوانند نگاشته است. تا درک مطالبش بر آنان آسان گردد.

آغاز: «نحمد لله علی عظمة جلاله، و نصلی علی محمد و آله علی وجه کماله». انجام: «قال الکوفیون: العامل فی خلوه عن العوامل الناصبه و الجازمه، امر معنوی و کذا».

4- الأجرومیة (المقدمه) (81 و 86 پ)

(نحو عربی)

از: ابو عبدالله محمد بن محمد بن داود صنهاجی معروف به ابن آجروم (723)

متن مختصر و مفیدی است در نحو که ابن آجروم آن را برای مبتدیان در مکه مکرمه نگاشته است، و دانشمندان نحو اهمیت فراوانی به آن داده و شرح بسیاری نگاشته اند.

آغاز: «اما بعد بسم الله الرحمن الرحيم، الكلام هو اللفظ المركب المفيد بالوضع، و اقسامه ثلاثة، اسم و فعل و حرف جاء لمعنى».

آغاز نسخه افتاده از باب معرفة علامات الاعراب: «مواضع في الاسم المفرد مطلقا، و جمع التکسیر مطلقا، و جمع المؤنث السالم، و الفعل المضارع الذي لم يتصل بأخره شیء».

انجام: «و القسم الثاني نحو قولك ثوب حرير و باب ساج و خاتم حديد و ما اشبه ذلك».

ص: 85

نسخ، عنوان و نشان شنگرف یا نا نوشته، نام کاتب نیامده است. کتاب اول معرب، روز شنبه 18 ذیقعد، دوم: روز چهار شنبه 22 ذیقعد، سوم: 12 ذیحجه به سال 1273، چهارم: روز سه شنبه 7 ربیع الاول 1274، حاج مهدی حداد کتاب را روز 7 ربیع الثانی 1335 در اصطهبانات به بخشیده است. جلد: تیماج مشگی، روغنی، ضربی، فرسوده.

84گ، سطور مختلف، 15*22 سم.

مجموعه

1- الکافیه (1 پ 61 ر)

(نحو عربی)

از: ابو عمرو، عثمان بن عمر معروف به ابن حاجب (684)

به شماره (226) مراجعه کنید. نسخه آغاز و انجام دارد.

2- نکاتی زبده (62 پ 66 ر)

(نحو عربی)

از: ؟

گزیده هایی است ادبی و مختصر پیرامون برخی از آیات قرآن از مجمع البحرین طریحی و جز آن با عنوان های «قوله تعالی، قوله تعالی»

نخست پاره ای از آیه را می آورد، و سپس جهت ادبی آن را بیان می کند.

آغاز: «بسمله، وفي المجمع قولهم لم افعله اصلا ای قط، وفي قوله تعالی: و امرآته حمالة الحطب، حمالة منصوب علی قطعة الصفیة».

ص: 86

انجام: «قوله تعالى يا ابت اني قد جائني من العلم ما لم يأتك فاتبعني اهدك، قوله اهد: متكلم وحده من المضارع، اصله اهدى، انما وقع في جواب ما لم يأتك التي يكون جحدا، فمجزوم بان الشرطيه المضمرة».

نسخ و نستعليق، عنوان و نشان شنگرف، کتاب اول: محمد نصير بن محمد کاظم محلاتی، 15 رجب 1260، دوم: در 1262 مهر بیضوی «نعم المولى و نعم النصير» و بیضوی دیگری «محمد نصير» در چند جای کتاب دیده می شود، حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج، نارنجی سیر، بدون مقوا، اهدایی آقای حمید رضا یاسری به کتابخانه آستان مقدس قم در سال 1359 خورشیدی

66 گ، 23 س، 11*20 سم.

الوافيه في شرح الكافيه

(نحو عربی) از: رکن الدین حسن بن محمد بن شرفشاه استرآبادی (717)

به شماره (632) مراجعه شود. آغاز نسخه افتاده است.

نسخ زیبا، امت بن مرحمت؟ ماه رجب سال 933، عنوان و نشان شنگرف، جلد: ندارد، اهدائی آقا نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه مقدسه، حاشیه نویسی فراوان دارد، پس از پایان کتاب به «الكلمة لفظ وضع لمعنى مفرد» ده اشکال وارد کرده است.

135 گ، 17 س، 21*15/5 سم

ص: 87

1- شرح تجريد الكلام الجديد (1 پ 54 ر)

(كلام عربى)

از: علاء الدين على بن محمد قوشچى (879)

به شماره (121) مراجعه كنيد. نسخه حاضر بخش الهيات را در بر دارد.

2- حاشيه شرح تجريد الكلام الجديد (55 پ 77 پ)

(كلام عربى)

از:؟

حاشيه اى است نسبتا مبسوط بر بخش الهيات شرح تجريد قوشچى با عناوين قوله، قوله».

آغاز: «قال الشارح: المقصد الثالث اه، لما كان علم الكلام هو العلم بامور يقتدر معه على اثبات العقائد الدينيه بايراد الحجج و دفع الشبه».

انجام افتاده: «و اجيب بان مع مخالفته الظاهراه، المخالفة للظاهر كثير في القرآن

العزیز لا يدفع بها الاعتراض».

نسخ، احمد بن يوسف عبادى، روز دوشنبه، هفتم رجب سال 1021، عنوان و نشان شنگرف يا نانوشته، حاشيه نويسى دارد، جلد تيماج مشگى فرسوده، وقف آقا شيخ محمد خورگامى رشتى در 1381 قمرى.

77گ، 23 س، 15*20/5سم

ص:88

الفوائد الضيائية في شرح الكافية

(نحو عربي)

از: نورالدين عبدالرحمن بن احمد جامي (898)

به شماره (209) مراجعه شود.

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نشان متن مشگی، جلد: تیماج مشگی فرسوده، حاشیه نویسی دارد، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه.

145 گ، 21 س، 15*20 سم.

الفوائد الضيائية في شرح الكافية

(نحو عربي)

از: نورالدين عبدالرحمن بن احمد جامي (898)

به شماره (209) مراجعه شود.

نسخه حاضر بخش پایانی و کمتر از یک سوم اصل کتاب می باشد.

نسخ خوب، نام کاتب ندارد، چهارم محرم 1258، اهدایی آقا نجفی به کتابخانه آستانه در سال 1342 شمسی، نشان متن مشگی، جلد تیماج مشگی بی مقوا

52 گ، 16، 15*5.19 سم.

ص: 89

شرح هدایة الحکمة

(فلسفه عربی)

از: کمال الدین حسین بن معین الدین منطقی، میبیدی (911)

به شماره (658) مراجعه شود. نسخه کامل است.

نستعلیق، محمد بن شاه نظر، ظهر روز جمعه سال 1039، عنوان و نشان شنگرف، حاشیه نویسی دارد، حاشیه برخی صفحات بریده شده، جلد: تیماج مشگی، بی مقوا، پس از پایان کتاب در هفت صفحه مقدمات هفتگانه ای در شناخت قوس قزح به زبان عربی آمده است. مهر بیضوی «عبدہ الراجی کاظم» در صفحه پایانی و بیضوی دیگر «افوض امری الی الله عبده محمد علی» در برخی صفحه ها دیده می شود. 124 گ، 12 س، 19*16/5 سم.

جامع الادعیه

جامع الادعیه

(دعا فارسی)

از: ؟

دعاها و احضار پریان و فالنامه و مطالب دیگری این گونه شست و واهی را بدون بیان مأخذ و منبعی گرد آورده و به زبان فارسی و گاهی به آذری نگاشته است.

و ما جهت امانت در بازگویی و آوردن محتوی، مهمترین عناوین آن را در چند بخش و برای هر بخش عنوانی داده و آغاز و انجام آن را نیز نگاشته و بقیه را به دنبال آن می آوریم.

ص: 90

1- احضار اجنه (1 پ 49 پ)

تفأل به قرآن، معرفت جهت رجال الغیب، کشف قلوب، دعاهایی جهت بیماریها، دانستن ستاره نحس سگز اولدوز، طالع بینی، اسامی سال ها به نام حیوانات، معایب زنانی که نازایند، دیونامه، طالع بینی.

آغاز: «فصل هر کس که خواهد اجنه را احضار کند بیارد (چنین) گربه سیاه».

انجام: «و جعلنا من بین ایدیهم سدا و من خلفهم سدا».

2- رساله ای در شرح سوره یس (51, 75 پ)

ویژگی هایی برای خواندن سوره یس در نیازمندیها و گرفتاری ها و آمال و آرزوها بیان داشته، و به دنبال آن: باب دیونامه، سبب نازائی زنان و عزیمت آنان، جن نامه، دعاهای مختلف برای حوائج و بیماریها آورده است.

آغاز: «بدانکه این رساله ای است در شرح سوره یس و القرآن الکریم».

انجام: «و برای هر کسی که دهان یا چشم او کج شود؛ نوشته بر گردن او آویزند».

3- کتاب جن نامه حضرت سلیمان (76 پ 108 ر)

باب گروه پریان، کتاب طاس، برخی دعاها، حرز ابی دجان، دعای مصروع، دعای دیوانه، ابطال سحر، دعاهایی برای بعضی از بیماری ها، دعای امامان عالی، عزائم دعا جهت حاملگی زنان، معجونها.

آغاز: «کتاب جن نامه حضرت سلیمان علی، یا عبد الرحمن پادشاه جنیان و دیوان و

پریان حاضر گردان».

انجام: «یا دیان ذالجلال و الاکرام».

4- تیغ بند (108, 144 ر)

دعای نور، حرز ابی دجانہ، ابطال سحر، دعای جند، دعاہایی جهت دردهای اعضاء، دعای امان، مطالبی در موضوع طب سنتی با عنوان های «بخیه، بخیه» و معجونهای مختلف.

آغاز: «در شرح دعای تیغ بند است، بسند معتبر روایت شده که شخصی را شاه سلطان محمود حکم به قتل آن نموده بود».

انجام: «در خاتمه کار و انجام کلام تعریف این انجمن که بهر سطر رنگینش گلدسته باغ خاصان را چراغ».

نسخ و نستعلیق، عربیها معرب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای روغنی، ضربی.

144 گ، سطرها مختلف، 14*19/5 سم

رسالة في الطهارة

(فقه عربی)

مختصری است در طهارت های سه گانه (وضوء، غسل، تیمم) در یک مقدمه و چندین مسئله، مطالب فقهی را فشرده و گذرا آورده و سپس گفته های بزرگان را از کتاب هایی چون: ذکری، بیان، نهایه، معتبر، مهذب، دروس، سرائر، مختلف، قواعد،

ص: 92

شرح ارشاد و جز آنها بیان کرده و سپس گزیده خود با استادش را با اشاره به دلیل ذکر کرده است.

آغاز افتاده: «بلطفه الخفی و کرمه السنی، و قد بینتها علی مقدمة و مسائل اما المقدمة ففی بیان أقسام المیاه و أحكامها، و الاقسام ثلاثة: مطلق و مضاف و سؤر».

انجام: «و الوجه الاستیناف مع التمكن من التحفظ والاستمرار، لامعه، و لا فرق بین الغائط و الريح فی ذلك، و المستحاضة كصاحب السلس».

نسخ خوب، خلیفه نجفی ابن یوسف، 12 ذیحجه سال 1106، عنوان و نشان شنگرف، ملکیت سید مصطفی حسینی خوانساری در صفحه پایانی و مهر بیضوی «مصطفی الحسینی» در آغاز دیده می شود، گاهی حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج مشکگی، اهدایی سید مصطفی حسینی در سال

1340 ش.

71گ، 19 س، 13*19 سم.

صحیفه سجادیه

(دعا عربی)

از: حضرت سجاد، علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب عالی (شهادت 95)

به شماره (115) مراجعه شود.

آغاز این نسخه در رجال روایت با شماره مزبور تفاوت دارد.

انجام افتاده: «و کان من دعائه علیه السلام فی یوم الاضحی و یوم الجمعة... یا

ص: 93

عظیم یا عظیم یا کریم یا کریم صل علی محمد و آل محمد و عد علی برحمتک».

نسخ، عربی معزب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، چند برگ آغازین نو نویس، ترجمه زیر نویس نستعلیق شنگرف، عنوان و نشان شنگرف، وقف حاج لشکر علی فرزند حاج غلامعلی اشتهاردی بر همه شیعیان امیر مؤمنان علیه السلام در صفر 1266، جلد: تیماج، ضربی روغنی، اهدایی آقای آقا فخری برقی کتابفروشی حکمت قم به کتابخانه آستانه مقدسه قم، در سال 1350.

171 گ، 18 س، 11/5 * 18/5 سم

الفوائد الضیائیه فی شرح الکافیہ

(نحو عربی)

از: نورالدین، عبد الرحمن بن احمد جامی (898)

به شماره (209) مراجعه فرماید.

انجام افتاده: «فطلب التخفیف لفظاً بحذف التتوین من موصوفه، و خطا بحذف الف ابن و کذلک».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشگی بی مقوا، متن گاهی به حاشیه رفته است، اهدایی آقای آقا شیخ محمد خورکامی به کتابخانه آستانه مقدسه قم، مهر بیضوی «رفیع بن سعید...» در برگ 51 دیده می شود.

209 گ، 15 س، 14 * 21/5 سم

ص: 94

المختصر في شرح التلخيص

(معانى بيان عربى)

از: سعد الدين مسعود بن عمر تفتازانى (793)

به شماره (476) مراجعه شود.

انجام افتاده: «واورد للاتفاق معنى فقط مثلا واحدا، اشارت الى انه يمكن تطبيقه على قسمين».

نسخ، نام كاتب و تاريخ كتابت ندارد، نشان شنگرف، جلد: تیماج سوخته ای و یک لنگه، مالکیت و اهدایی سید مصطفی صفایی خوانساری و مهر بیضوی «مصطفی الحسینی» و مهر بیضوی دیگری: «عبدہ.» بر صفحه آغازین کتاب، و نیز مهر مربع «حسین منی و انا من حسین» روی برگ 45 دیده می شود.

96 گ، 17 س، 16*23 سم

البهجة المرضية في شرح الألفيه

(نحو عربى)

از: جلال الدين عبدالرحمن بن ابى بكر سيوطى (911)

ص: 95

به شماره (528) مراجعه شود.

نسخ، محمد فرزند ملک حسین دامغانی، روز جمعه 21 شهر محرم الحرام، سال 1255، جلد تیماج سوخته ای، چند مهر مستطیل «شرف شمس شد قمر سلطان بزرگ 1269» پیش از کتاب و مهر بیضوی «الراجی محمد» در پایان دیده می شود. عنوان و نشان شنگرف، اهدایی آقای عباس مدرسی تهرانی به کتابخانه آستانه مقدسه قم به سال 1357.

141، 14 س، 15*20/5 سم.

تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه

(منطق عربی)

از: قطب الدین محمد بن محمد رازی (766)

به شماره (236) مراجعه شود.

نستعلیق، نام کاتب پاک شده، محرم الحرام سال 1202، کاغذ سفید و آبی، پیش و بعد از کتاب اشعار و یادداشتهایی آمده است. مهر مربع کلید گنج سعادت بود عبدالله» و مهر بیضوی «عبداله الراجی محمد مهدی» بر فراز صفحه آغازین و برخی از جاهای دیگر آمده است. جلد تیماج سوخته‌های ضریبی، اوائل حاشیه نویسی دارد.

120 گ، 15 س، 15*21 سم

ص:96

البهجة المرضية في شرح الألفية

(نحو عربي)

از: جلال الدين عبدالرحمن بن ابي بكر سيوطي (911)

به شماره (528) مراجعه شود.

آغاز نسخه افتاده: «و الواقع قبل فعل معرب او قبل مبتدا اعرب وجوبا عند البصريين».

نسخ خوب، محمد بيرجندی قانتي، در روز سوم رمضان 1225، عنوان و نشان سنگرف، جلد: تیماج قهوه ای روشن، اهدایي آية الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه مقدسه قم در سال 1343 شمسی.

90 گ، 17 س، 13*21 سم

تهذيب الوصول الى علم الأصول

(اصول عربي)

از: علامه حلي، حسن بن يوسف بن المطهر (726)

به شماره (95) مراجعه کنید.

آغاز افتاده: «و لا يدل على التكرار لا قول الطبيب لا تاكل الرمان و قول لا تشتت اللحم لا يقتضيه».

انجام افتاده: «البحث الثالث في أن الشبه ليس دالا على الوصف (كذا) الذي لا يناسب عليه الحكم».

ص: 97

نسخ، عنوان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، جلد تیماج سوخته ای، حاشیه نویسی دارد، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی در سال 1343 شمسی

101 گ، 8 س، 15*20 سم

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان

(فقه عربی)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن المطهر (726)

به شماره (356) مراجعه کنید.

انجام افتاده: «و مع تعدد الجنایات يتعدد الديات و ان اتحد الجانی، فلو سرت جنایاته».

نسخ، عنوان شنگرف، جلد: تیماج حنائی ضربی، حاشیه نویسی دارد، اهدایی آیه الله مرعشی به کتابخانه مقدسه حضرت معصومه علیها السلام در سوم جمادی الثانی 1372، بر فراز برگ چهارم چنین آمده است: «واقف حاجی میرزا محمد موقوف علیهم طلاب مدرسه عراق، تولیت با حضرت مستطاب حجة الاسلام سر کار آقای آقا نورالدین».

255 گ، 17 س، 15/5*20 سم

ص: 98

1- البهجة المرضية في شرح الألفية (1 پ 92 ر)

(نحو عربى)

از: جلال الدين عبدالرحمن بن ابى بكر سيوطى (911)

به شماره (528) مراجعه شود.

2. الكبرى في المنطق (93 ر 104 پ)

(منطق فارسى)

از: مير سيد شريف على بن محمد جرجانى (825)

به شماره (226) مراجعه كنيد.

3. حاشية تهذيب المنطق

(منطق عربى)

از: نجم الدين عبد الله بن حسين يزدى (981)

به شماره (495) مراجعه فرماييد.

انجام افتاده: «وان لم يكن واسطة في الثبوت ايضا، لم يكن علة للنسبة في نفس الأمر، فالبرهان (ح) يسمّى برهان الانّ».

نسخ، نام كاتب ندارد، دوم در 24 ربيع الثانى، سال 1236، عنوان و نشان شنگرف يا مشگى، اهداى آية الله نجفى مرعشى در 1343 شمسى، جلد: مقوا پارچه پوش سبز.

130 گ، سطور مختلف، 17*20/5 سم

ص: 99

1- حاشية المطول (1 پ 118 پ)

(بلاغت عربى)

از: سيد مير شريف على بن محمد گرگانی (825)

به شماره (361) مراجعه فرماييد.

آغاز افتاده: «قوله وبهذا يظهر أن ما ذهب إليه من أن اللام في الحمد لتعريف الجنس دون الاستغراق. اقول يريد ان اختصاص جنس الحمد بالله تعالى».

انجام افتاده: «و الفرق ظاهر فصح ما ادعاه ذلك البعض، و اما قوله وانه كان الخطاب.... فانما يرد عليه».

2- حاشية شرح العضي على مختصر ابن الحاجب (119 ب 190 پ)

(اصول عربى)

از: ؟

حاشيه اى است مختصر، با عنوانهاى «قوله، قوله» بر شرح قاضى عضدالدين ايجى بر «مختصر منتهى السؤل» ابن حاجب.

آغاز: «قوله الحمد لله اردف التسميه بالتحميد في مفتاح الكلام، إقتفاء لماورد في الأخبار، و اقتداء بطريقة الاخير».

انجام: «ورد اما بان يعمل شرط من شروط الانتاج، كما تقدم بيانه و الله اعلم بالصواب».

ص: 100

انجام افتاده: «و الی هذه النکته اشار، حیث قال لا قوم رسول، ولم یقل لا رسول قوم، كما یتبادر الیه الوهم و یفهم من کلام غیره».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان نا نوشته، جلد: گالینگور، عطف و گوشه ها تیماج، وقف میرزا ابوطالب قمی، مالکیت محمد علی ولد ملا حسن بن نظر علی در سال 1162، و ابوالقاسم و پس از آن ابوطالب حسینی قمی روی برگ اول آمده است.

190، 21 س، 20*12/54 سم

آقا نجفی، ج 11، ص 215

مجموعه

1- نظمه نحو (1 پ 10 ر)

(نحو- فارسی)

از: سید ابوالقاسم قاری (زنده تا 1083)

حدود دویست بیت است که مهمترین مسائل نحو را بیان کرده است.

آغاز: «این رساله نظمه نحو است و سهل اندر مرام*** بر سماعیه است بیتش یا قیاسیه تمام

ناظمش سید ابوالقاسم به قاری مشتهر*** أعطه اللهم ما یعطاه عبدا مفتقر

ص: 101

انجام: «ساز در تاکید نونین مؤکد را سبب***فعل مستقبل چو باشد دال بر نفی و طلب

ایکه بر لؤلؤ شدن کوشی...***اور خطا بینی در آن به اصلاح از کرم در کش قلم

2- نصاب الصبیان (11 پ 67 ر)

(لغت فارسی)

از: ابونصر مسعود بن ابی بکر فراهی (640)

به شماره (28) مراجعه کنید.

3- شرح امثله (68 پ 87 پ)

(صرف فارسی)

از: ؟

همان شرح امثله سید میر شریف علی بن محمد گرگانی (816) است که با تغییراتی اندک در عبارات و مطالب آورده است.

شرح امثله سید میر شریف پس از تعریف مصدر، اصل، کلام، ماضی، مضارع، اسم فاعل، اسم مفعول، امر، نهی، نفی، جحد، استفهام از نظر معنی لغوی و اصطلاحی همه صیغه های ماضی، مضارع، و غیره را تا پایان بیان کرده است.

این رساله دومین «کتاب جامع المقدمات» نخستین کتاب درسی دانشجویان دینی در گذشته است.

آغاز: «قال رسول الله صلی الله علیه و اله و سلم: اول العلم معرفة الجبار و آخر العلم تقویض الامر الیه».

انجام: «هل نضرب شد یعنی آیا می زنیم ما دو مردان با دو زنان یا جماعت مردان یا جماعت زنان در زمان آینده».

ص: 102

4- مثلثات منظوم (لغت مثلثه) (68 پ 73 ر)

(لغت فارسی)

از: بدیعی (ق 10)

به شماره (846) مراجعه شود.

این کتاب در حاشیه شرح امثله آمده است.

5- رساله مختصری در اصول و فروغ (87 پ 96 پ)

(فقه فارسی) از: عبدالحمید بن ملا محمد رضا تقریشی (1265)

رساله ای است فشرده در بیان شرائط تکلیف و اصول دین و احکام و نماز و... از فتوهای حاج سید محمد باقر فرزند محمد نقی معروف به حجة الاسلام شفتی (1260)

آغاز: «بسمله، حمد له اما بعد مکلف کسی را گویند که چهار چیز در او باشد، اول بلوغ، دویم عقل، سیم علم چهارم قدرت».

انجام: «این چند کلمه در مقدمات و مقارنات و شکایات و سهویات و صوم و صلاة و خمس و زکوة به فرموده سر کار شریعتمدار... اللهم طول عمره بمحمد و آله».

6- رساله تنبیهیه؟ (97 پ 120 پ)

(اخلاق فارسی)

از: ملا عبد الحمید بن ملا محمد رضا تقریشی

رساله مختصری است در اخلاق، زمانی که مؤلف در تهران بوده آن را در یک مقدمه و هشت باب و یک خاتمه نگاشته است. بدین قرار:

مقدمه در: غرض از خلقت بندگان.

باب اول در: اثبات صانع عالم.

ص: 103

باب دوم در: بیان صفات واجب.

باب سوم در: عدل.

باب چهارم در: نبوت.

باب پنجم در: امامت.

باب ششم در: معاد.

باب هفتم در: ترقی نفس و طریقه ریاضت.

باب هشتم در: بیان اهل حق و باطل و تمییز عالم و جاهل.

خاتمه در: رجعت.

آغاز: «بسمله، و حمد له، و بعد عبد الحمید بن محمد رضا تقریشی چنین یافت که اکثر ناس از جاده صواب خارج و سالک مسالک باطل گشته، تنبیه و تذکر آنها لازم است».

انجام: «و باقی می مانند مردم چهل روز در هرج و مرج، و بعد اسرافیل صور میدمد نوحه صعق کذا) اللهم احینی حیات محمد و آل محمد و امتی مماتهم بمحمد و آل محمد الکا».

7- ترجمه رساله ای در علم قرائت (121 پ 125 ر)

(تجوید فارسی) از: عبد الحمید بن محمد رضا تقریشی

رساله ای را که شیخ احمد احسائی در تجوید به عربی نگاشته به زبان فارسی ترجمه نموده است و آن بر شش فصل و یک خاتمه می باشد.

آغاز: «بسمله، جناب شیخ احمد احسائی اعلی الله مقامه رساله ای در علم قرائت

نوشته بودند حقیر عبد الحمید بن محمد رضا آن را ترجمه نمود، تا اغلب ناس از آن انتفاع یابند».

انجام: «پس زبانش تلفظ می کند و قلبش غافل است، افلایتد برون القرآن أم علی قلوب اقفالها... و اغفر لنا ما اسلفنا و اعصمنا فیما استقبلنا انک علی کل شیء قدیر».

8- رساله الفرائض و السنن؟ (126 پ 131 ر)

(اعتقادات عربی)

از: منسوب به امام هشتم علی بن موسی الرضا علیه السلام (شهادت 203)

مأمون خلیفه عباسی فضل بن سهل ذور ریاستین را به خدمت حضرت امام رضا علیه السلام فرستاده آن حضرت را به حضور طلبید، و از وی خواست که همه اصول دین و حلال و حرام و فرائض و سنن را جمع آوری کند، حضرت قلم و کاغذ خواسته این رساله را نوشت.

آغاز: «بسمله، اول الفرائض شهادة أن لا اله الا الله وحده لا شریک له، الهی و احد».

انجام: «و کتمان الشهاده و الاستحقار لاولیاء الله و الاشتغال بالملاهی التي تصد عن ذکر الله، و الاصرار علی الصغائر من الذنوب».

نسخ، کتاب اول خط سید عبدالله حسینی ابن میر ابوالمفاخر در سال 1827؟ چهارم در حاشیه ناتمام، کتاب پنجم و ششم و هفتم به خط عبدالحمید بن محمد رضا تقریشی در بروجرد، ربیع الاول سال 1254، هشتم در چهارم ذیقعد 1271، که دو مهر بیضوی «ابوالقاسم در پایان آن دیده می شود که گویا کاتب باشد، در حاشیه ششم گزیده هایی از مثنوی،

ص: 105

دفتر اول، و پس از کتاب عقدنامه ها و مصالحه نامه و یادداشتهای شعری و جز آن آمده است.

جلد تیماج قهوه ای، ضریبی

135 گ، سطور مختلف، 16*21 سم.

مراح الارواح

(صرف عربی)

از: احمد بن علی بن مسعود (ق 7)

به شماره (381) مراجعه فرماید.

انجام افتاده: «و هو مشتق من يضرب لمناسبة بينهما فادخل الميم مقام الزوايد التعذر حروف العله، فصار مضروب».

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، اول رجب 1123، نام کاتب ندارد، مهر بیضوی «محمد رفیع» روی برگ 19 دیده می شود، اهدایی آقای علی کاشانی در سال 1350 ش به کتابخانه آستانه مقدسه، حاشیه نویسی دارد، جلد: گالینگور، عطف و اطراف تیماج.

33، 9 س، 16*21/5 سم.

ص: 106

از؟

احادیث و تاریخ و اخلاقیات و مطالبی را که در مجالس سوگواری بیان می شود در زندگانی امامان پاک طلا و برخی پیامبران گذشته از کتاب های مختلف فراهم آورده و آنها را در زیر عنوان های کوچک نگاشته است. بسیاری از مطالب را به شعر آورده است. گویا 63 منبر می باشد.

آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي جعلنا من اولياء امام (كذا) الذي حبه حب الله، وبغضه بغض الله، سعد من والاه، و شقى من عاداه» .

انجام: «یعنی ای خواهر بیاور نزد من طفل شیرخوار مرا تا او را وداع کنم، و ببوسم قنداقه علی اصغر را گرفته به نزد برادر آورد او را، پس جناب علیا مکرمه زینب ای الخ».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج مشگی. عنوان و نشان شنگرف، در پایان اشعاری در مصیبت و سینه زنی دارد، اهدایی آیه الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه.

116 گ، 18 س، 21*14 سم.

ص: 107

از: تاج الدین محمد بن محمد اسفراینی (684)

المصباح از کتابهای نحوی مهم و مشهوری است که آن را ناصرالدین بن عبدالسید مطرزی (610) نگاشته است. در پنج باب بدین قرار:

الباب الأولى في الاصطلاحات النحويه.

الباب الثاني في: العوامل اللفظية القياسية.

الباب الثالث في: العوامل اللفظية السماعية.

الباب الرابع في: العوامل المعنويه.

الباب الخامس في: فصول من العرييه.

شارح چون بر این کتاب شرحی نوشته بود طولانی به نام «المفتاح في شرح المصباح» به دستور استادش برهان الدین نسفی آن را در این کتاب تلخیص نمود.

آغاز اصل: «ان احق ما يتوشح بذكره صدور الكتب و الدفاتر، و يتوفر على نشره البادي و الحاضر».

آغاز نسخه افتاده: «و خبراً، و انشد غيره و بعد غدٍ يا لهف نفسي من غد * اذا راح اصحابي و لست بر ايج».

انجام اصل: «نحو عندي راقود خلا، فالابهام هنا في الراقود لا غير، فارتفع بقولك خلاً ما يرفع الإبهام عن احد طرفي النسبة».

انجام نسخه افتاده: «ثم انّ اللهم قد يكون مرفوعاً بفعل مضمر يفسره الظاهر، وقد يكون منصوباً ايضاً، أمّا المرفوع».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده، جلد تیماج قهوه ای، عنوان و نشان شنگرف، اهدایی آیه الله سید مصطفی صفایی خوانساری به کتابخانه آستانه مقدسه در 23 رمضان سال 1374 ق، مهر بیضوی «مصطفی الحسینی» روی برگ اول و مهر مربع «المتوکل علی الله عبده عبد الصمد» و مهر بیضوی «ابراهیم الحسینی 1273» پیش از کتاب دیده می شود، حاشیه نویسی دارد.

123 گ، 13 س، 21*15/5 سم

جامع عباسی

(فقه فارسی) از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1030)

کتابی است فقهی فتوایی که بیشتر مسائل مهم مورد نیاز مردم را با عباراتی ساده و قابل درک همه به دستور شاه عباس صفوی گرد آورده است.

این کتاب بنا بر تقسیم مؤلف دارای بیست باب می باشد که شیخ بهاء پنج باب اول را فقط در طهارت و نمازها و زکات و روزه و حج نگاشت و در گذشت.

پس از مرگ وی شاگردش نظام الدین ساوجی باقی بابها را به پایان آورد. این نسخه همان پنج باب نخستین است که از خود شیخ بهاء الدین می باشد.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین... اما بعد چون توجه خاطر ملکوت، ناظر اشرف اقدس کلب آستان علی بن ابیطالب علیه السلام شاه عباس الحسینی الموسوی الصفوی».

ص: 109

انجام: «و اگر فوت بعد از احرام و داخل شدن حرم باشد در باقی افعال چیزی به جا نیاورده و آن چه به فعل آورده کافی است و احتیاج به نایب دیگر نیست» .

نسخ و نستعلیق، برگها آبی و کاهی و کمی در هم ریخته و صحافی شده، جلد تیماج مشگی، نام کاتب نیامده، در روز پنجشنبه 23 شهر جمادی الثانی، سال 1241، اهدایی آقا نجفی مرعشی.

234 گ، سطرها مختلف، 16/5*19 سم

آقا نجفی، ج 13، ص 256.

مجموعه

1. حاشیه تهذیب المنطق (1 پ 60 پ)

(منطق عربی)

از: نجم الدین عبد الله بن حسین یزدی (981)

به شماره (495) مراجعه کنید.

انجام نسخه افتاده: «و فی ذکر الاستاذ فی بعض رسائله انه ینبغی تأخره فی زماننا هذا عن تعلم قدر صالح من العلوم».

2. شرح ایساغوجی (61 ر 88 ر)

(منطق عربی) از: حسام الدین حسن کاتی (760) به شماره (73) مراجعه شود.

نستعلیق، گاهی نسخ محمد قلی ساوجی، روز جمعه، ششم جمادی

ص: 110

الأول سال 1228، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی بی مقوا،

اهدایی علی جهانبانی به کتابخانه آستانه مقدسه، حاشیه نویسی دارد.

88گ، 15 س، 20*16/5 سم

المزار

(دعای عربی)

از؟

کتاب متوسطی است در زیارات معصومین علیهم السلام و اعمال برخی مساجد شریف، در دو باب، و هر بابی در چند فصل و خاتمه، بدین ترتیب:

باب اول در: زیارت معصومین لیهم السلام در هشت فصل و یک تتمه و یک خاتمه.

الفصل الأول في: زيارة النبي صلى الله عليه وآله وسلم وفاطمة الزهراء عليه السلام.

الفصل الثاني في: زيارة الأئمة الأربع بالبقيع.

الفصل الثالث في: زيارة أمير المؤمنين عليه السلام.

الفصل الرابع في: زيارة أبي عبدالله الحسين عليه السلام.

الفصل الخامس في: زيارة موسى بن جعفر الكاظم عله السلام.

الفصل السادس في: زيارة مولانا أبي جعفر محمد بن علي الجواد عله السلام.

الفصل السابع في: زيارة ثامن الأئمة الاطهار.

الفصل الثامن في: زيارة السيدين الامامين أبي الحسن علي بن محمد الهادي وأبي محمد الحسن بن علي العسكري عليهم السلام.

ص: 111

تتمة: في زيارة سيدنا و مولانا حجة الله الخلف الصالح.

الخاتمة ففيها فصول:

الفصل الأول في: زيارة مختصرة جامع.

الفصل الثاني في: زيارة سلمان رحمة الله عليه.

الفصل الثالث في: زيارة قبور الشيعة.

الفصل الرابع في: ما يقول الزائر عن غيره، و ما يقوله عن اخيه تطوعاً.

الباب الثاني ففيه: فصول سبعة و خاتمة.

الفصل الأول في العمل عند ورود الكوفة.

الفصل الثاني في: ذكر العمل بالمسجد الجامع بالكوفة.

الفصل الثالث في: فضل مسجد السهلة.

الفصل الرابع في: فضل مسجد صعصعة.

الفصل الخامس في: فضل مسجد غنى و الصلاة فيه.

الفصل السادس في: فضل مسجد جعفي

الفصل السابع في: فضل مسجد بنى كاهل و يعرف بمسجد امير المؤمنين عليه السلام.

الخاتمة ففيها فصول:

الفصل الأول في: زيارة مسلم بن عقيل.

الفصل الثاني في: زيارة هانى بن عروة.

الفصل الثالث في: زيارة المختار رضي الله عنه.

آغاز افتاده: «و اشهد ان محمدا عبده و رسوله، و انه سيد الاولين و الاخرين و انه سيد الانبياء و المرسلين».

انجام افتاده: «یا من رضی عنه النبی المختار، و قسیم الجنة و النار، و کاشف الكرب و الغمه قائما مقاما لم یصل الیه احد من الناس».

این کتاب گویا المزار شیخ مفید (413) باشد که در ذریعه 325/20 و آقا نجفی 100/2 گزارش شده است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج حنائی، ضریبی، اهدایی آقای عباس مدرسی تهرانی در سال 1357 به کتابخانه آستانه دستورها به فارسی در حاشیه ترجمه شده است.

178 گ، 12 س، 12*19 سم.

مجموعه

1- جامع الاخبار (1 ر 121 ر)

(حدیث عربی)

از: شیخ تاج الدین محمد بن محمد الشعیری (ق 6)

به شماره (292) مراجعه شود.

2- اربعون سورة من التوارة (131 پ 146 پ)

(حدیث عربی)

از: منسوب به حضرت امیر المؤمنین علیه السلام

(شهادت 40 ق) چهل سوره است از تورات در پند و اندرز که به زبان عبری بوده، و به گفته عبدالله بن عباس آنها را حضرت امیر المؤمنان علیه السلام برگزیده و به زبان عربی برگردانده است. و به نام های «صحایف اربعون» و «الاحادیث القدسیه» نیز نامیده می شود.

ص: 113

آغاز: «عجبت لمن يقن بالموت كيف يفرح، وعجبت لمن أيقن بالحساب كيف يجمع».

انجام سوره چهلم در اين نسخه: «فلا تعنكم الحياة الدنيا و يغرنكم بالله الغرور».

نسخه حاضر دارای مقدمه ای اینچنین: «بسمله، هذه فائدة جليله، و موعظة بليغه، و هي اربعون سورة منتخبة من التوراة».

نسخ، نام کاتب نیامده، روز پنجشنبه سال 1236، عنوان و نشان شنگرف، بین دو کتاب حدیث تفسیر ناقوس و سخن گفتن مرده ای با حضرت سلمان و مواقف و احوال قیامت و جز آن آمده است.

جلد تیماج قهوه ای سیر فرسوده. 146

گ، 16 س، 13*19 سم.

آقا نجفی 20/1، ذریعه 278/1.

النخبة

(فقه عربی)

از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (1091)

مختصری است در مسائل مهم طهارت، صلاة، صوم، احکامی که دلیل آنها روشن و از ظن و رأی خالی است و در واقع رد بر اصولیین و تنها از کتاب و سنت استفاده شده است.

ص: 114

این رساله مقدمه ای دارد در نکوهش از فتوی برآی، و در سال 1050 برابر جمله ختمی تمام» پایان یافته است، و به آن نخبه العلوم نیز گفته شده است.

آغاز: «الحمد لله الذي اوضح بأئمة الهدى من اهل بيت النبوة عن دينه القويم، و ابلج بانوارهم بانوار آثارهم في ظلمات البدع و...».

انجام: «و ذو الرأسين بالانتباه و العلم عند الله، هذا آخر ما اردنا ذكره في هذا الكتاب».

نسخ، ملا یار احمد فرزند استاد حسن طباطبائی قمی، تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج حنائی، روغنی، ضربی، عنوان و نشان شنگرف، اهدایی زائری ناشناس به کتابخانه آستانه در سال 1353 شمسی، روی برگ اول مهر بیضوی «مهدی بن محمد باقر الحسینی» و چند مهر دیگر دیده می شود، این یک جلد از جمله یکصد و شصت جلد کتابی است که در سال 1230 به طلاب علوم دینی دارالسلطنه اصفهان وقف شده است، و صورت و قفنامه روی برگ اول آمده است.

122 گ، 14 س، 19*12/5 سم

آقا نجفی 201/15، الذریعه 96/24

حاشیه شرح حکمة العین

(فلسفه عربی)

از: ملا میرزا محمد بن حسین شیروانی (1098)

اصل حکمة العین در فلسفه الهی و طبیعی است که ابوالحسن علی بن عمر مشهور

ص: 115

به دبیران کاتبی قزوینی (675) شاگرد خواجه نصیرالدین طوسی آن را نگاشته است، و میرک بخاری آن را شرح کرده است. و این حاشیه ای است استدلالی با عنوانهای قوله، قال الشارح و اقول، رد بر شارح و گاهی بر اصل کتاب.

آغاز اصل: «قال الشارح: الحكمة استكمال الخ الاستكمال مصدر و المصادر قد يطلق و يراد بها معانيها الحديثه، و قد يطلق و يراد بها الاسم الحاصل بالمصدر».

انجام اصل: «هذا آخر ما تيسر لي في الأبحاث المتعلقة بمباحث الأمور العامه، و الحمد لله مفيض الخير و الكرامة».

آغاز نسخه افتاده: «و هي كلها من جانب الشرع، و بعض المسائل التي خالفت الشريعة انما زادت بتلاحق افكار المتفلسفه».

انجام نسخه افتاده: «و اما قول الشيخ فليكن الموجود السابق، او وليكن المعاد الذي حدث فلم يحمل على انه قليل مستقل لان».

نستعليق، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج قهوه ای کم رنگ، اهدایی آیه الله نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه، مهر بیضوی «محمد حسین بود ختم نور 1230» در آغاز و انجام دیده میشود، حاشیه نویسی دارد.

72 گ، 21 س، 19*10/5 سم

آقا نجفی 14/14، ذریعه 122/6

ص: 116

المفراج في شرح مراح الارواح

(صرف عربي)

از: حسن بن علاء الدين اسود (1025)

به شماره (381) مراجعه شود. از آغاز یک صفحه افتاده است.

نسخ خوانا، عنوان و نشان شنگرف، روز چهارشنبه ربیع الاول؟، نام کاتب ندارد، جلد تیماج قهوه ای سیر متمایل به سرخی، بی مقوا، اوائل در حاشیه تصحیح شده است.

130 گ، سطرها مختلف، 13*18/5 سم

ذریعة 359/2

صحیفه سجادیه

(دعا عربي)

از: حضرت سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب علیه السلام (شهادت 95)

به شماره (115) مراجعه شود.

این نسخه ملحقات را نیز دارد.

نسخ زیبا، اسد الله قراجه داغی فرزند کربلایی مهدی خان، صفر 1243، عنوان و نشان شنگرف، خطوط مجدول، ترجمه زیر نویس به شنگرف، جلد تیماج بی مقوا، تک لنگه، قهوه ای، مهرهای بیضوی «عبدہ الراجی عباسعلی»

ص: 117

و «غلام شاه مردانست عباس» بر صفحه آغازین و جاهای دیگر کتاب دیده می شود. صفحات مجدول به مشگی وزرین.

235 گ، 16 س، 17/5*12/5 سم

حاشیه لوامع الأسرار في شرح مطالع الانوار

(منطق عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (816)

اصل مطالع در منطق و فلسفه است که سراج الدین محمود بن ابی بکرار موی (489) آن را نگاشته، و ملا قطب الدین محمد بن محمد رازی (766)، شاگرد علامه حلی و شهید اول بخش منطق آن را به نام غیث الدین وزیر شرح نموده و لوامع الاسرار نامیده است.

این نسخه حاشیه ای است بیشتر با عناوین «قوله، قوله» بر آن شرح.

آغاز: «قال وحید زمانه تغمد الله بغفرانه الحمد لله فیاض ذوارف العوارف، الفیاض: الوهاب، من فاض الماء فیضا و فیوضه اذا کثر حتی سال».

انجام: «و فیضانه المترتب علی الاستعداد الحاصل من الاحساسات المتعلقة بجزئیاته اقرب فیکون اعرف، و هذا جار فی الذات و العرضی اذا کان افراده محسوسة».

نستعلیق، سال 876، در مدرسه لر میان، جلد: تیماج قهوه ای روشن، روغنی، ضربی، نشان شنگرف، چند برگ اول بازنویسی شده است، اهدائی

ص: 118

حمید رضا یاسری به کتابخانه آستانه در سال 1359 شمسی.

188 گ، 23 س، 18/5*12/5 سم

آقا نجفی 32/4، ذریعه 133/6

معالم الدین و ملاذ المجتهدین

(اصول عربی)

از: شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی (1011)

به شماره (56) مراجعه شود.

آغاز افتاده: «و المرسل بالارشاد و الهدایه رحمة للعالمین صلی الله علیه و آله الهداة المهديین، و عترته الکرام الطیبین».

نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج قهوه ای، بی مقوا، اهدایی آیه الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه، حاشیه نویسی دارد، مهر مربع «العبد عبدالوهاب بن محمد علی» پشت برگ پایانی دیده میشود.

125 گ، 15 س، 10*17 سم

مفاتیح الشرایع

از: ملا محسن محمد بن مرتضی فیض کاشانی (1091)

(فقه عربی)

ص: 119

به شماره (50) مراجعه شود.

نسخه حاضر جلد دوم است.

انجام افتاده: «مفتاح، المشهور انه لا تقدير في قيمة شيء من اعضاء الدابة، بل يرجع الى الارش تضعيفا للاخبار المقدره و قول الشيخ».

نسخ، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج مشگی، فرسوده، اهدایی آقای علی کاشانی در سال 1350 به کتابخانه آستانه مقدسه، برگها وصالی، در حاشیه تصحیح شده. 119 گ، 21 س، 12*17/5 سم.

مناجات

(دعا فارسی) از: خواجه عبدالله فرزند ابی منصور هروی انصاری (481)

دو صفحه از این کتاب که در راز و نیاز با خدای بی نیاز است به زبان فارسی با الفاظی موزون و شیرین به خط زیبای نستعلیق آقای رضا قلی ادیب، ظاهرا تبریزی در سال 1318 در دارالسلطنه اصفهان نوشته شده و هر دو صفحه مجدول به مشگی و زرین و لاجوردی می باشد، صفحه آغازین به سر صفحه ظریف و زیبا آراسته شده است، جلد تیماج مشگی، اهدایی آقای حمید رضا یاسری در سال 1400 ق به کتابخانه آستانه مقدسه. دو صفحه مجموعا 8 سطر، 10/5*16/5 سم.

ص: 120

از: عبدالحسین فرزند عباس تبریزی (ق 14)

مطالب تاریخی در موضوع سوگواری حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام و اشعار ترکی مصیبت را از منابع گوناگون گردآوری نموده، و آنها را در این دفتر از دو طرف بر عکس یکدیگر بین سالهای 1317 و 1331 هجری قمری نوشته است.

آغاز: «بسمله، هو العزیز و به نستعین و علیه التکلان، پیش واقعه عباس:

فریاد او وقتدن که هجوم ایتدی اهل شام***عباس نامدار دن السونلار انتقام

انجام: «فسمع الديراني ذلك وقال: اني وجدت في الكتاب أن في آخر الأنبياء من يفسر ما يقول الناقوس».

نستعلیق و گاهی نسخ، در تاریخ های مختلف و در تهران و کوک چای و بادکوبه نوشته شده است، کاتب همان گردآورنده است، یادگار آقا میرزا حسن خوئی در 14 ذیحجه 1328 و در کوک چای پشت برگ 32 آمده است، جلد: تیماج قهوه ای مجدول، اهدایی مرحوم آیه الله نجفی مرعشی در 4 جمادی الثانی 1372 به کتابخانه آستانه مقدسه قم، در میان؛ برگهای سفیدی دارد.

142 گ، سطور مختلف، 11*18 سم.

از: ؟

رساله ای است به گفته مؤلف سهل و آسان برای مبتدیان که نخست در مقاصد ثلاثه فقه (موضوع، غایت، تعریف) بحث کرده و سپس به همان مقاصد سه گانه اصول پرداخته است.

پس از آن قواعد فقهی را با استدلال های متوسط بیان کرده است.

آغاز: «بسمله، و له الحمد، و علی خیر خلقه محمد و آله افضل الصلوات و التحیات الزاکیات. اما بعد چون علم فقه اشرف و اعلا از جمیع علوم است».

انجام: «بعثک الامه بشرط أن تکون باکرتا او نحو ذلك، فیقال له ثبوت و صف ملحوظ است، مقصود بالاصاله ثبوت خیار است».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت نیامده است.

در آغاز و انجام مهر بیضوی «محمد جعفر» دیده می شود که گویا همان مؤلف و کاتب باشد، جلد تیماج قهوه ای سیر، اهدایی آقا نجفی مرعشی در سال 1344 ش.

218 گ، سطور مختلف، 12*18 سم

ص: 122

مجموعه في الأحاديث المتفرقة

(حدیث عربی)

از:؟

روایات و احادیثی در موضوع اخلاق، برخی گناهان، برتری دانش، نماز، کیفر آزار رساندن به مؤمن، و موضوعات مختلف دیگر را گرد آوری کرده، و بدون عنوان و نظم و ترتیب آنها را در این مجموعه آورده است.

عنوانی که آورده شد بر فراز برگ 16 آمده است. آغاز: «بسمله، قال رسول الله: انا مدينة العلم و علی بابها. فلما سمع الخوارج

هذا الحديث حسدوا علی علی علیه السلام».

انجام: «و عجبتم لمن يعلم انه يموت و يدخل في القبر وحده، و يحاسب وحده، كيف يستانس بالناس، و يقول الله تعالى: لا اله الا الله حقا حقا محمد عبدي و رسولي».

نسخ، بدون عنوان، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج مشگی بدون مقوا کوچکتر از کتاب، اهدایی مرحوم آیه الله نجفی مرعشی به کتابخانه حضرت فاطمه معصومه علیها السلام در جمادی الثانی 1372، چهار برگ نانوشته، در پایین آخرین برگ پس از کتاب، مهر مربع «عبده المتوکل علی الله» دیده می شود.

148 ، 10 ، 11* 18 سم

ص: 123

(فقه عربی)

از: محقق حلی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (676)

به شماره (172) مراجعه فرمایید.

آغاز و انجام دارد.

نسخ، موسی ناصر بن هادف قطیفی، عصر روز چهارشنبه 13 ربیع الاخر 981، ملکیت محمد ابراهیم فرزند محمد علی در حاشیه برگ پایانی و تاریخ وفات آخوند ملا اسماعیل فرزند حاج محمد حاج مختار بنارانی روز دوشنبه 23 شعبان سال 1291 و کشته شدن طالب مهری و رضا سلیم زاده به دستور ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه در اصفهان در تاریخ دوشنبه 25 رجب همان سال پس از کتاب آمده است. و مهر بیضوی «عبدہ الراجی اسماعیل» دیده می شود. کتاب را موریا نه خورده ولی خطوط سالم است.

جلد: تیماج، مشگی، خشک فرسوده، عناوین شنگرف یا نانوشته اهدایی مرحوم آقا نجفی مرعشی به آستانه، مهر بیضوی دیگری «عبدہ محمد سلیم» پشت آخن برگ دیده می شود.

210گ، سطرها 13 - 15، 13*18 سم

ص:124

شرح هدایة الحکمة

(فلسفه عربی)

از: کمال الدین حسین بن معین الدین میبدی (911)

به شماره (658) مراجعه شود.

آغاز و انجام دارد. در برخی نسخه ها تاریخ پایان آن شوال 880 آمده است.

نسخ خوانا، محمد معصوم، در دهه آخر ربیع الثانی سال 1086، عنوان و نشان متن شنگرف یا مشگی در حاشیه، جلد: تیماج، مشگی، بی مقوا، حاشیه نویسی دارد، تصحیح شده و دارای بلاغ نیز می باشد.

123، 14 س، 11/5*18/5 سم

الوافی

(حدیث عربی)

از: ملا محسن محمد بن مرتضی، فیض کاشانی (1091)

به شماره (71) مراجعه شود.

نسخه حاضر جزء 14 و روضه می باشد. که ابواب خطب و رسائل و مواعظ و قصص و نوادر و جز اینها را در بر دارد.

آغاز و انجام دارد و گویا اواخر افتادگی در میان دارد.

آغاز: «بسمله، الحمد لله و الصلاة و السلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله، ثم علی رواة احکام الله، ثم علی من انتفع بمواعظ الله».

ص: 125

انجام: «ثم اری فی قلبه من حب الدنيا ذرة، او سمعتها او ریاستها او حلیها او زینتها، لا یجاورنی فی داری، و لانی عین من قلبه محبتی، و علیک سلامی و رحمتی و الصلاة و السلام علی...».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، برگ های سفیدی در میان دارد، عنوان و نشان شنگرف یا نانوشته، جلد: تیماج حنائی سیر، روغنی، مرمت شده، روی برگ اول آمده: «کتابه عبدالله الخوانساری فی سنه 1310» و نیز همان جا ملکیت مهدی بن علی رضا بن کاظم اشعری شریف رضوی طبائی در 5 رجب سال 1364 دیده می شود، اهدایی آقای علی جهانبانی در سال 1340 خورشیدی، در اول فهرست ابواب دارد.

133، 17 س، 19*12/5 سم

مجموعه

1- مسائلی از منطق؟ (1 پ 5 ر)

(منطق فارسی) از:؟

چند مسأله مختصری است در موضوعات منطق با عنوان های «فصل، فصل» که بسیار فشرده مطرح شده است.

آغاز: «بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين. بدان که هر چه در ذهن در آید اگر خالی از حکم باشد آن را تصور خوانند، چون انسان، و اگر با حکم باشد آن را تصدیق خوانند».

ص: 126

انجام: «هذا العدد اما زوج و اما فرد. لکنه فرد، فليس بزوجة، لکنه زوج فليس بفرد، لکنه ليس بزوجة فهو زوج). لکنه ليس بفرد فهو زوج).

2- شرح عوامل ملا محسن (7 و 55 ر)

(نحو عربی)

از: ؟

شرحی است مزجی بر کتاب عوامل ملا محسن بن محمد طاهر قزوینی (ق 13) با آوردن مثال و شرح و توضیح بعضی فروع مسائل نحوی، تا اواخر اسم التفضیل می باشد، و در پایان چند جمله به فارسی آمده است.

آغاز افتاده: «وقد يستشهد لا بن جنی بقول امير المؤمنين عليه السلام في الخطبة المشهورة حيث قال فان لم يحلّ أن الله سبحانه في الأشياء فيقال هو فيها كائن حيث ذكر المتعلق».

انجام نا تمام: «بلکه مراد این است که سرمه چشم رجل بهتر از سرمه چشم زید نیست پس احسن بحسب معنی سرمه است. و چون سرمه در این مقام هم مفضل».

3- الهداية (56 پ 79 ب)

(نحو عربی)

از: ابو حیان محمد بن یوسف نحوی اندلسی (745)

قواعد نحوی را به روش کتاب (الکافیة) ابن حاجب به طور مختصر در یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتمه تنظیم نموده است، و هر یک از آنها دارای فصولی می باشند. نسبت این کتاب به ابو حیان مورد تردید است.

آغاز: «بسملة، الحمد لله رب العالمين، و العاقبة للمتقين، و الصلاة و السلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين. اما بعد فهذا مختصر مطبوع في علم النحو جمعت فيها مهمّات النحو».

ص: 127

انجام: «فلم یک علی الاصل و ان ابقوها ساکنه، فیلزم التقاء الساکنین علی غیر حده فهو غیر حسن»..

کتاب اول و دوم نستعلیق، سوم نسخ عنوان و نشان مشگی یا نانوشته، اول به خط مهدی اشعری، سال 1311، دوم و سوم کاتب و تاریخ کتابت ندارد. سوم در حاشیه تصحیح شده است، جلد: مقواسیمانی.

79 گ، سطور مختلف، 17*11/5 سم

آقا نجفی 125/2، الذریعه 165/25

مجموعه

1. الكبرى في المنطق (1, 15 پ)

(منطق فارسی) از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (825) به شماره (226) مراجعه شود. چند سطر از آخر ناتمام است.

2. الفوائد الصمدیه (16 ر 68 ر)

(نحو - عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1030)

قواعد علم نحو را به طور مختصر و با روشی زیبا در پنج حدیقه جهت برادرش عبد الصمد عاملی نگاشته است. این کتاب آخرین بخش جامع المقدمات معروف می باشد.

ص: 128

آغاز: «احسن كلمة يتدءء بها الكلام، و خير خبر يختتم به المرام حمدك اللهم على جزيل الأنعام، و الصلاة و السلام على سيد الأنام و آله البررة الكرام».

انجام: «اللهم اشرح صدورنا بانوار المعارف، و نور قلوبنا بحقايق اللطائف، و اجعل ما أوردناه في هذه الورقات خالصا لوجهك الكريم...».

کتاب اول نستعلیق دوم نسخ محمد مهدی فرزند حاجی محمد خلیل، 24 ذیقعهه الحرام، سال 1246، عنوان و نشان شنکرف، حاشیه نویسی دارد، جلد تیماج قهوه ای ضریبی، روغنی، پس از کتاب 16 برگ به خط نستعلیق حسن در سال 1315 در موضوع های تاریخی چون وفات سلمان مسائل قیصر از عمر، فضائل و سوگواری و جز آنها آمده است.

68گ، 14 - 7 س، 11/5*18/5سم.

مجموعه

1. الجداول؟ (پ17ر)

(نجوم فارسی)

از؟

جدول هایی است در خواص بودن ماه در بروج دوازده گانه و اختلاجات اعضاء. خوابنامه از قول امام جعفر صادق، رؤیت هلال، زلزله، رعد، خواب در ماه های عربی، احکام حجامت از گفتار حکماء در ماه های ترکی و جز آنها که از کتابهای ستاره شناسی برگزیده و در این مجموعه نوشته است.

ص: 129

آغاز: «جدول معرفة الاختيارات على كون القمر في البروج اثنا عشر (كذا)، الحمل، الثور، الجوزاء، السرطان، الأسد، السنبله، الميزان، العقرب، القوس، الجدى، الدلو، الحوت».

انجام:

«هر که خواند پنج سوره وقت پنج هر چه خواهد جمله یابد غیر رنج

صبح یس، ظهر عم، عصر نوح واقعه مغرب، عشا الملک گنج».

2-منتخب السور والادعیه (18 و 115 پ)

(دعا عربی)

از:؟

سوره هایبی چون: الصافات، یس، الدخان، الفتح، الرحمن، الواقعة، الجمعة، و جز آنها را و همچنین دعاهایی چون: دعای صباح، مناجات حضرت امیر المؤمنین علیه السلام دعاء رؤیة الأهل، شرح زیارة المعصومین الا فی ایام الاسبوع، دعای عدیله، و جز آنها را برگزیده و با ترجمه زیر نویس فارسی در این مجموعه آورده است.

آغاز: «بسمله، سورة الصافات: و الصافات صفا، فالزاجرات زجرة، سوگند فرشتگان صف زدگان صف زدنی، پس به حرمت منع کنندگان منع کردنی».

انجام: «طلب روزی: الحمد لله الذي عرفني نفسه، و لم يتركني عميا القلب... و معدن لطفه محمد و آله المعصومين الاجمعين».

کتاب اول نستعلیق، دوم نسخ، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای سیر، عطف پارچه، روغنی، مجدول و دعائی به خط زیبا نسخ بر حاشیه آن نوشته شده است، اهدایی زائر ناشناس در سال 1356 شمسی به کتابخانه حضرت، ترجمه کتاب دوم به

ص: 130

خط نستعلیق و شنگرف می باشد. دو عدد مهر بیضوی «عبده الواثق بالله الغنی» و «افوض امری الی الله» در برگ های آخری دیده می شود. پس از کتاب نیز جدول هایی در صورت اقالیم هفت گانه با ستارگان هفتگانه و اختیارات ساعات و جز آنها آمده است. و در پایان وصیتنامه ابراهیم بیک فرزند احمد بیک آمده است، و مورخ به غره ربیع الثانی 1265 می باشد.

119 گ، سطور مختلف، 17*10/5 سم.

مجمع البحار

(تفسیر فارسی)

از: میرزا محمد تقی، مظفر علی شاه نعمة اللهی کرمانی فرزند محمد کاظم طیب (1215)

مؤلف چون «بحر الاسرار» را در تفسیر به نظم در آورد به مناسبت مقام و مقال مطالبی آورده بود که برای مبتدیان ضرورتی نداشت، همان تفسیر منظوم را در این رساله به نثر نگاشت و مطالبی را که لازم نبود انداخت.

این رساله که در تفسیر سوره فاتحه به روش عرفانی است در تاریخ شب یکشنبه 15 رجب 1208 به پایان آمده است و یک مقدمه و دو مقصد و یک خاتمه را در بر دارد.

بدین تفصیل: مقدمه در: شرح امهات بحار وجودی.

ص: 131

مقصد اول در: کیفیت انشعاب بحور دهگانه.

مقصد دوم در: تقسیم بحور اکوان.

خاتمه در: شرح حدیث «انا نقطة تحت الباء».

آغاز: «الحمد لله رب العالمين، الرحمن الرحيم، مالك يوم الدين، والصلاة من آتاه الله (كذا) سبعا من المثاني و القرآن العظيم، و على اخيه المرتضى المشار اليه بقوله و أنه في ام الكتاب لدينا لعليّ حكيم». انجام: «و الحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا، يا على وفقني».

نستعليق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، از روی نسخه مؤلف نوشته شده است، جلد: تیماج قهوه ای روشن، بی مقوا، هدایای آقای حمید رضا یاسری به کتابخانه آستانه مقدسه در سال 1400 قمری برابر با 1359 شمسی، مهر بیضوی «یا امام موسی کاظم» روی برگ اول دیده می شود.

92 گ، سطور مختلف، 11* 17 سم

آقا نجفی 23/14، ذریعه ج 20 ص 21.

قواعد الحساب

(حساب و هندسه فارسی)

از: ابراهیم بن ابراهیم کرمانی (ق 13)

مؤلف چون دید که بسیاری از علوم و معاملات محتاج به علم حساب می باشد برای فارسی زبانان این رساله را نگاشت و آن را بر یک فاتحه و چهار باب و یک خاتمه مرتب ساخت، ولی در عمل به ده باب رسیده است، بدین صورت:

ص: 132

فاتحه: در تعریف حساب به طریق صواب، و در بیان موضوع علم حساب.

باب اول: در بیان حساب عددهای صحیح.

باب دوم: در حساب کسور.

باب سوم: در استخراجات مجهولات باربعة مناسبات او ثلاثه.

باب چهارم: در استخراجات مجهولات بحساب الخطائین.

باب پنجم: در استخراجات مجهولات به عکس.

باب ششم: در مساحت

باب هفتم: در آن چه تابع مساحت است.

باب هشتم: در استخراجات مجهولات به طرق جبر و مقابله.

باب نهم: در قواعد شریفه و فوائد لطیفه.

باب دهم: در مسائل متفرقه به طریقهای مختلفه.

خاتمه: در مسائل مشکل.

آغاز: «بسمله، سپاس خداوندی را سزاست که نمی داند نسبت قطر را به محیط و جذر عدد اصم را مگر او و احاطه نمی نماید به جمع کردن نعمت های او عددی».

انجام: «هفتم مجذوری است که هرگاه زیاد کنی بر آن جذر آن را و دو درهم را، یا کم کنی از آن جذر آن را و دو درهم را، خواهد بود از برای مجتمع در صورت اول یا از برای باقی در صورت دوم جذر این».

نسخ شبیه نستعلیق، نام کاتب ندارد، احتمالاً به خط مؤلف باشد، و روز جمعه دوم شعبان 1247 در مسجد جامع محلات، جلد: تیماج حنائی،

ضربی، روغنی، بی مقوا، اهدایی آقای حمید رضا یاسری به کتابخانه آستانه مقدسه، در سال 1400 قی برابر با 1359 شمسی.

65گ، سطور مختلف، 18*11/5 سم.

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه

(منطق عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (816)

به شماره (231) مراجعه شود.

انجام افتاده است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی، یک لنگه، ضربی، عنوان و نشان مشگی، حاشیه نویسی دارد، روی برگ اول دو عدد مهر بیضوی «یا اشرف من کل شریف» دیده می شود.

وقف: آقای شیخ محمد وحید خورگامی رشتی سال 1381 ق.

157 گ، 13 س، 18*11/5 سم.

شرح الکافیه

از:؟

شرحی است متوسط با عنوان های «قوله، قوله» بر رساله «الکافیه» ابن حاجب

ص:134

نحوی (646) که پس از قوله مقداری از متن را آورده و سپس آن را شرح و توضیح داده است.

آغاز افتاده: «فتعرض له بقوله لم يشبه مبني الأصل. و لقائل أن يورد عليه النقض بنفس مبني الأصل، لا متناع مشابهة الشيء بنفسه».

انجام: «لم يعلم أنه يدل على اللون او المحذوف المردود، و لیکن هذا آخر الكلام في هذا الكتاب، و الحمد لواجب الوجود و التنكير لمفويض الخير و الجود المستحق للعبادة و السجود».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف یا نانوشته، جلد: تیماج حنائی سیر، روغنی ضربی، دارای لب گردان حنائی روشن تر، اهدایی مرحوم آیت الله صفائی خوانساری به کتابخانه حضرت در 23 رمضان 1374 ق برابر 1334/2/25 شمسی در پایان دو عدد مهر مستطیل یا امام النقی» و «علی نقی بغیر خدا التجاء نبرد» دیده می شود که گویا کاتب باشد. 226

برگ، سطور مختلف 18*12/5 سم.

مجموعه

1- زندگانی پیامبر اکرم؟ (1 پ 61 پ)

(تاریخ فارسی)

از: میرزا رضا صدیق الدوله نوری مازندرانی، لله باشی مظفرالدین میرزا (حدود

ص: 135

1251 در نیمه اول قرن سیزدهم).

مؤلف پس از تحصیل فلسفه و عرفان و اندیشه در آن احساس می کند که جز اصطلاحات چیزی نفهمیده، به فکر راه نجات می افتد، و زندگانی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را بهترین راه می داند، و برای معرفی؛ اقدام به نگارش زندگانی آن حضرت از ولادت تا ورود به مدینه و جنگ بدر می نماید.

آغاز: «بسمله، خدمت ارباب عقل و دانش، که به مقتضای عقل در امور آفرینش، تأمل و تفکر و تعقل می فرمایند، معروض می دارد که نگارنده این اوراق»..

انجام: «و باقی قریش از برق و باد سرعت سیر عاریت گرفته به جانب مکه گریختند، و السلام علی من اتبع الهدی».

2- پولتیک به دولتیان؟ (62/58 پ)

(اخلاق فارسی)

از: میرزا رضا صدیق الدوله نوری مازندرانی، لله باشی مظفرالدین میرزا

در موضوع پند و اندرز، برگرفته از آیات و روایات و مطالبی عرفانی خطاب به مسئولین کشور و بر حذر داشتن از رشوه گیری و غیره این رساله را نگاشته است، و نیز برای برخورد با کشورهای همسایه راهنمایی هایی دارد. آغاز: «بسمله، در جهان شاهدهی و ما غافل*** در قدح جرعه ای و ماهوشیار سرمایه عمر عزیز را بسی به تلف دادیم، و زمان فرصت را بسیاری به تیر بطالت هدف نمودیم».

انجام: «و برای این که چرا باید دیر شد صدمات از مأمورین انجام این کار ببینند، والسلام علی من اتبع الهدی».

نستعلیق زیبا، به خط مؤلف، کتاب اول در 25 شهر جمادی الثانی

ص: 136

1301، دوم در اول ماه رجب سال 1301 نامهایی که بر دو کتاب آوردیم از ما بود، و مؤلف مطالب هر دو کتاب را بدون نام و عنوان باب یا فصل یا چیز دیگر آورده است، از برگ 67 به بعد در شناخت مؤلف و نام کتاب دوم بهره بردیم. جلد: تیماج قهوه ای روشن، بدون مقوا، بر فراز برگ اول مهر فشرده غلام حسین 1290 و مهر بیضوی دیگری «رضا صدیق...» دیده می شود.

اهدایی آقای حسن ارجمندی خالدی در سال 1358 به کتابخانه حضرت، مولف در سال 1370 به نگارش آن پرداخته (پشت برگ 7)، پس از پایان باز مطلب را یک صفحه و نیم ادامه داده است.

119 گ، 11 س، 11*17/5 سم.

با مداد: شرح حال رجال ایران 9/2

شرح نصاب الصبیان

(لغت فارسی)

از:؟

شرحی است نسبتاً مبسوط بر نصاب الصبیان ابو نصر فراهی (640) که کلمات عربی را از نظر حرکات و وزن و معنی توضیح داده است، گاهی به توضیح قواعد نحوی نیز پرداخته است، اول اشعار اصلی را آورده و شرح نموده و پس از آن ملحق را بیان کرده است.

چون آغاز کتاب افتاده است، شارح شناخته نشد، بنگرید به فهرست نسخه های خطی فارسی 3/1993.

ص:137

آغاز افتاده: «و سکون میم، و تاء تأنیث عربی است به معنی زمین بلند و مرتفع، و جمعش امات به همزه و الف، و اموت به ضم است، خبار به فتح خاء ثخّذ، و تخفیف باء ابجد».

انجام: «تعال به فتح تاء قرشت، و تخفیف عین سعفص و فتح لام عربی است به معنی بیا و آن فعل امر است از تعالی از باب تفاعل به معنی بیامدن، و سکون لامش از جهة وزن شعر است».

عنوانها و اشعار نصاب نسخ، شرح: نستعلیق زیبا، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده است، جلد ندارد، اهدایی آقای ابوالقاسم سحاب به کتابخانه حضرت، مهر بیضوی زیبا «ابوالقاسم در برگ آخر دیده می شود، نشان شنگرف یا مشگی»

192گ، 9، 11/5*189 سم.

الأبحاث علی الحاشیه

(منطق فارسی)

از: شیخ موسی یکاولنگی، هزارهای (؟)

حاشیه ای است بر حاشیه تهذیب المنطق ملا عبد الله یزدی (981) با عنوان های قوله، قوله» هر جا نیاز به توضیح بوده است توضیح داده است. و در برخی جاها اشکال هم نموده، در بعضی جاها که به عربی آورده از نظر ادبی اشتباه روشنی دیده می شود. این حاشیه تا بخشی از قضایا را دارد.

آغاز: «بسمله، الباء فی بسم الله اما متعلق بمتلبس او بأستعین، و این باء بسم الله

ص: 138

اختلاف است بر این که بعضی علماء قائل است که این ظرف لغو است متعلق است باستعین».

انجام نا تمام: «پس نقیضان متساویان باطل، وقتی که این باطل شد پس ثابت می شود مدعای ما که کلاماً صدق علیه نقیض الاخص صدق علیه نقیض الاعم».

نستعلیق، غلام عباس ساکن قلبا قوف قره باغ غزنی، روز جمعه، در تابه خانه معلم اسماعیل در سال 1326 شمسی برابر 1366 قمری، جلد تیماج، ضربی روغنی

65 گ، 21 - 19، 11* 17 سم.

کتاب النور فی الامام المستور

(اعتقادات عربی)

از: شیخ محمد باقر فرزند جعفر بهاری همدانی (1333)

مؤلف در موضوع حضرت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) روایات و گفته هایی را که در کتابهای اهل سنت بوده در این اثر گرد آورده، و چگونگی دلالت و استدلال را بیان کرده، و ثابت نموده که مهدی موعود همان دوازدهمین امام از امامان شیعه علیهم السلام است.

آن مرحوم پیش از این در همان موضوع دو اثر به نام های «ابهی الدرر» و «عقد الدرر» را به طور مختصر نگاشته بود.

این اثر گرانقدر در یک مقدمه و چندین باب و خاتمه و ملحقات آن در نجف اشرف نگارش یافته و در دوم صفر 1316 به پایان آمده است.

ص: 139

آغاز: «بسمله، حمد له، و بعد فيقول العبد الفاجر الى ربه الغافر محمد المدعوّ بباقر ابن الراجي عفوره الأکبر محمد المدعوّ بجعفر ابن الواصل إلى رحمة ربه الوافی محمد المدعوّ بكافی».

انجام: «لهذا الكتاب متمم في الجواب عن الاشكالات على استدلال كذا) بحديث فدک، جمعناه على انفرادہ فليعلم».

نسخ، به خط مؤلف در دوم صفر 1316، در نجف اشرف (ص 504) پیش از کتاب تقریظی شیرین و جالب از مرحوم آیت الله سید حسن صدر (1354) فرزند مرحوم سید هادی، به تاریخ اول رمضان 1317 آمده است که کتاب را بسیار ستوده است. عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج حنائی، حاشیه نویسی دارد.

254 گ، 17 س، 11*17/5 سم .

تقباء البشر 201/1

ادعیه و حرزها؟

(دعاء فارسی)

دعاهایی را که به گفته گرد آورنده برای مرضهای مختلف در کتاب بوده، چون تب لرز، آسانی وضع حمل، رها شدن از گرفتاری، فروش متاع، دفع موش، سرفه، گشودن بسته، برکت کیسه، سر درد، آفت مزرعه، عقرب گزیدگی، ویا، گریه کودکان و زیاد شدن شیر گاو و گوسفند، و احکام حجامت، ناخن گرفتن، بانگ کردن مرغ، ساعات

ص: 140

استخاره، دعای جن و پری، طالع بینی و امثال آنها را از جاهایی، بدون ذکر منبع جمع آوری کرده و در این کتابچه نوشته است.

آغاز: «جهت تب لرز ذکر کرده اند که به خط شریف امام رضا دیدم که بنویس از جهت تب لرز بر سه پارچه کاغذ».

انجام: «دعاء ماه شعبان، بسم الله الرحمن الرحيم، ما شاء الله توجها الى الله. ما شاء الله استكاثنا لله،...، لا حول ولا قوة الا بالله».

نستعلیق، نام کاتب نیامده، به تاریخ روز شنبه، ربیع الآخر 2131، عنوان و نشان مشگی، جلد تیماج مشگی کوتاهتر از کتاب، اهدایی آیت الله آقا نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه.

69گ، سطرها مختلف، 12*17/5سم.

شرايع الاسلام

(فقه عربی)

از: محقق حلی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (676)

به شماره (33) مراجعه شود.

نسخه حاضر کتاب الطهاره تا کتاب الصوم می باشد.

انجام: «الرابعة: اذا أفطر زمانا نذر صومه على التعین كان عليه القضاء و كفارة كبرى مخيره، وقيل كفارة يمين و الاول اظهر، الخامسة الكذب على الله و رسوله».

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد

ص: 141

تیماج مشگی، بدون مقوا، اهدایی مرحوم آیت الله نجفی مرعشی به کتابخانه حضرت در 27 جمادی الثانی سال 1372، در پشت برگ پایانی مهر بیضوی «محمد رسول الله» و بیضوی دیگری «محمد رسول الله و علی ولی الله» دیده می شود.

76گ، 15 س، 18*12/5

حاشیه معالم الأصول

(اصول عربی)

از: خلیفه سلطان سید حسین بن محمد مرعشی آملی (1064)

به شماره (119) مراجعه فرمایید.

انجام نسخه: «اعتراض علیه بان ورود هذا النقل بعد حکم الاصل لیس نسخ.. انتهائه و الفسخ هو رفع الحکم الشرعی، و ایضا لو جعلنا المقرر».

نسخ و نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان مشگی، یا نانوشته، جلد: تیماج قهوه ای، اهدایی مرحوم آیت الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه در سال 1343 خورشیدی، مهر بیضوی ناخوانا در چند جا دیده می شود.

70گ، سطور مختلف، 17*11/5 سم

ص: 142

شرح تجرید الکلام (الجدید)

(کلام عربی)

از: علاء الدین علی بن محمد قرشچی (879)

به شماره (121) مراجعه شود.

نسخه حاضر مقصد اول را که در امور عامه است در بر دارد، و از آغاز قسمت بیشتر مقدمه افتاده است.

نستعلیق، متن گاهی نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نشان شنگرف یا مشگی، از آن مهدی بن علی رضا بن کاظم قمی اشعری در سال ید شع غسل، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، اهدایی آقای جهانبانی به کتابخانه آستانه مقدسه در سال 1340 شمسی، در میان کتاب

برگ های سفید نانوخته موجود است.

159 گ، سطرها مختلف، 11*17 سم.

مجموعه

1- اثنا عشریه صلاتیه (1 پ 8 ر)

(فقه عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن الحسین العاملی (1030)

به شماره (89) مراجعه کنید.

2- رساله درج المضامین (مپ 16 ر)

(تجوید فارسی)

ص: 143

از: مختار اعمی اصفهانی معروف به «قاری صغیر» «مختار القراء» (زنده در 949)

به شماره (416) مراجعه شود.

3- مختار حروف (9, 13 ر)

(تجوید فارسی)

از: ابن عماد (ق 9)

در حدود یک صد و چند بیت است در احکام تجوید که پس از حمد و سپاس خدای متعال به بیان نعت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم پرداخته، و پس از آن در بیان ترتیل و تعریف حروف سروده است، مخارج حروف و قسمت دندان ها را به دنبال آنها آورده است. (1)

آغاز: «ای به نام تو افتتاح کلام *** در ثنایت زبان رسیده به کام»

انجام: «در بیان مخارج این ابیات *** گفته شد با صفات مشهورات

که غریق بحار رحمت باد *** ناظم این رساله ابن عماد».

4- رساله تجوید (18, 22 پ)

(تجوید فارسی)

از: محمد علی بن عبدالعظیم (؟)

احکام تجوید را در یک مقدمه و سه باب و یک خاتمه بدین ترتیب نگاشته است:

مقدمه در: بیان مخارج حروف.

باب اول در: بیان مد و قصر.

باب دوم در: بیان نون ساکن و تنوین و میم ساکن.

باب سوم در: بیان راءات و لامات و ألفات و تفخیم و ترقیق و تلفظ آنها.

خاتمه در: بیان رموزی که در مصحف وضع کرده اند.

ص: 144

آغاز: «بسم الله وخير الأسماء، الحمد لله على كل حال وشكر ونعمة الرزاق. لم يزل ولا يزال، الملك اليوم لله الواحد القهار، والصلاة والسلام..... و على وصيّه ووزيره و ابن عمّه على قاع الكفار» .

انجام: «و چون در آیه ای در میان کوفی و بصری اختلاف واقع شود، تب علامت بصری است و لب علامت غیر بصری است».

5- نظم اللّالی فی تجوید کلام المتعالی یا لؤلؤیه

(23 پ 28 پ)

(تجوید فارسی)

از: سید ابوالقاسم قاری (ق 10)

به شماره (416) مراجعه شود.

6- مخارج حروف (28, 34 پ)

(تجوید فارسی)

از: ابن عماد (ق 9)

در همین مجموعه به شماره (3) توصیف شد.

7- رساله تجوید کلام الله ربانی (33, 49 ر)

(تجوید فارسی)

از:؟

احکام تجوید را در یک فاتحه و چهارده باب و یک خاتمه به نگارش در آورده است .

آغاز: «بسمله، حمد له، و الصلاة والسلام على سيد الأولين و الآخرين محمد و آله الطاهرين اما بعد این رسالت در تجوید کلام الله ربانی».

انجام: «در شماره حروف جمل نیست، زیرا که الف و لام هر دورا شمرده اند، و مراد از استعفال اماله نمودن حرف است».

کتاب اول و دوم نسخ، عنوان و نشان شنگرف، سوم نستعلیق در حاشیه دوم، چهارم نسخ به خط مؤلف در شب پنجشنبه سال 1202، پنجم و ششم نستعلیق، هفتم نسخ، چند عدد مهر ناخوانا در صفحات دیده می شود. جلد: تیماج قهوه ای سیر، وقف سید احمد پروین چی به کتابخانه آستانه مقدسه

حضرت در 58/9/19 شمسی.

49 گ، سطرها مختلف، 11*17 سم.

زیارتنامه حضرت امام رضا علیه السلام

(دعا عربی)

از: یحیی بن محمد شفیع اصفهانی (1325)

اصفهانی در سال 1383 به زیارت حضرت ثامن الائمه علیه السلام مشرف می شود، و زیارت مخصوص آن حضرت را که معلوم الاسناد به ائمه علیهم السلام باشد نمی یابد، جز زیارت امین الله و زیارت جامعه کبیره و صغیره. از این رو این زیارت نامه را از کلمات امامان و آیاتی که در فضیلت اهل بیت علیهم السلام بوده فراهم آورده است که مجموع آیات حدود یک صد و ده آیه است.

آغاز: «این بنده رو سیاه یحیی بن محمد شفیع اصفهانی به عرض برادران دینی می رساند که چون در سال 1303 هجری به زیارت حضرت ثامن الائمه علیه و علی آبائه».

انجام: «یا در بالای سر مطهر دو رکعت یا چهار رکعت یا شش رکعت نماز کنی،

ص: 146

چنانچه در روایت وارد شده است، و بعد از آن هر دعا که خواهی کن، و ادعیه بالای سر بسیار است».

نسخ خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج حنائی بدون مقوا، اهدایی مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به کتابخانه حضرت معصومه علیها السلام در سوم جمادی الثانی سال 1372.

24 گ، 12 س، 11 * 17/5 سم.

شرح قطر النداء ویل الصدا

(نحو عربی)

از: جمال الدین عبدالله بن یوسف بن هشام نحوی (761)

به شماره (27) مراجعه فرمایید.

نسخ، علی اکبر در مدرسه فاضل خان در تاریخ دهه دوم جمادی الاول سال 1235، جلد: تیماج قهوه‌های فرسوده، اهدایی مرحوم آیت الله مرعشی به کتابخانه آستانه در سال 1342 خورشیدی، برخی عنوانها و نشانها شنگرف، حاشیه نویسی دارد.

144 گ، سطرها مختلف، 16/5*10/5

الفوائد الصمدیه

(نحو عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031)

ص: 147

قواعد علم نحو را به طور بسیار مختصر و با روش زیبایی در پنج حدیقه به جهت برادرش عبدالصمد عاملی گرد آوری کرده است. و این آخرین کتاب جامع المقدمات (کتاب درسی) طلاب می باشد.

آغاز: «بسمله، احسن کلمة یبتدء بها الکلام. و خیر خبر یختم به المرام، حمدک اللهم علی جزیل الأنعام».

انجام: «اللهم اشرح صدورنا بانوار المعارف، و نور قلوبنا بحقائق اللطایف، و اجعل ما آوردناه فی هذه الوریقات خالصا لوجهک الکریم...».

نسخ خوانا، احمد بن شیخ سلمان در ظهر 22 ذیحجه الحرام سال 22226، عنوان و نشان شنگرف جلد: تیماج مشگی، بدون مقوا، اهدایی مرحوم آیه الله مرعشی در سال 1343 شمسی به کتابخانه آستانه مقدسه، پس از کتاب مطالبی در خداشناسی و پیامبر شناسی و آداب نماز شب آمده است. در اوائل حاشیه نویسی دارد.

58، 8، 11/5*16/5 سم.

حاشیه مختصر المعانی

(معانی بیان عربی)

از: نظام الدین عثمان بن عبدالله خطائی (ق 10)

به شماره (639) مراجعه شود. آغاز و انجام نسخه حاضر افتاده است.

ص: 148

بعضی عقیده دارند که این حاشیه از جلال الدین او بهی شاگرد تفتازانی است. که این سخن با تاریخ کتابت نسخه شماره 1969 کتابخانه آقا نجفی سازگارتر می باشد. (1)

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج قهوه ای، جلد و قسمتی از برگها را موریا نه خورده است، اهدایی مرحوم آیه الله آفانجفی به کتابخانه آستانه در سال 1343 خورشیدی، گاهی حاشیه نویسی دارد، برگها وصالی شده است، تصحیح شده و دارای بلاغ می باشد.

74گ، 21 س، 11*17 سم

صحیفه سجادیه

(دعا عربی)

از: حضرت سجاد، علی بن الحسین بن علی ایطالب علیه السلام (شهادت 95)

به شماره (115) مراجعه فرمایید.

از آغاز و انجام مقداری افتاده است.

نسخ، معرب، محمد رفیع قاینی، روز دوم شوال 1072، صفحه اول طلا کاری شده، همه صفحات مجدول به طلائی و لاجورد و مشگی، در حاشیه تصحیح شده و دارای بلاغ سماع می باشد. عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای روشن، روغنی، ضربی، اهدایی آقا حمید رضا یاسری در سال 1400 قمری برابر 1359 شمسی به کتابخانه آستانه.

195 گ، 11 س، 10*16/5 سم

ص: 149

المطالع؟

(اخبار عربی)

از: ؟

روایات و مطالبی را درباره امام زمان (عج) و علامت های ظهور آن حضرت با عنوان های «المطلع، المطلع» گرد آورده است. بخش زیادی از مطالب به کتاب های شیخیه و یا باینها بیشتر شباهت دارد.

آغاز: «الناحية المقدسة، ذكر للموحدين ونعمة للمفترين الذين يدعون بالحكم بغير حق و اولئك هم الكافرون، و هو هذا، بسملة، اتانى كتابك ابقاك الله...» .

انجام افتاده: «و ای مال يعدل بشأن علم باطن القرآن، الله يعلم حق ذلك ولكن...».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد ندارد، وقف آقای شیخ محمد وحید خورگامی رشتی سال 1381 قمری.

176 گ، 10 ، 11* 17 سم.

الفیه بن مالک، الخلاصة في النحو

(نحو عربی)

از: ابن مالک، محمد بن عبدالله طائی جبائی (672)

به شماره (408) مراجعه شود.

انجام افتاده است.

ص: 150

حواشی توضیحی بسیاری پیوست اشعار یا در برگ های جداگانه به فارسی آمده است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، توضیحات نستعلیق، جلد تیماج مشگی خشک، اهدایی آقای اسدالله، مالکیت و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین، عبده محمد قاسم» بر روی برگ اول دیده میشود.

61گ، سطرها مختلف، 16/5*10/5سم.

صحیفه سجادیه

(دعا عربی) از: حضرت سجاد، علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب علیه السلام (شهادت 95)

به شماره (115) مراجعه فرمایید.

آغاز و انجام دارد.

نسخ خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت نیامده است. عنوان و نشان زرین، دارای سرلوحه لاجورد و زر و شنگرف و گل و بوته زیبا، دو صفحه آغازین دارای گل های طلائی، همه صفحات کتاب مجدول به شنگرف و لاجورد و زرین و مشگی، جلد: تیماج مشگی، در حاشیه تصحیح شده است، داخل جلد: روغنی، قهوه ای روشن، وقف کسی که نام و مشخصات آن را پاک کرده اند، در تاریخ هیجدهم شعبان سال 1263، اهدایی زائر ناشناس به کتابخانه آستانه مقدسه در فروردین 1348.

214گ، 9س، 16/5*10سم

ص: 151

(نحو عربی)

از: شیخ جبرائیل؟

شرحی مزجی است بر رساله معروف به «الأجر ومیه» ابو عبد الله محمد بن محمد صنهاجی معروف به ابن الآجروم (723)

آغاز «بسمله، الحمد لله الذي هدانا لمعرفة الأدب و فهمنا اسرار لسان العرب، و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له بشهادة ادخرها ليوم الحشر».

انجام افتاده: «وقد مثله... غلام زيد ای غلام لزيد، واللام في... و كذلك باب الدار و جل الفرس ای باب...»

در فهرست نسخه های خطی آقا نجفی 270/11 نسخه ای را که آغاز آن اندک اختلافی با آغاز نسخه حاضر دارد از: ابوزید عبدالرحمن بن علی بن صالح مکودی فاسی (807) می داند، ولی در آغاز این نسخه نام شیخ جبرائیل آمده است.

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نشان متن مشگی و گاهی شنگرف، برگ آخر وصالی شده، رطوبت بر حاشیه صفحات اثر گذاشته است، جلد تیماج مشگی خشک، ضربی، مهر ضربی دائره «یا حافظ» روی هر دو لنگه جلد دیده می شود.

اهدایی آقا نجفی به کتابخانه آستانه مقدسه در سال 1343 شمسی

118 گ، 17 س، 11*16 سم

ص: 152

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031)

به شماره (109) مراجعه شود.

این نسخه گزیده بسیار اندکی است از جلد اول کتاب که به بخشی از چیزهایی که به شخص جنب مکروه است آغاز گشته و در شکایات خاتمه یافته است.

آغاز افتاده: «خواندن و بعضی از مجتهدین مطلق قرآن خواندن را بر جنب حرام می دانند. سیم مصحف بر داشتن خواه در دست خواه در بغل و خواه در گردن».

انجام افتاده: «و آن چه در نظر حقیر دور نیست این است که در صورت موافقت نماز احتیاط یا نقص نماز به نحوی که در شرع وارد شده حکم به صحت کنیم، و بگوئیم که نماز احتیاط را تمام کند».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی، بدون مقوا، فرسوده. عنوان و نشان شنگرف. اهدایی مرحوم آیت الله آقاجنی به کتابخانه آستانه مقدسه در سال 1342 شمسی. عربی معرب.

69 گ، 12 س، 16* 12 سم.

الاعتقادات

(عقائد عربی)

از: شیخ صدوق، ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی (381)

ص: 153

نستعلیق تحریری، مهدی بن علی رضا بن کاظم قمی اشعری، شب شنبه 25 رجب سال 1324 قمری، عناوین نسخ، مشگی، اهدایی آقای علی جهانبانی به کتابخانه آستانه مقدسه، بدون جلد. 48 گ، سطور مختلف، 11*15/5 سم.

مجلة الدعوات؟

(دعاء فارسی)

از:؟

مختصری است در دعاء که از کتاب ها برگزیده شده است، و دعاهاى روزهاى هفته و تعقیبات نمازها، و عدیله کبری و صغری و عشرات و دیگر دعاها را در بر دارد، و در آغاز سوره مبارک یس را آورده است.

آغاز: «پس * و القرآن الحكيم * الخ». انجام: «هر کس خواب پریشان ببیند، این دعا را بخواند، اعوذ برب موسی و عیسی..... و سألت من خیرها و خیر ما فیها»..

دعا، نسخ و معرب تزئینی نستعلیق، محمد ابراهیم حسینی، در 18 ذیحجه 1357، صفحات مجدول به مشگی، صفحه اول و دوم گل و بوته آراسته به اکلیل، جلد: تیماج حنائی سیر، ضربی روغنی، اهدایی زائر ناشناس به کتابخانه آستانه در سال 1350 شمسی، عنوان و نشان مجدول

ص: 154

مجموعه

1- مشکوٰۃ الانوار (1, 135 پ)

(دعاء فارسی)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111)

رساله ای است در فضیلت قرآن و سوره های آن، و آداب تلاوت و شرایط قلبی و فضیلت بعضی از ذکرها و دعاها و تعقیبات که در چند کوکب و باب و فصل و تنویر قرار گرفته و به نام سلطان سلیمان موسوی صفوی نگارش یافته است.

آغاز: «حمدی بسان نعمتهای بخشنده وجود و حیات بی انتها و سپاسی چون رحمتهای مفیض جمیع خیرات و کمالات بیرون از حد و احصاء او را معبود نیاز».

انجام: «دیگر نمازها و دعاها و اعمال بسیار است از کتب مبسوط (چنین) علماء طلب می باید نمود، تا اینجا ختم می کنم این رساله را، و الحمد لله و...».

2- اصول دین (136 و 180 ر)

(عقاید فارسی)

از: میرزا حسن بن عبدالرزاق لاهیجی (1121)

مختصری است در اصول اعتقادات در پنج فصل اصلی و چند اصل و پنج مطلب فرعی بدین قرار:

فصل اول: در توحید

ص: 155

فصل دوم: در عدل

فصل سوم: در نبوت

فصل چهارم: در امامت فصل پنجم: در ذکر تفصیل دوازده امام

آغاز: «بسمله، حمد له، بدان که اصول یعنی چیزهایی که دین بر آنها است. که اگر یکی از آنها نباشد، یا رخنه و قصوری در آن به هم رسد دین باطل و زایل می شود».

انجام: «اما چون مرتبه او قابلیت آن ندارد و لذت و شوق آن مرتبه را ندارد...» .

3- معراجنامه (180 پ 226 ر)

(عقائد فارسی)

از: محمد حسینی، صالح (ق 13)

در حدود پانصد و پنجاه بیت است که در موضوع معراج رفتن حضرت رسول گرامی اسلام به سروده است، و در جاهای مناسب به صورت مناجات و نیایش و راز و نیاز به درگاه حضرت حق جل و علی بیان کرده، و تخلص شعری خود را صالح آورده است.

آغاز: «ای خدا نطق بسته ام و اکن در ثنای رسول گویا کن دل ش وریده را صفائی ده صیقل سینه را صفائی ده) انجام: نویسنده را ای خدای کریم رهایی به محشر زهول جحیم تو خواننده را نیز رحمت کنی مقامش به فردوس جنت کنی»

کتاب اول و دوم نسخ و نستعلیق، سوم نستعلیق، عنوان و نشان

ص: 156

شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای روغنی، مقوا، در پایان اول تاریخ تولد ام لقمان دختر میرزا محمد فندرسکی، روز یکشنبه 11 شوال 1265، و تولد ام کلثوم در شب چهارشنبه اول جمادی الاول 1335، و پس از دوم تاریخ تولد میرزا محمد هادی فرزند میرزا فتاح معمار باشی مریخ شاه طلوع صبح دوشنبه، سوم جمادی الثانی سال 1243 آمده است.

227 گ، 15 س، 11*15 سم.

مجموعه

1- الکبری المنطق (12,1 پ)

(منطق فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (825)

به شماره (226) مراجعه فرمایید.

آغاز افتاده: «نیز بر دو قسم است، یکی ضروری که آن را احتیاج به نظر و فکر نباشد چون تصدیق به آن که آفتاب روشن است و آتش گرم است».

2- آداب المتعلمین (14 , 23 ر)

(اخلاق عربی)

از: «خواجه نصیر الدین، محمد بن محمد بن حسن طوسی (672)

به شماره (493) مراجعه شود.

3- صیغ مشکله (23, 30 پ)

(صرف فارسی)

از:؟

ص: 157

رساله کوتاهی است در بیان برخی صیغه های مشکل صرفی و طرز ساختن آنها.

آغاز: «بسمله، حمد له، أما بعد بدان که این مسوده ای است در حل بعضی از صیغ مشکله به جهت یادگار چنین نوشته شد، تخ امر است از باب رباعی مزید فیه و باب تفعلل».

انجام نا تمام: «فعل ماضی موضوع از برای مفرد مذکر غائب از باب افعللال، مجردوی ولول، نقل به باب افعللال کردیم او لنول شد، فتحه و او را نقل کردند بما قبل که نون است».

4- الالفیه (32 ر 46 ر)

(فقه عربی)

از: شهید اول، محمد بن مکی عاملی (شهادت 786)

به شماره (226) مراجعه شود.

آغاز افتاده: «تحقیقا او تقدیرا و المزیل للعقل و الحیض و الاستحاضه و النفساء کذا) مس میت الآدمی نجساً و تیقن الحدث و الشک فی الموضوع».

5- الشافیہ (46 پ 74 پ)

(صرف عربی)

از: ابو عمرو، عثمان بن عمر مشهور به ابن حاجب (646)

به شماره (224) مراجعه فرمایید.

نسخ، عنوان و نشان شنگرف یا نانوشته، کتاب اول و دوم محمد ابراهیم بن محمد علی روز سه شنبه، چهاردهم جمادی الثانی 1273، چهارم به خط همو در روز سه شنبه، چهارم ربیع الثانی 1273 جلد: تیماج قهوه ای، مهر بیضوی «المتوکل علی الله عبده محمد ابراهیم» روی برگ 46 دیده

ص: 158

می شود، اهدایی مرحوم آقا نجفی به کتابخانه آستانه در سال 1343 شمسی

74گ، 14 س، 11*16 سم.

مجموعه

1- امثله (1 ر 6 ر)

(صرف فارسی)

از:؟

گویا همان امثله علی بن محمد میر شریف گرگانی (ق 9) است که با تعریب برخی قسمتها و توضیح دادن صیغها آن را به فارسی آورده است.

آغاز: «اعلم أن المصدر اصل الكلام، و يصدر منه تسعة اوجه، الماضي و المستقبل و اسم الفاعل».

انجام نا تمام: «و في نهى الحاضر لا تضرب لا تضربا لا تضربوا، لا تضربي لا تضربا لا يضربن».

2- شرح العوامل في النحو (7, 24 پ)

(نحو عربی)

از:؟

عوامل را بر همان ترتیب شیخ عبدالقاهر گرگانی (471) پی ریزی نموده و شرح کرده است.

آغاز: «بسمله، العوامل في النحو على ما ألفه الشيخ الفاضل عبد القاهر بن عبد الرحمن... و جعل الجنة مشواه مائة عامل، لفظية و معنوية».

ص: 159

انجام نا تمام: «و استفهاما نحو این کنت، والفرق بین متی و این انّ متی سؤال من السؤال (کذا، الظاهر من الزمان) و این من المكان، و حیثما و اذما علی ما قبلها من اخواتها».

3- نصاب الصبیان (27 ر 45 ر)

(لغت فارسی)

از: ابو نصر مسعود بن ابی بکر فراهی (640)

به شماره (28) مراجعه فرمایید.

آغاز افتاده: «به بحر تقارب نهی پا درون *** به تقطیع وزنش چنین کن برون *** فعول، فعول، فعول فعول *** زهی دولتت را فلک رهنمون

نسخ، عنوان و نشان شنگرف یا مشگی، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی بی مقوا، مهر بیضوی «یا امام حسن ادرکنی» در چند جای کتاب سوم دیده می شود، پیش از کتاب مهر بیضوی ناخوانا و در برگ 25 مالکیت شیخ احمد فرزند شیخ حسن شیخ سلمان مورخ سال 1265 و چند تاریخ وفات رؤیت می شود، در میان؛ 35 برگ نانوشته وجود دارد، اهدایی مرحوم آقا نجفی در سال 1343. 45 گ (جز نانوشته ها)، سطور مختلف، 10*15 سم.

جنگ

(متفرقه عربی)

از:؟

مطالبی گوناگون: عرفانی، اخلاقی، سوگواری، اصولی گری، اخباری گری و جز

ص: 160

اینها را از کتاب های مختلف چون: الانسان الكامل في معرفة الأواخر و الاوائل شيخ عبدالکریم بن ابراهیم صوفی جیلی (832) و کتاب های دیگر بر حسب ذوق و سلیقه خود برگزیده و با خط بسیار زیبا نوشته است، برخی مطالب را به فارسی نگاشته است.

آغاز: «الحمد لمن قام بحمده اسم الله فتجلی فی کل کمال استحققه و اقتضاه، و حصر بنقطة خال جلاله حروف الجمال».

انجام: «کما قال سلطان العارفين على الرضا عليه السلام و روحی له الفدا کنهه تفريق بينه و بين خلقه و... اقول فعموم رحمته الواسعة المحيطة الباهرة و القاهرة انما هو».

نستعلیق، عناوین نسخ، نام کاتب نیامده است، برگ 33 - 36 به انشاء و خط محمد جواد فرزند محمد طاهر قزوینی جلد شمیم سبز، عطف تیماج، برگهای نانوشته در میان وجود دارد.

55 گ، سطور مختلف، 11*15/5 سم.

جنگ دعا

(دعا عربی)

از:؟

دعاهایی را چون ادعیه (1) السّرّ که بخشی از احادیث قدسی است که خداوند متعال در شب معراج به پیامبر خطاب فرموده است. دعوات هفته که برای هر روز از

ص: 161

1- . این دعاها در بحار ج 15، ص 309 از بلد الامین آمده است.

ایام هفته چهار بخش دعاء با عنوان های دعاء، تسبیح، ورد و عوذ آورده است، و نیز دعای مشلول و اعتصام و اختتام الحزب دعاهایی از صحیفه سجادیه و جز آنها را در این جنگ گردآوری کرده است.

آغاز افتاده: «و یقین المتوکلین بک، و توکل المؤمنین علیک، اللهم اجعل رغبتی فی مسئلتی مثل رغبة اولیائک فی مسائلهم».

انجام: «و احصی عدد الأحياء و الأموات، صل علی محمد و آل محمد خیر البریات، و افعل بی کذا و کذا، صل علی محمد و آلہ اجمعین الطیبین الطاهرین».

نسخ معرب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، روغنی، آراسته به حنائی، هدایی مرحوم آیت الله آقا نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه در سال 1342 شمسی، در برخی جاها توضیح دعا به فارسی آمده است.

75گ، 12 س، 10*15 سم.

ادعیه و زیارات

(دعاء فارسی)

از:؟

دعاها و زیارتنامه های معروفی است که در بیشتر کتاب های ادعیه آنها را آورده اند

چون دعای کمیل، عدیله، زیارت مطلقه (حضرت علی در نجف اشرف)، روز مبعث، کیفیت بستن چله مولودی، زیارت حضرت امیرعلیه السلام در روز غدیر، امین الله، زیارت

ص:162

مولود پیغمبرانصلی الله علیه و آله و سلم ، زیارت حضرت امیر در ایام شریفه، روز شهادت، اعمال مسجد کوفه، اعمال مسجد سهله، زیارت اول رجب، نیمه شعبان و...

آغاز: «هذا دعاء عظیم الشان کمیل رحمہ اللہ، بسملہ، اللهم انی اسئلك برحمتک الّتی وسعت کل شیء».

انجام افتاده: «و در حدیث معتبر دیگر منقول است که حضرت محمد باقر علیه السلام این دو شب را احیاء می کرد، و در نصف اول شب مشغول دعا».

نسخ معرب، گاهی توضیحات فارسی و نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی، ضربی یک النگه، برگ پایانی به احتمال زیاد کنده شده است، در صفحه آغازین «وقف اولاد ذکور حاج ملا اسماعیل ترک» آمده است. اهدایی آقای عباس مدرسی تهرانی در سال 1357 شمسی به کتابخانه آستانه مقدسه قم، مهر مربع ضربی «یا علی 1231» پشت برگ 174 و مهر بیضوی «المتوکل علی الله عبده خان محمد 1204» بر فراز برگ 188 دیده میشود.

188 گ ، 11 س ، 15*8 سم.

رسالة في دلالة النهي على الفساد و في العام و الخاص و المطلق و المقيد

(اصول عربی)

از:؟

ص:163

مختصری است در سه عنوان فوق که هر عنوان مورد بحث را نخست از نظر لغت معنی کرده، و سپس معنی اصطلاحی آن را توضیح داده و گفته های دیگران نیز می آورد، و پس از آن نظریه خود را بیان می کند.

مؤلف در اول محرم سال 1245 به نگارش آن پرداخته، و در روز 16 صفر همان سال آن را به پایان رسانده است.

آغاز: «بسمله، اعلم أنّ العلماء قد اختلفوا في دلالة النهي على الفساد على اقوال شتى سيجيء... يستدعي تمهيد مقدمات. الاولى».

انجام: «الاول أنّه يجوز أن لا يكون المقصود بالذات من عقد هذا المبحث حكم المثبتين (كذا) من المطلق و المقيد، و يكون ذكر ما عدا هما من الأقسام الثلاثة الآكذا من باب الاستطراد».

نستعليق، عناوين نسخ مشگی، نام کاتب نیامده است و ظاهراً به خط مولف باشد، 16 صفر 1245، جلد: تیماج مشگی، بی مقوا، اهدایی مرحوم آیه الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه در سال 1342 شمسی

184 گ، 12 س، 15*10/5 سم.

مجموعه

1- زاد المسافرین (1 ر 125 پ)

(طب فارسی)

از: محمد مهدی بن علی نقی شریف طبیب (ق 12)

ص: 164

شخصی به نام میرزا محمد اسماعیل که در اثر فتنه ها و گرفتاری ها (از جمله فتنه افغان) مسافرت های زیاد می نمود از مؤلف در خواست نمود کتابی در طب برای مسافران بنگارد که بدون مراجعه به پزشک بتوانند از آن بهره مند شوند، او نیز این کتاب را در دو مطلب نگاشت:

مطلب اول در تدبیر مسافر و قوانین حفظ صحت ایشان، و تدابیر اموری که مسافر را غالباً اتفاق می افتد.

مطلب دوم در معالجه صنفی چند از بعضی امراض که بدون مراجعه به طبیب توان معالجه نمود.

آغاز: «سپاس افزون از خواهش بیماران به شفاء و ستایش متجاوز از شوق درد مندان به لقاء، نثار بارگاه طیبی است مهربان که زبان حال خسته دلان را به مقال و اذا مرضت فهو یشفین گویا».

انجام: «و با خود داشتن تریاقات که مذکور شد این اثر دارد، و مار از دارنده زمرد و عقرب از دود کردن گوگرد می گریزد، والله اعلم بحقایق الامور...».

2- فصول مستفاده من مجالس النظر للشيخ الرئيس (127 پ 160 ر)

(طب عربی)

از؟

رساله مختصری است در بیان مسائل مربوط به نفس و نبض و قلب و کبد و معده و جز آنها، و داروهایی که جهت درمان بیماریها به ویژه بیماری قلب و معده سودمند است.

ص: 165

عنوان یاد شده در آغاز رساله آمده است، ولی در منابع اثری به نام مجالس النظر برای شیخ رئیس نیافتیم.

آغاز: «فصل في منفعة النفس و النبض. قال: خلق القلب و ما ينبعث منه من العروق الضواري و عاء للروح (كذا) و مكان تواردها».

انجام: «التنبط الكرب الأيرسا اصل السوسن الاسمانجونى العرطيتنا الأوزيون الدوقو بذر الجزر البري السيناليوس بذر السداب الجيلي».

3- المفيد الخاص في علم الخواص (161 پ 203 پ)

(طب سنتی عربی)

از: ابوبکر محمد بن زکریا رازی (311)

رساله ای است در خواص داروها و درمان ها و پزشکی اعضاء و شناخت زهرهایی که در خوراک و پوشاک و نوشیدنی وجود دارد و از راه دست زدن و نگاه کردن و خوردن و پوشیدن و نوشیدن و چشیدن و جز آنها انسان مسموم می شود. و نیز درمان زهر مارها و عقرب ها و دفع حشرات موذی و دانش فراست و کشاورزی و طرز کاشتن حبوبات و گل ها و شکار حیوانات صحرائی و دریایی و جز آنها.

نسخه حاضر جزء دوم کتاب می باشد، و در آن چنین آمده که رازی آن را برای پادشاه مازندران نگاشته است.

آغاز: «و هو كتاب جليل القدر، كثير المنفعة... صفت بخور يهرب منه الحيات و العقارب و الدباب و الطيار (كذا) و الجراد و الزنايبر و الرتيلا و جميع الهوام و كل دابة الهاسم».

انجام: «فافتح الكوى قليلا و يكون قد عملت الخلايا و هيئة و وضعها (كذا) في مكان قريب من البيت فافتح الكوى كلها و باب البيت».

ص: 166

4- الأدوية القلبية (204, 249 پ)

(طب سنتی عربی)

از: شیخ الرئيس ابو على حسين بن عبدالله بن سينا (428)

مباحثی است در چند فصل آمیخته از طب و فلسفه در موضوع روح و رابطه جسد با قلب، و منشأ لذتها و دردها و سلامت قلب، که به درخواست شریف ابو الحسین علی بن الحسین حسینی نگاشته شده است.

آغاز: «ان الله سبحانه خلق التجویف الأیسر من تجویفی القلب خزانة للروح، و مقدا لتواردها، و خلق الروح مطیة للقوی النفسانية» .

انجام: «فهذا ما اختصرنا من الكلام في الأدوية القلبية على اقصى ما يمكن من الاختصار و قد حان لنا أن نتمم المقال، حامدين لواهب العقل على تنميتها، و له الحمد و الشكر بلا نهاية».

5- اسرار الرجال (204, 262 پ)

(طب سنتی عربی)

از: منسوب به جالینوس پزشک یونانی (حدود 210 میلادی)

رساله مختصری است در موضوع رحم زن و حالات و عوارض مختلف آن، که بنا به درخواست ملکه قیلاقوس آن را نگاشته است.

آغاز افتاده: «الهدهد محرقه. اصل شجرة الجواشیر، قناء الحمار سوس یابس تاخذ

من ایها ما شئت وزن درهم یسحق ان لم یکن محرقا، یعجن بنصف وزنه زنبق خالص».

انجام: «قال جالینوس قبلت ذلك على أن لا نقشي امر كتاب الملكة الى احد، فكان

هذا سبب عمل جالینوس هذا الكتاب. تم كتاب اسرار الرجال بعون الله و حسن

توفيقه».

ص: 167

کتاب اول نسخ و نستعلیق، در اول ذیحجه سال 1199 نام کاتب نیامده است. بقیه کتابها نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف، دوم و پنجم بی تاریخ و بدون نام کاتب، سوم در دهم جمادی الثانی سال 1058 در اصفهان، چهارم نیز همان سال و در همان جا، جلد: تیماج مشگی، ضربی، فرسوده، کتاب اول دارای فهرست.

264 گ، سطرها مختلف، 11*14/5 سم

ذریعه 10/12 و 372/21 و 403/1

آقا نجفی 53/5 و 145/13

مجموعه

1- مختصر في الاصول (1 پ 68 ر)

(اصول عربی)

از:؟

گروهی از یاران به طور مکرر از مؤلف درخواست نمودند در علم اصول کتابی مختصر که مطالب مهم آن علم را در برگیرد بنگارد، او نیز خواسته آنان را پاسخ گفته، و این رساله را در ده باب نگاشته و آن را روز شنبه هفتم ذیقعده سال 1248 به پایان برد.

آغاز: «بسمله، احمد الله علی سایغ نعمه و سایغ عطیته، کما اشکره علی جلیل هبته و جمیل هدایتته، حمد معترف بکمال قدرته».

ص: 168

انجام: «و مع وجود النص لا اعتبار بغيره، فعلى هذا النهج يكون احتجاجك ما يرد عليك من هذا الباب، والله العاصم...».

2. زبدة الأصول (69 پ 146 ر)

(اصول عربی)

از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031)

به شماره (55) مراجعه کنید.

کتاب اول نستعلیق، دوم نسخ، کاتب هر دو سید محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی، اولی را در روز شنبه هفتم ذی‌قعدة سال 1248، و دومی را در روز جمعه 22 ماه شوال همان سال در مدت دو روز برای خود نوشته است، عنوان و نشان شنگرف، دومی حاشیه نویسی دارد، جلد: ندارد، مهر بیضوی «عبدہ محمد علی بن محمد اسماعیل الحسینی» در پایان اول و دوم و مهر بیضوی دیگری «الراجی اسد الله بن الحسین» در صفحه آغازین و پایانی مجموعه دیده می‌شود. احتمال دارد مؤلف کتاب اول همان کاتب باشد، اهدایی آقای حمید رضا یاسری به کتابخانه آستانه در سال 1400 قمری برابر سال 1359 ش.

146، 14 س و 7 س، 15*10/5 سم

ص: 169

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه

(منطق عربی)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (816)

به شماره (231) مراجعه کنید.

نستعلیق، حاجی محمد فرزند کربلای ابراهیم خان گیلانی، عنوان و نشان شنگرف، در روز پنجشنبه ماه شعبان در مشهد مقدس، سال و روز و ماه ندارد، جلد: تیماج قهوه ای، ضربی، روغنی.

حاشیه از سید علی و مطهر و دیگران دارد. از کتب موقوفه مرحوم شیخ محمد وحید خورگامی رشتی، سال 1381، پس از کتاب در یک صفحه فرق بین جزء و جزئی و کل و کلی آمده است. برگ های سفید پیش و پس از کتاب دارد. اهدایی مرحوم آیت الله نجفی به آستانه در سال 1343 خورشیدی، مهر مربع «محمد بن محمد» بر فراز برگ دوم دیده میشود.

111گ، سطرها مختلف، 11*15/5 سم

شرح التصریف

(صرف عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793)

به شماره (823) مراجعه فرمایید.

ص: 170

انجام نسخه حاضر افتاده است.

نسخ، نام کاتب افتاده است، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، بی مقوا، اهدایی آیت الله نجفی به کتابخانه آستانه در سال 1343 شمسی، در حاشیه تصحیح شده، از آن حاج یحیی فرزند حاج محمد زمان کوشککی آواده ای و غلام رضا فرزند ملا احمد رئیس آواده ای، مهر بیضوی «اَنَا نَبْرُکْ بَغْلَامِ اسْمِهِ یَحْیٰی» در چند جای کتاب دیده میشود.

66 گ، 17 س، 11*15 سم

جنگ آداب و سنن؟

(حدیث فارسی)

ترجمه روایات و احادیث اخلاقی و تربیتی و مستحبات و مکروهات را از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم و امامان پاک علیهم السلام بیشتر بدون عنوان آورده است.

آغاز افتاده: «و اما آن گناهانی که به شکم است: خوردن مال یتیم است از روی ظلم، و خوردن ربا و اما آن گناهانی که بفرج است: زنا و لواط است».

انجام افتاده: «هزار ساله طاعت در دیوان اعمال او نویسند، و هزار ساله گناهانش محو کنند، چون از گور برخیزد رویش چون ماه تابان باشد».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، (عنوان در یکی دو مورد) و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، روغنی، ضربی، بی مقوا، نام محمد

ص: 171

ابراهیم فرزند اسد الله بختیاری از طایفه کزی و قیمت گندم در برگ 25 به تاریخ سال 1287 و نام محمد باقر فرزند اسد الله در برگ 84 به تاریخ چهارشنبه چهارم ربیع الثانی سال 1336 و گرانی گندم آمده است. اهدایی آقا نجفی به کتابخانه آستانه.

142 گ، 12، 14 گ، 12*15/5 سم

جنگ ادعیه

(دعا فارسی)

از:؟

سوره هایی چند از قرآن مجید چون: کهف، یس، فتح، جمعه، ملک، نبأ، رحمن، نوح، مدثر، دخان و غیره را با دعاهایی که بیشتر مورد بهره برداری واقع می شوند، چون دعای دوازده امام به نثر و نظم، و گشایش کارها و رزق و دعاهاى ایام هفته و سدره المنتهی و صاحب الزمان (عج) و رفع جمیع بلاها، و جهت ادای وام و جز آنها را گرد آوری نموده است.

آغاز افتاده: «حسننا * ما کثین فیہ ابدأ * و ینذر الذین قالوا اتخذ الله ولداً». انجام افتاده: «اللهم ائى اسئلك باللّعة علیهم، و بالبرائة منهم فی الدنیا و الاخرة».

عربی نسخ و معرب، فارسی نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت افتاده است، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، فرسوده، روکش کاغذ.

169، 10 س، 15*9 سم

ص: 172

جنگ ادعیه

(دعا فارسی)

از:؟

برای هر یک از روزهای هفته از جمعه تا پنجشنبه به طور جداگانه دعاء و ورد و تسبیح و عوده و زیارت یک یا چند نفر از معصومین علیهم السلام را آورده است، که جمعه را به زیارت امام زمان علیه السلام آغاز نموده، و روز پنجشنبه را به زیارت امام حسن عسکری به پایان رسانده است.

پس از آن دعاها: اعتصام، صباح حضرت امیر مؤمنان علیه السلام، علی بن موسی الرضا علیه السلام دعاء عشرات و شرح ثواب آن، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، دعاها ساعت های روز از مفتاح الفلاح شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031) و دعاها سودمند دیگر را در این جنگ گرد آورده است.

آغاز: «هذا دعای یوم الجمعة، بسمله مرحبا بخلق الله الجدید... و شاهدین رحمکم الله... و لا اله الا الله وحده لا شریک له».

انجام افتاده: «هذا دعاء سحر... اللهم انی اسئلك بجلالک کله، اللهم».

نسخ، معرب توضیح دعاها نستعلیق، برخی ادعیه ترجمه زیر نویس به شنگرف دارد، کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف جلد: تیماج حنائی سیر، ضربی، بی مقوا، صفحه ها مجدول به شنگرف و سبز و زرد و احیانا طلائی

11 ، 124 ، 15*9/5 سم

ص: 173

بیاض ادعیه و زیارات؟

(دعا -)

از:؟

دعاهایی است چون: دعای کمیل، علقمه، جوشن کبیر، جوشن صغیر، سمات، صنمی قریش، عدیله، صباح، مشلول، رؤیت هلال، سحر و دعاهای روزهای ماه مبارک رمضان و جز اینها و نیز زیارتیهایی است چون: زیارت امیرمؤمنان علیه السلام و جامعه کبیره و امام رضا علیه السلام و صاحب الامر (عج) و... که در این بیاض گردآوری شده است.

آغاز: «دعای خضر علیه السلام مشهور به کمیل، بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتک التي وسعت کل شیء».

انجام: «دعای بزرگوار حضرت صاحب الامر (عج) ... حتی ألین به کلّ صعب و اذلل به کل منیع، بقوّتک یا ذالقوّة المتین».

نسخ خوب، عربی معرب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، صفحات مجدول به مشکی و طلائی، عنوانها گاهی شنگرف، روی برگ اول ملکیت محمد باقر الحسنی در 21 رمضان 1336، جلد تیماج قهوه ای سیر، دارای لب گردان و دگمه نر و ماده (که ماده آن افتاده است) کتاب: به صورت بیاض

325گ، 10، 15*7 سم

ص:174

(تجوید فارسی)

از: محمد سعید فرزند شاه محمد کرمانی (ق 12)

رساله کوتاهی است در تجوید که آن را در پانزده باب به قرار ذیل نگاشته است:

باب اول در: فضیلت قرآن و قاری آن و ثواب قرآن (خواندن).

باب دوم در: آداب قرآن خواندن.

باب سوم در: نام دندانها.

باب چهارم در: مخارج حروف.

باب پنجم در: صفات حروف.

باب ششم در: رعایت حروف.

باب هفتم در: نام قراء سبعة و مولد ایشان.

باب هشتم در: بیان مدّ و قصر.

باب نهم در: بیان وقف و وصل.

باب دهم در: اقسام ادغام.

باب یازدهم در: احکام نون ساکنه و تنوین.

باب دوازدهم در: احکام میم ساکنه.

باب سیزدهم در: را آت.

باب چهاردهم در: احکام ألفات.

باب پانزدهم در: هاء کنایه.

آغاز: «بسمله، حمد له، أما بعد چنین گوید مؤلف این رساله ابن شاه محمد کرمانی محمد سعید که این مختصری است در علم تجوید کلام الله مجید».

انجام: «مگر در فیه مهانا در سوره فرقان که به قرائت عاصم اشباع است، و در یرضه لکم که در سوره زمر به قرائت عاصم اختلاص است. نستعلیق خوب، نام کاتب ندارد، شاید به خط مؤلف باشد، ماه جمادی الثانی 137؟ (ظاهرة 1137) پشت برگها سطرها چلیپا نوشته شده است. جلد: تیماج مشگی، ضربی (در کارگاه هنری آستانه مقدسه ساخته شده است).

6گ، سطور مختلف، 13*20/5 سم

دیوان

(سوگواری ترکی)

از: محمد باقر خلخالی قرا بلاغی

اشعاری است در موضوع سوگواری امامان پاک علیهم السلام به ویژه شهدای والا مقام کربلا به صورت نوحه، سینه زنی و مرثیه خوانی و زبان حال و غیره.

احتمال می رود که صاحب دیوان همان ناظم ثعلبیه مشهور باشد که در سال 1316 در گذشته است. آغاز افتاده: گوزی قالب بولو میزده خدیجه با جیمزون***ایدو بدی هجری غمی قامتین کمان حارث

ص: 176

قول ادینه بزی سات آه کسمه باشمیزی***سنه و یرورق وارنه قدر جان حارث».

انجام:

نولدی علی اکبرون***او خلانندی غنچه اصغرون

یکسر داغولدی لشگرون***گیتدی الیندن باورون

نستعلیق، عنوانها مشگی، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، بیشتر برگها مرمت شده به طوری که خطها نیز آسیب دیده، جلد: شمیز، عطف تیماج قهوه ای، در پایان لغزی است که آقای خلخالی به اسم آقا سید صالح به زبان عربی در سه صفحه ساخته است.

88گ، سطور مختلف، 16*22سم

اسرار الحکمة فی بیان الخلقه؟

حدیث عربی) از: سید علی اکبر بن سید محمد بن سید دلدار علی نقوی لکنهوی (1326)؟

کتابی است اخلاقی که از آغاز خلقت انسان و فرشتگان تا مرگ و برزخ و رستاخیز و بهشت و دوزخ و احوالات و عوارضی که پیش می آید، همه را بر مبنای احادیث از ابن عباس و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است و... با عناوین باب، باب بیان کرده است.

عنوان آغازین بدین قرار است:

ص: 177

باب في تخليق آدم، باب في تخليق الملائكة، باب في تخليق الموت، باب في ذكر ملك الموت انه كيف يأخذ الأرواح، باب في ذكر جواب الروح.

أغاز افتاده: «ان الله تعالى خلق شجرتاً و لها اربعة اعضاء، فسمها شجرة اليقين، ثم خلق نور محمد صلى الله عليه و آله و سلم في حجاب من ذرة بيضاء».

انجام افتاده: «قد جئت من عند عصاة امتك الذين يعذبون بالنار، و هم يقرؤن عليك السلام، و يقولون اعلم ما اسوأ حالنا» . .

نستعليق، نام کاتب و تاريخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج حنائی فرسوده، روکش کاغذ سیمانی، کتاب با ترجمه فارسی و

زیرنویس

126 گ، بدون ترجمه، 9 س، 16*22 سم

مستدرک الالفین

(اعتقادات عربی)

از: شیخ محمد جرار حسین فرزند شیخ محمد مصطفی حسین طاهر (1305 - 1369 ق)

مؤلف چون کتاب «الالفین» علامه حلی حسن بن یوسف (726) را دید که در موضوع امامت است، و از آیات قرآن برای امامت امیر مؤمنان علیه السلام دلیل آورده است او نیز به پیروی علامه در همان موضوع از آیات قرآن بهره گرفت و در بیستم صفر 1361 نگارش آن را به پایان برده است.

ص: 178

ولی روش استدلال وی جز روش استدلال علامه می باشد.

آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي دلّ على وجوب وجوده كل موجودات (كذا) وعلى از لیته بدء كل مخلوقات، وعلى ابدیته نهاییه كل محدثات، الذي كتب على نفسه الرحمة»..

انجام: «و اذا ثبت بهذه السورة وجود المعصومين، ولا نعلمهم فيجب عليه تعالى أن يجعل منهم امامة وهو الصواب، و الحمد لله رب العالمين ... محمد و آله الطاهرين»..

نستعلیق، سید صابر حسین کاظمی موسوی، الله آبادی، پسر خواهر مصنف، دریوپی هندوستان، سال 1400 قمری، جلد: نایلون جدید، اهدایی آقا سید ضیاء فرزند سید صابر حسین از کراچی پاکستان در 6 جمادی الثانی، 1420 به آستانه مقدسه حضرت معصومه علیه السلام دارای فهرست مطالب کتاب در دو نسخه نوشته شده و به وسیله شیخ محمد نجفی به پیوست نامه ای خدمت مرحوم آیت الله مرعشی فرستاده می شود، و چون آن مرحوم از دنیا رفته کتاب را به آستانه هدیه میدهند.

201 گ، سطور مختلف، 15*19 سم تشکر و قدردانی

چون مرحوم آقای حاج محمد علی کو کرم معروف به خوشدل چند هزار جلد کتاب چاپی خود را در زمان حیات به کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه ای اهداء کرده اند، و در میان آنها چند جلد دفتر و

امثال آن خطی بود، جهت قدردانی و یادبود آن بزرگوار خطی ها را اینجا می آوریم.

قصیده میلادیه

(ادب فارسی) از: شمس اصطهباناتی، شیدا؟

قصیده ای است در میلاد با سعادت حضرت امیر مؤمنان علیه السلام در 30 بند چهار بیتی، که مجموعاً 120 بیت می باشد و قصیده دیگری مخمس در 27 بیت در ولادت مبارک حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام.

آغاز میلادیه اول: «امشب که چهر آسمان دارد صفای دیگری*** آورده باخود قرص مه الحق نکوتر منظری».

انجام آن: «امیدوارم از کرم شاهها بگیری داد من*** زانانکه از پستی تمیز ندهند گوهر از خرف

آغاز میلادیه دوم: «دوش از فراق دلبری نیکو ادا شیرین زبان*** مانند هر شب داشتم زاینده رود از دیدگان

انجام آن: «جایی که باشد نام تو مصباح عرش کبریا*** جایی که باشد نام تو سی جزو قرآن خدا

شیدا بدین بی مایگی گوید مدیحت را چه سان؟».

نستعلیق، تاریخ کتابت ندارد، ظاهراً به خط خوشدل باشد، جلد: شمیم

آبی، عطف پارچه، بیشتر برگها سفید، اهدایی مرحوم خوشدل، جدول 15

156 سوره حمد: سبع المثانی به خط نستعلیق محمد علی قمی در تاریخ 22/10/23

پیوست می باشد.

7گ، 18 س، 18*22 سم.

غزلیات شرر

(ادب فارسی)

از: شرر (؟)

حدود یکصد و نود و شش بیت غزل است در مطالب عرفانی. (و به ظاهر بیان عشق و شیدایی)

آغاز افتاده:

«قاصر بود از دامن اوتات که دستی است***کوته بود از درگه اوتات که پایی است

دردا که بر هر کس از این قصه سرودیم***گوید که شرر شاعر بیهوده سرانی است

انجام افتاده: «جز مدح ملک زاده اعظم که زبانش***بر هر چه بود گنج هنر آمده مفتاح

کاوس شدی دل عالم که ز خاطر***او مهر هنر آمد و عالم همه اشباح».

نستعلیق تحریری، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: ندارد، در آخر هر بند تخلص به شرر را گنجانده است.

ص: 181

گویا غزلها در مدح شخصیتی است به نام ملک زاده.

8گ، 12س، 13*21سم.

جنگ اشعار

(ادب فارسی)

اشعاری را از شاعران مختلف در مدح و مصیبت و ولادت امامان معصوم علیهم السلام و در پند و اندرز به صورت غزل و غیره جمع آوری نموده است. گویا این دفتر چک نویس بوده و آنها را در جای دیگر پانویس می نموده است.

آغاز: «در توسل به حضرت ثامن امام رضا علیه السلام

نسیم قدسی دمی گذر کن * بار گاهی که لرزد آنجا * خلیل را دست ذبیح را دل * مسیح رالب کلیم را پا».

انجام: «سر من باد خاک پای شما *** دست من دامن ولای شما».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، در پشت برگ 34 نام: علی کلباسی آمده است. جلد تیماج روغنی، قهوه ای، بیشتر اشعار از صفا می باشد.

71گ، سطور مختلف، 11*18سم

ص: 182

دفتر بوستان دانش

(ادب فارسی)

از: محمد علی قمی مداح (؟)

اشعاری است در مدح معصومین علیهم السلام از شاعرانی چون: شیخ بهاء الدین عاملی، عارف، رسا، صبا، واعظ، شریف الواعظین، منصور، شمس اصطهباناتی.

آغاز: «اوراق ما به صفحه گیتی نشان ماست*** از بعد ما نگاه به آثار ما کنید».

انجام: «منصور یا طریق طلب پیشه کن که پیر*** سازد مس وجود تو را کیمیای عشق».

نستعلیق خوانا، محمد علی قمی، تاریخ کتابت ندارد. برگ های سفید پس از اشعار دارد، جلد: گالینگور، عطف پارچه. وگ، سطور مختلف، 17/5*11 سم

جزوه ای از اشعار میرزا ابوالحسن: یغمای جندقی (1270)

(ادب فارسی)

از: گرد آورنده محمد علی خوشدل قمی (؟)

در حدود 75 بیت غزلیات و 7 رباعی از یغما، هزلیات و مضحکاتی چند از سعدی است که در این جزوه گرد آورده است بیشتر هزلیات از دایره ادب و عفت خارج می باشد.

ص: 183

آغاز: «منم آن مرغ که در باغ سر کوی بتان*** خارها بر جگر از غارت گلچین دارد

کی شود مرحم زخم جگر دلریشان*** آنکه صد کان نمک در لب شیرین دارد».

انجام: «هر جور جفا که بینم آنگاه*** بارت بکشم که نازنینی

شک نیست که من ترا نسیم*** گر خود همه کوه آهنینی».

نستعلیق خوانا، حاج شیخ محمد علی خوشدل قمی، سال 1302 هجری قمری، جلد: مقوا سفید.

9گ، سطور مختلف، 17*13/5 سم

اشعار متفرقه

(ادب فارسی)

از: گرد آورنده محمد علی قمی (؟)

اشعاری است چند از شاعران معاصر و غیره در مدح معصومین علیهم السلام و توسل به آن مقربان درگاه حضرت حق و گاهی به صورت مولودنامه.

ص: 184

آغاز:

«بعد اصحاب، حیدر کرار ***گشت بر دین مصطفی سالار

ای سنائی بقوت ایمان ***مدح حیدر بگو پس از عثمان».

انجام:

«لیکن تو ای شمس شمسوس ***هستی انیس هر نفوس

ای پادشاه ارض طوس، ***سلطان عشاقان رضا».

نستعلیق خوانا، کاتب گردآورنده، تاریخ کتابت ندارد، بیشتر خطوط در اثر گذشت زمان کمرنگ شده است، جلد: ندارد. 16گ، سطرها مختلف، 15/5*9/5سم.

بیاض نوحه؟

(ادب فارسی)

اشعار در نوحه و سینه زنی به وزنهای مختلف و لحنهای گوناگون در موضوع عزاداری امامان معصوم علیهم السلام به ویژه شهدای کربلا سلام الله علیهم اجمعین. آغاز: نوحه آتش زدن خیام، دو طفل، دو نور چشم حضرت زهرا به پای داری رفته از دنیا»

انجام:

چشم ملایک رود رود، ***افلاک لرزانست شام غریبانست

ص: 185

نستعلیق، محمد علامه یا علامی، تاریخ کتابت ندارد، جلد پارچه، شعرها همانند سایر بیاضها به صورت چلیپا، برخی به رنگ آبی و برخی به رنگ مشکی نوشته شده است.

160 گ، سطرها مختلف، 12*22 سم

بیاض گزیده؟

(مختلف فارسی)

موضوعاتی را که برای خود لازم دیده و به آنها نیاز داشته در این بیاض گرد آورده است چون: دعای سحر، زیارت حضرت امام حسین علیه السلام (عاشورا)، زیارت حضرت امام رضا علیه السلام، وارث و نوحه سینه زنی و اشعاری سوگواری.

آغاز افتاده: «بالقدرة التي استطلت بها على كل شيء و كل قدرتك مستطيله».

انجام: «ای شیر بیا یاری ما تشنه لبان کن***یک چاره به احوال دل غمزدگان کن».

عربی نسخ، فارسی نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج بی مقوا، قهوه ای، اهدایی مرحوم آقای حاج شیخ محمد علی کوکرم، خوشدل به کتابخانه آستانه.

33 گ، سطور مختلف، 11*16 سم

ص: 186

بیاض سوگواری و شادی؟

(ادب فارسی)

از:؟

اشعاری در سوگواری معصومین علیهم السلام را که به صورت نوحه و مرثیه و پیش واقعه و زبان حال و مولود نامه و مدایح و غیره بوده گرد آوری نموده است.

آغاز افتاده: «... گاه گردی تیشه و کشتی بسازی بهر نوح*** که شوی اره ببری مقفر پیغمبری»

انجام: «... تمام فکر ابوالفضل آب برد*** برای اهل حرم باشتاب و آه برد»

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی، کوتاه تر از کتاب، بی مقوا، بیاض از دو طرف نوشته شده است.

98 گ، سطور مختلف، 21/5*10/5 سم

بیاض نوحه و سینه زنی

(ادب فارسی)

از: گرد آورنده، یحیی ابوطالبی (ق 14)

بیاض کوچکی است در نوحه و سینه زنی برای شهدای کربلا، چون حضرت علی اکبر، حضرت قاسم و غیره. و همچنین زبان حال حضرت رقیه و زینب و ام کلثوم و غیره سلام الله علیهم و علیهنّ.

ص: 187

آغاز: «اندر میان دشت کین چون شاه مظلومان***نعش جوانش را بدید در خاک و خون غلطان»

انجام: «اشرف به سر دست عزا میزند از غم***گوید بسوزد دفترم آمتا یا زهرا»

نستعلیق، یحیی ابوطالبی، 20 ذیحجه 1351، مطابق 1312/1/27 شمسی. برخی صفحات به صورت چلیپا نوشته شده است. جلد: مقوا سفید، یک لنگه، فرسوده

32 گ، سطور مختلف، 6/5* 11 سم

بیاض نوحه و سینه زنی؟

(ادب فارسی)

از: گرد آورنده محمد فرزند حسن نوری ناجحی (زنده در 1318 ق) این نیز نوحه و سینه زنی هایی را در مصیبت کربلا در بر گرفته است.

آغاز: «وقت جدایی آمد ای غم پرورم زینب***ای خواهرم زینب، ای مادرم زینب»

انجام: «الهی توفقیان راغنی کن***شفیع جمله ایشان را علی کن»

نستعلیق، محمد بن الحسن نوری ناجحی، در محرم الحرام، سال 1318، جلد: تیماج، قهوه ای، بی مقوا، گویا برای شخصی به نام شیخ لطف الله

ص: 188

کتابت شده است. برخی جا به خط عبدالحسین در سال 1316 نوشته شده است. مهرهایی بیضوی شکل «عبده علی اصغر» و «محمد صادق» و مهر دیگری مربع «یا ابا عبدالله» در وسط برگها دیده می شود.

87گ، سطور مختلف، 17/5*10/5 سم

دفتر نوحه و سینه زنی

(ادب فارسی)

از: گرد آورنده محمد علی (ق 14) نوحه و سینه زنی های گوناگون را برای مصیبت های مختلف حادثه جانسوز کربلا گرد آوری نموده است.

آغاز: «زینب محزونه به غم مبتلا، گشت چو وارد به صف کربلا***قافله غمزدگان بلا، شدند وارد به صف کربلا»

انجام: «گمانم آن که جان دادند با خواری بن خاری***به زیر خارگلهای نبوت راتماشاکن»

نستعلیق، محمد علی، 8 شهریور 1338، دوشنبه مطابق 25 صفر، جلد: تیماج قهوه ای روشن. بی مقوا، اهدایی مرحوم خوشدل به کتابخانه آستانه.

79 گ، سطور مختلف، 18/5*8/5 سم

دفتر نوحه و سینه زنی

(ادب فارسی)

ص: 189

از: گرد آورنده محمد علی عسکری قمی (ق 14)

بیاضی است کوچک که بر حسب ذوق و سلیقه خود نوحه سینه زنی هایی را برگزیده و در آن با دقت نوشته است. آغاز: «بهشت اگر طلبی گریه کن به شاه شهیدان*** که غیر گریه کسی در بهشت راه ندارد»

عزای خسرو لب تشنه کی رود از یاد؟*** هنوز اشک محبان به فکر طوفان است»

انجام: «عزادارت گروهی شیعیانند*** خوف خصمت اکنون در نهانند

چو طاهر حاضر اندر بذل جانند*** ای غریبم ای تقی جان»

نستعلیق خوب، محمد علی عسکری قمی، جلد: تیماج، نارنجی، مقوا، با جوهر آبی کمرنگ نوشته شده است، اهدایی مرحوم شیخ محمد علی کوکرم خوشدل تهرانی به کتابخانه آستانه.

45 گ، سطور مختلف، 15*9 سم

بیاض نوحه و سینه زنی

از: گردآورنده محمد علی عسکری قمی

(ادب فارسی)

ص: 190

نوحه و سینه زنی های دیگری است که در این بیاض گرد آورده است.

آغاز: «نوحه حضرت ابو الفضل علیه السلام

وا اسفا بی کس و یاور شدم، بی برادر شدم***یکه و بیچاره و مضطر شدم، بی برادر شدم»

انجام: «نادبا آن که بود از ره احسان به قیام***شافع جمله گنه کار جواد است جواد». .

نستعلیق، محمد علی عسکری قمی، روز پنجشنبه، 5 بهمن، 1326، جلد: تیماج مشگی، بدون مقوا، اهدایی مرحوم شیخ محمد علی خوشدل تهرانی به کتابخانه آستانه.

58گ، سطور مختلف، 8/5 * 14/5 سم

پایان خطی های خوشدل

نظریات علما؟

(اعتقادات فارسی)

از: فراهم کننده آقای سید اشرف الدین کیانی طالقانی (ق 14)

کلاسهای که 5 پوشه را در بر دارد. و نسبتا مطالب فقهی و اعتقادی را به قرار ذیل مشتمل است.

1- استفتاءهایی از آیات عظام: گلپایگانی، اراکی، مدنی کاشانی در موضوعات

ص: 191

مختلف فقهی و فتوکپی و قفنامه سه هزار جلد کتاب حاج هاشم مجتبی کشف تهران به کتابخانه مدرسه فیضیه قم.

2- علل اعراض مردم کوفه از امام حسین علیه السلام و پاسخ مرحوم شهید دستغیب شیرازی، تغزیه خوانی و نظر مرحوم امام راحل، چند استفتاء از مرحوم آیت الله میلانی و پاسخهای وی.

3- پرسش و پاسخ و مطالبی درباره روح، خواب دیدن، و شجره نامه سادات طالقان و جز آنها.

4- پرسش هایی چند در موضوع ولایت تشریحی و تکوینی معصومین علیهم السلام از آیات عظام: میرزا باقر آشتیانی و کمره ای و علامه طباطبایی و میلانی و پاسخ هر یک و مسائل دیگری چون سنی بودن غزالی به نظر مرحوم طباطبایی و سؤالاتی از مرحوم شهید دستغیب و طباطبایی و پاسخ های آنها.

5- استفتاءهایی از آیات بزرگوار: خوئی، گلپایگانی، مدنی کاشانی و از آیت الله ناصر مکارم شیرازی، فرمایش مرحوم آیت الله نجفی مرعشی درباره امامزاده حسین بن علی بن موسی الرضا علیه السلام و پرسش در موضوع برخی امامزادگان و پاسخ بعضی از بزرگان و پرسش و پاسخ هایی از این قبیل.

6- به نظر آیات بزرگ: مدنی کاشانی، سید مصطفی خوانساری، گلپایگانی، مرعشی نجفی، دعای عدیله از امامان علیهم السلام وارد نشده است.

1- القول الأسد در ترجمه یا علی مدد

(کلام اردو) از: سید کلب باقر فرزند سید کلب حسین انصاری (ق 14)

اصل کتاب از مؤلفات سید کلب حسین انصاری است در عقائد کلامی به ویژه مباحث شیعه و سنی که فرزند وی آن را از زبان اردو به فارسی برگردانده است در ردّ اشکالات وهابیان بر شیعه.

2- تقویم

(گاه شماری اردو)

مربوط به سال 1905 میلادی می باشد.

3- تاریخ روم

(تاریخ اردو)

از: ؟

تاریخ مختصری است از سلاطین عثمانی و جز آنها

4- مجله معالم

(عقائد فارسی و اردو)

این چهار شماره چاپی می باشند که بدین جهت به گزارش مختصری از آنها بسنده کردیم.

5- جواهر الانصاف

(کلام فارسی)

از: لسان العلماء محمد باقر فرزند حاج محمد اسماعیل یزدی کرمانی (ق 14)

مباحث کلامی را با عناوین: جوهر، جوهر و بیان، و اعلان، اعلان به رشته تحریر در آورده، و آن را در مولد خاتم الاوصیاء عجل الله تعالی فرجه سال 1343 به جهت

اشتغال به تألیف جواهر اللسان و جواهر المناسک به عنوان جلد اول به پایان برده است.

آغاز: «حمد و ستایش خداوند مالک الملوک یگانه منفرد قدیم ازلی ابدی با قدرتی را سزااست».

انجام: «هزارها کفار داخل در اسلام و ایمان شوند، الحمد لله اولاً و آخراً، و ظاهراً و باطناً».

نسخ، به خط مؤلف، نیمه شعبان 1343 ق، جلد تیماج ضربی، مشگی.

127 گ، 23 - 26 س، 16*26 سم

فصول الحق

(کلام فارسی)

از: محتشم بن عمید بن محمد شهنشاه در خجی (؟؟؟)

مؤلف گوید: که مدت مدیدی در بلاد عجم و دیار عرب و بعضی مضافات ولایات روم و ماوراء النهر و ترکستان گردیدم و با اعالی و اهالی طوایف صحبت داشتم...».

بالاخره برای تعیین فرقه ناجیه از هفتاد و سه فرقه امت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم این کتاب را با عناوین فصل، فصل نگاشته است.

آغاز: «بسمله، سپاس بی قیاس واجب الوجودی را که اصناف امم را دلالت به صراط مستقیم و دین قویم به دلایل واضحه و براهین لایحه نمود».

ص: 194

انجام: «اگر دعوت‌م رد کنی ور قبول***من و دست و دامان آل رسول

اللهم احشرونا مع الأئمة المعصومين... يا ارحم الراحمين».

نستعلیق زیبا، عنوان و نشان شنگرف، تاریخ کتابت و نام کاتب نیامده است، جلد تیماج مشگی، ضربی، تملک و مهر مستطیل با سجع «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد على الشريف» با تاریخ 1249 در اول و آخر آمده است. در ذریعة ج 16، ص 240 رقم 954 فرماید: «که در انساب النواصب که در 1076 تألیف شده از فصول الحق نقل شده».

آیا این همان است؟ و الله العالم. در پایان مناظره فضال بن حسن با ابوحنیفه در سه صفحه آمده است.

113 گ، 18*23 سم

جواهر الانصاف في شرح اسماء الرحمن لفظا و مرآنا

(کلام فارسی) از: لسان العلماء ابو جعفر حاج شیخ محمد باقر بن حاج محمد اسماعیل یزدی، کرمانی (ق 14)

مؤلف گوید: «چون بحول وقوه الهی چند اسم از اسماء لفظی حق تعالی را با تطبیق به اسماء مرآتی او جل شأنه و عظم برهانه - بر محمد و آل محمد الخ» . .

در جلد دوم که نسخه حاضر است چند جوهر دیگر را در بیست منبر به رشته تحریر در می آورد.

ص: 195

از صفحه 239 به بعد حدود 26 خواب از خود و بستگانش نقل می کند و نتیجه های مختلف می گیرد.

این جلد را سال 1341 آغاز نموده و در 12 ربیع الاول چند سال پس از آن به پایان برده است در صفحه 262 خواب سال 1345 را نقل می کند که مسلماً پایان رسیدن کتاب پس از آن بوده است).

او در پایان چهارده زیارت کوتاه که لعن بر دشمنان اهل بیت را در بر دارد نگاشته است.

آغاز: «الحمد لله الذي جعل معرفته مفتاحاً لجنته، و النجاة من نار جحيمه في محبته».

انجام: «و صَلَّى الله على محمد و آل محمد صلاة كثيرة، دائمة، باقية، ازلية، ابدية».

نسخ به خط مؤلف، جلد تیماج، مشگی، ضربی، 12 ربیع الاول، سال ندارد.

222 گ، سطور مختلف، 19 - 22، 17*21/5 سم

جواهراللسان در شرح اسماء حسناى حضرت رحمان

(کلام فارسی) از: لسان العلماء محمد باقر فرزند حاج محمد اسماعیل یزدی، کرمانی (ق 14) چند منبر دیگری است در شرح اسماء حسناى خداوند و تطبیق آنها بر

ص: 196

امیر مؤمنان علیه السلام و شرح فضائل و مناقب آن بزرگوار که از دو اسم مقدس کریم و اکرم شروع نموده، و به اسم اعظم بودن الف پایان رسانده است.

نسخه حاضر جلد سوم و ظاهراً نا تمام می باشد.

آغاز: «الحمد لله الذي يدرك الأبصار، ولا تدركه الأبصار، ويدرك الأوهام ولا تدركه الأوهام».

انجام افتاده: «اول قبول قرآن مجید که کلام ربّ مجید است. دوم قبول ولایت و نبوت و رسالت و امامت و خاتمیت اسم اعظم خدا محمد بن عبدالله».

نسخ، خط مؤلف، بی جلد، عناوین و حاشیه مشگی، تاریخ کتابت ندارد.

93 گ، سطور 23، 23*17/5 سم

گزیده ای از دیوان شمس مغربی

(ادبیات فارسی)

از: شمس الدین محمد شیرین بن عزالدین بن یوسف مغربی (809 ق) | مشتمل بر غزلیات و رباعیات وی می باشد.

آغاز: خورشید رخس چو گشت پیدا *** ذرات دو کون شده پیدا

نور رخ او چه سایه افکند *** زان س ایه پدید گشت اشیاء .

ص: 197

انجام: «ای حسن تو در کل مظاهر ظاهر***وی جسم تو در جمله مظاهر ظاهر

از نور رخ و ظلمت زلفت دایم***قومی همه مؤمنند و قومی کافر

نستعلیق زیبا، 13 صفر 1290، نام کاتب نیامده است، کاغذ: رنگهای مختلف: آبی کمرنگ، سبز کمرنگ، سفید، زرد، سرخ کم رنگ، صورتی، نارنجی، جلد: تیماج بی مقوا، حنائی، ضربی، جلد مال تجوید بوده است. از آن محمد رضا اصولی فقیه میرزایی فرزند لسان العلماء حاج شیخ محمد باقر در سال 1346.

102گ، سطور مختلف، 12 - 8، 13*20 سم

مجموعه

1- شرح بخشی از اشعار گلشن راز شبستری (1، 60 پ)

(عرفان فارسی)

از:؟

برخی از اشعار گلشن راز محمود شبستری را با عباراتی عرفانی و ذوقی شرح نموده، و منظور وی راهنمایی ناظران و مطالعه کنندگان به توحید نظری و عملی بوده است.

آغاز افتاده: «به انواع صنایع و بدایع و از سایر مصنفات این صاحب کمال و

ص: 198

خوب تر و مشهورتر و مقبول تر واقع شده است».

انجام: «الهی جمال آن شاهدان را از دیده نامحرمان مصون دار، الهی ناظران را توفیق خواندن و عمل کردن عطا فرما، که آنها هم به فیض مقامات جان فزا برسند.

2- دوازده بند (81,62 پ)

(ادبیات فارسی)

از: میرزا محمد آصفی شیرازی (ق 13) اشعار مصیبتی است به همان سبک دوازده بند محتشم کاشانی که در جواب محتشم سروده است، و پس از دوازده بند، قصیده ای از همو در آفرینش پس از آن دوازده ترجیع بند از میرزا محمد حیرت و رباعیاتی در غدیر و جز آن.

آغاز دوازده بند: «ای آسمان چه شد که حسین قد خمیده***برگو بدوش باز چه محنت کشیده» .

انجام دوازده بند: «مگر خدای بود صاحب عزای کنون***اساس تعزیه در عرش کبریا برپاست» .

آغاز قصیده: «چو مشیت راز جیب عیب سر بر کرده اند***بزم عشق از شمع نور آن منور کرده اند».

انجام قصیده: «باد این دولت چنان باقی که گوید چرخ سبز***عطف دامانش یقین دامان محشر کرده اند». آغاز دوازده ترجیع بند: «از فروغ تجلی اول***شد چو روشن جهان به صبح ازل

ص: 199

نفس کلی ز پرده رخ بنمود***عقل اول چو رخ نمود اول

انجام: «معدوم ز خودم گشتم و موجود به حق***تانیست شدم ز خود شدم هست علی».

محمد علی، تاریخ کتابت نیامده، جلد تیماج، مشگی، ضربی، بدون مقوا،

81گ، سطور مختلف، 20 - 12، 12*17/5 سم

مجموعه

1- مختصر السنن (1 پ 61 پ)

(احکام فارسی)

از: ؟

مختصری است در آداب و سنت های اسلامی و ادعیه و وظایف مستحبی یک مسلمان در مناسبتهای مختلف، در چهارده باب بدین قرار:

باب اول: در آن چه تعلق به پوشیدن دارد.

باب دوم: در آن چه تعلق به گرمابه رفتن دارد.

باب سوم: در آن چه تعلق به شانه کردن دارد.

باب چهارم: در آن چه تعلق به موی گرفتن و ناخن چیدن دارد.

باب پنجم: در آن چه تعلق به دیدن (نگریستن به آئینه) دارد.

باب ششم: در آن چه تعلق به شنیدن دارد.

ص: 200

باب هفتم: در آن چه تعلق به اکل و شرب (خوردن و آشامیدن) دارد.

باب هشتم: در آن چه تعلق به تجارت و بیع و شراء دارد.

باب نهم: در آن چه تعلق به مناکحت و مباشرت دارد.

باب دهم: در آن چه تعلق به مولود و ولادت دارد.

باب یازدهم: در آن چه تعلق به خفتن و بیدار شدن دارد.

باب دوازدهم: در آن چه تعلق به حال سفر دارد.

باب سیزدهم: در انواع فوائد و آداب متفرقه.

باب چهاردهم: در چیزهای جامع که کتاب بدان ختم کرده شود.

آغاز: «الحمد لله رب العالمين و الصلاة على خير خلقه محمد و آله اجمعين الطيبين الطاهرين» . .

انجام: «و اسانيد آن بيفکندم تا به تطويل نينجامد، و خواننده را ملال نگیرد، و السلام على من اتبع الهدى».

2- آداب العارفين (62 پ 127 پ)

(عرفان فارسی)

از: آقا نجفی شیخ محمد تقی فرزند حاج شیخ محمد باقر مسجد شاهی (1332)

ترجمه ای است از کتاب مصباح الشریعه منسوب به حضرت صادق علیه السلام در صد باب، باب اول در معنی اسرار عارفین. باب دوم در بیان تقسیم دلها، باب سوم در رعایت دل، باب چهارم در نیت. باب پنجم در ذکر الخ و این کتاب چاپ سنگی است، و تا آغاز باب 86 دارد.

3- هدایة الطالبین فی اصول الأخلاق والدین (127 پ 157 پ)

(کلام فارسی)

از: محمد تقی ابن محمد باقر

ص: 201

مختصری در اصول دین و ایمان و اصول اخلاق لازمه اهل ایقان، و مشتمل است بر دو مقصد، مقصد اول در اصول دین، مقصد دوم در اخلاق و هر کدام دارای چند فصل، مقصد، بحث و جز آنها از عناوین این کتاب نیز چاپ سنگی است.

کتاب اول: نسخ و نستعلیق، عناوین شنگرف، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. دوم چاپ سنگی تا باب هشتاد و ششم، نستعلیق، سوم نیز چاپی نسخ به خط احمد بن محمد علی اصفهانی، سال 1293، جلد تیماج، مشگی، بی مقوا، در پایان مالکیت حاج آقا شیخ محمد باقر لسان العلماء.

152 گ، سطور مختلف 11*27 سم

صحیفه سجادیه

(دعای عربی)

از: امام سجاد حضرت علی بن الحسین علیه السلام

به شماره (140) مراجعه کنید.

نسخ، معرب زیبا، به خط علی فرزند ملا محمد کرمانی، روز سه شنبه، پنجم جمادی الثانی، 1267، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج قهوه ای روشن، ضربی، بی مقوا، دارای سر صفحه استخاره،

94 گ، سطور 14، 11*17/5 سم

ص: 202

(فارسی)

از: ملا یحیی بن سبیک نیشابوری متخلص به فتاحی (852)

در اصول اخلاق با نثری پر استعاره و حکایاتی شیوا و ابیاتی از شعر، و عناوین «نکته، نکته» در هشت باب و هر کدام دارای چند فصل بدین تفصیل:

باب اول: در ایمان.

باب دوم: در ذکر ملوک و اعوان آنان.

باب سوم: در علم و تعلیم و تعلم.

باب چهارم: در زهد و عبادت

باب پنجم: در اطباق اخلاق و اجناس مردم.

باب ششم: در مستلذات.

باب هفتم: در مشتیهات.

باب هشتم: در اسنان عمر.

آغاز: «حمد خدای را که چشمه میم حمدش دریایی است در حد کمال. و دایره میم نعمتش سفرهای است در نعت نوال قدم».

انجام: شب ظلمت از روی او دور دار *** استان آنگهش از قبول نظر».

نستعلیق خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی، مقوا، صفحات مجدول به طلائئ، عناوین: طلائی، دارای سر صفحه بوده از بین رفته است.

62 گ، سطور 15، 15/5 * 10 سم

ص: 203

1- تیر شهاب در راندن باب خسران مآب (1 پ 43 ر)

(کلام فارسی)

از: کریم ابن ابراهیم کرمانی (1285 ق)

رساله مختصری است در رد سید علی محمد باب که خود را باب امام زمان و سپس پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و سرانجام ادعای خدایی نمود، و در نتیجه این خدای بدبخت اعدام شد محمد کریم خان این رساله را به خواهش آقا محمد شریف کرمانی اناری در یک مقدمه و چند فصل و در تاریخ 12 ربیع الاول 1262 به رشته تحریر در آورده است.

آغاز: «ستایش خداوندی را سزاست که پروردگار عالمیان است، و درود پیغمبری را رواست که مهتر جهانیان است».

انجام: «قد فرغ من تسویده العبد الأثیم کریم بن ابراهیم فی الساعة الثالثة... حامدا مصليا مستغفرا مستقیلا».

2- رساله ای در نصایح و دروس کریم خان (44 پ 95 پ)

(عقائد فارسی)

از: محمد اسماعیل فرزند محمد ابراهیم اصفهانی

مطالبی است از کریم خان فرزند ابراهیم خان کرمانی که اصفهانی در سنه 1286 در آن سامان بوده و آنها را در مجالس نامبرده از وی شنیده و به رشته تحریر در آورده است.

ص: 204

آغاز: «الحمد لله رب العالمين... و چون فرمایشی که مولای معظم و مقتدای مکرم روحی له الفداء و مدّ الله ظلّه علی رؤوس من والاه در مجالس محض صحبت فرمایش می فرمایند».

انجام افتاده: «و جمیع کتاب تکوینی را قرائت کرده، و همچنین چون حضرت سلمان».

کتاب اول نسخ، محمد الحسینی، ذی القعدة الحرام سنه 1273، دوم نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عناوین نانوشته، جلد: تیماج قهوه ای روشن، بی مقوا، ضربی، اهدایی فقیه میرزایی به آستان مقدس. 95 گ، سطور مختلف، 13، 14، 10*16/5 سم

اختیارات ایام

(نجوم فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (1111)

رساله ای است در سعادت و نحوست ایام هفته و ماه و نوروز که از احادیث معتبره معصومین علیهم السلام در چهل و دو فصل و چند خاتمه گرد آورده است و این اختیارات ایام جز اختیارات ایامی است که مجلسی آن را در همین موضوع در سه فصل گرد آوری نموده است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین، و الصلاة و السلام علی سید المرسلین و آله الطاهیرین و بعد چنین گوید: احقر عباد الله الغنی محمد باقر بن محمد تقی».

ص: 205

انجام: «ویکی بر نام آن معصوم باید گذاشت و کشید تا هر دو به هم رسند، پس به درستی که آن خانه غره آن ماه است، باقی و الله یعلم».

نستعلیق، علی بن محمد، بیست و ششم ربیع الثانی سنه 1268، عنوان ها و نشانها شنگرف، جلد: تیماج، مشگی مرمت شده، ضربی فرسوده، 132 گ، سطور 15، 11*15/5

سم الذریعه، ج 1، ص 367، فهرست کتاب های فارسی 190/1

مجموعه

1- آب حیات (1 پ 5 پ)

(عقائد فارسی)

از: بعضی از شاگردان فاضل ملا محمد جعفر اسد آبادی (1263)

اصول پنجگانه دین و مذهب را که استاد به نثر به رشته تحریر در آورده است، شاگردش به نظم کشیده است. آغاز: «هر که را بر سر هوای لؤلؤ لا لا بود***باید این سلک گهر را طالب و جويا بود

انجام: «نسخه آب حیات این است اگر جوئی به کام***رشحهای از قلمز تألیف مولانا بود

از جلال علم و فضل و رأفت حق نام وی***چار حرف آمد که جیم و عین و فاو را بود

ص: 206

اشاره به نام استادش: جعفر می باشد قاریا چون زین مراتب بهره ور گردی به گوی

جای قاری در ریاض جنت مأوا بود

2- اصل الاصول (یا شاخه نبات) (6, 26 ر)

3- صیغ العقود و الایقات (26 پ 30 ر)

از: ملا محمد جعفر بن بن سیف الدین شریعتمدار استر آبادی (1263)

رساله مختصری در اصول دین که اول به گونه فشرده اصول دین و مذهب پنجگانه را آورده، سپس مقداری بیشتر هر یک را توضیح داده است.

آغاز: «الحمد لله علی نواله... اما بعد چنین گوید خادم بساتین مذهب جعفری از مذاهب شرع محمد محمد جعفر استر آبادی».

انجام: «و با تقصیر مخلد در آتش جهنم است، چون جماعتی از حکماء قاصرین.

شریعتمدار این رساله را روز پنجشنبه، هفتم محرم الحرام سنه 1261 به پایان برده است.

برخی فهرستها این رساله را: وصل الفصول نامیده است.

(فقه عربی) از: گویا از ملا محمد جعفر شریعتمدار باشد.

الفاظی را که هنگام اجرای عقد یا ایقاع باید خوانده شود به گونه فشرده و با تعریف فقهی هر یک در این رساله گرد آورده است.

آغاز: «صیغه بیع: یقول البایع: بعثک هذا المتاع او الشیء المعلوم بهذا المبلغ المعلوم او بالمبلغ المعلوم».

ص: 207

انجام افتاده: «و اما الجعالة فهى عقد جائز من الطرفين، و ثمرتها استحقاق المال المجعول و المقدر شرعة او عرفا».

4- ترجمة العقائد (31 پ 58 ر)

(اعتقادات فارسی) از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (1091) رساله مختصری است در بیان اعتقادات حقه شیعه که از قرآن کریم و گفته های اهل

بیت علیهم السلام بهره گرفته است، نه از روش متکلمان.

این رساله در هشت باب می باشد چون باب ها و درهای بهشت بدین قرار:

. در وجود واجب 2. در وحدانیت واجب 3. در صفات واجب 4. در نبوت 5. در امامت 6. در حشر 7. در احوال محشر 8 در بهشت و دوزخ

آغاز: «حمد بی حد و ثنای بی عد خداوند جهان آرای دل گشای را که صوامع قدس آسمان را مزین ساخت» . . انجام: «گر تو ز شراب می شوی مست

س اقی من زار زار باید از دست»

5- الاعتقادات (58 پ 73 پ)

(عربی عقائد)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111 ق)

اعتقادات شیعه دوازده امامی را به گونه فشرده در این رساله در دو باب گرد آورده است و صوفیان را بسیار نکوهش کرده، و پدر خود را از آنها جدا می نماید.

آغاز: «الحمد لله الذي سهل لنا سلوك شرايع الدين و اوضح اعلامه، و بين لنا مناهج اليقين، فأكمل بذلك علينا أنعامه».

ص: 208

انجام افتاده: «ان لكل عبادة روحا و جسدا، و ظاهرا و باطنا، فظاهرها و جسدها الحركات المخصوصة، و باطنها الاسرار المقصودة منها و الثمرات المترتبة عليها».

چون مجلسی این رساله را در یک شب اواخر محرم سال 1086 در مشهد مقدس نگاشته است آن را لیلیه نیز گویند.

6- الاحادیث المنتهية من الغفلة؟ (74 پ 187 پ)

(عربی حدیث)

احادیثی که در رابطه با مرگ، عالم برزخ، فرشتگان حفظه، حقوق مؤمنین و جز آنها را از امامان معصوم علیهم السلام و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم گرد آورده و به طور پراکنده نگاشته است.

آغاز: «قال الرضا عليه السلام: ما من عبد زار قبر مؤمن فقراءنا انزلناه في ليلة القدر سبع مرات الا غفر الله له و لصاحب القبر»..

انجام نا تمام: «قال العلامة المجلسی قدس السرہ الشریف: لعلّہ تعالی خلق صورتیہما فی جہنم التعیین مکانہما، و تصویر شقاوتہما للملاّ الأعلى و لمن سمع الخبر من غیرہم».

نستعلیق، کتاب دوم در یوم پنجشنبه بیست و ہفتم شهر محرم الحرام سنہ 1261، کتاب چہارم: تاریخ تصنیفہ: «ترجمة بالتأیین، تاریخ تحریرہ سنہ 1261 بین پنجم و ششم اشعاری از خیام و جز او در یک صفحہ پس از کتاب ششم حدیث پرسش های سه نفر یہودی از خلیفہ دوم و ارجاع وی آنها را بہ حضرت علی علی سرانجام اسلام آوردن آنان آمده است.

جلد تیماج سرخ سیر بی مقوا، ضربی. 196

گ، سطور مختلف 1417، 11*15/5 سم.

ص: 209

المختصر في شرح التلخيص

عربی (بلاغت)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793 ق)

به شماره 476 مراجعه فرمایید.

نسخ، نام کاتب ندارد، ذی الحجه سنه 1192 کتابت به پایان رسیده، جلد تیماج مشگی بی مقوا، وقف شهید محمد باقر حبیبی، عنوان و نشان شنگرف، حاشیه نویسی دارد. 261 گ، سطور 17، 14*10/5 سم

و 994

بیاض دعاء؟

(فارسی عربی دعاء)

دعاهای مختلفی است از جمله دعای کمیل، حاجت، شکیات نماز، تعقیبات و احکام نماز از مقدمات، مقارنات و جز آنها را در این بیاض گرد آورده است. آغاز افتاده: «صلِّ یا ربِّ علی شمس الضحی *** احمد المختار نور الثقلین

وعلی نجم العلی بدر الدجی *** من الیه الشمس ردّت مرتین»

انجام افتاده: «انگشت بر آن گذاشته، و قرار چنین است جوف پائینی پائین نویسند و بالائیها بالا».

ص: 210

نسخ و نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد تیماج مشگی بدون مقوا فرسوده

44گ، سطور مختلف، 10*17 سم

بیاض دعاء؟

(فارسی عربی دعاء)

از:؟

دعاهای مختلفی است از جمله: دعای حاجت (الحمد لله الذي علا فقهر)

دعای سمات، مرجان، کمیل، عدیله، زیارت دوازده امام خواجه نصیر طوسی قدس سرّه الشریف، توسل و دعاهایی از صحیفه سجادیه طلا و جز آنها را در این بیاض نوشته است.

آغاز افتاده: «یعنی حاجت خرد هم در دست خدا است، چنان که حاجت بزرگ در ید قدرت او است».

انجام افتاده: «و علی مرضی المؤمنین و المؤمنات بالشفاء و الصّحة».

نسخ زیبا، جلد و کاتب و تاریخ کتابت ندارد، صفحات مجدول به شنگرف و مشگی، برخی از دعاها و مناجات صحیفه ترجمه و زیرنویس به شنگرف دیده می شود.

140گ، سطور 12، 7/5*18 سم

ص:211

رساله جنه

(فقه فارسی)

از: محمد ابراهیم اصفهانی فرزند محمد حسین خراسانی (ق 13)

رساله مختصری است در چند مقصد و هر مقصد دارای چند مبحث در مسائل فقهی به گونه رساله عملیه، بدون اشاره به دلیل یا ادله.

مقصد اول در طهارت که آن را در یوم پنجشنبه دوم ماه رمضان سنه 1248 به پایان برده است.

آغاز: «بسمله، حمد و ثنای بی حد و احصاء مخصوص بارگاه کبریایی است که جوهر بحار معرفتش کنز الفوائد آمال و امانی را جامع و...» .

انجام: «و در مابین آنها به قدر هشت فرسخ می نباشد باید تمام نماید، علاوه نمودن قصر است».

نستعلیق، جلد: تیماج قهوه ای، بی مقوا، برخی صفحه ها وصالی شده با کاغذ نا همگون، برخی عناوین شنگرف

101گ، سطور 16، 11*16 سم

جنگ

از: ؟

مطالب مختلف روایت، شعر، نسب رسول خدا، سیاق قدیم، عقد نامه، صلح نامه،

ص: 212

اصطلاحات فقهاء در كتب فقهی چون: الاشهر، الاظهر، الأشبه، الأصلح، الأحوط، الاكثر، الأنسب، الأولى، التردد، المشهور و مطالب گوناگون دیگر در این دفترچه نگاشته شده است.

آغاز: «در کتاب جلاء العيون مسطور است آقای مجلسی طاب ثراه در بیان نسب شریف حضرت خاتم الانبياء محمد مصطفى عليه آلاف التحية و الثناء».

انجام: «...».

چون جنگ از هر دو طرف نوشته شده است آغاز و انجام واقعی معلوم نگشت.

نسخ، نستعلیق خوب، گاهی تحریری، بدون نام کاتب، حدود سال 1227، جلد تیماج، حنائی، بی مقوا، دارای عطف، مالکیت محمد الخراسانی، به تاریخ شهر جمادی الأولى 1369 و نیز مالکیت محمد بن ابوطالب در 1328 داخل جلد رؤیت می شود.

80 گ، سطور مختلف، 17/5*11/5 سم

مجموعه

1- نور الايمان الذي ساعد في اتمامها نظر سيد الأنس و الجان

(عقائد فارسی)

از: نور الدين بن شفيح بن احمد الحسيني (ق 14)

رساله مختصری است چاپ سنگی در اعتقادات شیعه دوازده امامی که از آیات و روایات بهره گرفته است.

ص: 213

این رساله در 112 صفحه در دار الطباعه آقا میرزا محمد حسین، ذی قعدہ 319 ق چاپ شده است. به قطع جیبی.

2- مضحکات

(ادبیات فارسی)

از:؟

رساله مختصری است در داستانهای کوتاه خنده دار، و گاهی خارج از نزاکت و ادب که بدون ذکر منبع آنها را گرد آوری نموده و با عناوین: حکایت، حکایت، یا حکایت دیگر به رشته تحریر در آورده است.

آغاز افتاده: «مهر و نفقه و کسوه چند ساله مرا بدهد تا من به طلاق از او راضی شوم، و نمی بخشم اینها را».

انجام افتاده: «و آن آقا خوند بسیار غمگین می شد، روزی به کسی مسلط بر سر او بود شکایت او را کرد، و او نماینده کشک را اذیت...».

نستعلیق خوب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای.

43 گ، سطور 15، 10*16 سم.

جنگ؟

گونگون فارسی) از:؟

دفتری است از دو جانب مطالب گونگون در آن نگاشته شده است، آیات روایات، اشعاری در پند و اندرز و سوگواری و جز آنها از مطالبی که برای بهره گرفتن در منبر و غیره سودمند است گرد آوری شده است.

ص: 214

آغاز: «تیغ دادن بر کف زنگی مست***به که آرد علم را ناکس به دست

انجام: «از خدا خواهیم توفیق ادب***بی ادب محروم ماند از فیض رب

بی ادب تنها نه خود را داشت بد***بلکه آتش بر همه آفاق زد»

نسخ و نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای سیر، مهر بیضوی «الحق مع العلی و العلی مع الحق» و همچنین وقف شهید محمد باقر (ظاهرة) حبیبی در پایان دیده میشود.

146 گ، سطور مختلف، 11*17/5 سم

فالنامه

(علوم غریبه فارسی)

از:؟

فالنامه ای است ویژه بانوان که بر طبق برجهای: حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد، سنبله، میزان، عقرب، جدی، قوس، دلو، حوت، طالع زنان را دیده و اطلاعاتی برای آنان گویند.

پیوست این اوراق برگ های دیگری در احضار کسی، محبوبیت بین دو نفر و صفحه ای از جفر جامع و جز آنها آمده است.

ص:215

آغاز: «در بیان جفر جامع و چگونگی درج 28 حرف ابجد، جامع هر جفر را ابجد نیز می گویند. اوائل کتابت الألف مع الجفر، از جزو اول الف».

انجام: «تیغ بند همراه با خود دارد... حمعسق، کاملا، حادیا، باسر أ. فاصلا، صادق، برحمتک یا ارحم الراحمین».

نستعلیق، جلد: تیماج، حنائی سیر، فرسوده، بزرگتر از برگها، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، برگها در دو بخش بزرگتر و کوچکتر. 22گ، سطور مختلف، جلد 15*19/5 سم

یازده باب؟

(هیئت فارسی)

از:؟

نسخه حاضر در حدود یازده باب است در تشریح هیئت که در اوائل از مباحث هندسی آغاز نموده است، و برخی از عناوین بدین قرار است:

بیان حرکت بسیطه، معدل النهار، منطقة البروج، اربعة دائرة مارة باقطاب، دائرة میل، دائرة عرض، دائرة افق، دائرة نصف النهار، دائرة مشرق و مغرب، دائرة وسط السماء، دائرة ارتفاع...

باب یازدهم: در معرفت خط نصف النهار و سمت قبله زمین.

آغاز افتاده: «خطهای مستقیم را نصف قطر خوانند، و هر خط مستقیم که دایره را به دو پاره کند آن را وتر خوانند».

ص: 216

انجام افتاده: «هزار کر، و هر کری سی و دو اصبع، و هر اصبعی به مقدار عرض شش جو».

نسخ خوانا، دارای اشکال هندسی و خطوط، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، بسیار فرسوده، حاشیه نویسی دارد، عناوین و نشانها شنگرف، جلد تیماج مشگی یک لنگه.

26 گ، سطور مختلف 18 21، 15/5*21 سم

جامع الدعوات

(دعا فارسی)

مجموعه ای که در آن دعاهای گوناگون از جمله خواص چهل گانه نادعلیا مظهر العجائب و فالنامه، دعای محبت، بیمار نامه، و جز آنها آمده است.

آغاز افتاده: «باب هفتم در بعضی از خاصیات مجرب و اسرار کلمات تامات که از... صادر شده که نادعلیا مظهر العجائب».

انجام: «قل يحييها الذي انشأها اول مرّة و هو بكل شيء عليم».

نسخ و نستعلیق، محمد حسن ذاکر فرزند آخوند ملا علی، چهار شنبه 19 جمادی الاول 1358، خطها مختلف از کاتبان متعدد وقف سید محسن مرتضوی به آستانه مقدسه حضرت معصومه ای، جلد گالینگور فرسوده، برگ ها مختلف 136 گ، سطور مختلف، 18*11/5

سم

ص: ک217

1- منهاج النجاة (1 پ 70 پ)

(اعتقادات عربی)

از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (1091)

کتاب مختصری است در اصول دین و اقسام عبادات، و بیان راه رستگاری در رستخیز، مشتمل بر یک مقدمه و دو مقصد و هر مقصد دارای 5 باب می باشد.

مقدمه در: تعیین بهترین هدایت کننده رسول خدا و امامان و قرآن. مقصد اول در ارکان: «توحید، نبوت، عدل، امامت و معاد.

مقصد دوم در اعمال: یعنی طاعات جوارح و گناهان آنها و طاعات قلب و گناهانش، و آداب معاشرت با مردم و دستورات اخلاقی، و عناوین کتاب: «هدایة، هدایة» می باشد.

این کتاب در سال 1042 موافق جمله «انتهی منهاج النجاة» پایان یافته است.

آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي هدانا للدين القويم، والنهج المستقيم، والصلاة والسلام على من بعثه بالملّة البيضاء»

انجام: «و اياك ثم اياك ان تكون من الفريق الثالث، فتهلك هلاكاً لا يرجى فلاحك، ولا ينتظر اصلاحك».

2- اوصاف الاشراف (71 پ 91 ر)

(اخلاق فارسی) از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (672) رساله ای است در اخلاق و فلسفه علمی آمیخته با عرفان در شش باب به نام

ص: 218

شمس الدین محمد بن محمد جوینی (مقتول 683) که آن را از اخلاق ناصری نگاشته است.

فهرست بابها بدین قرار است: باب اول: مبدأ حرکت. باب دوم: ازاله عوائق. باب سوم: سیر و سلوک. باب چهارم: احوالی که مقارن سلوک حاصل می شود. باب پنجم: احوال وصول پس از سلوک. باب ششم: نهایت حرکت و عدم انقطاع سلوک. آغاز: «سپاس بی قیاس بار خدایی را که به سبب آن که هیچ عقلی را قوت اطلاع بر حقیقت او نیست».

انجام: «این است آن چه در این مختصر خواستیم که ایراد کنیم، و این جا سخن منقطع شد، و السلام علی من اتبع الهدی».

3- خاتمة منية المرید في آداب المفید و المستفید (92, 96 ر)

(اخلاق عربی)

از: شهید دوم زین الدین بن علی عاملی (966)

اصل کتاب در موضوع آدابی است که باید آنها را استاد و شاگرد و هر دانشمند اسلامی و قاضی رعایت نمایند، و این آداب از آیات قرآن و احادیث استفاده شده و در یک مقدمه و چهار باب و یک خاتمه روز پنجشنبه بیستم ربیع الاول سال 954 به

پایان رسیده است.

ص: 219

و این چند برگ خاتمه آن کتاب است.

آغاز: «هذه خاتمه كتاب منية المرید... قال قدس سره: و اما الخاتمة فتشتمل على مطالب مهمة، المطلب الأول في اقسام العلوم الشرعية»..

انجام: «تقبلها الله برحمته، و تلقاها بهيئته و رحمته، انه جواد كريم، و الحمد لله وحده، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين».

4- معنی قول النبي صلى الله عليه وآله وسلم الدنيا مزرعة الاخره (96 پ 97 ر)

(حدیث عربی)

از:؟

رساله مختصری است در تحقیق معنی فرمایش رسول خدا است که فرمود: الدنيا مزرعة الاخره که زراعتکاری آخرت را به زراعتکاری دنیا تشبیه نموده و بذر پاک و خالی از ناخالصی و زمین صالح و کاشت و داشت و برداشت در زمان مناسب را شرط بهره برداری و بهره وری در زراعتکاری می داند همچنین در زراعتکاری برای آخرت نیز همه آن شرایط لازم است.

آغاز: «بسم الله، الحمد لله حق حمده، و صلى الله على محمد نبيه و عبده و على آله و صحبه و جنده، و التابعين لهم باحسان من بعده و سلم تسليمًا»..

انجام: «و رتب اورادك من صباح الى مساءك، فاصنع إلى ما يلقي اليك من اوامر الله انح».

5- سرمایه ایمان (100 ر 170 پ)

(اعتقادات فارسی)

از: ملا عبدالرزاق بن علی بن حسین فیاض لاهیجی (1072) اصول دین پنجگانه را به روش کلامی و فلسفی و برخی اصطلاحات منطقی در

ص: 220

یک مقدمه و پنج باب، و هر بابی دارای چند فصل نگاشته است.

این کتاب مختصری است از «گوهر مراد» خود وی که برای یکی از اخلاء تلخیص

نموده است.

آغاز: «بسمله، حمد له، و بعد چنین گوید العبد الملتجی عبد الرزاق الهجی کذا) تجاوز الله عنه که یکی از اجلای اخلائی اعظام احبای کرام».

انجام: «و حق و جوب آن است بر هر که عالم باشد به حسن معروف و قبح منکر و تجویز بر تأثیر و انتفای مفسده و هذا آخر ما اردنا ایراده».

کتاب اول نسخ، محمد حسن بن محمد ابراهیم، دوم نسخ و نستعلیق محرم الحرام سنه 1233، سوم نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، نستعلیق، چهارم محرم الحرام سال 1233، کتاب پنجم نستعلیق حسن بن محمد بن ابراهیم الخوانساری محرم الحرام سنه 1234، پس از کتاب دوم سؤال از خواجه نصیر از معنی اتحاد وحدت و توحید و فرق بین آنها و پاسخ وی، عناوین و نشانها شنگرف، به نظر می رسد همه مجموعه به خط یک نفر باشد. جلد تیماج قهوه ای سیر مایل به سرخی، بی مقوا، پیش و پس از کتابها اشعار و روایات حکمت آمیزی هست به زبان عربی

170 گ، سطور 17، 11*15 سم

مجموعه

1- الکافیه (1, 38 ر)

(نحو عربی)

ص: 221

از: ابو عمر و عثمان بن عمر معروف به ابن حاجب (646 ق)

متن بسیار فشرده مشهوری است که دانشمندان علم نحو بر آن شروح و حواشی فراوانی نوشته اند. این متن با شرح جامی به نام «الفوائد الضیائیة» جزو کتب درسی نظام قدیم حوزه های علمیه بود.

آغاز افتاده: «او في فعل و اسم، الاسم ماڈل على معنى في نفسه غير مقترن باحد الأزمنة الثلاثة».

انجام: «و المخففة يحذف للساكن، و تحذف في الوقف، فيرد ما حذف، و المفتوحة ما قبلها تقلب الفاء».

2- الفوائد الصمدية (39 پ 68 ر)

(نحو عربی) از: شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1031)

قواعد علم نحو را بسیار مختصر و گویا و به روش جذاب و شیوا در پنج حدیقه برای برادرش عبدالصمد گرد آورده است.

آغاز: «بسمله، احسن كلمة يبتدء بها الكلام، و خير خبر يختتم به المرام؛ حمدك اللهم على جزيل الانعام، و الصلاة و السلام.... و آله البررة الكرام».

انجام: «اللهم اشرح صدورنا بانوار المعارف.... و آله الائمة المعصومين».

3- الكبرى في المنطق (69 پ 92 ر)

(منطق فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (825) به شماره (226) مراجعه کنید.

4- حاشية تهذيب المنطق (93 پ 161 پ)

(منطق عربی)

ص: 222

از: نجم الدین عبد الله بن حسین یزدی (981)

حاشیه مختصر مهمی است با عنوان های «قوله، قوله» بر بخش منطق «تهذیب المنطق و الکلام» سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (792) این کتاب مورد توجه دانشمندان بوده و در نظام قدیم حوزه های علمیه از کتاب های درسی به شمار می آمد.

آغاز: «قوله الحمد لله افتتح بحمد الله بعد البسملة؟ ابتداء بخیر الکلام، و اقتداء بحديث خیر الانام»..

انجام: «قيل: هذا اشارة الى العمل به گونه اشبه بالمقصود ظاهرا، بل المقصود من العلم العمل به، جعلنا و اياكم من الراسخين في الامرین»..

کتاب های اول تا چهارم نسخ، چهارم نستعلیق، همه به خط حسین علی فرزند حاج محمد، اول: شهر رجب 1247، دوم پنجشنبه 26 جمادی الثانی همان سال، سوم نیز همان سال، چهارم دوم شهر ربیع الاول 1248، جلد: تیماج قهوه ای سیر حاشیه نویسی دارد. وقف محمد فراهانی سال 1368. 161 گ، سطور 12، 15*10/5 سم

مجموعه

1- مختصر و منتخب جامع الفوائد (1 و 54 ر)

(پزشکی فارسی)

از:؟

رساله ای است کوتاه که از کتاب جامع الفوائد (طب یوسفی) برگزیده که اصل

ص: 223

کتاب از یوسف بن محمد بن یوسف

طیب هروی می باشد که مسائل پزشکی را به

شعر سروده و آن را در هیجده ماه رمضان به سال 917 هجری قمری در هرات به پایان برده است. انتخاب کننده گرچه می گوید منتخبی از باب اول است، ولی ظاهراً از همه کتاب برگزیده است.

آغاز: «بسمله، حمد له، بدان که این مختصری است و منتخبی از باب اول از جلد بیست و هفت باب کتاب جامع الفوائد».

انجام: «و دو درم روغن زیتون یا روغن گل اضافه کرده با نیم گرم بیاشامند و غذا شیر گاو بخورند نافع بود بسیار، تمام شد طب یوسفی».

2- خواب نما؟ (55 ر 57 پ)

(تعبیر خواب فارسی)

سه برگ تعبیر خوابی است که از کتاب های تعبیر خواب برگزیده است.

آغاز افتاده: «در تعبیر خواب که علمی شریف است، و حضرت یوسف علیه السلام و حکما و علماء در این باب رنج بسیار برده اند».

انجام افتاده: «هر که راحت و عیش در خواب بیند، قدری ناخوشی و عذاب به او برسد صدقه دهد تا خلاص شود باذن الله تعالی».

3- گزیده ای از فوائد (57 پ 88 ر)

(پزشکی فارسی)

برخی از سروده های فوائد تألیف یوسف بن محمد بن یوسف را با توضیحاتی و علاج امراضی گرد آورده است.

ص: 224

آغاز: «هر کس علاج موی سفیدش هوس بود

و گو خوش بیا که یوسفیش رو بره بود) انجام: «و آن چه اول از آب براید لاجورد باشد، دویم شمدیز و ظرف آخر هم بد نباشد».

4- رساله جواهر نامه (88 ر 93 ر)

(گوهرشناسی فارسی)

از:؟

رساله مختصری است در شناختن سنگ ها و معدنی های گرانبها که مؤلف آن را از تألیفات افلاطون حکیم می داند که عربی بوده و به فارسی ترجمه شده است این رساله در چهار باب به قرار ذیل است:

باب اول: در جواهرات و در آن چند فصل (40 فصل) است.

باب دوم: در روغن بلسان و ماهی سقنقور و دندان ماهی و عاج و آبنوس و مهره سیاه و مهره خویروک.

باب سوم: در مشک و کافور و عنبر و لادن و صندل و زعفران و عود و باد و غیره.

باب چهارم: در معدنیات از طلا و نقره و مس و قلع و سرب و آهن و حار حتی و سیماب سفید روی و برنج.

آغاز: «شکر و سپاس بی قیاس پادشاهی را سزاست که به جواهر قدرت این چرخ مینا را برافراشته، و جمیع کواکب را برا و نگاه داشته».

انجام افتاده: «و اگر به رنگ یاقوت سرخ بود به غایت نیکو است، و بهای لعل میانه بخرند، و شاید که با لعل مشابه باشد».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جز این که کتاب دوم بعد از

ص: 225

ظهر دو شنبه 12 صفر، 1161 نگاشته شده است. جلد: تیماج قهوه ای در پایان قصیده ای در مدح حضرت امیر مؤمنان علی آمده است:
(بریز ساقرا مرا مدام می به ساقرا) . . 93 گ، سطور 15، 11*15/5 سم

جنگ منبری یا انیس الواعظین

(جنگ فارسی)

از:؟

مطالبی است منبری مواعظ، آیات، روایات، سوگواری امامان علیهم السلام به ویژه مصیبت جانگداز شهدای طف با اشعاری به عنوان پیش
واقع و وقایع تاریخی و گریز به مصیبت شهدای کربلا و سپس اشعاری مناسب و زیان حال از جاهای مختلف و احیاناً اشعاری عربی را
که منبریان را سود دهد گرد آورده و در این جنگ نگاشته است.

نستعلیق تحریری، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، بی مقوا، در برگ 129 سه عدد مهر بیضوی «الراجی بالله
الغنی ابو طالب بن علی» دیده می شود، وقف محمد فراهانی در 1368 در پایان دیده می شود که نام انیس الواعظین نیز از آنجا گرفته شده.

170 گ، سطور مختلف 16، 20، 10*19 سم

ص: 226

رساله رمل

(رمل فارسی)

از:؟

رساله بسیار مختصری است در علم رمل و قواعد آن که به طور رمز و اشاره از حضرت دانیال و غیره نقل کرده است. آغاز: «این لفظها خارج است***. این لفظها داخلی است

انجام: «خانه های دوستی مسئول این است و 5 و 3 و 11 و 9 و خانه های دشمنی سائل و مسئول این است: 4 و 7 و 15 و 12».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ ندارد، جلد: کاغذ، برخی برگها سفید. 35 گ، سطور مختلف، 10*17/5 سم

طالع بینی

(دعا فارسی)

از:؟

کتابچه ای که در آن طالع بینی بر حسب ماه های دوازده گانه قدیم: حمل و ثور و جوزالی آخره و دیونامه که حدود هفتاد و دو دیو و دعای برخی دردها و مرضها همراه مطالب خرافی و بی مدرک نگاشته شده است .

آغاز افتاده: «و خرابه ها و خانه کهنه یا در زیر... بدان که در روز یکشنبه به او رسیده و نام خدا با او نباشد».

ص: 227

انجام افتاده: «و از روزها روز پنجشنبه و از ماهها ماه رجب، چون ماه نو بیند».

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: ندارد، پیوست آن هشت برگ اشعار مصیبت از صامت و جز او می باشد.

80 گ، سطور 14، 11*18 سم

الخلاصة في النحو و الفية بن مالك

(نحو عربی)

از: ابن مالک محمد بن عبدالله طائی (672)

به شماره (408) مراجعه شود.

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، آغاز و انجام افتاده است، جلد: تیماج مشگی، فرسوده، بی مقوا کوچک تر از کتاب، برگها آبی.

56 گ، سطور 9، 11*15 سم

دیوان ملا پریشان یا پریشان نامه

(ادبیات فارسی)

از: ملا پریشان (ق 13)

در حدود هزار و هفتصد بیت شعر است در موضوع اخلاقیات، مناجات، مدح و ثنای معصومین علیهم السلام و احیانا مصیبت حضرت امام حسین علیه السلام، و در برگ 33 و 34 شعری از میرزا نادر هرسینی، این اشعار به زبان فارسی آمیخته به برخی کلمات کردی می باشد.

ص: 228

آغاز: «من ژ بسم الله، من ژ بسم الله***ابتداء میکنم من ژ بسم الله

پریشان نامه ذکر مکم الله***نه برای هر کس پی فناء فی الله».

انجام: «دور کن از خانه تار عنکبوت***باشد اندر ماندنش نقصان نکوت

خرج را بیرون ز اندازه مکن***ریش حوشک خویش را تازه کن».

نستعلیق 24، 25 صفر المظفر سنه 1353 نام کاتب ندارد، بدون جلد، در پایان نرخ اجناس در سال های 1320 الی 1324 دوره جنگ اروپا در دو برگ آمده است. در آخرین برگ امضای علیرضا پور ابوالحسن (ظاهر) به تاریخ 19/12/30

آمده است. 63 گ، سطور مختلف 1316، 11*17 سم

شرح الفوائد الصمدیه

(نحو عربی)

از:؟

شرحی است مزجی از الفوائد الصمدیه بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (1030). این شرح الحدائق الندییه سید علی خان کبیر نیست و نیز الفوائد الشمسیه جمال الدین احمد بن محمد لاهیجی شاگرد شیخ بهاء الدین نیست.

ص: 229

آغاز افتاده: «كاد و كرب تجده عن ان الناصبة المصدريه نحو قوله تعالى و ما كاد وا يفعلون و قل اقتترانه بها، و يغلب في المضارع»..

انجام افتاده: «نحو من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه و لا خلة، لا ريب فيه مجرورة المحل نعت اليوم، و نحو قولك ان يقيم زيد فبكر قائم و بشر حاضر».

نستعليق، متن نسخ، كاتب و تاريخ كتابت ندارد، جلد: ندارد، حاشیه

نویسی دارد، نشان شنگرف

99 گ، سطور 15، 22*17/5 سم

مجموعه

1- معالم الاصول (1 پ 72 ر)

(اصول عربی)

از: شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی (1011)

به شماره (56) مراجعه کنید.

2- جامع الاخبار (74 پ 105 ر)

(حدیث عربی)

از: شیخ تاج الدین محمد بن محمد الشعیری (ق 6)

روایات و احادیث اخلاقی را در حدود یکصد و چهل و یک فصل با حذف سند بیان کرده است.

وی می فرماید: از آغاز بیست سالگی اشتیاق داشتم کتابی فراهم کنم که روایات زهد، موعظه، و ترغیب و ترهیب را که از امامان پاک و آثار راویان نیکو کار رسیده در

ص: 230

بر بگیرد و در عین حال به قرآن مستدل و به برهان مؤید گردد، تا سنم به پنجاه رسید الخ.

آغاز: «الحمد لله الأول بلا أول كان قبله، و الاخر بلا آخر يكون بعده، الذي قصرت عن رؤيته ابصار الناظرين».

انجام: «وقال (ع): بشر المستضعفين المقهورين من بعدي بالجنة، وقال (ع): بشر المشائين في الظلم بالمساجد بنور تام يوم القيامة».

3- گزیده ای از گلشن ایمان (124 و 150 ر)

(اخلاق فارسی)

از: حسین علی فرزند حاج محمد (ق 13)

از علامات آخر الزمان، و ویژگی های ظهور حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف را از اخبار و احادیث در عناوینی که نانوشته مانده تا شاید بعدا با شنگرف بنویسد) برگزیده است. سر آغاز گزینش می گوید از گلشن ایمان تألیف محمد تقی بن داود دیلمی ساکن قزوین این جزوه ها نوشته شد.

آغاز: «در ذکر بعضی از علامات آخر الزمان به شهادت آیات و روایات از آن جمله نبذه ای از کلام حضرت امام جعفر صادق علیه السلام مذکور می شود».

انجام: «و می گویند: یا لیتنی كنت ترابا: ای کاش من خاک می بودم، و هر که اطلاع بر تفصیل دلائل و اشارات طلبد رجوع بر کتب مبسوطه نماید».

4- فوائد (150 پ 158 ر)

(مختلف فارسی، عربی)

از: ؟ مطالبی مختلف از بحار الانوار، مجمع البحرین، کتب طبی، جدول چهارده

ص: 231

معصوم عليهم السلام در برگيرنده اسامی كنيه ها، القاب، و ساير ويژگي های آن بزرگواران احاديث، فقه، مسائل قضا و قدر، استصحاب و جز آنها در اين برگها آمده است.

آغاز: «من كتاب البحار: العقل هو تعقل الاشياء وفهمها في اصل اللّغة، و اصطلاح اطلاقه على امور: الأول هو قوة ادراك الامور»..

انجام: «عن بعض العارفين: الممكن المجرد عن الجسميه أن احتاج في كمالته الى البدن فهو النفس و الا فهو العقل».

نستعليق، حسين علي فرزند حاج محمد، كتاب اول در روز شنبه 19 رجب سال 1258، كتاب دوم: شنبه، اول جمادى الاول 1258، بين كتاب دوم و سوم مطالب مختلفی از احاديث و تاريخ و جز آنها به عربي و فارسي آمده است، كتاب سوم: سال 1258 وقف شهيد محمد فراهاني، ظاهرا همه مجموعه به خط يك نفر است، جلد: تيماج ضربي، داراي ترنج، مرمت شده در كارگاه آستانه مقدسه حضرت فاطمه معصومه ای در خرداد 1385 158 گ، سطور 21، 15/5*21 سم .

مجموعه

1- شرح الانموذج (1 پ 72 پ)

(نحو عربي) از: جمال الدين محمد بن عبد الغني اردبيلي (647) شرحی است توضیحی و گویا با عناوين: «قال، اقول» بر رساله «الانموذج في

ص: 232

النحو» جار الله محمود بن عمر زمخشری (538) که جزو کتب درسی حوزه های علمیه بود.

آغاز: «الحمد لله الذي جعل العربية مفتاح البيان، وصيرها آلة يحترز بها عن الخطأ في اللسان».

انجام: «عصمنا الله من شرورهم، ورد عليهم بلطفه كيد نحورهم، والصلاة والسلام على محمد وآله اجمعين».

2- رساله الدر المنضود في معرفة الصيغ والعقود (73 و 100 پ)

(فقه فارسی) از: علی بن شیخ حسین کربلانی (ق 11)

انواع و اقسام مختلف عقود و ایقاعات را با توضیحات کامل و صیغه های عربی آنها در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه نگاشته است.

مقدمه در: صیغ ایقاع و تقسیم عقد به لازم و جایز و بیان عقد لازم و عقد جایز، و بیان معنی قبض و اقباض و تقسیم ایقاع به لازم و غیر لازم

باب اول: در بیان صیغ عقود و در آن چهار مطلب است.

آغاز: «بسمه، حمد له، چنین گوید: اقل العباد علما و اکثرهم زللا المفتقر الى الله الغني على بن شيخ حسين كربلانی که: افعال مشروعه مکلفین».

انجام: «بلی اگر ضامن تسلیم کند مبلغ را به مضمون له، و محال علیه دفع کند مال خود را به محال له و مضمون له، و محال قبض کند مبلغ را بعد از تراضي اظهر آن است در آن وقت حکم آن معاملات باشد».

ص: 233

مؤلف کتاب دیگری در نیت برای سلیمان شاه صفوی نگاشته است به نام: الجواهر السلیمانیه».

3- صیغه های نکاح؟ (100 پ 104 پ)

(فقه فارسی) از: محمد باقر بن محمد تقی؟

رساله بسیار کوتاهی است در بیان وجوه صیغه های عقد دائم و موقت با رعایت جانب احتیاط که برای عقد دائم سیزده صورت بیان می نماید.

در کتابشناسی مجلسی که تألیفات آن علامه بزرگوار را نگارش نموده نامی از این رساله نیافتیم، آری رساله ای به نام عقود النکاح دارد که آغاز و انجام آن با این رساله مطابقت ندارد، ر. ک: ص 268 همان.

آغاز: «بسمه الحمد لله الذي العالمين (کذا؟)، و العاقبة للمتقين، و الصلاة والسلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين، بیاید دانست که ظاهر اخبار».

انجام: «وکیل مرد می گوید: هی علی ذالک طالق، تمت مؤلفه العبد المذنب محمد باقر ابن محمد تقی عفی الله عنهما».

کتاب اول نسخ خوب، روز شنبه، شعبان المعظم سال 1267، مهدی حسینی، عناوین و نشانها شنگرف، پس از پایان صورت عقد نامه با عباراتی شیوا. دوم: نستعلیق و نسخ، همان تاریخ، کتاب سوم: نستعلیق و نسخ، ظاهرا به خط مؤلف، جلد: تیماج قهوه ای روشن، مرمت شده، پس از پایان: کتاب الحسبه که امر به معروف و نهی از منکر را مورد بحث قرار داده، پس و پیش از کتاب اشعار و احادیث؛ و تاریخ تولد افراد زیادی در پایان مجموعه آمده است. 104 گ، سطور 15 14، 21/5*17/5 سم

ص: 234

(فقه عربى)

از: محقق حلى جعفر بن حسن بن يحيى بن سعيد (676)

به شماره 33 مراجعه كنيد.

نسخه حاضر جلد اول از كتاب طهارت تا پايان كتاب الوصايا مى باشد.

نسخ، نام كاتب و تاريخ كتابت ندارد، برخى نشانه‌ها شنگرف، گاهى تصحيح دارد، جلد: تيماج، مشگى، ساغرى بى مقوا، محكم.

204گ، سطور 16، 16* 22 سم.

رساله اى در رمل و جفر

(علوم غريبه فارسى)

از؟

در اين رساله از مسائل جفر و رمل و كشف ضمماير و مسائلى از اين گونه بسيار مبهم و سر بسته بحث شده است، گويا دفتر يادداشت شخصى است كه در اين قبيل مسائل كار مى كرده است.

آغاز: «بسمله، بطرس اعظم ب ت ث و متعلق به كورس ج ح خ و متعلق به زحل دذ و متعلق به مشترى رز».

ص: 235

انجام: «پس تحمل کن که در این جدول بیان شده است. این است بعون الله الملك المنان» که پس از آن جدولی در 16 * 9 خانه نگاشته است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: شمیم قهوه ای روشن، برگهایی در همان موضوع پیوست رساله می باشد که گویا یادداشتهای همان شخص است. 84 گ، سطور مختلف، 18/5*23 سم.

ابواب الجنان

(اخلاق فارسی)

از: میرزا رفیع الدین، محمد بن فتح الله واعظ قزوینی (1089)

به شماره (181) مراجعه فرمایید.

نسخه حاضر جلد اول و دارای چهارده مجلس است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج حنائی، ضربی، عنوان ها و نشانها شنگرف، مالکیت محمد جعفر حاج غلامحسین در سال 1296 در پایان رؤیت میشود.

264 گ، سطور: 23، 17*29 سم

الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة

(نحو عربی)

از: نورالدین عبد الرحمن بن احمد جامی (989)

ص: 236

به شماره (209) مراجعه شود.

نسخ خوب، محمد رضا در مدرسه صدر میرزا شفیع درب مسجد شاه، تاریخ کتابت ندارد، حاشیه نویسی دارد، عناوین شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای، فرسوده.

89گ، سطور مختلف، 21*32 سم

حياة القلوب

(تاریخ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (189) مراجعه کنید.

نسخه حاضر جلد سوم در امامت می باشد.

نستعلیق و نسخ خوانا، محمد هاشم نوری ابوکرنجی بن محمد بن محمد رفیع، روز چهارشنبه، 21 ربیع الاخر سال 1330 قمری، عنوان و نشان شنگرف، مهر مربع «العبد هاشم نوری» و تاریخ تولد نورچشمی عباسعلی 25

صفر در روز جمعه 3 ساعت از روز گذشته سنه 1255 در پایان دیده می شود. جلد تیماج قهوه ای، ضربی.

138 گ، سطور 23، 20/5*33 سم

ص: 237

شرايع الاسلام في معرفة الحلال و الحرام

(فقه عربي)

از: محقق حلي جعفر بن حسن بن يحيى بن سعيد (676)

به شماره (33) مراجعه فرماييد.

نسخه حاضر جلد اول تا اواخر كتاب الوصايا مي باشد.

نسخ، نام كاتب و تاريخ كتابت ندارد.

جلد: تيماج، ضربي حنائي سير، مرمت شده، حاشيه نويسي دارد، عناوين شنگرف، وقف، مالکيت خيرالدين و بيع: ملا محمد كاظم ملا علي نقی مؤدب در آغاز رؤيت می شود. 200گ، سطور 14، 21/5*28 سم

خلاصة منهج الصادقين

(تفسير فارسي)

از: ملا فتح الله بن شكر الله كاشاني (988)

به شماره (179) مراجعه كنيد.

نسخه حاضر جلد اول مي باشد كه از سوره حمد شروع شده و تا اواسط سوره يوسف پايان يافته است.

آغاز: «حمدی چون کلمات ربانی شایسته لطیفی است که از محض لطف ابدی». انجام نا تمام: «برادران یوسف را بر دوش گرفته و روی به راه آوردند، یعقوب».

ص: 238

نسخ و نستعلیق خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای سیر، ضربی مرمت شده، وقف محمد الفراهانی در تاریخ شهر جمادی الثانی 1368، سپس وقف شهید محمد باقر حبیبی

317گ، سطور 23، 20/5*29/5سم

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

(فقه عربی)

از: شهید دوم زین الدین بن علی عاملی (966ق)

به شماره (4) مراجعه شود.

نسخه حاضر جلد دوم می باشد. نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: گالینگور، گوشه ها و ته: تیماج

قهوه ای وقف محمد باقر حبیبی، عناوین شنگرف کم رنگ.

224گ، سطور 23، 22*30سم

الحدائق الناضرة في أحكام العترة الطاهرة

(فقه عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم البحرانی (1986)

فقه استدلالی گسترده ای است در 6 مجلد بزرگ (با این که تا کتاب وصیت بیشتر نگاشته نشده است)

ص: 239

در آغاز دوازده مقدمه در مبانی احکام آورده است که آخرین مقدمه آن در بیان فرق بین اخباری و اصولی است.

آغاز: «الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله».

آغاز نسخه افتاده: «حتى لقد أصبحت عرصات العلم دراسة الآثار، و منازلہ منظمۃ الأقطار، و عفت اطلاله و معالمه».

انجام افتاده: «و من تأمل في مضامين الأخبار التي قدمناها؛ لا يخفى قوة ما ذكرناه مثل قوله (ع) في صحيحه محمد بن مسلم: و يريد اذا وقع الكسوف».

نسخه حاضر جلد اول از كتاب الطهارة تا بخشى از: الفصل الثالث في صلاة الآيات وما يتعلق به است».

نستعليق خوب، به خط سيد على بن سيد ميرزا، پنجم جمادى الاولى سال 1230 جلد: تيماج قهوه ای سير، ضربی، وقف شهيد محمد باقر حبيبي، عنوان و نشان شنگرف، سپس وقف محمد فراهانی در محرم الحرام سال 1368، حاشیه نویسی دارد.

208گ، سطور 27، 30*21 سم

عين الحيات

(اخلاق فارسی)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (184) مراجعه کنید.

ص: 240

نسخ و نستعلیق، ابوطالب بن ملا محمد طاهر رودکی، روز دوشنبه، 14 رمضان سال 1243 قمری، جلد: تیماج مشگی فرسوده، وقف مهری خانم بنت مرحوم یوز باشی بابا برکافه مؤمنین و شیعیان ائمه اثنا عشر و تولیت آن با ملا محمد جعفر فرزند ملا طالب سال 1270، عنوان و نشان سنگرف، اوراق به هم ریخته.

303 گ، سطور 22، 30*21 سم

المطول (في شرح تلخیص المفتاح)

(بلاغت عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793)

به شماره (3) مراجعه فرمایید.

نسخ سید حسن حسنی خراسانی بن سید محمد، صبح روز جمعه 21 ربیع الاول سال 1326 در اصفهان، جلد: تیماج مشگی مرمت شده، حاشیه نویسی دارد، پیش از کتاب قصیده مولانا جامی و اشعار و معما به نامهای مختلف و بحر طویل و سایر فوائد پیش و پس از کتاب آمده است، در پایان دو عدد مهر بیضوی: «صاحب خلق حسینی حسن» که درست خوانده نمی شود.

نشان سنگرف

185 گ، سطور 23، 30*21 سم

ص: 241

حیات القلوب

(تاریخ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (189) مراجعه شود. نسخه حاضر جلد اول می باشد.

آغاز: «حیات قلوب مرده دلان به وادی ضلالت و حرمان به حمد خداوندی ماندی است که مقربان درگاه احدیتش به زبان بی زبانی».

انجام نا تمام: «موسی بر سر قبر هارون آمد، و او را ندا کرد، هارون به امر خدا از قبر بیرون آمد و گفت: موسی مرا نکشته است».

نسخ، عربی معرب، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی کوچکتر از کتاب وقف کربلای عبدالصمد بن کربلای عبدالحمید بر کافه شیعیان اثنا عشریه که قابلیت فهم احادیث داشته باشد در 11 شهر جمادی الآخر سنه 1261، در صفحه آغازین مهر بیضوی «عبدالوهاب قزوینی» رؤیت می شود.

137 گ، سطور 25، 20*29 سم

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

(فقه عربی)

از: شهید ثانی، زین الدین بن علی عاملی (966)

ص: 242

به شماره (4) مراجعه کنید.

نسخه حاضر جلد دوم می باشد.

نسخ، نام کاتب ندارد، چهارشنبه 26 ربیع الثانی سال 1235 هق، جلد: تیماج مشگی، نشان شنگرف، حاشیه نویسی دارد.

194 گ، سطور مختلف 21 23، 21*20 سم

مصایح القلوب

(اخلاق فارسی)

از: ابوسعید حسن بن حسین شیعی سبزواری (ق 8)

به شماره (427) مراجعه کنید.

آغاز و انجام این نسخه افتاده است.

نسخ و نستعلیق خوش، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج مشگی فرسوده، تک لنگه، عناوین شنگرف

85 گ، سطور 25، 19*27 سم

اصلاح المؤمنین

(اخلاق فارسی)

از: ؟

رساله ای است که در چهل باب در موضوع اخلاق و سیاست کشور داری که آن را

ص: 243

برای یکی از شاهزادگان نگارش نموده است. در نگارش این رساله از اشعار شاعران و روایات امامان علیهم السلام

و آیات قرآن بهره فراوان برده شده است، و به راستی در موضوع خود جالب و شیوا و از نظر عبارت پردازی نیز زیبا می باشد.

نسخه حاضر کمی پیش از باب دهم آغاز شده، عنوان مزبور در فراز صفحه آغازین آمده است، و این رساله را در هیچ منبعی نیافتیم. از محتوای رساله بر می آید که در حدود سال 995 قمری و برای شاهزاده ای به نام معین الملک و الدوله ابوالحسن (گ 46 پ و 68 پ) نگارش یافته است. پشت برگ 19 کتاب مراجعه فرمایید.

آغاز: «بسمله، بعد الحمد و الصلاة»:

از ملائک بهره داری از بهایم نیز هم*** بگذر از حظّ بهایم کز ملائک بگذری

.... باب دهم در ادب صیانت نفس است از قول ناپسند و فعل ناستوده».

انجام: «و نه در هیچ کار اندیشه به کار برد، و نه در هیچ مهم شرط نگاه دارد، و اصل در بندگان حیا و زیرکی است، و این همه از صفتها مستحکم تر است، و السلام...» .

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد.

جلد: تیماج قهوه ای سیر، ضربی، فرسوده.

71 گ، سطور 19، 18*22/5 سم

ص: 244

(ادب فارسی)

از: شیخ مصلح الدین بن عبدالله سعدی شیرازی (691)

به شماره (178) مراجعه شود.

نستعلیق، عزیز الدین، سنه 1207 درام تسر پنجاب گاهی عنوانها شنگرف، بدون جلد، صفحات مجدول به رنگ آبی دو خطه. 121 گ، سطور 12، 18*27/5 سم

الفوائد الضیائیه فی شرح الکافیہ

(نحو عربی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (898)

به شماره (209) مراجعه کنید.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج مشگی، ضربی تک لنگه.

160 گ، سطور مختلف، 18 - 15، 14*21 سم

حاشیة شرح العضدی علی مختصر ابن الحاجب

(اصول فقه عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (793)

ص: 245

ابن حاجب عثمان بن عمر (746) کتابی به نام «منتهی السؤل و الأمل فی علمی الأصول و الجدل» نگاشت، سپس آن را تلخیص نموده مختصر الاصول نامید.

دانشمندانی به شرح آن همت گاشتند از جمله قاضی عضد الدین عبد الرحمان بن احمد ایجی (756) نسخه حاضر حاشیه مفصلی است به عنوان «قوله قوله» بر شرح ایجی یاد شده.

تفتازانی آن را در 26 شعبان سال 734 به پایان برده است.

آغاز: «الحمد لله الذي وفقنا للوصول إلى منتهى اصول الشريعة الغراء و شرح صدورنا بنور الاهتداء الى سلوك المحجة البيضاء..... قوله في صدر الكتاب: و ينحصر المختصر، ذهب الجمهور».

انجام: «ارشدنا و اياكم لما ينفعنا في الدنيا و الاخرة... صلى الله على محمد و على آله و أصحابه و ازواجه».

نسخ، محمد بن محمد مؤمن بن علی قلی، سال 1228، حاشیه نویسی دارد، جلد: تیماج حنائی سیر ضربی مرمت شده، نشانها سنگرف، بر فرود صفحه آغازین مهر مربع: «افوض امری الى الله عبده لطف الله» و بر فراز آن:

لطف الله في شهر محرم الحرام 1276 رؤیت می شود.

238 گ، سطور 26 - 25، 21/5*15/5 سم

آقا نجفی، ج 1، ص 89، ج 3، ص 24.

حديقة المتقين في معرفة أحكام الدين

(فقه عربی)

از: ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی (1070)

احکام فقهی عبادات را به اختصار و فتوائی در یک مقدمه و پنج باب و یک خاتمه نگاشته است. بدین قرار:

مقدمه: در فضیلت نماز.

باب اول: در احکام طهارت.

باب دوم: در احکام نماز.

باب سوم: در احکام خمس و زکات.

باب چهارم: در احکام روزه.

باب پنجم: در احکام حج و زیارت

خاتمه: در احکام غیر عبادات که دانستن آنها ضروری است.

آغاز: «الحمد لله رب العالمین، و الصلاة والسلام علی اشرف المطهرین محمد و عترته المعصومین، أما بعد چنین گوید: ... این رساله ای است در بیان عبادات».

انجام افتاده: «و همچنین کثیر السهو اگر سهوی کرده باشد که موجب سجده سهو باشد سجده سهو را به جا نمی آورد».

نسخه حاضر تا اواخر باب دوم است.

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، بدون جلد، عنوان و نشان شنگرف

106گ، سطور 19، 16*21/5 سم

ص: 247

(سوگواری فارسی)

از:؟

مقتل نسبتاً مفصلی است در سوگواری شهدای کربلا علیهم السلام، در صد و پنج باب و هر باب دارای چندین مجلس که معمولاً در آغاز هر مجلس خطبه ای به زبان عربی آورده و در هر مناسبتی چند بیت شعر به فارسی در سوگواری نگاشته است.

نسخه حاضر در آغاز به روایات رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم درباره حضرت امام حسین علیه السلام پرداخته است و به فرمایشات آن بزرگوار درباره اهل بیت خود به پایان برده است.

برخی از عنوانها از این قرار است: در ذکر وفات جناب ابوطالب، مصیبت حضرت ابراهیم، مصیبت حمزه، ذکر وفات خدیجه کبری، در ذکر واقعه جان گداز اشرف کائنات.

آغاز افتاده:

«ما سوی الله در ره عشق آفتاب***جمله ذرات از وی کامیاب

ظاهر دانائی و ادراک اوست***باطن شاهنشده لولاک اوست»

انجام افتاده: «ای پادشاهی که هفت دوزخ یک شراره از نیران غضب تو است، و هشت بهشت یک شمه ای از دریای رحمت تو، رخت خلیل را از آتش کشیدی، و گلیم کلیم را از آب قهرت کلیم قبطیان».

ص: 248

نستعلیق و نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف و بیشتر نانوشته، جلد: تیماج مشگی، تک لنگه.

255 گ، سطور 17 - 21، 15*21 سم

شرح مفاتیح الشرایع

(فقه عربی)

از: مولا محمد باقر ابن محمد اکمل وحید بهبهانی (1206)

شرح بسیار مفصلی است در هشت جلد به عنوان «قوله قوله» بر کتاب «مفاتیح الشرایع» ملا محسن فیض کاشانی (1091) و این شرح جز حاشیه مختصری است که وحید بر مفاتیح نگاشته است. و آن را «مصابیح الظلام» نیز می گویند.

نسخه حاضر از اول طهارت است تا پایان منزوحات بئر، و خطبه کتاب را ننوشته اند.

آغاز: «قوله: فمن كان اه اعلم أن الأحكام الشرعية بأسرها توقيفية موقوفة على الثبوت من الشرع بالبدیهة».

انجام: «و ان كان تجاهماً بحذاء القبلة و هما مستویان في مهب الشمال فسبعة أذرع، و هذه الرواية تنادي بما ذكرنا من فوقية الشمال»..

نسخ، مهدی بن محمد طاهر، عصر روز پنجشنبه، ششم ماه رمضان 1231 در قصبه خوانسار، جلد: تیماج مشگی، عناوین شنگرف

258 گ، سطور: 31، 20*31 سم الذریعه، ج 14، ص 75؛

آقا نجفی، ج 3، ص 280

ص: 249

(حدیث عربی)

از: محمد بن یعقوب کلینی (328)

به شماره (141) مراجعه شود.

نسخه حاضر فروع کافی کتاب الصیام تا اواخر باب اصناف الحج می باشد.

آغاز: «بسمله، کتاب الصیام، باب ما جاء في فضل الصوم و الصائم، علی بن ابراهیم..... عن أبي جعفر عليه السلام: بنی الاسلام علی خمس».

انجام افتاده: «فقلت: اصلحك الله سألتك فامرتني بالتمتع، و اراك قد افردت الحج العام؟ فقال: اما و الله انّ الفضل لفي الذي امرتك به ولكني».

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان مشگی و درشت، خط خوانا، دارای عرضهای متعدد در صفحه آغازین و سوم، مالکیت محمد حکیم المصری و عرض سنه 997 مهر دایره ای: «الواثق بالله الکریم محمد بن حسن الکریم المصری» و دایره ای دیگر: «امانت خان شاه جهانی سنه 1032» و مهر دایره ای: «ابوالفتح فتح الله و الله اکبر 11 خرداد سنه دیده شد، و عرض دیده شد ماه دی الهی سنه، و 22 تیر ماه الهی 16 عرض دیده شد. قیمت مال سی رویه و مهرهای دیگر و عرض های دیگر در بخش هنری آستانه مقدسه وصالی و مرمت شده است، برخی تصحیحات را دارد، جلد: مقوا.

93 گ، سطور 17، 26*19/5 سم اصل کتاب

خطوط 1316/56 سم، مرمت شده، 30*38 سم

ص: 250

از: محمد علی بن حاج خانعلی بن شکر علی بن زلفعلی بن حبیب الله زنده در 1320 ق)

مطالبی حدیثی، تاریخی، اشعاری پند آموز، حکمت آمیز، سوگواری به عربی، فارسی و گاهی ترکی از کتابهای مختلف و گاهی از منابع ضعیف چون سحاب الدموع و امثال آن گرد آورده و در این کتابچه نگاشته است.

آغاز افتاده: «زمین ها در نزد خدا مکه است، خاکی در نزد خدا بهتر از خاک آن نیست و سنگی در نزد خدا بهتر از سنگ آن نیست».

انجام: «خداوند وحی فرمود به ابراهیم علیه السلام: که از برای تو و ساره اسحاق متولد خواهد شد...».

نسخ و نستعلیق، به خط محمد علی بن حاج خانعلی در 1320 ق و زمان های مختلف، مهر مستطیل «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمد علی» و مهرهای مختلف دیگری در جاهای مختلف دیده می شود.

عناوین و ترجمه ها شنگرف، وقف مدرسه فیضیه در تاریخ 51/5/25، واقف: محمد حسین رشاد، جلد تیماج مشگی، تک لنگه

377گ، سطور مختلف، 14* 21 سم

ص: 251

1- حاشیه الکلام؟ (1 ر 73 پ)

(کلام عربی)

حاشیه مختصر و موجزی است توضیح گونه و گاهی انتقادی بر کتابی کلامی با عناوین: «قوله، قوله»

آغاز نسخه: «اهل السنة، و آن خص بقوله: «حقایق الاشیا ثابتة» فالمراد اهل الحق في هذه المسألة و هم ما عدی سوفسطائیه».

انجام: «قوله اشق و ادخل في الاخلاص، فيكون افضل... قلت: هذا الادعاء مما لا يقبل في حق الأنبياء، و به يظهر أن هذا الوجه ايضا يفيد تفضيلكم فقط، أن الفضل... انه ذو الفضل العظيم».

2- حل لغاز؟ (74 پ 103 پ)

(لغز فارسی)

شرح و توضیحی است بر لغزهای اسمی که با شعر اسم هایی را در نظر گرفته، و برای هر یک معمولا مصرعی آورده است که به طرز کنایه آن اسم در آن مصرع یک بیت آمده است. و دو بیت اول به ترتیب به نام های منوچهر، فانی، اوحد، امان سروده شده است و بیتها چنین است:

جبین ماه ملک دانی از چه پر نور است***به پیش فرش حریم تو سوده پیشانی

ص: 252

مکان پست تو بالای آسمان آمد*** از آن مکان رفیعی که نبودش ثانی

آغاز: «ابتداء از اسم منوچهر کرده، و گفته: از جبین ماه میم اراده کرده و ظرف نور را ظرف چه دانسته منوچهر حصول یافته».

انجام افتاده: «گفته: بماحی له نماید، ما حی زلف بود، و از اولام مراد است، چون بلام له نماید؛ سیف الله حاصل آید، کمان تحلیل یافته گفته: کمان بر تیر کثیر شود، کثیر پیر بود، و تیر بر کمان».

نسخ نام کاتب ندارد، پایان رساله اول: فی سنه 983، عناوین رساله اول: شنگرف و دوم نانوشته، جلد: ندارد. 103 گ، سطور 14، 10*18/5 سم

دفتر یادداشت؟

(ادبیات فارسی)

از: سید محمد فرزند سید علی نقی فرزند سید ابراهیم (زنده در 1321 ق)

عمدتاً اشعاری متفرقه ادبی، عرفانی، اخلاقی و جز آن را در این دفتر گرد آورده است، در میان یادداشتها وصیتنامه سید علی نقی در سال 1327 و شجره نامه سید محمد در 12 ربیع الثانی سنه 1321 آمده است.

آغاز: «الف قامت ای مغبچه سرو است بلند*** حاجبت این همه آفاق گرفته بکمند»

ص: 253

انجام: «یوم پنجشنبه سیزدهم شهر ربیع الثانی سنه 1321 از دارالخلافة تهران حرکت کردیم به طرف مشهد مقدس ... و روز یکشنبه هیجدهم شهر مذکور (شعبان) قبل از ظهر وارد طهران شدیم».

نستعلیق تحریری بیشتر به خط سید محمد مزبور، در تاریخهای مختلف، بیشتر برگها سفید، جلد: تیماج قهوه‌های مایل به سرخی بی مقوا، در پایین اولین صفحه وصیتنامه مهر مربع «العبد المذنب علی نقی الحسینی» رؤیت می شود. ا

وصیتنامه در تاریخ روز سه شنبه 24 محرم الحرام 1327 تحریر یافته است.

23 گ نوشته شده، سطور مختلف، 16*20 سم

مختصر الشرایع

(فقه عربی)

به شماره (172) مراجعه شود.

از: محقق حلی جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (676)

به شماره (172) مراجعه شود.

این همان مختصر النافع است، نهایت آغاز نسخه حاضر با آغاز آن متفاوت است.

نسخ، حسن بن جعفر معروف به حاجی آقا بن سید علی نقی طباطبایی، اواخر شوال المکرم سنه 1205 ظاهراً، عناوین سنگرف، در آغاز و انجام مهر

ص: 254

مربع «حسن بن جعفر الطباطبایی» رؤیت می شود، جلد: گالینگور، شیرازه و

گوشه ها تیماج.

175 گ، سطور 16 15، 14/5*20 سم

تقریرات الدرس

(اصول عربی)

از: عبد النبي الموسوي الكازرونی (ق 14)

تقریرات درس اصول آقا ضیاء الدین عراقی (1361) فرزند محمد می باشد، که به طور مختصر از بحث مفاهیم تا اواخر اجتهاد و اوائل تقلید را در بر دارد.

نسخ، به خط مقرر مزبور، روز جمعه، غره جمادی الثانی، سنه 1349، جلد: گالینگور آبی مشبک به سفید. 242 گ، سطور مختلف، 13/5*21 سم

دوازده باب

(تعبیر خواب فارسی)

از:؟

رساله بسیار کوتاهی است در خواب گزاری که بدون دلیل و مستندی تعبیر خواب دیدن انسان و حیوان و سایر اشیاء را با تعبیر آنها آورده است.

آغاز: «بسمله، حمد له، أما بعد بدان که علم شریعت معجزه حضرت یوسف علیه السلام و

ص: 255

جمله پیغمبران در این رنج برده اند (چنین از برای فائده خلق).

انجام افتاده: «و اگر خواب بیند سرچشم راست جهد روزی باشد، و اگر در خواب

بیند سرچشم چپ او جهد غم بر وی رسد...» .

نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج فرسوده، قهوه ای سیر بدون مقوا، کوچکتر از رساله. 14

گ، سطور 9، 11/5*17 سم.

مجموعه

1- تعبیر خواب یا دوازده فصل (1 پ 29 ر)

(تعبیر خواب فارسی) از:؟ رساله مختصری است در خوابگزاری در دوازده فصل، بدین قرار: فصل اول: در حقیقت خواب، و اسباب رؤیت، و شرایط صحت آن و آداب معبر.

فصل دوم: در دیدن تجلی نور ایزدی و روحانیت و انبیاء و اولیاء و سلاطین و ملوک و جن و شیاطین و قیامت و حساب و کتاب و بهشت و دوزخ

فصل سوم: در دیدن انسان و اعضاء او و آن چه از او بیرون آید.

فصل چهارم: در تصرفاتی که انسان کند در اعضاء خود و غیر آن، و اعراض و احوالی که بر او طاری شود.

فصل پنجم: در جانوران

ص: 256

فصل ششم: در آثار علوی و آسمان و ستارگان. فصل هفتم: در آثار سفلی و بناها. فصل هشتم: در باغ بوستان و درختان و میوه ها و مانند آن. فصل نهم: در معدنیات و آن چه از آن سازند. فصل دهم: در آلات صناعات و آلات خانه و حرب و ملاحی. فصل یازدهم: در طعام و شراب و عطر و لباس و نان. فصل دوازدهم: در خواب های بدیع.

آغاز: «بدان که علم تعبیر که آن عبارت است از معرفت احوال خوابها، و کیفیت احوال رؤیا، و این علمی شریف است».

انجام: «دیگر شخصی به خواب دید که از ماه چراغ می گرفت، نایبنا شد».

2- مقاله ای در علم فراست (29 پ 35 پ)

(قیافه شناسی فارسی)

از: ؟

رساله مختصری است در قیافه شناسی در دو باب: باب اول: در دریافتن اخلاق مردم سبب چگونگی صورت و رنگ و شکل و باب دوم: ترجیح بعضی از این علامات بر بعضی.

آغاز: «این مقاله در علم فراست که آن عبارت است از معرفت اخلاق درونی، و صفات باطن انسانی».

انجام: «معلم نجوم نیک داند تا تأثیرات کواکب و طبایع و منسوبات بهر یکی از آن شناسد. و الله اعلم و احکم».

ص: 257

3- حرف الطبيعة (35 پ 45 ر)

(طبیعی فارسی)

از:؟

در پنج، شش حرفه که نیازمند آموختن و مهارت یافتن می باشد تا از عهده تصدی آن به خوبی بر آید در 6 فصل بدین قرار

فصل اول: در بیطره یا فرسنامه که بخشی از دامپزشکی کهن می باشد، پرورش اسب، بهداشت و تیمار و خوراک و طرز نگهداری آن را در بر می گیرد.

فصل دوم: در احوال مرغان شکاری.

فصل سوم: در قلع آثار جامه سپید بر هر چه بیالاید.

فصل چهارم: در فلاح.

فصل پنجم: در اکتاف، گویند بعضی از اهل طبایع در وقت افزونی ماه گوسفندی میشینه را بکشند و از شانه او استدلال بر وقایع امور و احوال سال کردند.

فصل ششم: در احکام اختلاج. آغاز: «مقاله علم الحراف الطبیعت (چنین!) که آن شعب و اقسام بسیار دارد، و به حقیقت بیشترین صفت ها به او راجع». . انجام: «اگر ساق چپ بجهد چشمش به محنت دشمنان روشن گردد».

4- مقاله ای در علم دم و علم وهم (45 پ 48 پ)

(علوم غریبه فارسی)

از:؟

این مقاله در دو فصل است:

فصل اول: در علم دم (انفاس)

فصل دوم: در علم وهم.

ص: 258

آغاز: «مقاله ای در علم دم و علم وهم، که اول عبارت است از معرفت انفاس، و دلالات آن، و دوم از معرفت (جنین) تسخیر اوهام، و تدبیر ریاضت آن.

انجام: «و هر یکی از این احکام بسیار ثابت کنند، اما چون در ذکر آن زیادت فائده متصور نمی شود به همین اکتفا رفت».

5- رساله ای در بیان علم اختلاجات (49 پ 51 پ)

(متفرقه فارسی)

از:؟

به شماره (25) مراجعه کنید.

6- آداب سفر کردن (51 پ 54 پ)

(احکام فارسی)

از:؟

رساله بسیار کوتاهی است در آداب مسافرت که در آغاز شش چیز را در ابتدای سفر بد می داند: دیدن کلاغ، گرگ، آهو، بوم، زن سلیطه، ماده خرگوش، و برای هر یک شرطی قرار داده است. سپس تفاللات بد و آداب رفاقت و سفر را تا 45 عدد می شمارد، و دستور می دهد که در همه حالات از یاد خدای تعالی غافل نباشد.

آغاز: «بدان که مسافر باید از خدا غافل نباشد، با یاد حق سبحانه و تعالی دائم بوده

باشد».

انجام: «و چون راه را گم کنی؛ دو رکعت نماز بگزار و بگو: یا صالح! یا ابا صالحا ارشدونا الی الطریق رحمکم الله، انشاء الله که از خدای تعالی غافل نشوند».

7- در بیان سگزیو لدوز (56 پ 72 پ)

(متفرقه فارسی)

ص: 259

در این بخش مطالب متفرقه را به نگارش در آورده است. بدین قرار:

الف. در احکام سگزیولدوز

ب. در خلاصه ایام و خوب و بد آن.

ج. در بیان فصد و حجامت

د. در اوقاتی که جماع کردن در آن مکروه است.

ه در بیان اعمالی که سبب فقر می شود.

و. در دیدن ماه.

ز. در بیان استخاره در ساعات روز، استخاره به قرآن.

ح. استخاره ذات الرقاع.

ط. کیفیت ختم سوره انعام.

ی. در پر کردن لوح از مولا محمد علی یزدی.

8- اخلاق عارف سبحانی جلال الدین محمد دوانی (73 پ 91 پ)

(اخلاق - فارسی)

از:؟

رساله مختصری است در موضوع اخلاق که برخی از عنوانها بدین قرار است:

فصل فی خلافت آدم.

در علاج خوف مرگ.

در صحت نفس و سلوک با ارباب دهر.

در علاج حزن.

ص: 260

در علاج حسد.

در علاج غضب.

وصایای ارسطالیس.

المعه در فضیلت محبت.

گویا برگرفته از لوامع الاشراف جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (908) باشد.

آغاز: «فصل في خلافت آدم، قال الله تعالى: ما خلقنا السماوات و الارض و ما بينهما لا عین».

انجام: «حجاب چهره جان می شود غبار تنم***خوشا دمیکه از این چهره پرده بر فکنم

9- فصلی از کیمیای سعادت (91/111ر)

(اخلاق فارسی)

بخش کوچکی از آغاز (پس از حمد و سپاس و درود) کتاب کیمیای سعادت ابوحامد محمد بن محمد غزالی (505) است، که غزالی آن را از کتاب احیاء علوم الدین خود برگرفته و به زبان فارسی نگاشته است.

آغاز: «فصلی است که از کیمیای سعادت که از تصانیف محمد غزالی، بدان که آدمی را به هرزه و بازی نیافریده اند، بلکه کار وی عظیم و خطر وی بزرگ است». ا

انجام: «و او منزّه است از آن که او را به جایی خاص اضافه کنند، و تمامی این نوع از تقدس در آن آشکار شود».

ص: 261

10- فضیلت شرح چهل حدیث (111 ر 121 ر)

(اخلاق فارسی)

چند حدیث کوتاه از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در توحید و معاد و اخلاق آورده و مختصری شرح داده و اشعاری چند از ملای رومی و غیره همراه حکایت کوتاهی برای هر حدیث نگاشته است، گویا در نظر داشته که چهل حدیث بنگارد.

آغاز: «بسمله، فضیلت شرح چهل حدیث، حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله و سلم، فصل فی توحید (چنین) بر دو قسم است».

انجام: «ره دوراست در پیشت عزیز از ادراحت کو*** در این ره گریه شام و نیاز صبگاهت کو؟

چو در صفه طاعت دعوی صفا داری*** دم اخلاص بر تحقیق این دعوا گواهدت کو؟

11- فضیلت شرح سوره یوسف (122 پ 137 پ)

(اخلاق فارسی) از: ابوالفضل محمد حامد شوشتری تفسیر برخی آیات از سوره یوسف ال است به روش عرفانی، دارای حکایت‌های

کوتاه از عرفاء و اشعاری مناسب.

آغاز: عبدالله سهل شوشتری روح الله تعالی روحه فرماید: که حق تعالی اگر بنده را بعدد هر حرف از قرآن فهم عطا فرماید، به هزار یک از دقائق قرآن و نکات آن نرسد».

ص: 262

انجام: «همه کس به عشق یاری، همه کس به فکر کاری***من و دل ز بی کسی ها به در دعا نشسته».

12- حفظ صحت (138, 143 پ)

(پزشکی و شیمی فارسی)

از: یادداشت های کوتاهی است در سه بخش یا سه فصل بدین قرار:

فصل اول: در حفظ صحت

فصل دوم: در ساختن لثالی.

فصل سوم: در اشارت به بعضی از اصطلاحات.

آغاز: «فصل اول در حفظ صحت، بدان که حفظ صحت از اهم اشیاء است، خصوصا در این زمان که طیبی که اعتماد به تدبیر او توان کرد متعذر است».

انجام: «و آب نقره را ماء البیاض خوانند، و آب زیق را ماء الفر، و العلم عند الله تعالی».

کتاب اول تا نهم نستعلیق نسخ گونه، پایان اول: حاج تقی فرزند حاج عبدالله، غزه شعبان 1135 هجری، در قریه آسنجان در خانه مولا عبدالله، پایان سوم: حاج تقی فرزند حاج عبدالله شربت دار، شعبان 1135، پس از کتاب ششم، احکام مریض، در احکام بیماری در ایام ماه کتاب دهم، یازدهم، دوازدهم، نستعلیق، در همه کتابها: عنوان و نشان سنگرف، جلد تیماج سوخته های سیر، فرسوده. همه مجموعه به یک قلم با فراز و فرود

143 گ، سطور 19، 11*16 س

ص: 263

به لسان الذاکرین

(تاریخ فارسی)

از: میرزا محمد هادی بن ابو الحسن شریف نائینی (پیش از 1265 ق)

به شماره (120) مراجعه شود.

نسخه حاضر جلد اول و دوم تا بخشی از مجلس شهادت امام جواد را در بر دارد.

نسخ خوب و خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوان و نشان شنگرف، برخی عناوین نانوشته، جلد: مقوا، آبی. 438 گ، سطور 17، 21/5*31 سم

تفسیر جلاء الاذهان و جلاء الاحزان (گازر)

(تفسیر فارسی)

از: ابوالمحاسن حسین بن حسن جرجانی (ق 10)

تفسیر گسترده و مهمی است بر قرآن کریم با استناد به اخبار و احادیث امامان معصوم علیهم السلام، دارای مقدمه ای در هفت فصل.

بنا به گفته مرحوم استاد محدث ارموی اساس این تفسیر؛ «روض الجنان و روح الجنان» ابوالفتوح رازی می باشد که به تفسیر ابوالفتوح رازی مشهور شده است.

نسخه حاضر با اینکه در آغاز به عنوان جلد اول نگاشته شده از سوره انعام: 6 تا پایان سوره کهف: 18 می باشد.

آغاز: «رضی الله عنهم و رضوا عنه ذلك الفوز العظيم ... خدای تعالی گفت یعنی گوید در آن روز که این نیست که سود کند».

ص: 264

انجام: «خدای تعالی همه را توفیق طاعت بمایحبه و یرضاه کرامت کناد بمحمد و آله الامجاد، و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله و عترته الطاهرين».

آیات نسخ، و شرح نستعلیق، کیهند فرزند شاه نظر در سیف نانلی از محال دیلمان، برای برادر اعز ارشد ارفع اجل امجد رمضان، روز دوشنبه 17 شهر جمادی الاول برابر 25 شهریور قدیم، سنه 1064، عنوان و نشان شنگرف، جلد تیماج مشگی، اطراف برگها موریانه خورده، خطوط سالم، خط خوب خوانا.

435 گ، سطور 20، 18*30 سم

کتاب الدعاء؟

(دعای عربی)

از:؟

کتاب دعاء گسترده ای است که در آغاز آن روایات دعاء برای برادران دینی در غیبت آنان و آداب دعاء و کسانی که دعاء آنان به اجابت نمی رسد.

برخی از عناوین آغازین از این قرار است:

الباب الأول: في ما يتعلق من الادعية بالصلاة الخمس اليومية و تعقيباتها و شروطها و في ادعية الساعات و الليالي و الأيام، و فيه فصول.

و لنبدأ بذكر ادعية تتعلق بمقدمات الصلاة.

الفصل الثاني: في التعقيب.

ص: 265

الفصل الثالث: في سجدتي الشكر و صفتها.

الفصل الرابع: في ادعية الصلاح و المساء.

الفصل الخامس: في ادعية كل يوم.

الفصل السادس: فيما يعمل ليلا و في النوافل الليلية.

الفصل السابع: في التوافل اليومي.

الفصل الثامن: في ادعية الساعات.

و پس از آن مطالب با عناوين حرز و حجاب آمده است.

آغاز افتاده: «غير الله سبحانه و الدعا المقدم قبل نزول البلاء، و الامام المقسط و المعمم بدعائه، فعن هشام بن سالم عن أبي عبد الله قال: من قدم اربعين من المؤمن، ثم دعا استجيب له».

انجام افتاده: «قاله الشيخ ابن فهد رحمه الله في عدته، فهذه... قولاً غير ما ذكر من الأدعية التي فيها الاسم الاعظم، كدعاء الجوشن، و دعاء المشلول، و دعاء الصحيحه، و دعاء المجير».

نسخ، نام کاتب و تاريخ کتابت ندارد، جلد: گالينگور مشگی، ضربی، فرسوده، صفحات مجدول به مشگی و صورتی، و طلائى عنوان و نشان شنگرف

319 گ، سطور 19، 29*21 سم

ص: 266

تقریرات الأصول؟

(اصول فقه عربی)

یکدوره اصول فقه گسترده ای است که از بحث ظن آغاز گشته و به مباحث اجتهاد و تقلید پایان یافته است، گویا تقریرات بحث یکی از اساتید این فن باشد، و به وسیله یکی از شاگردانش، به رشته تحریر در آمده است.

آغاز: «بسمله، فی المظنة و اعتبارها، و تفصیل الکلام علی وجه یکشف اللثام عن وجه المرام يستدعی رسم مقدمة».

انجام: «هذا آخر ما آوردنا (کذا) ایراده فی هذه المسألة المهمة علی ما افاده الاستاذ المحقق المدقق العليم العلامة مد الله ظله علی روس ارباب العلم و العمل، و الحمد لله».

نسخ خوانا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: گالینگور، عطف و لبه ها مرمت شده با تیماج سبز کم رنگ، فرسوده، عناوین مشگی یا نانوشته،

230 گ، سطور 26، 21*30/5 سم

مجمع البيان في علوم القرآن

(تفسیر عربی)

از: ابو علی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی (548)

تفسیری است بسیار مشهور که بیشترین مطالب آن از کتاب «التبیان» شیخ طوسی

ص: 267

گرفته شده است، ولی با نظمی زیبا و مرتب و با روشی علمی و ساده، پس از انتخاب قطعه ای از آیات مباحث مختلف را با عناوین:

الحجة، اللغة، الاعراب، القراءة، النزول، المعنى» می آورد.

در اول کتاب هفت فن آورده است در موضوعاتی که تعلق دارد به تفسیر و مفسران.

کتاب به ده جزء تقسیم شده است، و در روز پنجشنبه نیمه ذی القعدة 536 به پایان رسیده است.

نسخه حاضر از اول سوره اسراء است تا پایان قرآن کریم، یعنی از سوره 17 و اول جزء 15، در حقیقت با این خط کل تفسیر در دو جلد واقع شده است.

آغاز کتاب: «الحمد لله الذي ارتفعت عن مطارح الفكر جلالته، و جلت عن مطامح الهمم عزته».

آغاز نسخه: «بسمله، سورة سبحان، مكية، وقيل: مكية الأ خمس آيات: ولا تقتلوا النفس الآيه، ولا تقربوا الزنا الآيه، أقم الصلاة الآيه».

انجام: «و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً على تسهيله و تيسيره ... انك ولى الانعام ذوالجلال و الاكرام، و حسينا الله و نعم الوكيل».

نسخ، محمد تقی فرزند ملك محمد، دوازدهم رمضان المبارک، سال 1163 جلد: تیماج مشگی، روکش تک لنگه سفید، عنوان و نشان شنگرف، بر صفحه آغازین ملکیت محمد بن نور الدین، و مهر مربع «عبده محمد الحسینی» رؤیت می شود.

495گ، سطور 30، 30*21 سم

ص: 268

رسائل الشجرة الالهيه في العلوم و الحقائق الربانيه

(فلسفه عربى)

از: شمس الدين محمد بن محمود شهرزورى (ق 6 و 7)

رساله هاى است در فلسفه كه اقوال فلاسفه كهن را نقل کرده و در نقد يا پذيرش آنها استدلال مى نمايد.

ظاهراً مطالب در پنج رساله آمده است، بدین قرار:

الرسالة الأولى: في المقدمات و تقاسيم الوجود، و هو يشمل على فصول.

الرسالة الثانية: في تقاسيم العلوم و وجه تفاريقها.

الرسالة الثالثة: في الاخلاق و التدابير و السياسات.

الرسالة الرابعة: في؟

الرسالة الخامسة: في العلوم الالهيه و الاسرار الربانية.

أغاز: «الحمد لله على سوابع نعمه، و مواهب حكمه، و شمول احسانه، و نير برهانه، حمدا لا يبلغ نهاية، و لا ينال غايه... و بعد فهذه رسائل موسومه برسائل الشجرة الالهيه».

انجام افتاده: «بل الأجرام الفلكية تكون مظاهر للنفوس الناطقه المتوسطة في السعادة و مراما تظهر نسبتها في بعض طبقات عالم المثال، و يحضر عندها جميع اللذات و الراحة».

تذكر: اين كتاب در ص 128 مرحوم دانش پژوه با عنوان «الشجرة الالهيه» آمده است.

ص: 269

نستعلیق، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، جلد: تیماج قهوه ای (حنائی سیر) ضربی، ترنجی، روی برگ آغازین: وقف شاه عباس صفوی حسینی کتاب را با یکصد و نه جلد دیگر در غره ذی قعدة الحرام سنه 1037 بر روضه مقدسه منوره فاطمیه کاظمیه موسویه و مدرسه آستانه مزبوره برای طلاب به شرطی که از آن بیرون نبرند، با عرض 20 شهر محرم الحرام 1172 و تحویل کتابدار و مهر مربع محمد رحیم بن محمد مهدی و مهر دائره ای: الواثق بالله الغنی رفیع الدین محمد الحسینی الموسوی» دیده می شود.

و عرض هایی بر صفحه اول و دوم کتاب چون: 26 شهر ذی حجة الحرام سنه 1111 با مهر بیضوی «الواثق بالله الغنی ابوطالب بن محمد معصوم قمی» و 23 شهر ذی قعدة الحرام 1125 با همان مهر و 6 شهر ربیع الثانی 1130 با مهر مربع: «محمد مهدی بن محمد معصوم قمی» و روز دوشنبه 21 شهر جمادی الأول 1245 مطابق سیچقان نیل با مهر بیضوی: «محمد رحیم بن محمد مهدی حسینی» و غره شهر ربیع الثانی مطابق سنه یونت نیل 1163 ملاحظه و تحویل کتابدار شد، رؤیت می شود.

306گ، سطور 25، 22، 17*26 سم

المباحث المشرقیه

(فلسفه عربی)

از: امام فخر الدین رازی محمد بن عمر بن حسین (606 ق)

ص: 270

همه آراء و نظریات فلاسفه و نتایج گفته های آنان را با جواب هایشان آورده است، مؤلف آن را به اسم سهل بن عبدالعزیز یا سهیل بن عبدالعزیز مستوفی نگاشته است، مباحث در سه کتاب واقع شده است:

1. الوجود و خواصه و احکامه.

2. اقسام الممكنات.

3. الالهیات.

آغاز افتاده: «تشهد أنه الممجد من... احدیه، و تعالی صمدیته، ممّا یلیق تعظیم مجده و جلاله، و کنه کبریائه و کماله و علوّ شأنه، و باهر برهانه، و قدیم احسانه».

انجام افتاده: «الفصل الثامن عشر فی أنّ منی الذکر هل فیہ قوّة منعقدہ حتی تصیر جزء من الجنین او لیس لذلك... انّ البیض الذی یکون من الریح اذا عرض علیه».

تذکر: این کتاب در ص 160 فهرست مرحوم استاد دانش پژوه آمده است. و این همان نسخه است.

نسخ، احمد بن محمود بن محمد شروانی، روز جمعه 17 صفر سنه 687 (پایان اعراض) روی برگ اول: به تاریخ غره شهر ذی قعدة الحرام سنه 1037 وقف شاه عباس صفوی موسوی این کتاب را با یکصد و نه کتاب دیگر بر روضه مقدسه منوره فاطمیه کاظمیه موسویه و مدرسه آستانه در قم به شرطی که بیرون نبرند با مهر دائره ای: «افوض امری الی الله الغنی رفیع الدین محمد الحسینی الموسوی» دیده می شود. با عرضهای:

26 شهر رمضان 1102 مطابق لوی ئیل در خزانه سرکار ملاحظه و عرض

ص: 271

شد و 20 شهر ربیع الاول 1172 مطابق با بارس نیل ملاحظه و تحویل کتابدار شد، و 26 ذی حجة الحرام 1111 در خزانه سرکار ملاحظه و عرض شد و 23 ذی قعدة الحرام 1152 مطابق نیلان نیل در خزانه سرکار ملاحظه و عرض شد و 21 جمای الاول سنه 1145 مطابق سیچقان نیل ملاحظه و تحویل کتابدار سرکار شد.

با مهرهای مربع: «محمد رحیم بن محمد مهدی حسینی» و «ابوطالب بن محمد معصوم حسینی» و مهرهای ناخوانای دیگر دیده می شود.

همچنین تملک محمد قاسم بن محمود گیلی لاهیجی در سنه 994 و امیر منصور شیرازی بن سید محمد ثانی روی برگ اول دیده می شود. جلد: ندارد، عنوان و نشان شنگرف کم رنگ، عطف: تیماج قهوه ای روشن.

252 گ، سطور 27، 17*25 سم

الذریعة: ج 19، ص 39.

منتخب اللغات شاه جهانی یا (فرهنگ رشیدی)

(لغت فارسی)

از: عبد الرشید بن عبد الغفور حسینی مدنی تتوی (1077)

فرهنگ کلمات عربی است به فارسی که آنها را از: «الصحاح» و «القاموس» و «الصراح» برگزیده و آن را به نام ابوالمظفر شهاب الدین شاه جهان (1068) نگاشته است. و به ترتیب حروف آغاز کلمات در ابواب و رعایت آخر کلمات در فصل ها قرار

ص: 272

داده است. و به سال 1046 برابر جمله: «منتخب بی بدیل» به پایان رسانده.

آغاز: «ستایش و سپاس مالک الملکی را که تذکار آلائی بی احصا و نعمای منتهاش بعد از سوابق فیض و لواحق عطایش در دائره حصر نگنجد».

انجام: از پی تاریخش بی قیل و قال ***گفت خرد «منتخب بی بدیل»

نستعلیق، نام کاتب ندارد، 1234، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج مشگی، دارای ترنج، روی برگ اول تملک علی اکبرالحسینی المدعو به شمس العلماء در غره شهر شعبان المعظم سنه 1339 با مهر بیضوی شمس العلماء دیده می شود.

218 گ، سطور 24، 19*31 سم

جاء العیون

(تاریخ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (133) مراجعه فرمایید.

برگ نخستین ناقص و پایان کتاب کامل است.

نسخ، میر اسماعیل ابرنآبادی، در روز جمعه 18 شهر شوال المکرم سال 1254، بیشتر عناوین نانوشته، جلد: تیماج ساغری دارای ترنج، مشگی، مرمت شده.

305 گ، سطور 25، 30*21 سم

ص: 273

زاد المعاد

(دعاء فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (1111)

به شماره (107) مراجعه شود.

نسخ زیبا، عربی معرب، برخی دعاها دارای ترجمه به نستعلیق زیبا و شنگرف، عنوان و نشان شنگرف، دارای سر لوحه زیبا به شنگرف، لاجوردی. طلا، صفحات مجدول به طلا و لاجورد و مشگی، خط محمد اسماعیل اصفهانی در صفر سال 1316 به دستور ملا امیر خان نوشته شده است. جلد: گالینگور حنائی، صیقلی و براق مجدول به طلا، دارای ترنج، داخل جلد: سبز سیر مجدول به طلائی، مهر بیضوی: «حسین گل بوستان محمد» در آغاز و پایان کتاب دیده می شود.

293گ، سطور 18، 15/5*10/5 سم

مجمع البيان لعلوم القرآن

(تفسیر عربی)

از: ابو علی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی (548)

به شماره (1017) مراجعه شود.

نسخه حاضر بخش اول و از آغاز سوره حمد: 1 تا آیه 135 سوره آل عمران: 3 می باشد.

ص: 274

آغاز کتاب: «الحمد لله الذي ارتفعت عن مطارح الفكر جلالته، وجلّت عن مطامع الهمم عزّته».

آغاز نسخه افتاده: «و بهما و لم يشرك فيها أحداً من الأنبياء ما خلا سليمان، فانه اعطاه منها، بسم الله الرحمن الرحيم، الا تراه و يحكي عن بلقيس حين قالت».

انجام افتاده: «كمن تزوج امه من الرضاع، عن الضحاک، اولئك اشارة الى ما تقدم وصفهم من المتقين الذين ينفقون في السراء و الضراء الخ».

نسخ (به قرينه جلد بعدی) محمد يوسف بن غياث الدين پنجهاری، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای، دارای ترنج، ضریبی مرمت شده در کارگاه هنری آستانه مقدسه، بیتا.

341گ، 25س، 23*30/5سم

مجمع البيان لعلوم القرآن

(تفسیر عربی)

از: ابو علی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی (548)

به شماره پیشین مراجعه شود.

نسخه حاضر بخش دوم کتاب و از آیه 137 سوره آل عمران: 3 تا آیه 111 سوره یوسف: 12 می باشد.

آغاز نسخه دنباله بخش اول: «مغفرة من ربهم، ای ستر ذنوبهم، جنات تجری من تحتها الأنهار خالدين فيها. قدر تفسیرها في سورة البقره».

ص: 275

انجام نسخه: «ای نعمة ینتفع بها المؤمنون علما و عملاً، لقوم یؤمنون انما خصّهم بذلك لانهم المنتفعون به دون غیرهم».

نسخ، محمد یوسف بن غیاث الدین پنجهاری، پنجم شهر ذی الحجه سنه 1039، عنوان و نشان شنگرف، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، ترنجی. مرمت شده کارگاه هنری آستانه مقدسه پشت آخرین برگ: بیع امیر تاج الدین حسن کتاب را با یک جلد دیگر به امیر سید محمد درایت نیل سنه 1130 دیده می شود. مهر بیضوی «عبدہ الراجی الغنی الوهاب» همان جا

رؤیت می شود.

344گ، س 25، 23 * 30/5 سم

جامع الصحاح

(حدیث عربی)

کتابی است که روایات و احادیث را از صحاح اهل سنت با حذف سند درهشت جزء آورده است و گاهی پس از حدیث حروف معجمی از قبیل: س، م، ن، و، ن، د و امثال آنها را می آورد. گویا رمز منابع روایات باشد مثل سنن ابی داود، نسائی، ترمذی صحیح مسلم، بخاری و امثال آن ها عناوین اجزاء بدین قرار است:

1.؟

2. باب کتاب الجمعة.

ص: 276

3. کتاب الصوم.

4. الجهاد

5. مناقب عبدالله بن مسعود

6. تفسیر سورة النساء.

7. کتاب الاطعمه.

8 کتاب الايمان و النذور.

هر یک از کتاب ها دارای ابوابی است.

آغاز افتاده: «استكمل الإيمان، عن عبدالله بن عمر قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: بنى الاسلام على خمس: شهادة أن لا اله الا الله».

انجام: «كلمتان خفيفتان على اللسان ثقيلتان في الميزان، حبيبتان إلى الرحمن:

سبحان الله وبحمده، سبحان العظيم، وبه تمّ الصّحاح».

نسخ زیبا، نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد، عنوانها شنگرف، صفحات مجدول به زر و لاجورد و مشکى، (جز جلد اول) همه اجزاء دارای سر لوحه زر و لاجورد و گل و بوته، جلد ندارد، فقط عطف تیماج حنائی مانده است.

662 گ، س 17، 16/5*34 سم

تفسیر جلاء الاذهان و جلاء الاحزان (یا تفسیر گازر)

(تفسیر فارسی)

از: ابوالمحاسن حسین بن حسن جرجانی (ق 10)

ص: 277

به شماره (1014) مراجعه شود.

نسخه حاضر از آغاز جلد اول تا آیه 40 سوره احزاب: 33 می باشد.

نسخ خوانا، حیدر بن عبدالحمید قاینی، نیمه شهر ذی قعدة الحرام سنه 69 (9) (پایان جلد اول، برگ 330) آغاز جلد دوم دارای سر لوحه زر و لاجورد به صورت گل های ریز، صفحات مجدول به زر و لاجورد و شنگرف و مشگی، جلد: ندارد، عناوین نانوشته.

752 گ، س 21، 30*23/5 سم

تذکر: این نسخه در ص 101 فهرست مرحوم دانش پژوه آمده است. اوراق نسخه پراکنده می باشد.

الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

ص: 278

1- نسخه های گزارش شده

2- پدیدآورندگان (مؤلفان، مصنفان) و سایر اعلام

3- کاتبان نسخه ها

4- واقفان و اهداء کنندگان

5- جای ها

تذکر: چون در بخش نخست نمایه ها (نسخه های گزارش شده) اجزاء مجموعه ها پراکنده می شد در این قسمت به ترتیب صفحات؛ و در چهار بخش دیگر به ترتیب الفباء تنظیم گردید.

ص: 279

فهرست نسخه های گزارش شده به ترتیب صفحات

الروضنة البهية في شرح اللمعة الدمشقية: 15...

الصافي: 16...

جلاء العين: 16...

سرور الشيعه: 17...

من لا يحضره الفقيه: 17...

نهج البلاغه: 18...

مجموعه: 19...

1- حاشية المطول: 19...

2- عقود الدرر في حل آيات المطول والمختصر: 19...

القوانين المحكمة: 20...

منية اللبيب في شرح التهذيب: ... 21

حياة القلوب: 22...

قواعد الاحكام في معرفة الحلال و الحرام: 22

انوار القلوب: ... 23

تفصيل وسائل الشيعة الى تحصيل مسائل الشريعة: ... 24

الشرح الكبير): ... 24

الروضنة البهية في شرح اللمعة الدمشقية: 25....

الحدائق الناضرة في أحكام العترة الطاهرة: 26...

البهجة المرضية في شرح الألفيه: 27...

الكافي (اصول): 27...

ابواب الجنان:28...

روضه الصفا في سيرة الانبياء و الملوك و الخلفاء:28...

زاد المعاد...29

ص:281

سلاح المؤمنين: 29...

ارشاد الاذهان الى احكام الايمان: 32...

حاشية الشرح الجديد للتجريد و حواشى الدوانى: 33...

الروضه البهيه فى شرح اللمعة الدمشقيه: 34 ...

الدروس الشرعية فى فقه الاماميه: 34 ...

المطول فى شرح تلخيص المفتاح: 35 ...

حاشية شرح الشرايع: 36 ...

مغنى اللبيب عن كتب الأعراب: 37...

من لا يحضره الفقيه: 37...

الاستبصار فيما اختلف من الاخبار: 38...

الكافى: 39...

اكمال الدين و تمام النعمه: 39...

الكافى: 40 ...

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان: 41...

جنگ؟: 41...

جنگ؟: 42 ...

جنگ: 42...

مجموعه: 43...

1- مسكن الشجون فى حكم الفرار من الوباء و الطاعون: 43...

2- تظلم الزهراء من اهراق دماء آل العباء: 44 ...

كلمات مكنونه: 45...

شرح المختصر النافع (الشرح الصغير):.....47

رياض المسائل في تحقيق الأحكام بالدلائل (الشرح الكبير):...47

مجموعه: 48...

1- زبدة منتخب مصباح المنير: 48...

2- حاشيه حاشية اليزدي على تهذيب المنطق: 48...

3- حاشية معالم الأصول (99 پ 162 پ):...48

4- حاشية البهجة المرضيه: 49...

5- حاشية حاشية مختصر المعاني: 49...

6- زبدة الأصول: ... 50

شرح الاسباب و العلامات: 50...

قواعد الأصول؟: 52....

المختصر النافع : 52...

لوامع الاسرار فى شرح مطالع الانوار...53

ص: 282

جنگ:54...

المناهل في الفقه: ... 55

تحرير القواعد المنطقية في شرح الشمسية: ... 55

شرح تجريد الاصول: ... 56

مجموعه: ... 57

1- رساله جعفريه صغيره: ... 57

2- الرعايه في شرح بداية الدرايه: ... 58

3- شرح سورة زبور: ... 58

رسالة مفرده في البرائة و الاحتياط: ... 59

يوسف و زليخا: ... 60

حاشية شرح مختصر الاصول: ... 61

المختصر النافع: ... 62

مجموعه: ... 62

1- خزينة الحقايق: ... 62

2- خزينة الفنون: ... 63

مجموعه: ... 64

1- صرف مير (1 پ 41 ر): ... 64

2- العزي في التصريف: ... 64

3- شرح التصريف: ... 64

المختصر في شرح التلخيص: ... 65

معالم الأصول: ... 66

معالم الأصول: 67...

مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه: 67.....

حاشيه المطول: 68...

حاشية تحرير القواعد المنطقيه: 69..

حاشية تهذيب المنطق: 69...

مجموعه: 70...

1- اثبات الواجب: 70...

2- حاشية حاشية تهذيب الكلام اليزديه: 70...

شرح الفوائد الصمديه (الصغير): 71 ...

القانون: 72...

الفصول الغرويه في الأصول الفقهية: 73 ...

البهجة المرضية في شرح الألفيه: 74 ...

مجموعه: 75 ...

1- عوائد الايام من مهمات ادلة الأحكام: 75 ...

2- شرح الوافيه: 75 ...

شرح مراح الارواح: 76 ...

الانسان الكامل في معرفة الأواخر و الاوائل: 770

ص: 283

الفوائد الحائريه القديمه:...78

78...:تحريير القواعد المنطقية في شرح الشمسيه:

79 ... :الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد:

80...:اللهوف على قتلي الطفوف:

81 ... :شرح اصول كشف الغطاء:

81...:(الخلاصة في النحو):الفية بن مالك

مجموعه:...82

1- حاشيه حاشيه تهذيب يزدي:...82

2- حاشية تحرير القواعد المنطقية:...82

3- مثلثات منظوم (لغات مثلته):...82

4- نظم شكايات: ... 83

العوامل: ... 84

مجموعه: ... 84

1- الفية بن مالك (الخلاصة في النحو):... 84

2- الكبرى في المنطق:... 84

3- حاشية شرح العوامل: ... 84

4-الأجرومييه:...85

مجموعه...86

1-الكافيه:...86

2- نكاتى زبده: ... 86

الوافيه في شرح الكافيه:...87

1- شرح تجريد الكلام الجديد...88

2- حاشيه شرح تجريد الكلام الجديد: 88...

الفوائد الضيائية في شرح الكافيه: 89...

شرح هداية الحكمة: 90...

جامع الادعيه: 90...

1- احضار اجنه: 91...

2- رساله اى در شرح سوره يس: 91...

3- كتاب جن نامه حضرت سليمان: 91...

4- تيغ بند: 92...

رسالة في الطهارة: 92...

صحيفه سجاديه: 93...

الفوائد الضيائية في شرح الكافيه: 94...

المختصر في الشرح التلخيص: 95...

البهجت المرضيه في شرح الالفيه: 95...

تحرير القواعد المنطقيه في شرح الشمسيه: 96...

البهجة المرضيه في شرح الالفيه: 97...

تهذيب الوصول الى علم الأصول...97

ارشاد الأذهان الى احكام الايمان: ...98

مجموعه: ...99

1- البهجة المرضية في شرح الألفية: ...99

2- الكبرى في المنطق: ...99

3- حاشية تهذيب المنطق: ...99

مجموعه: ...100

1- حاشية المطول: ...100

2- حاشية شرح العضدي على مختصر ابن الحاجب: ...100

مجموعه...101

1- نظمه نحو: ...101

2- نصاب الصبيان: ...102

3- شرح امثله: ...102

4- مثلثات منظوم (لغت مثلثه): ...103

5- رساله مختصرى در اصول و فروع: ... 1

6- رساله تبيينه؟: ... 103

7- ترجمه رساله اى در علم قرائت: ... 104

8- رساله الفرائض و السنن؟: ... 105

مراح الارواح...62

جنگ منبرى: ...107

ضوء المصباح (شرح المصباح): ...108

جامع عباسى: 109...

مجموعه: 110...

1- حاشية تهذيب المنطق: 110...

2- شرح إيساغوجي: 110...

3- المزار: ... 111

مجموعه: 113...

1- جامع الاخبار: 113...

2- اربعون سورة من التوراة: ... 113

النخبة... 114

حاشية شرح حكمة العين: ... 115

المفراح في شرح مراح الارواح... 117

صحيفه سجديه: ... 117

حاشية لوامع الأسرار في شرح مطالع الأنوار: ... 118

معالم الدين و ملاذ المجتهدين: ... 119

مفاتيح الشرايع: ... 119

ص: 285

مناجات: و..120

جنگ منبری: ... 121

مختصر العبادى: ...122

مجموعة في الأحاديث المتفرقة: ...123

المختصر النافع: ... 124

شرح هداية الحكمة: ...125

الوافي: ...125

مجموعه: ...126

1- مسائلى از منطق؟: ...126

2- شرح عوامل ملا محسن: ...127

3- الهداية: ...127

مجموعه: ...128

1- الكبرى في المنطق: ...128

2- الفوائد الصمدية: ...128

مجموعه: ...129

1- الجداول؟: ...129

2- منتخب السور و الادعيه: ...130

مجمع البحار: ... 131

قواعد الحساب: ... 132

حاشية تحرير القواعد المنطقيه: ... 134

شرح الكافيه... 134

1- زندگانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم...135

2- پولتیک به دولتیان؟... 136

شرح نصاب الصبیان: 137...

الأبحاث علی الحاشیه: 138...

کتاب النور فی الامام المستور...:139

ادعیه و حرزها؟...:140

شرايع الاسلام: ... 141

حاشیه معالم الاصول: 142...

شرح تجرید الکلام (الجديد): ... 143

مجموعه: ... 143

1- اثنا عشریه صلاتیه: ... 143

2- رساله درج المضامین: 143...

3- مختار حروف: 144...

4- رساله تجوید: ... 144

5- نظم اللئالی فی تجوید کلام المتعالی یا لؤلؤیه: ...145

- 6- مخارج حروف: ...145
- 7- رساله تجويد كلام الله رباني: ... 145
- زيارتنامه حضرت امام رضا علي: ... 146
- شرح قطر النداء بل الصدا: ...147
- الفوائد الصمدية: ...147
- حاشية مختصر المعاني: ...148
- صحيفه سجديه: ...149
- المطالع؟: ...150
- الفنية بن مالك، الخلاصة في النحو: ... 150
- صحيفه سجديه: ...151
- شرح الآجرومية: ...153
- جامع عباسي: ... 153
- الاعتقادات: ...153
- مجلة الدعوات؟: ...154
- مجموعه: ... 155
- 1- مشكوة الأنوار: ... 155
- 2- اصول دين: ... 155
- 3- معراجنامه: ... 156
- مجموعه: ... 157
- 1- الكبرى المنطق: ... 157
- 2- آداب المتعلمين: ... 157

3- صيغ مشكله: ... 157

4- الالفية: ... 158

5- الشافية: ... 158

مجموعه: ... 159

1- امثله: ... 159

2- شرح العوامل في النحو: ... 159

3- نصاب الصبيان: ... 160

جنگ: ... 160

جنگ دعا: ... 161

ادعيه وزيارات: ... 162

رسالة في دلالة النهي على الفساد و في العام و الخاص و المطلق و المقيد: ... 163

مجموعه: ... 164

1- زاد المسافرين: ... 164

2- فصول مستفاده من مجالس النظر للشيخ الرئيس: ... 165

3- المفيد الخاص في علم الخواص: ... 166

ص: 287

4- الأدوية القلبية: 167...

5- اسرار الرجال: 167...

مجموعه: 168.....

1- مختصر في الأصول: 186...

2- زبدة الاصول: 169...

حاشية تحرير القواعد المنطقيه: 170...

شرح التصريف: 170...

جنگ آداب و سنن؟: 171 ...

جنگ ادعيه: 173...

بياض ادعيه و زيارت؟: 174 ...

زبدہ تجويد: 175...

ديوان: 176...

اسرار الحكمة في بيان الخلقه؟: 177...

مستدرک الالفين: 178....

قصيده ميلاديه: 180...

غزليات شرر: 181 ...

جنگ اشعار: 182...

دفتر بوستان دانش: 183 ...

جزوه ای از اشعار ميرزا ابوالحسن: يغمای جندقی: 183 ...

اشعار متفرقه: 184...

بياض نوحه؟: 185....

بیاض گزیده؟: ... 186

بیاض سوگواری و شادی؟: ... 187

بیاض نوحه و سینه زنی؟: ... 187

بیاض نوحه و سینه زنی؟: ... 188

دفتر نوحه و سینه زنی: ... 189

بیاض نوحه و سینه زنی: ... 190

نظریات علما؟: ... 191

مجموعه: ... 193

1- القول الأسد در ترجمه یا علی مدد: ... 193

2- تقویم: ... 193

3- تاریخ روم: ... 193

4- مجله معالم: ... 193

5- جواهر الانصاف: ... 193

فصول الحق: ... 194

جواهر الانصاف فی شرح اسماء الرحمن لفظاً و مرآتاً: ... 195

ص: 288

جواهر اللسان در شرح اسماء حسناى حضرت رحمان: 196...

گزیده ای از دیوان شمس مغربی: 197...

مجموعه: 198...

1- ش رخ بخشی از اشعار گلشن راز شبستری: 198...

2- دوازده بند: 199...

مجموعه: 200...

1- مختصر السنن: 200...

2- آداب العارفين: 201...

3- هداية الطالبين فى اصول الاخلاق والدين: 212...

صحيفه سجديه: 202...

شبستان نکات و گلستان لغات: 203...

مجموعه: 204...

1- تیر شهاب در راندن باب خسران مآب: 204 ...

2- رساله ای در نصایح و دروس کریم خان کرمانی: 204 ...

اختیارات ایام: 205...

1- آب حیات: 206 ...

2- اصل الاصول (یا شاخه نبات): 207...

3- صیغ العقود و الايقاعات: 207...

4- ترجمة العقائد: 208...

5- الاعتقادات: 208...

6- الأحاديث المنبهة من الغفلة؟: 209...

المختصر في شرح التلخيص: 210...

بياض دعاء؟: 210...

بياض دعاء؟: 211...

رساله جنه: 212...

جنگ: 212...

مجموعه: 212...

1- نور الايمان الذي ساعد في اتمامها نظر سيد الانس و الجان: ... 213

2- مضحكات: ... 214

جنگ؟: ... 214

فالنامه: ... 215

مجموعه: ... 206

يازده باب؟: ... 216

ص: 289

جامع الدعوات: 217...

مجموعه: 218...

1- منهاج النجاة: 218...

2- اوصاف الاشراف: 218...

3- خاتمة منية المرید فی آداب المفید و المستفید: 219...

4- معنى قول النبي ان الدنيا مزرعة الاخره: 220...

5- سرمايه ايمان: 220...

مجموعه: 221...

1- الكافيه: 221...

2- الفوائد التمديه: 222...

3- الكبرى في المنطق: 222...

4- حاشية تهذيب المنطق: 222....

مجموعه: 223...

1- مختصر و منتخب جامع الفوائد: 223....

2- خواب نما؟: 224 ...

3- گزیده ای از فوائد: 224 ...

4- رساله جواهر نامه: 225...

جنگ منبری یا انیس الواعظین ... 226

رساله رمل: 227...

طالع بینی: 227...

الخلاصة في النحو و الفنية بن مالك: 228...

دیوان ملا پریشان یا پریشان نامه: 228...

شرح الفوائد الصمدیه: 229...

مجموعه: 230...

1- معالم الأصول: 230...

2- جامع الاخبار: 230...

3- گزیده ای از گلشن ایمان: 231...

4- فوائد: 231...

مجموعه: 232...

1- شرح الانموذج: 232...

2- رساله الدرر المنضود في معرفة الصیغ و العقود: 233...

3- صیغه های نکاح؟: 234 ...

شرايع الاسلام: 235...

رساله ای در رمل و جفر: 235...

ابواب الجنان: 236 ...

ص: 290

الفوائد الضيائية في شرح الكافية: ... 236

حياة القلوب: ... 237

شرايع الاسلام في معرفة الحلال و الحرام: ... 238

خلاصة منهج الصادقين: ... 238

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية: ... 239

الحدائق الناضرة في احكام العترة الطاهرة: ... 239

عين الحيات (اخلاق فارسي): ... 240

المطول (في شرح تلخيص المفتاح): ... 241

حيات القلوب: ... 242

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية: ... 242

مصاييح القلوب: ... 243

اصلاح المؤمنين: ... 243

گلستان: ... 245

الفوائد الضيائية في شرح الكافية: ... 245

حاشية شرح العضدي على مختصر ابن الحاجب: ... 245

حديقة المتقين في معرفة أحكام الدين: ... 247

مقتل؟: ... 248

شرح مفاتيح الشرايع: ... 249

الكافي: ... 250

جنگ منبری؟: ... 251

مجموعه: ... 252

1- حاشیه الکلام؟: 252...

2- حل لغاز؟: 252...

دفتر یادداشت؟: 253...

مختصر الشرایع... 254

تقریرات الدرس: 255...

دوازده باب: 255 ...

مجموعه: 256...

1- تعبیر خواب یا دوازده فصل: 256 ...

2- مقاله ای در علم فراست: 257...

3- حرف الطبیعة: 258...

4- مقاله ای در علم دم و علم وهم: 258...

5- رساله ای در بیان علم اختلاجات: 259...

6- آداب سفر کردن: 259...

7- در بیان سگز یولدوز: 259...

8- اخلاق عارف سبجانی جلال الدین محمد دوانی: 260...

ص: 291

9- فصلی از کیمیای سعادت: ... 261

10- فضیلت شرح چهل حدیث: ... 262

11- فضیلت شرح سوره یوسف: ... 262

12- حفظ صحت: ... 263

لسان الذاکرین: ... 264

تفسیر جلاء الاذهان و جلاء الاحزان: ... 264

کتاب الدعاء؟: ... 265

تقریرات الأصول؟: ... 267

مجمع البیان فی علوم القرآن: ... 267

رسائل الشجرة الالهيه في العلوم و الحقائق الربانيه: ... 269

المباحث المشرقيه: ... 270

منتخب اللغات شاه جهانى يا (فرهنگ رشیدی): ... 272

جلاء العيون: ... 273

زاد المعاد: ... 274

مجمع البیان لعلوم القرآن...

مجمع البیان لعلوم القرآن... 275

جامع الصحاح: ... 276

تفسیر جلاء الاذهان و جلاء الاحزان (یا تفسیرگازر): ... 277

تذکر: این نسخه در ص 101 فهرست مرحوم دانش پژوه آمده است... 278

ص: 292

حرف الف

آخوند ملا اسماعیل فرزند حاج محمد حاج مختاربنارانی: ...124

آخوند ملا معین: ...15

آقا جمال: ... 61

آقاسید صالح: ...177

آقا ضیاء الدین عراقی: ...255

آقا محمد شریف کرمانی اناری: ...204

آقا نجفی شیخ محمد تقی فرزند حاج شیخ محمد باقر مسجد شاهی: ...201

آقانجفی مرعشی: ...6

آقا نور الدین: ...98

ابراهیم بن ابراهیم کرمانی: ...132

ابن الفراتر الشلمغانی: ...750

ابن حاجب: ...127، 134

ابن حاجب، عثمان بن عمر: ...61، 246

ابن شاه محمد کرمانی محمد سعید: ...176

ابن عماد: ...144، 145

ابن فهد: ...266

ابن مالک، محمد بن عبدالله جیانی طائی: ...228، 150، 84، 81

ابوالحسن علی بن عمر مشهور به دبیران کاتبی قزوینی: ...115

ابوالفضل حافظیان: ...14

ابوالفضل محمد حامد شوشتری: 262...

ابوالقاسم بن حسن میرزای قمی: 68...

ابوالقاسم جعفر بن سعید: 36...

ابوالقاسم علی... 34

ص: 293

ابوالمحاسن حسين بن حسن جرجانی: ... 277، 264

ابوبکر محمد بن زکریا رازی: ... 166

ابوحامد محمد بن محمد غزالی: ... 261

ابو حیان محمد بن یوسف نحوی اندلسی: 1270

ابو زید عبدالرحمن بن علی بن صالح مکودی فاسی: ... 152

ابوسعید حسن بن حسین شیعوی سبزواری: 243

ابوطالب محمد: ... 34

ابو عبدالله محمد بن محمد بن داود صنهاجی معروف به ابن آجروم: ... 85، 152

ابوعلی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی: ... 267، 274، 275

ابو عمرو، عثمان بن عمر مشهور به ابن حاجب: ... 158

ابو عمرو، عثمان بن عمر معروف به ابنحاجب: ... 86، 158، 222

ابونصر مسعود بن ابی بکر فراهی: ... 160، 137، 102

ابی عبدالله الحسین علیه السلام: ... 180

احمد بن علی بن مسعود: ... 106

احمد بن محمد بن علی مقرئ فیومی: ... 48

احمد حسینی: ... 29

اراکی: ... 191

اسد الله بن الحسین: ... 61، 56

امام جعفر صادق علیه السلام: ... 23

امام حسن علیه السلام: ... 23، 16

امام حسين عليه السلام: ... 16، 23

امام رضا عليه السلام... 141

امام سجاد عليه السلام... 23، 202

امام فخر الدين رازى محمد بن عمر بن حسين: ... 270

امام محمد باقر عليه السلام: ... 23

امام هشتم على بن موسى الرضا عليه السلام: ... 105

ام لقمان دختر ميرزا محمد فندرسكى: ... 157

امير المؤمنين على عليه السلام: ... 8، 113، 180

امير سيد حامد حسين هندی: ... 6

ص: 294

ب، پ، ت، ج، چ

بديعی: 82، 103

بهاء الدين محمد بن حسين عاملی: 229...

پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم: 23...

تاج الدين محمد بن محمد اسفراینی: 108...

تفتازانی: 149...

ثقة الاسلام، محمد بن يعقوب کلینی: 40، 39، 27

جالینوس پزشک یونانی: 167...

جلال الدين اوبهی: 149...

جلال الدين سيوطی: 49...

جلال الدين عبدالرحمن بن ابی بکر سيوطی: 27، 49، 74، 95، 97، 99

جمال الدين عبدالله بن يوسف بن هشام نحوی: 37، 147

جمال الدين محمد بن عبدالغنی اردبیلی: 232...

جمال الدين احمد بن محمد لاهیجی: 229...

جمشید خان متولی و قوللر آغاسی: 19...

چهارده معصوم علیه السلام: 23...

ح، خ، ه، ذ، ر، ز

حاج آقا شيخ محمد باقر لسان العلماء: 202 ...

حاج هاشم مجتبی کشفای تهرانی: 1920...

حاج يحيی فرزند حاج زمان کوشککی آبادهای: 171...

حجة الاسلام شفتی: 103...

حسام الدين حسن كاتى: 110...

حسن الرضوى: 32...

حسن بن علاء الدين اسود: 76...، 117

حسين الطباطبايى: 19...

حسين على فرزند حاج محمد: 231...

حضرت آيت الله مسعودى خمينى: 14...

حضرت رسول گرامى اسلام صلى الله عليه وآله وسلم: ... 156

حضرت سجاد، على بن الحسين بن على بن ابيطالب اول: ... 930، 117، 149، 151

حضرت سليمان: ... 91، 114

حضرت على عليه السلام: ... 23

حضرت فاطمه معصومه عليها السلام: ... 9

ص: 295

خلیفه سلطان سید حسین بن محمد مرعشی آملی: ...142

خواجه عبدالله فرزند ابی منصور هر وی انصاری: ... 54، 120

خواجه نصیر الدین طوسی: ... 116، 158، 218، 221

دانش پژوه: ... 269

دکتر احمد عابدی: ... 14

ذبیح الله محلاتی: ... 6

رسا... 183

رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم... 8

رضا سلیم زاده: ... 124

رضی الدین علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن طاووسی حسینی: ... 80

رکن الدین حسن بن محمد بن شرفشاه استرآبادی: ... 87

زنجانی: ... 65

س، ش

سراج الدین محمود بن ابی بکرار موی: ... 118

سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی: ... 35، 36، 245، 241، 223، 210، 170، 95، 65، 64

سعود بن العزیز: ... 67

سلطان الغ بیگ بن شاهرخ گورکان: ... 51

سلمان: ... 129

سید ابوالقاسم قاری: ... 101، 145

سید اشرف الدین کیائی طالقانی: ... 191

سید حسن صدر: 140...

سید حسن نقیبی همدانی: 14...

سید شریف رضی، محمد بن حسین موسوی: 18 ...

سید صدرالدین علی بن نظام الدین احمد دشتکی شیرازی معروف به سید علی خان مدنی: 71 ...

سید صدرالدین محمد بن میر باقر رضوی قمی همدانی: 75...

سید علی: 170...

سید علی اکبر بن سید محمد بن سید دلدار علی نقوی لکنهوی: 177...

سید علی خان کبیر: 229...

ص: 296

- سید علی محمد باب:.....204
- سید کلب باقر فرزند سید کلب حسین انصاری: ... 193
- سید کلب حسین انصاری:.....1930
- سید محمد الموسوی:.....24
- سید محمد باقر فرزند محمد تقی: 103
- سید محمد بن سید علی طباطبایی معروف به مجاهد:...55
- شمس الدین محمد بن محمود شهرزوری: 269
- سید محمد جواد بن محمد بن محمد حسنی حسینی عاملی:...67
- سید محمد فرزند سید علی تقی فرزند سید ابراهیم: ... 253
- سید مرتضی ضیاء الدین عبد الله بن مجد الدین ابی الفوارس محمد بن علی بن الأعرج حسینی حلی:...21
- سید میرزا محمد باقر بن سید محمد موسوی ملاباشی شیرازی:... 23
- سید میر شریف علی بن محمد گرگانی: ...68، 100
- سید نعمت الله بن عبدالله بن محمد جزائری
- موسوی حسینی:...43
- سید هادی: ...140
- شاه سلطان حسین:...35
- شرر: ...181
- شریف الواعظین: ...1830
- شمس اصطهباناتی، شنیدا: ...180، 183
- شمس الدین محمد بن محمد جوینی: ...218
- شمس الدین محمد شیرین بن عز الدین بن یوسف مغربی:...197

شہید اول، محمد بن مکی عاملی: 158، 118، 34

شہید دوم زین الدین بن علی عاملی: 242، 239، 219، 58، 34، 25، 15

شیخ احمد احسائی: 104

شیخ الرئيس، ابو علی حسین بن عبداللہ بن سینا: ... 72، 167

شیخ الطائفہ محمد بن الحسن بن علی طوسی: 28

ص: 297

شیخ باقر شریف قرشی: 8...

شیخ برهان الدین، نفیس بن عوض بن حکیم کرمانی: 50...

شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی: 169، 172، 183، 222، 50، 71، 109، 128، 143، 147، 153، ...

شیخ تاج الدین محمد بن محمد الشعیری: 113، 230..

شیخ جبرائیل: 152...

شیخ حسن ابوالحب: 10 ...

شیخ حسن بن جعفر نجفی کاشف الغطاء: 81...

شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی: 66، 67، 119، 230...

شیخ حسین بن شهاب الدین حسین بن محمد بن حیدر عاملی کرکی: 19...

شیخ حسین کربلائی: 233 ...

شیخ صدوق، محمد بن علی بن بابویه قمی: 17، 37، 39، 153...

شیخ طوسی: 267...

شیخ عبدالحسین امینی: 8...

شیخ عبدالکریم بن ابراهیم جیلی صوفی: 77...

شیخ علی: 36 ...

شیخ علی بن ابی جعفر، محمد بن الحسن بن زین الدین شهید دوم: 36 ...

شیخ لطف الله: 188...

شیخ محمد باقر فرزند جعفر بهاری همدانی: 139...

شیخ محمد بن الحسن حر عاملی: 24 ...

شیخ محمد جرار حسین فرزند شیخ محمد مصطفی حسین طاهر: 178...

شیخ محمد حسین بن محمد رحیم اصفهانی: 73...

شیخ محمد صادق: ... 59

شیخ محمد نجفی: ... 179

شیخ مرتضی ابن محمد امین انصاری شوشتری: ... 59

شیخ مصلح الدین بن عبدالله سعدی شیرازی: ... 245

ص: 298

شیخ مفید، محمد بن محمد بن نعمان بغدادی: 79...

شیخ موسی یکاولنگی، هزاره ای: 138...

شیخ مهدی بن میرزا علی رضا بن کاظم اشعری، قمی، طباطبایی: 62، 63

شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی: 26، 239

ص، ط، ظ، ع، غ، ف، ق

صاحب ریاض: 34

صبا: 183

صدرائی خوئی: 14

صفائی خوانساری: 320

طالب مهری: 124

ظل السلطان پسر ناصر الدین شاه: 124

عارف: 183

عبدالحسین فرزند عباس تبریزی: 121

عبدالحمید بن ملا محمد رضا تفریسی: 103، 104، 105

عبدالرحمن: 91

عبد الرشید بن عبد الغفور حسینی مدنی تتوی: 272

عبدالقاهر بن عبدالرحمن: 159

عبدالقاهر گرگانی: 159

عبدالنبی الموسوی الکازرونی: 255

عز الدین ابراهیم بن عبدالوهاب بن ابراهیم زنجانی: 64

عضد الدین عبدالرحمن بن احمد ایچی: 61

علامه امینی: ...9، 118

علامه حلی، حسن بن یوسف بن المطهر: ...178، 118، 98، 97، 41، 32، 22

علاء الدین علی بن محمد قوشچی: ...143، 88، 33

علی علیہ السلام...23

علی اکبر الحسینی: ...273

علی الرضا علیہ السلام: ...161

علی بن شیخ حسین کربلائی: ...233

علی بن محمد میر شریف گرگانی: ...159

علی کلباسی: ...1820

ص: 299

غلامرضا فرزند ملا احمد رئیس آباده ای: ... 171

غیاث الدین: ... 118

فاطمه زهرا علیها السلام... 23

قاضی سراج الدین محمود بن ابوبکر رموی: ... 53

قاضی عضدالدین ایجی: ... 100

قطب الدین محمد بن محمد رازی: ... 55، 78، 96

ک، ک، ل، م

کاشانی: ... 85

کریم خان فرزند ابراهیم خان کرمانی: ... 204

کمال الدین حسین بن معین الدین منطقی، میبدی: ... 90، 125

گلپایگانی: ... 191

لسان العلماء محمد باقر فرزند حاج محمد اسماعیل یزدی کرمانی: ... 193، 195، 196

مأمون خلیفه عباسی فضل بن سهل ذور الریاستین: ... 105

محتشم بن عمید بن محمد شهنشاه درخجی: ... 194

محقق حلی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید: ... 52، 62، 124، 141، 235، 238، 254

محقق خوانساری، آقا جمال الدین محمد بن حسین بن جمال الدین: ... 61

محقق کرکی: علی بن عبدالعال عاملی: ... 57

محمد: ... 122، 140

محمد ابراهیم اصفهانی فرزند محمد حسین خراسانی: ... 212

محمد ابراهیم فرزند اسد الله بختیاری از طایفه کزی: ... 171

محمد ابراهیم فرزند محمد علی: ... 124

محمد اسماعيل اصفهانی: 274...

محمد اسماعيل فرزند محمد ابراهيم اصفهانی: ... 204

محمد الطباطبائي: 40...

محمد امين الله: 19...

محمد باقر بن محمد تقی مجلسی: ... 205، 234

محمد باقر خلیخالی قرا بلاغی: 176...

محمد باقر فرزند اسد الله: 172...

محمد بن سعد الدين اسعد دوانی: 70...

ص: 300

محمد بن یعقوب کلینی: 250...

محمد تقی: 27...

محمد تقی ابن محمد باقر: 2020...

محمد تقی دانش پژوه: 11...

محمد تقی فرزند علیتقی اولیاء تاجر قزوینی: 27 ...

محمد جعفر: 32، 122

محمد حسینی، صالح: 156 ...

محمد رضا اصولی فقیه میرزایی فرزند لسان العلماء حاج شیخ محمد باقر: 1980...

محمد رضابن حاج حمزه کاظمی: 80...

محمد رضا بن علی بافقی: 18...

محمد سعید فرزند شاه محمد کرمانی: 175 ...

محمد صادق بن ابی الحسن بن محمد: 41، 42

محمد طاهر بن محمد اسماعیل: 80...

محمد علی: 189...

محمد علی بن حاج خانعلی بن شکر علی بن زلفعلی بن حبیب الله: 251...

محمد علی بن عبدالعظیم: 144 ...

محمد علی خوشدل قمی: 1830...

محمد علی عسکری قمی: 190...

محمد علی قمی مداح: 183، 184

محمد علی کاشانی: 84 ...

محمد علی معین الاسلام: 40...

محمد علی ولد ملاحسن بن نظر علی: 101...

محمد کریم خان: 204...

محمد مهدی بن علی نقی شریف طیب: 164 ...

محمد مهدی واعظ کرمانی بن حسین کاتب کرمانی: 18...

محمد هاشم بن محمد حسین بن محمد رضا حسینی شطائنی: 49...

محمی الدین، حسن بن محمد، چلبی، فناری: 190...

مختار اعمی اصفهانی معروف به «قاری صغیر» مختار القراء»: 144 ...

مدنی کاشانی: 191...

مرتضی بن محمد امین انصاری: 59...

مرعشی: 179...

مصطفی ابن محمد صادق از میری... 79

مطهر: 170...

ص: 301

ملا احمد بن محمد مهدی ابن ابی ذر نراقی کاشانی: 56، 75

ملا امیر خان: ... 274

ملا پریشان: ... 228

ملا جلال الدین دوانی: ... 32

ملا رضی الدین بن نبی قزوینی: ... 44

ملا عبدالرزاق بن علی بن حسین فیاض لاهیجی: ... 220

ملا عبدالله بن شهاب الدین حسین یزدی: ... 49

ملا عبدالله بن علی بن مهدی بروجردی: ... 17

ملا عبدالله بن ملکه جهان: ... 17

ملا علی رضا بن کمال الدین حسین اردکانی شیرازی (تجلی): ... 82

ملا فتح الله بن شکر الله کاشانی: ... 2380

ملا قطب الدین محمد بن محمد بویهی رازی: ... 53، 118

ملا محسن بن طاهر قزوینی: ... 127، 84، 48

ملا محسن، محمد بن مرتضی، فیض کاشانی: ... 218، 208، 125، 119، 114، 45، 16

ملا محمد باقر ابن محمد تقی مجلسی: ... 16

ملا محمد باقر بن محمد اکمل مشهور به وحیدبهبهانی: ... 78

ملا محمد باقر بن ملا محمد تقی مجلسی: ... 29، 155، 208، 237، 240، 242، 22، 273

ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی: ... 247

ملا محمد جعفر اسد آبادی: ... 206

ملا محمد جعفر بن بن سیف الدین شریعتمدار استر آبادی: ... 207

ملا محمد کاظم ملا علی نقی مؤدب: ... 238

ملا مسیح طالقانی: 35...

ملا مهدی نراقی: 56 ...

ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی: 49، 115

ملا یحیی بن سبیک نیشابوری متخلص به فتاحی: 203...

منصوری: 182....

مولا محمد باقر ابن محمد اکمل وحید بهبهانی: 249...

ص: 302

مهدی بن علی رضا بن کاظم اشعری شریف رضوی طبائی: ... 126، 143

مهدی موعود: ... 139

میر حامد حسین: ... 7

میر خواند، محمد بن خاوند شاه بن محمود خوارزمشاه: ... 28

میرزا ابوالقاسم بن حسن گیلانی: ... 20

میرزا حسن بن عبدالرزاق لاهیجی: ... 155

میرزا حسن خوئی: ... 121

میرزا حسن کاشانی: ... 17

میرزا رضا صدیق الدوله نوری مازندران، لاله باشی مظفر الدین میرزا: ... 135، 136

میرزا رفیع الدین، محمد بن فتح الله واعظ قزوینی: ... 236

میرزا شفیع: ... 237

میرزا فتاح معمار باشی مریخ شاه: ... 157

میرزا محمد آصفی شیرازی: ... 199

میرزا محمد اسماعیل: ... 165

میرزا محمد تقی، مظفر علی شاه نعمه اللهی کرمانی فرزند محمد کاظم طیب: ... 131

میرزا محمد هادی: ... 157

میرزا محمد هادی بن ابوالحسن شریف نائینی: ... 264

میرزا نادر هرسینی: ... 228

میر سید شریف علی بن محمد گرگانی: 64، 70، 69، 82، 84، 99، 118، 128، 134، 157، 222

میر سید علی بن محمد علی طباطبائی: 240، 47

میر محمد ابراهیم بن میر محمد معصوم بن میر فصیح بن میر اولیاء حسینی تبریزی: ... 29

میرزا رفیع الدین، محمد بن فتح اللہ واعظ قزوینی: ...28

ن، و، ہ، ی

ناصر الدین بن عبد السید مطرزی: ...1080

نجم الدین عبداللہ بن حسین یزدی: ...69، 99، 110، 223

نجیب الدین محمد بن علی عمر سمرقندی: 51

نظام الدین عثمان بن عبداللہ خطائی: 148، 49

نور الدین بن شفیع بن احمد الحسینی: ... 213

ص: 303

نور الدين عبدالرحمن بن احمد جامي...245، 236، 94، 89، 60،

واعظ:...183

يحيى ابوطالبي: ...187

يحيى بن محمد شفيح اصفهاني: ...146

يزيد:...54

يوسف بن محمد بن يوسف طيب هروي: ...224

ص:304

حرف الف

ابوطالب بن ملا محمد طاهر رودکی: 241...

احمد بن شیخ سلمان: 148...

احمد بن محمد علی اصفهانی: 202...

احمد بن محمود بن محمد شروانی: 271...

احمد بن یوسف عبادی: 88...

اسد الله قراجه داغی فرزند کربلایی مهدی خان: 117...

امت بن مرحمت: 87...

حاج تقی فرزند حاج عبدالله: 263...

ح، خ، ر

حاج شیخ محمد علی خوشدل قمی: 184...

حاج محمد فرزند کربلای ابراهیم خان گیلانی: 170...

حسن بن جعفر معروف به حاجی آقا بن سید علی

تقی طباطبایی: 254...

حسن بن محمد بن ابراهیم الخوانساری: 221...

حسن حسنی خراسانی بن سید محمد: 241...

حسن علی مدی: 83 ...

حسین علی فرزند حاج محمد: 223، 232

حیدر بن عبدالحمید قاینی: 278...

حیدر بن علی: 50 ...

خلیفه نجفی ابن یوسف: 93...

رجبعلی بن عزیز: 35...

رضابن علی محمد اسکوری: ... 83

رضاقلی ادیب: 120...

ص: 305

س، ش

سعادت قلی رضا آبادی: 84...

سید صابر حسین کاظمی موسوی، الله آبادی: 179...

سید عبدالله حسینی ابن میر ابوالمفاخر: 105 ...

سید علی بن سید میرزا: 240 ...

سید محمد: 254 ...

سید محمد باقر بن محمد حسین حسینی نشابہ لاری: 55 ...

سید محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی: 169...

سید مهدی بن آقا میر قاسم موسوی گیلانی: 71

شعبان بن خلیل: 79...

شمس الدین بن سید محمد بن ہاشم حسین جبل عاملی: 41 ...

ع، غ، ک

عبدالحسین: 189....

عبدالرسول ساروی مازندرانی: 61...

عبدالله الخوانساری: 126....

علاء بن حسین بن علی، حافظ سبزواری: 19...

علی اکبر: 147....

علی بن محمد: 206...

علی فرزند ملا محمد کرمانی: 202...

علی محمد بن کربلایی کریم: 65 ...

علی یحیی علی حدید حسینی: 80

غلامعلی بن علی رضا ابرقوئی: 47...

کاظم بن حسن گیلانی: 69...

کیاھند فرزند شاه نظر: 265...

م

محمد ابراھیم بن محمد علی: 158...

محمد ابراھیم حسینی: 154 ...

محمد اسماعیل اصفہانی: 274...

محمد الحسینی: 205...

محمد بن الحسن نوری ناجحی: 188...

محمد بن شاه نظر: 90...

ص: 306

محمد بن محمد رحيم بن محمد بن محمد علي طالقانی: ... 15

محمد بن محمد مؤمن بن علي قلی: ... 246

محمد بيرجندی قانی: ... 97

محمد تقی بن علي محمد محالاتي: ... 56

محمد تقی فرزند ملک محمد: ... 268

محمد حسن بن محمد ابراهيم: ... 221

محمد حسن ذاکر فرزند آخوند ملا علي: ... 217

محمد رضا: ... 237

محمد رضایی: ... 46

محمد رفیع قانی: ... 149

محمد علامه يا علامی: ... 185

محمد علي: ... 189, 59

محمد علي اسفراينی بن حسن علي: ... 18

محمد علي بن حاج خانعلی: ... 251

محمد علي بن کربلاي قربان علي خوشانی (قوچائی): ... 69

محمد علي بن محمد جعفر لواناتی: ... 17

محمد علي عسکری قمی: ... 190, 191

محمد علي قمی: ... 181

محمد فرزند ملک حسين دامغانی: ... 96

محمد قلی ساوجی: ... 110

محمد کاظم بن عباس قلی: ... 40

محمد معصوم: ... 125

محمد مهدی اصفهانی بن ملا محمد کاظم خوانساری: ... 45

محمد مهدی فرزند حاجی محمد خلیل: ... 129

محمد نبی بن حسن علی استرآبادی: ... 18

محمد نصیر بن محمد کاظم محلاتی: ... 87

محمد هاشم نوری ابوکرنجی بن محمد بن محمد رفیع: ... 237

محمد یوسف بن غیاث الدین پنجه‌راری: ... 275، 276

ملا یار احمد فرزند استاد حسن طباطبائی قمی: ... 115

موسی ناصر بن هادف قطیفی: ... 124

محمد اشعری: ... 128

ص: 307

مهدی الازمنی، استر آبادی: 76...

مهدی بن علی رضا بن کاظم قمی اشعری: 154...

مهدی بن محمد طاهر: 249...

مهدی حسینی: 234...

میر اسماعیل ابرندآبادی: 273 ...

ن، ی

ناصر الدین احد بن محمد بن حسن بن محمود امامی: 59...

یحیی ابوطالبی: 1880...

یونس بن محمد بن یحیی بن عسکر عسکری حسینی: 25...

ص: 308

فهرست واقفان و اهداء کنندگان

حرف الف

آقا سيد عزيزالله: 25...

آقا شيخ محمد اوليائي: 37...

آقا نجفي: 28، 89، 152، 153، 159، 172

آقانجفي مرعشي: 41، 77، 87، 107، 122، 141، 162...

آية الله صفائي خوانساري: 52، 67

آية الله مرعشي نجفي: 24، 65، 66، 68، 98، 142، 147، 148...

آية الله نجفي: 20، 21، 29، 46، 55، 116، 170، 171...

آية الله نجفي مرعشي: 61، 81، 99، 121

ابوالقاسم بن هادي مشهور به آقا جان: 83...

ابوالقاسم سحاب: 138...

ابوطالب حسيني قمي طاهري: 68...

اسدالله: 151...

ج، ح، خ، ز

جهانباني: 143 ...

حاج علي افضل تاجر رشتي: 15...

حاج لشكر علي فرزند حاج غلامعلي اشتهاودي: 94 ...

حاج محمد علي كوكرم معروف به خوشدل: 179، 186...

حاج ملا اسماعيل ترك: 59 ...

حاج مهدي حداد: 86...

حاج میرزا باقر حکمت: ... 60

حاج میرزا محمد: ... 98

حسن ارجمندی خالدی: ... 137

ص: 309

حمید رضا یاسری: 18، 47، 51، 53، 56، 74، 169، 134، 132، 120، 119، 87، 80، 77

خوشدل: ... 181

زائر ناشناس: ... 115، 130، 151، 154

س، ش، ص

سید احمد پروین چی: ... 31، 45، 146

سید مصطفی حسینی خوانساری: ... 93

سید مصطفی خوانساری: ... 24، 27

سید مصطفی صفایی خوانساری: ... 25، 32، 109، 38، 95

شاه عباس صفوی حسینی: ... 270، 271

شهید محمد باقر حبیبی: ... 210، 240

شهید محمد فراهانی: ... 232

شیخ محمد خورکامی: ... 94

شیخ محمد علی کوکرم خوشدل تهرانی: ... 191، 190

شیخ محمد وحید خورگامی رشتی: ... 170، 150، 134، 71

صفائی خوانساری: ... 25، 135

ع، ف، ک

عباس مدرسی تهرانی: ... 163، 113، 96، 59، 42، 39، 15

عباس میرزا نواب: ... 19

عزیزالله الحسینی: ... 25

علی جهانبانی: ... 111، 126، 154

علی کاشانی: ... 26، 36، 54، 106، 120

فخری برقعی: ... 40، 94

فرج الله تبریزی معروف به امیر خیابانی: ... 29

فقیه میرزایی: ... 205

کربلای عبدالصمد بن کربلای عبدالحمید: ... 242

م،ن

محمد جعفر: ... 34

محمد خورگامی رشتی: ... 88

محمد فراهانی: ... 240، 226

مرعشی نجفی: ... 119

مصطفی الحسینی: ... 25

مهری خانم بنت مرحوم یوزباشی بابا: ... 241

میرزا ابوطالب قمی: ... 101

ص: 310

میرزا محمد علی فرزند حاج ملا محمد رضا محرّز: ...39

نجفی مرعشی...97، 110، 123

ص:311

فهرست جای ها

حروف الف، ب، پ، ت

آستانه مقدس قم: 12...

اصفهان: ... 35، 61، 120، 124، 168

ام تسر پنجاب: 245...

بادکوبه: 121...

بغداد: 9...

پاکستان: 179...

تهران: ... 121

ح، خ، د، ر

حرم حضرت موسی بن جعفر علیه السلام: 10...

حکمت قم: 40...

حکمت قم: ... 94

حله: 670...

خوانسار: 249...

دسکو ولایت: 830...

دیلمان: 265...

رایغ: 7,6...

روستای مرجان: ... 15

س، ص، ض، ط، ف، ق

سمرقند: 51...

سيف نائلي: 265...

صحن شريف رضوى: 76...

صحن مقدس: 10...

ضريح مقدس: 8...

طالقان: 15...

طرزك رامند قزوین: 50...

فومن كلید كورى: 69...

قریه آسنجان: ... 263

ص: 313

قم: 19...

ی

کاظمین: 10 ...

کتابخانه: 7...

کتابخانه آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه علیها السلام: ... 11

کتابخانه عمومی مرحوم آیه الله نجفی مرعشی: 12...

کراچی: 179...

کربلا: 23, 54, 68

کوک چای: 121...

م، ن، ی

مدرسه چهار باغ: 35...

مدرسه حاج ملا صالح: 83 ...

مدرسه صدر: 237...

مدرسه فاضل خان: 147...

مدرسه لرمیان: 118...

مدرسه منصوریه شیراز: 49...

مدرسه میرزا جعفر: 76...

مدینه: 8, 6 ...

مسجد شاه: 237...

مشهد مقدس: 170...

مکه: 6...

نجف اشرف: 9، 10، 11، 67، 139، 140

یوپی هندوستان... 179

ص: 314

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر/ 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

